DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta

KRAKOWA.

XIX. Rocznik—1898.

NAKŁADEM GMINY MIASTA KRAKOWA.

W KRAKOWIE,
CZCIONKAMI DRUKARNI ZWIĄZKOWEJ
pod zarządem A. Szyjewskiego.
1898.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa,

redagowany na zasadzie uchwał pełnej Rady miejskiej z dnia 5 marca 1880 r. i dnia 26 czerwca 1888 r., wychodzi raz na miesiąc, w pierwszych dziesięciu dniach każdego miesiąca.

Od 1 stycznia 1880 do 31 grudnia 1898 r.

wydano roczników dziewiętnaście.

I.	**Rocznik**	—	**1880**	obejmuje	Nrów	4	str.	tekstu	65	str. spisu III.
II.	**Rocznik**	—	**1881**	"	"	13	"	"	112	ze spisem łącznie.
III.	**Rocznik**	—	**1882**	"	"	8	"	"	74	str. spisu IV.
IV.	**Rocznik**	—	**1883**	"	"	20	"	"	154	" " IV.
V.	**Rocznik**	—	**1884**	"	"	13	"	"	168	" " VIII.
VI.	**Rocznik**	—	**1885**	"	"	32	"	"	198	" " VIII.
VII.	**Rocznik**	—	**1886**	"	"	36	"	"	260	" " XII.
VIII.	**Rocznik**	—	**1887**	"	"	21	"	"	214	" " VIII.
IX.	**Rocznik**	—	**1888**	"	"	14	"	"	136	" " VIII.
X.	**Rocznik**	—	**1889**	"	"	13	"	"	136	" " VIII.
XI.	**Rocznik**	—	**1890**	"	"	14	"	"	132	" " VIII.
XII.	**Rocznik**	—	**1891**	"	"	12	"	"	106	" " VIII.
XIII.	**Rocznik**	—	**1892**	"	"	12	"	"	126	" " VIII.
XIV.	**Rocznik**	—	**1893**	"	"	13	"	"	128	" " X.
XV.	**Rocznik**	—	**1894**	"	"	13	"	"	84	" " X.
XVI.	**Rocznik**	—	**1895**	"	"	13	"	"	80	" " X.
XVII.	**Rocznik**	—	**1896**	"	"	13	"	"	84	" " X.
XVIII.	**Rocznik**	—	**1897**	"	"	13	"	"	104	" " X.
XIX.	**Rocznik**	—	**1898**	"	"	13	"	"	122	" " X.

Redakcyą Dziennika zajmuje się pod kierunkiem II. Wiceprezydenta miasta sekretarz Mgtu Piotr Banaś.

SPIS RZECZY

zawartych w Dzienniku rozporządzeń dla stoł. król. miasta Krakowa

z roku 1898.

(Liczby końcowe oznaczają stronicę).

Uprasza się o sprostowanie następujączch błędów w tekście:

Stronica 55 wiersz 1 od góry, kolumna lewa: zamiast XXIX. czytaj XXX.
„ 55 do wiersza 1 od dołu, kolumna lewa: dodaj wyrazy: *„a względnie str. 19 niniejszego rocznika“.*
„ 103 wiersz 22 od góry, kolumna prawa: zamiast *Apolii* czytaj *Apolonii.*

Prócz powyższych należy poprawić jeszcze w tekście błędy ortograficzne, wskutek przestawionych czcionek zaszłe.

L. 1. Kraków, dnia 10 Stycznia 1898. Rocznik XIX.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 1 zła., składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

W dniu 3 stycznia 1898 r. wobec Komisyi, złożonej z Prezydenta miasta Józefa Friedleina, Radców miejskich Wawrzyńca Bujańskiego i Jana Kantego Federowicza, oraz c. k. notaryuszów Brzeskiego i Rudolphiego, przy licznem udziale publiczności, odbyło się w sali radnej Ratusza krakowskiego

XLII. Ciągnienie losów

pożyczki premiowej miasta Krakowa.

Główna wygrana 25.000 zła. padła na Nr. 28762 Nr. 59547 wygrał 2.500 zła. Po 500 zła. wygrały Nra: 21133, 42092, 42596, 59600, 74008. Po 30 zła. wygrały następujące Nra:

183	3322	5807	9909	13795
208	339	832	10020	848
239	387	898	052	14071
244	413	6110	091	101
310	553	394	101	281
432	561	408	246	333
740	722	455	278	466
763	912	495	301	494
765	967	519	613	526
871	4024	533	11220	658
970	050	797	440	811
1119	070	7109	472	865
125	093	126	635	893
154	139	198	666	896
197	186	613	768	15035
642	238	624	824	074
653	251	632	855	087
682	275	644	944	172
803	340	739	12292	332
859	379	795	394	376
973	389	874	529	403
2217	487	920	548	520
246	513	8286	573	532
390	651	360	617	649
422	711	507	727	700
445	833	880	807	964
639	5038	946	13180	16298
694	050	9036	181	302
800	056	131	224	425
3002	138	352	265	595
010	360	469	302	904
022	540	639	383	17004
230	542	699	455	306
317	710	801	618	321

17340	21016	26195	30064	34371
374	249	273	367	576
464	308	327	463	623
495	909	464	468	875
503	22124	491	496	974
553	338	644	512	35053
955	340	669	649	083
18269	426	718	745	128
623	528	766	767	175
629	529	809	961	206
742	669	892	31053	328
771	793	902	072	393
774	857	950	108	466
805	973	977	157	528
811	974	999	183	633
892	23100	27003	230	682
940	284	054	491	766
19006	491	154	612	835
040	528	333	621	842
079	627	413	622	36073
141	687	447	676	109
153	706	516	737	282
253	728	656	811	331
254	796	720	812	352
325	921	858	848	444
338	923	950	952	517
417	935	965	988	550
470	946	977	32057	575
501	24017	28085	094	652
519	205	209	211	735
538	249	496	257	879
550	365	518	527	905
685	381	545	568	37017
813	384	704	599	061
20001	751	726	789	110
198	909	791	804	168
228	946	813	33330	353
295	978	921	429	476
331	25030	29145	462	716
347	200	223	506	877
356	281	242	610	911
357	304	293	677	982
430	488	430	34002	987
452	507	515	073	38116
469	631	655	102	258
701	742	780	138	324
900	951	813	139	325
916	955	852	187	658

38720	44769	50992	65205	62396
887	788	51126	226	465
934	855	235	411	641
39005	919	290	453	784
055	965	371	752	809
066	45053	448	816	940
207	137	542	923	982
220	229	618	57146	992
389	462	620	222	63014
404	770	816	286	021
492	864	840	408	127
541	906	872	466	259
561	962	52005	521	321
564	46017	023	551	420
567	100	026	681	466
576	342	155	723	495
633	604	172	841	582
877	620	233	58090	614
904	641	249	542	676
40014	798	315	624	686
055	820	369	716	801
128	47041	399	797	823
183	088	417	814	911
255	119	478	821	64015
335	191	498	959	066
348	254	598	59106	068
547	346	655	177	129
577	351	663	184	334
709	456	785	297	343
729	586	53322	320	383
41112	708	425	331	513
116	916	554	412	570
266	917	604	417	579
322	927	620	438	814
466	941	54041	536	823
569	48623	053	827	902
582	809	061	916	941
646	885	093	60198	952
738	895	095	229	65190
750	49083	156	328	236
859	296	202	401	331
42079	390	240	407	379
128	471	437	786	402
195	514	445	813	432
290	517	449	842	520
342	560	506	928	728
444	697	509	61032	782
546	741	561	287	819
779	821	569	298	848
781	50054	657	299	869
845	091	764	327	66138
880	093	55006	525	429
43245	132	050	671	351
258	152	238	703	520
259	321	249	733	530
313	345	301	808	627
469	517	330	821	689
554	590	517	891	820
674	650	740	950	941
787	813	819	62065	67041
44228	852	56002	274	139
310	853	109	328	144
462	888	176	373	196

67220	68320	69790	71144	72594
331	416	792	264	653
393	448	870	322	759
440	549	891	327	73085
455	600	70011	331	128
474	606	112	337	230
576	657	356	362	312
622	789	365	441	382
680	959	384	584	476
696	69008	396	631	517
891	069	438	726	648
906	110	450	782	972
908	231	617	894	74430
988	245	668	72295	570
68088	628	848	372	620
296	679	71005	439	
300	789	026	591	

Wypłata nastąpi w 6 miesięcy po ciągnieniu w kasie miejskiej krakowskiej.

Następne ciągnienie odbędzie się dnia 2 stycznia 1899 roku.

Nra wylosowane i dotąd niewypłacone.

13	3121	6324	9362	14017	16763
107	146	573	407	146	940
110	179	596	652	160	17210
199	308	912	660	197	296
260	319	918	757	339	395
324	353	7249	759	353	433
406	376	254	926	384	459
438	410	295	966	476	465
477	493	303	10034	649	467
496	495	433	344	699	493
671	592	469	347	809	707
709	688	477	418	880	721
735	732	517	649	981	752
839	743	540	927	999	866
852	786	554	11003	15004	994
984	923	572	073	091	18009
997	951	620	159	279	172
1172	4160	765	356	298	217
390	284	8095	475	333	350
545	378	258	565	381	596
600	537	275	12004	394	631
632	575	278	203	437	846
726	586	288	622	507	981
893	657	362	820	674	19007
904	716	372	846	702	374
984	850	387	907	784	418
2077	989	448	13055	794	487
191	5030	560	228	806	557
198	062	566	267	995	664
239	068	664	371	16043	850
346	245	696	516	089	929
406	284	849	551	214	20060
602	390	865	562	226	107
721	595	964	599	346	188
949	698	966	715	449	199
3009	6030	9048	895	473	397
040	211	280	901	497	526
044	214	323	927	746	550

20619	26956	32217	38861	44489	50270
639	27131	284	928	508	434
691	196	452	940	518	458
710	317	464	39132	775	527
741	328	577	243	797	541
778	366	603	613	45032	545
21072	435	748	624	051	618
143	535	757	40019	225	710
386	592	795	100	288	763
393	601	33014	162	377	817
428	665	075	166	649	974
796	992	453	224	663	51022
854	28018	867	386	782	068
878	137	905	506	866	339
22067	154	911	530	958	420
227	253	34021	587	990	442
262	306	039	606	46068	494
405	342	105	623	094	502
445	346	523	808	108	553
549	349	658	964	118	623
818	535	720	41017	181	626
985	707	817	041	272	634
23200	727	35064	400	701	980
397	887	156	454	712	52002
478	29041	214	463	813	018
547	245	256	634	831	102
753	298	489	724	851	330
869	363	585	745	882	366
903	524	631	773	47495	372
943	531	841	786	507	376
976	595	36582	810	535	403
24037	756	650	993	562	510
131	797	720	42144	707	511
134	30021	801	182	843	540
137	149	829	221	961	634
473	185	919	270	48014	652
551	313	952	316	100	678
627	346	37085	343	168	720
635	547	100	581	187	739
697	591	295	584	217	53029
810	660	405	692	253	222
828	687	438	714	326	224
841	737	464	739	444	330
964	793	538	789	518	506
25100	816	690	928	528	519
106	817	780	43057	588	573
168	854	782	365	744	640
229	923	907	412	801	686
272	31130	917	482	957	54051
337	292	969	486	986	074
382	414	970	563	49104	085
427	424	38046	741	184	465
676	505	206	845	272	467
804	544	232	848	380	599
26114	546	236	889	404	726
309	671	279	44035	408	781
330	677	290	038	543	830
418	790	322	088	817	923
597	885	427	223	865	953
742	914	587	277	888	55133
769	917	743	305	943	183
876	32002	776	367	948	294
945	102	829	446	50006	329

55501	58687	63100	66989	69485	72765
562	712	226	67010	489	823
611	761	235	082	570	841
812	950	240	123	724	853
860	59126	356	191	871	73020
56117	228	767	225	902	209
166	479	64184	301	70064	323
190	503	210	405	068	360
194	729	267	547	099	460
330	834	402	549	179	489
339	60014	443	577	189	537
500	036	493	655	294	591
531	190	616	818	504	642
558	249	685	854	534	658
604	470	731	936	629	765
642	531	749	68008	776	947
712	61146	773	084	785	989
731	152	863	125	801	990
793	202	877	136	809	74002
883	330	65011	142	917	048
57285	331	066	155	944	216
477	362	128	214	71030	240
627	399	208	216	095	250
655	403	346	228	116	251
737	560	508	339	298	287
772	615	539	340	622	346
913	803	546	362	653	368
985	62367	584	374	682	442
58042	384	641	413	72056	464
074	456	765	486	240	487
331	593	843	588	434	598
360	669	994	814	526	654
361	683	66042	69213	534	695
379	695	136	226	536	820
382	709	252	293	575	846
391	724	368	301	606	904
421	917	655	349	620	
458	930	724	358	701	

Nra do amortyzacyi zgłoszone:

55	12678	26207	44073	57721	64173
167	13064	27535	614	58530	191
431	14157	947	635	59807	65822
2191	645	29691	45403	808	66625
3073	15889	30733	863	59810	647
074	983	735	46061	811	67577
075	17641	34155	319	812	780
4688	18353	35355	49105	846	71511
4993	413	37483	549	60603	72635
6245	19333	39754	51699	61475	73742
335	22474	40529	52372	62341	768
417	23249	41073	52794	456	74512
9188	950	515	53413	63782	
10435	24579	601	56134	64072	
11455	25681	773	57416	073	

L. 74115.

OBWIESZCZENIE.

W myśl przepisów ustawy z dnia 25 października 1896 r. Dz. u. p. L. 220 o bezpośrednich podatkach osobistych, Magistrat podaje do publicznej wiadomości przepis § 64 tejże ustawy, traktujący **o obowiązku donoszenia o nowo powstających przedsiębiorstwach, podlegających powszechnemu podatkowi zarobkowemu.**

Przepis ten § 64 opiewa:

„Kto przedsiębiorstwo lub zatrudnienie podatkowi podległe rozpoczyna lub nowe stanowisko ruchu otwiera, ma takowe zgłosić przed lub najdalej równocześnie z rozpoczęciem ruchu do władzy podatkowej I. instancyi, (t. j. do c. k. Administracyi podatków w Krakowie).

Zgłoszenie, uczynione po myśli przepisów przemysłowych do władzy przemysłowej, nie oznacza jeszcze wypełnienia tego obowiązku; jednak wystarcza, jeśli wolny od stempla odpis zgłoszenia uczynionego do władzy przemysłowej będzie wczas wniesiony do władzy podatkowej, (t. j. do c. k. Admiaistracyi podatków w Krakowie)".

Nadto zwraca Magistrat uwagę wszystkich interesowanych, iż niezgłoszenie przedsiębiorstwa nowego do władzy podatkowej, (t. j. do c. k. Administracyi podatków w Krakowie), przed jego otwarciem lub równocześnie z otwarciem, uważane będzie za zatajenie podatkowe z § 243 i karane wedle § 244 powołanej wyżej ustawy.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 28 grudnia 1897 r.

Prezydent miasta;
J. Friedlein w. r.

L. 71381.

Przedmioty znalezione.

W czasie od 1 do 30 listopada 1897 znaleziono w Krakowie i złożono w Kasie miejskiej następujące przedmioty:

Art. 428. Weksel rosyjski na 34 zła. z podpisem Andrzeja i Wiktoryi Charzewskich.
„ 429. Książka kupiecka
„ 430. Książeczka ze słówkami niemiecko-polskiemi.
„ 431. Okulary.
„ 432. Branzoletka mosiężna.
„ 433. Słuchawka.
„ 434. 2 klucze.
„ 435. Kawałek materyi damskiej.
„ 436. Klucz.
„ 437. Koszyk ręczny, w nim owies i książka p. t.: „Der Tod des Spions".
„ 438. Wierzch do kamaszków.
„ 439. Książka szkolna niemiecka.
„ 440. Igielnik.
„ 441. Laska.
„ 442. Pugilares z kwotą 1 zła. 23 ct.
„ 443. Banknot á 5 zła.

Magistrat wzywa właścicieli wymienionych przedmiotów, aby się po odbiór tychże do Wydziału III. Magistratu zgłosili i prawa swe udowodnili, gdyż w przeciwnym razie, po upływie roku, przedmioty te wydane będą znalazcom do użytku, po upływie zaś dalszych 3 lat, przejdą na wyłączną ich własność. —

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 28 grudnia 1897 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

Nakładem Gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.

L. 2. Kraków, dnia 10 Lutego 1898. Rocznik XIX.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 1 zła., składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

L. 3413.
B.

WYKAZ

autoryzowanych i koncesyonowanych prywatnych techników w mieście Krakowie na rok 1898.

a) Inżynierowie budowy i cywilni.

1. Niedziałkowski Janusz, inżynier budowy, Zwierzyniecka 33.
2. Świerzyński Stanisław, inżynier budowy, Smoleńsk 21.
3. Wdowiszewski Wincenty, inżynier cywilny, Wielopole 11.
4. Uderski Edward, inżynier cywilny, Loretańska 8.
5. Zieleniewski Edmund, inżynier budowy machin, Krowoderska 61.

b) Architekci cywilni.

1. Stryjeński Tadeusz, Batorego 12.
2. Zubrzycki Jan, Kilińskiego 4.

c) Geometrzy cywilni.

1. Jakubowski Alojzy, Plac Franciszkański 10.
2. Lang Józef, Niecała 8.
3. Sieber Maurycy, Sławkowska 16.

d) Budowniczowie.

1. Apter Wilhelm, św. Sebastyana 2.
2. Beringer Wandalin, Łobzowska 12.
3. Biborski Aleksander, Krowoderska 5.
4. Boznański Adam, Wolska 17.
5. Dębski Adam, Ogrodowa 4.
6. Dąbrowski Mieczysław, Gazowa 14.
7. Drzewiecki Jan, Biskupia 7.
8. Ekielski Władysław, Wolska 26.
9. Flasiński Romuald, św. Jana 30.
10. Górski Bronisław, Rynek Kleparski 15.
11. Grabowski Władysław, Wiślna 7.
12. Hendel Zygmunt, św. Gertrudy 8.
13. Herzog Jan, Lenartowicza 12.
14. Jarmakowski Józef, Nad-Rudawą 23.
15. Jaworzyński Sebastyan, Smoleńsk 16.
16. Kaczmarski Władysław, Basztowa 23.
17. Kleinberger Władysław, Starowiślna 27.
18. Knaus Karol, Krupnicza 13.
19. Kopald Nachman, św. Sebastyana 4.
20. Kozłowski Piotr, Retoryka 4.
21. Krause Bronisław, Straszewskiego 22.
22. Krzyżanowski Stanisław, Pijarska 5.
23. Kurkiewicz Leon, Starowiślna 41.
24. Łapiński Jan, Lubicz 6.
25. Luks Zygmunt, Zielona 5.
26. Matusiński Jacek, Garncarska 17.
27. Meus Rajmund, Rynek Kleparski 15.
28. Mayer Jan, Miodowa 45.
29. Miarczyński Ignacy, Szpitalna 13.
30. Miecznikowski Jan, Dietlowska 99.
31. Müller Bronisław, Karmelicka 55.
32. Niedźwiecki Józef, Dębniki obok Krakowa.
33. Odrzywolski Sławomir, Studencka 7.
34. Pakies Józef, Długa 58.
35. Pokutyński Józef, Karmelicka 29.
36. Praus Tadeusz, św. Jana 21.
37. Rybiński Karol, Plac Franciszkański 1.
38. Sobierajski Jan, Poselska 22.
39. Scharoch Karol, Pańska 6.
40. Śmiałowski Eustachy, Zgoda 1.
41. Talowski Teodor, Retoryka 5.
42. Tlachna Leopold, Dietlowska 73.
43. Tlachna Maurycy, Plac Groble 7.
44. Torbe Benjamin, Grodzka 11.
45. Weinberger Józef, św. Sebastyana 36.
46. Zieliński Kazimierz, Stachowskiego 88.
47. Żołdani Stefan, Garbarska 20.

e) Majstrowie brukarscy.

1. Jędras Jan, Łobzów-wieś 61.
2. Krupiński Józef, Krowodrza-wieś 8.
3. Molenda Józef, Krowodrza-wieś 129.
4. Stańczykowski Mateusz, Krowodrza-wieś 111.

f) Majstrowie ciesielscy.

1. Bruśnicki Władysław, Wygoda 3.
2. Cichy Mikołaj, Podwale 2.
3. Federowicz Adam, Rakowicka 11.
4. Jaskólski Józef, Retoryka 12.
5. Karwat Daniel, Czarnawieś.
6. Kowalski Walenty, Rajska 5.
7. Oraczewski Tomasz, Niecała 14.
8. Piwko Jan, św. Jana, 30.
9. Pluta Józef, Podgórze.
10. Romanowski vel Remin Michał, Prądnik Biały-wieś.
11. Romanowski Andrzej, Łobzowska 6.
12. Smoliński Konstanty, Rynek Kleparski 22.
13. Serek Stanisław, Bernardyńska 9.
14. Szafrański Andrzej, Jabłonowskich 9.
15. Szczerbiński Kasper, Topolowa, 35.
16. Szczerbiński Tomasz, Topolowa 35.
17. Wasilewski Władysław, Dębniki 188.
18. Zakulski Stanisław, Prądnik Biały.
19. Zasadzki Leon, Prądnik Czerwony.
20. Zieliński Bolesław, Kopernika 6.

g) Majstrowie kamieniarscy.

1. Broniszewski Antoni, Straszewskiego 4.
2. Hochstim Adolf, Lubicz, 7.
3. Kulesza Józef, Rakowice-wieś.
4. Mularski Kazimierz, Biskupia 7.
5. Nurek Władysław, Podzamcze 3.
6. Szczerbuła Michał, Biskupia 10.
7. Słowik Jan, Basztowa 23.
8. Tombiński Jan, Czysta 10.

h) Majstrowie murarscy.

1. Bujas Tomasz, Stachowskiego 86.
2. Chlipalski Franciszek, Słowiańska 6.
3. Cieślowski Franciszek, Krótka 3.
4. Drozdowski Józef, Szlak 18.
5. Drozdowski Józef, Podgórze.
6. Gajewski Józef, Nowa wieś Narodowa.
7. Galiszkiewicz Błażej, Grzegórzki 63.
8. Germek Piotr, Zwierzyniecka 18.
9. Glonczyk Józef, Graniczna 10.
10. Graczyński Kazimierz, św. Jana 13.
11. Guzikowski Franciszek, Augustyańska 30.
12. Holewiński Franciszek, „na Maślakówce“ 44.
13. Jura Jan, Podgórze.
14. Kotas Józef, Podgórze.
15. Kozik Edward, Siemiradzkiego 9.
16. Kramarczyk Wincenty, Długa 76.
17. Lisowski Ludwik, Piotra Michałowskiego 13.
18. Matliński Władysław, Szlak 20.
19. Miarczyński Jan Kanty, św. Sebastyana 32.
20. Miaskowski Zygmunt, Retoryka 13.
21. Mitasiński vel Mitas, Szlak 33.
22. Mularski Jan, Siemiradzkiego 10.
23. Müller Stefan, Szewska 22.
24. Prokesch Dawid, Starowiślna 42.
25. Puciński Michał, Blichowa 26.
26. Rakisz Szczepan, Nad-Rudawą 17.
27. Sitko Jan, Topolowa 8.
28. Siwek Józef, Loretańska 4.
29. Skalski Stanisław, Półwsie Zwierzynieckie 65.
30. Śliwiński Kasper, Helclów 7.
31. Skóra Jan, Czarna wieś 59.
32. Statowski Stanisław, Stachowskiego 88.
33. Walczakiewicz Walenty, Nad-Rudawą 21.
34. Wilczyński Franciszek, Półwsie Zwierzynieckie 67.
35. Wilczyński Stanisław, Półwsie Zwierzynieckie 145.
36. Witkowski Walenty, Mikołajska 14.
37. Zabłocki Sylwester, Franciszkańska 4.
38. Żywocki, Czarnawieś 73.

i) Majstrowie studniarscy.

1. Galas Józef, Nad-Rudawą 1.
2. Kołodziejczyk Marcin, Półwsie Zwierzynieckie.
3. Kowalczyk Piotr, Garncarska 7.
4. Kresek Jan, Podgórze ul. Długosza 11.
5. Piwowarczyk Jan, Długa 40.
6. Piwowarczyk Wincenty, Groble 7.
7. Wilczyński Karol, Długa 16.

Zestawiono w Budownictwie miejskiem.

Kraków, dnia 16 stycznia 1898 r.

Wdowiszewski w. r.

L. 3413
B

Powyższy wykaz prywatnych techników podaje się do publicznej wiadomości.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 16 stycznia 1898 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

L. 2869/98.

Przemioty znalezione.

W czasie od 1 do 31 grudnia 1897 znaleziono w Krakowie i złożono w Kasie miejskiej następujące przedmioty:

Art. 3. Los do XVIII. loteryi na cele dobroczynne wojskowe z r. 1896.
„ 4. Kasetka czarna z 11 fotografiami i kilkunastu biletami.
„ 5. Pugilares z kwotą 3 zła. 25 ct.
„ 6. Laska z rączką kościaną.

Art. 7. Cholewki na trzewiki damskie.
„ 8. Kartka zastawnicza na złoty łańcuszek.
„ 9. 9 kluczy.
„ 10. Notes z metryką Jacka Banasia.
„ 11. Książka do nabożeństwa.
„ 12. Książka notatkowa z podpisem: Karolina Dyktand.
„ 13. Książka do czytania z fotografią dziecka.
„ 14. Ostroga i cwikier.
„ 15. Wyciąg z regulaminu służbowego dla c. k. armii.
„ 16. Para wierzchów skórkowych.
„ 17. 3 noże.
„ 18. Klucz.
„ 19. Książka do modlenia.
„ 20. 5 arkuszy kolorowego papieru.
„ 21. 2 klucze.
„ 22. Chustka na szyję.
„ 23. Czapka.
„ 24. Kapelusz składany.
„ 25. Szal damski wełniany.
„ 26. Chustka do odziewania zimowa.

Nadto znajdują się rzeczy niewiadomych z miejsca pobytu:

Art. 447. Anny Gondek.
„ 415. Huberta Dobrowolskiego.
„ 411. Maryi Kolasa.

Wreszcie znaleziony w sierpniu 1897 r.:

Art. 416. Worek z dwoma kocami.

Zaś w rękach znalazców:

1) Piesek mały pokojowy.
2) Pugilares z kwotą 1 zła. 50 ct.

Magistrat wzywa właścicieli wymienionych przedmiotów, aby się po odbiór tychże do Wydziału III. Magistratu zgłosili i prawa swe udowodnili, gdyż w przeciwnym razie po upływie roku przedmioty te wydane będą znalazcom do użytku, po upływie zaś dalszych 3 lat przejdą na wyłączną ich własność, ewentualnie na rzecz funduszu miejscowych ubogich sprzedane zostaną.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 5 lutego 1898 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

Nakładem gminy miasta Krakowa. — W Krakowie, czcionkami drukarni Związkowej pod zarządem A. Szyjewskiego.

L. 3. Kraków, dnia 10 Marca 1898. Rocznik XIX.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 1 zła., składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

L. 6932/97.

OGŁOSZENIE.

Ponieważ ryby nieżywe, t. zw. mrożone, w porze cieplejszej ulegają bardzo szybko zepsuciu, gdyż rozkład ich następuje już w temperaturze topnienia lodu, przeto **ze względów zdrowotnych zakazuje się wprowadzania do miasta Krakowa ryb nieżywych (mrożonych), w czasie od 1-go kwietnia do 30-go listopada każdego roku.**

Przekraczający ten zakaz ulegną karze, przewidzianej w patencie ces. z 20-go kwietnia 1854 r. Dz. u. p. Nr. 96.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 24 lutego 1898 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

L. 90/98 pr.

OBWIESZCZENIE.

W obwieszczeniu z dnia 9 lipca 1887 r. L. 281 prez. (Dz rozp. dla m Krakowa L. 10 z r. 1897) wyznaczyło Prezydyum miasta **godziny biurowe w niedziele i święta** od 11 do 12 w południe dla wszystkich pp. urzędników i funkcyonaryuszy Magistratu.

Aby pp. urzędnikom i wszystkim funkcyonaryuszom Magistratu dać możność wytchnienia i brania udziału w przedpołudniowem nabożeństwie, ograniczam przedewszystkiem ich obowiązki w dni niedzielne i świąteczne do urzędowych czynności koniecznych, zwłoki niecierpiących, a nadto rozporządzam, że w dniach tych i w godzinie oznaczonej od 11 do 12 w południe, mają obowiązek być w biurach Magistratu tylko pp. urzędnicy niezbędni do ułatwienia pilnych czynności urzędowych w nagłych wypadkach. W szczególności wyznaczać będą w tym celu pp. naczelnicy wydziałów i biur na każdą niedzielę i święto, każdy w swojem biurze po kolei jednego urzędnika odpowiedniego, który każdą czynność zwłoki niecierpiącą załatwić zdoła. Inni pp. urzędnicy i funkcyonaryusze będą także od tej jednej godziny wolni.

Pp. komisarze obwodowi pełnić będą w tej godzinie służbę naprzemian ze swoimi zastępcami, podobnie jak i komisaryat targowy, którego funkcyonaryusze jednak w ciągu wczesnych godzin porannych mają nadal obowiązek przestrzegania porządku na targach niedzielnych.

Również w Expedycie obecnym być ma w biurze w ciągu tej godziny dyrektor naprzemian ze swoim pomocnikiem, tudzież w każdym razie dwaj mundanci, których w dniu poprzednim po kolei dyrektor wyznaczać będzie.

Nareszcie niedzielne i świąteczne obowiązki woźnych i pachołków tak należy urządzić, aby każdy z nich przynajmniej co drugą niedzielę miał całkiem wolną. — Szczegółowe zarządzenia pod tym względem wydawać będzie w razie potrzeby Pan Wiceprezydent II.

Kraków, dnia 3 marca 1898 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

OBWIESZCZENIE.

Według reskryptu Wysokiego c. i k. Ministerstwa wojny z dnia 2 lutego 1898 L. 492/pr. **jest intencyą Jego c. i k. Apostolskiej Mości z okazyi 50-letniego jubileuszu panowania ustanowić medal pamiątkowy,** którym mają być obdarzone wszystkie osoby, bez względu na dział służby i stopień (klasę rangi), które w czasokresie od 2 grudnia 1848 do 2 grudnia 1898 włącznie, służyły czynnie w wojsku, marynarce wojennej, w gwardyach, w obronie krajowej lub żandarmeryi.

Te medale pamiątkowe będą dwojakiej kategoryi, a mianowicie:

a) z bronzu dla tych, którzy służyli poniżej 50 lat;

b) ze złota z unoszącym się nad medalem złotym orłem dla tych, którzy służyli 50 lat lub dłużej.

Gażyści jednak, nienależący do żadnej klasy rangi, tudzież osoby ze stanu żołnierzy mają prawo do tego medalu pamiątkowego, a mianowicie: asenterowani na podstawie dawniejszych ustaw wojskowych dopiero z 8 rokiem czynnej służby; asentorowani zaś od czasu ustawy z dnia 6 grudnia 1868 dopiero z ostatnim rokiem czynnej służby.

Atoli z pomiędzy gażystów, do żadnej klasy rangi nienależących, tudzież z pomiędzy osób do stanu żołnierzy należących, stanowią wyjątek ci, którzy posiadają medal wojenny, albowiem takie osoby, jak również i ka-

deci, otrzymają medal pamiątkowy bez względu na ich czas służby.

Magistrat wzywa przeto wszystkie osoby, co do których zachodzą wyżej podane warunki do otrzymania medalu pamiątkowego, aby w terminie od 10 do 20 marca b. r. między godziną 11 a 2 z południa w Wydziale V. Magistratu się zgłosiły i tamże dokumentami (odprawą wojskowa, paszportem pospolitego ruszenia itp.) swe prawa do otrzymania medalu pamiątkowego wykazały.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 28 lutego 1898 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

Nakładem gminy miasta Krakowa. — W Krakowie, czcionkami drukarni Związkowej pod zarządem A. Szyjewskiego.

L. 4. Kraków, dnia 10 Kwietnia 1898. Rocznik XIX.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ
dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 1 zła., składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

L. 17860/98.

II.

OBWIESZCZENIE.

Rada miasta Krakowa uchwałą z dnia 16 marca 1898 r. postanowiła na rok 1898 pobierać następujące **dodatki**, a mianowicie:

1) dodatek gminny do czynszów z mieszkań w tej samej wysokości, jak w latach poprzednich, t. j. na potrzeby gminne, po dwa centy;

2) na pokrycie wydatków kwater chwilowych po pół centa od każdego złotego austr.;

3) dodatek gminny 22% do wszystkich stałych podatków rządowych, z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, z czego 10% na potrzeby gminne, a 12% na potrzeby szkolne.

Podając tę uchwałę do publicznej wiadomości, Magistrat oznajmia, że 2% i ½% dodatek do czynszów wnosić należy do kasy miejskiej w terminach kwartalnych z dołu, zaś 22% dodatek gminny do podatków stałych, z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, pobieranym będzie na zasadzie rozporządzenia Wysokiej c. k. krajowej Dyrekcyi Skarbu we Lwowie z dnia 2 kwietnia 1875 r. L. 7082 i z dnia 2 listopada 1897 r. L. 3412 pr. przez tutejszy c. k. główny Urząd podatkowy przy poborze podatków stałych. —

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 17 marca 1898 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

L. 13042.

III.

Przedmioty znalezione.

W czasie od 1 stycznia do 28 lutego 1898 roku znaleziono w Krakowie i złożono w Kasie miejskiej następujące przedmioty:

Art. 35. 3 małe kluczyki.
„ 1140. 19 stempli po 5 ct.
„ 36. Mufek czarny z chusteczką do nosa.
„ 37. 2 dywaniki.
„ 38. Los loteryi dobroczynnej (II. Kaiser-Jubiläums-Waisenhaus-Lotterie).
„ 39. Zarękawek czarny z chusteczką.
Art. 1126. Banknot na 100 zła.
„ 1130. Czarny pugilares z kwotą 1 zła. 94 ct.
„ 41. Pugilares z medalem.
„ 42. Łańcuszek od zegarka z 3-ma dewizkami.
„ 43. Scyzoryk.
„ 44. Obrączka złota z napisem: „26 kwietnia 870“ i imieniem.
„ 45. 3 klucze.
„ 46. Książeczka niemiecka.
„ 47. 3 klucze.
„ 48. Derka końska.
„ 49. Para łyżew.
„ 50. Klucz od mieszkania.
„ 51. Boa z czarnych kotów.
„ 52. Próżny pugilares.
„ 53. Pugilares żółty z kwotą 11 zła. 15 ct. i różnymi przedmiotami.
„ 54. Worek z towarami.
„ 55. Sakiewka z 2 obrączkami srebrnemi.
„ 56. Brelok złoty.
„ 57. Sakiewka.
„ 58. Laska.
„ 68. Sakiewka z kwotą 4 zła. 31 ct.
„ 69. Sakiewka z 86 ct.
„ 70. Torebka atłasowa z 2 kluczykami i chusteczką
„ 71. Sakiewka z 50 ct. i różnymi przedmiotami.
„ 72. Książka w czerwonej oprawie.
„ 73. 10 arkuszy listowego papieru i tyleż kopert.
„ 74. Branzoletka pozłacana.
„ 75. Pugilares z kwotą 17 zła. 87 ct.
„ 76. Pugilares z kwotą 43½ ct.
„ 77. Szpilka do włosów.
„ 78. 2 kluczyki.
„ 79. Blankiety fasyjne do podatku.
„ 80. Łańcuszek srebrny.
„ 81. Kalosz.
„ 82. 6 kluczyków, w nich 1 od kasy ogniotrwałej.
„ 83. 3 klucze.
„ 84. Pugilares z kwotą 2 zła. 57 ct.
„ 85. Pugilares z kwotą 1 zła. 56 ct.
„ 86. Szyld kawiarniany.
„ 87. Kalosz.
„ 88. Łańcuszek złoty.
„ 89. Puszka na pieniądze.
„ 90. Pugilares i scyzoryk.
„ 91. Papiery i dokumenty Stanisława Janiszewskiego.
„ 1849. Banknot na 5 zła.

Oprócz powyższych przedmiotów złożonych w Kasie miejskiej, znajdują się w rękach znalazców:

Art. 3. pies duży czarny,
„ 13. piesek mały czarny,
„ 16. pies duży doga z marką 953/97,
„ 21. pies czarny jamnik, z marką „Wiedeń 37008/97",
„ 26. pies czarny z białą plamą,
„ 31. baran,
„ 61. cap,
„ 65. papuga zielona.

Magistrat wzywa właścicieli wymienionych przedmiotów, aby się po odbiór tychże do Wydziału III. Magistratu zgłosili i prawa swe udowodnili, gdyż w przeciwnym razie po upływie roku, przedmioty te będą wydane znalazcom do użytku, po upływie zaś dalszych 3 lat przejdą na wyłączną ich własność, ewentualnie na rzecz funduszu miejscowych ubogich sprzedane zostaną.—

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 26 marca 1898 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

L. 17793/98.
I.

OBWIESZCZENIE.

Ponieważ **przepisy o utrzymaniu porządku na plantacyach**, objęte regulaminem czystości i porządku w mieście, obwieszczeniem z dnia 24 sierpnia 1884 L. 5874 wydane, nie bywają należycie przestrzegane, przeto Magistrat przypomina odnośne postanowienia wspomnionego regulaminu, a mianowicie Rozdział IV. traktujący o utrzymaniu porządku na plantacyach:

§ 77.

Siadanie na poręczach i przechodzenie przez nie jest wzbronione. Również nie wolno deptać trawników, kłaść się na nich i puszczać psów, które na sznurku prowadzić należy. Łamanie gałęzi, zrywanie kwiatów lub roślin, zaśmiecanie ścieżek, rzucanie kamieniami, stawanie na ławkach, jeżdżenie powozami lub konno, przenoszenie wielkich koszów, drzewa, siana, słomy i t. p., wogóle wszelkie uszkodzenie lub zanieczyszczanie plantacyi w inny sposób, surowo wzbronionem zostaje.

§ 78.

Dzieci tylko pod dozorem osób dorosłych na plantacye wprowadzane być mogą, wózki zaś dziecinne nie mogą tamować komunikacyi.

§ 79.

Przekraczający powyższy zakaz, będą obowiązani oprócz kary, zwrócić funduszowi plantacyjnemu wynagrodzenie za zrządzone szkody według taryfy obwieszczonej rozporządzeniem z dnia 14 czerwca 1879 L. 18298 (dziennik rozporządzeń Magistratu z r. 1880, str. 20).

§ 80.

Pilnowanie porządku należy do służby plantacyjnej, do której wskazówek publiczność zastósować się winna.

Nadto służba plantacyjna obowiązaną jest nie dopuszczać na plantacyach żebraniny, jak również, aby pijacy i ludzie źle odziani rozpierali się lub rozkładali po ławkach, tudzież, iżby w godzinach popołudniowych, gdy liczna publiczność używa przechadzki, ławki przy główych drogach, były zajmowane przez służące lub gawiedź.

Przekraczanie powyższych przepisów karać będzie Magistrat surowo w myśl rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30 września 1857 L. 198 Dz. u. p. i z dnia 5 marca 1858 L. 34 Dz. u. p., a względnie patentu z dnia 20 kwietnia 1854 L 96 Dz u. p., tembardziej, że plantacye miejskie, jedna z najpiękniejszych ozdób miasta Krakowa, znacznym kosztem gminy miasta utrzymywane i coraz więcej upiększane, zasługują na to, aby je szanowna publiczność z własnego popędu bez kar i rygorów, otaczała opieką i poszanowaniem.

W końcu zwraca się uwagę na to, że dozorcy plantacyjni według instrukcyi z dnia 29 kwietnia 1885 r. L. 11351 zamieszczonej w dzienniku rozporządzeń dla m. Krakowa L. 11 z r. 1885 mają prawo przytrzymania bez żadnych względów każdego, kto w sposób złośliwy psuje ławki, ogrodzenia, klomby, trawniki i t. p., tudzież osoby wyprawiające burdy, hałasy, kłótnie i nieprzyzwoicie zachowujące się; także pijaków, żebraków i handlarzy, oraz osoby robiące nieporządek, który uwłacza przyzwoitości i szkodliwy wpływ wywiera na trawniki, drzewa i krzewy. Od osób przekraczających wszelkie inne przepisy zażądać winien dozorca kart wizytowych z podaniem ich adresu, jeżeliby zaś osoby te wydania kart wizytowych odmówiły, służy dozorcom wówczas prawo przytrzymania i odprowadzenia ich do wskazanej tą instrukcyą władzy. —

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 31 marca 1898 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

L. 18227/98.

OBWIESZCZENIE.

Wobec zbliżającej się pory letniej, Magistrat przypomina **przepisy objęte paragrafami 1 do 8 regulaminu o porządku i czystości w mieście i na przedmieściach** (Dz. rozp. dla m. Krakowa L. 8 z roku 1884), które opiewają w streszczeniu, jak następuje:

a) każdy właściciel realności jest obowiązany zarządzić i dopilnować, aby w porze letniej, t. j. od 1-go kwietnia do końca września, codziennie o godz. 5 rano należycie skrapiano i następnie zamieciono: chodnik, ściek i połowę ulicy;

b) jeżeli realność znajduje się przy placu publicznym, należy skrapiać i zamiatać przestrzeń wzdłuż realności na odległość 6 metrów od domu;

c) przy ulicach niebrukowanych odnosi się ten obowiązek właścicieli domów tylko do chodnika i ścieku;

d) śmieci winny być złożone na kupkę obok ścieku po stronie ulicy, skąd je furmanki miejskie uprzątną; w razie zaś opóźnienia się z zamieceniem ulicy, winien zamiatający zmiecione śmieci uprzątnąć i przechować je w podworcu do dnia następnego;

e) każdy właściciel realności winien polecić swemu stróżowi, aby w czasie od 1 kwietnia do końca września,

codziennie o godz. 5 rano, wlewał do ścieku ulicznego przed jego domem do 100 litrów wody i ściek wzdłuż realności należycie przemiatał;

f) w czasie posuchy winni pp. właściciele domów zarządzić skrapianie chodników aż do połowy ulicy, po raz drugi o godz. 1-szej z południa, a w razie upałów po raz trzeci o godz. 5-tej popołudniu;

g) zamiatanie chodników i ulic wieczorami jest wzbronione.

Magistrat wzywa więc pp. właścicieli domów, aby zmuszali swoich stróżów do ścisłego i codziennego wykonywania wskazanych czynności, inaczej pp. właściciele domów narażą się na grzywny, zagrożone § 119 regulaminu w kwotach od 1 do 100 zła. —

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 2 kwietnia 1898 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

Protokóły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń tajnych.)

Posiedzenie tajne (21 w kad. XI.) **z dnia 13 stycznia 1898 r.**

I. Rada uchwaliła uwolnienie ze służby p. **Ottona Bischoffa**, buchaltera gazowni miejskiej. Sprawę co do kwoty 950 zła. powziętej przez p. Bischoffa, a przez Gminę zwróconej kasie chorych dla robotników przy gazowni miejskiej, a to jako należnej p. Bischoffowi za prowadzenie statystyki kasy chorych przy gazowni miejskiej — uchwaliła Rada przekazać Komisyi gazowej. (L. 24 pr.). —

II. Co do prośby p. **Zajączkowskiego,** b. kasyera gazowni miejskiej, o wznowienie śledztwa dyscyplinarnego z powodu uchwały Komisyi gazowej, którą orzeczono uwolnienie go ze służby — dla braku kompletu, mimo przeprowadzonej dyskusyi, uchwały Rada nie powzięła. (L. 11 pr.). —

Posiedzenie tajne (22 w kad. XI.) **z dnia 10 lutego 1898 r.**

Przeprowadzono dyskusyę ogólną nad projektem etatu i płac urzędników i sług miejskich, przedstawionym przez I. wiceprezydenta r. m. Dra Jakubowskiego i uchwalono przejść do dyskusyi szczegółowej. —

Posiedzenie tajne (23 w kad. XI.) **z dnia 17 lutego 1898 r.**

I. Rada wybrała członkiem komisyi teatralnej r. m. **Kazimierza Bartoszewicza.** —

II. Przeprowadzono dalszą dyskusyę nad sprawą p. **Zajączkowskiego** omawianą już na posiedzeniu tajnem w dniu 13 stycznia b. r.; uchwały atoli dla braku kompletu nie powzięto. —

Posiedzenie tajne (24 w kad. XI.) **z dnia 3 marca 1898 r.**

I. Rada udzieliła p. **Antoniemu Gettlichowi**, dyrektorowi szkoły wydziałowej żeńskiej św. Scholastyki, jednorazową remuneracyę w kwocie 1000 zła. za prowadzenie kursów dopełniających. Wniosek I. wiceprezydenta Dra Jakubowskiego, co do przyznania temuż remuneracyi na przyszłość, jak długo te kursa prowadzić będzie, przekazano Sekcyi IV. (L. 59499/97). —

II. Rada przyznała archiwaryuszowi **Drowi Stanisławowi Krzyżanowskiemu**, na razie, aż do uregulowania płac urzędników miejskich, dodatek osobisty, wliczalny do pensyi, w wysokości 400 zła. rocznie, począwszy od 1 grudnia 1897 r. (L. 123/pr.). —

III. Rada podniosła **Marcinowi Knapowi**, woźnemu Archiwum aktów dawnych, pobory służbowe z 230 zła. do wysokości 280 zła., począwszy od 1 grudnia 1897 r. (L. 124/pr.). —

IV. Rada podniosła p. **Annie Piwońskiej**, wdowie po kontrolorze kasy miejskiej, przyznany jej uchwałą z dnia 2 stycznia 1896 r. stały dar z łaski z kwoty 6 zła. do kwoty 10 zła. miesięcznie, a to począwszy od 1 stycznia 1898 r. (L. 49332/97). —

Protokóły obrad pełnej Rady miejskiej

(z posiedzeń jawnych).

Posiedzenie zwyczajne (43 w kad. XI.) **z dnia 5 stycznia 1898.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.
Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam.

Radców miejskich obecnych **37.** Radcy miejscy: Dr. Cyfrowicz, Knaus, Dr. Paszkowski Stanisław, Szpakowski, Dr. Wiszniewski (**5**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m. Birnbaum, Dr. Bujwid, Chmurski, Fritsch, Dr. Ichheiser, Dr. Kasparek, Dr. Kohn, Dr. Leo, Łapiński, Nowacki, Dr. Paszkowski Franciszek, Schmid, Stryjeński, Dr. hr. Tarnowski, Dr. Weigel, hr. Wodzicki (**16**).

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczór.

Sekretarz odczytuje nadeszłe do Rady pisma:

1) **Gwarectwo Jaworznickie** przesyła 500 ctn. cł. węgla dla biednych miejscowych, imieniem których Prezydent miasta składa publiczne podziękowanie ofiarodawcy. (L. 860). —

2) **Serbska młodzież akademicka** „Pobratimstwo“ przesyła wyrazy sympatyi dla sojuszu polsko-czeskiego. Przyjęto do wiadomości. (L. 16 pr.). —

3) Mężowie zaufania czeskiego narodowego stronnictwa wolnomyślnego przesyłają telegraficznie podziękowanie za **ugoszczenie czeskich posłów w Krakowie.** Przyjęto do wiadomości. (L. 15 pr.). —

R. m. X. Dr. Bukowski uzasadnia następujący wniosek nagły:

Rada miejska ustanowi i wybierze nową Sekcyę, względnie komisyę **dla spraw ubogich**, złożoną przynaj-

mniej z 5 członków, którąby, przybrawszy sobie przełożonych Towarzystw dobroczynnych, oraz niektóre osoby znane w gorliwości i miłości chrześciańskiej, zajęła się pod przewodem Prezydenta miasta i przy pomocy osobnego biura Magistratu wynalezieniem i wprowadzeniem w życie odpowiednich środków, celem zmniejszenia, względnie uleczenia pauperyzmu w naszem mieście, a na razie przynajmniej takiem urządzeniem i zorganizowaniem dotychczasowych wsparć dla ubogich, iżby te nie chwilowo, ale trwale nędzy i próżniactwu zaradzały. Sprawy szpitalne dotąd do Sekcyi IV. należące, mogłyby także tej nowej Sekcyi być przydzielone".

R. m. Szancer zauważa, że Sekcya V. wyczerpała już wszystkie przyznane sobie środki dla biednych i obecnie będzie prosić Radę o kredyt.

R. m. Dr. Rosenblatt popiera wniosek r. m. X. Dra Bukowskiego w tej myśli, że komisya ta będzie się zajmowała ubogimi wogóle, t. j. bez różnicy wyznania.

R. m. Dr. Popiel popiera w dłuższem przemówieniu wniosek X. Dra Bukowskiego, przyczem wyjaśnia zadanie, jakie spełnia Towarzystwo św. Wincentego a Paulo. Dyskusyę zamknięto.

R. m. Dr. Styczeń wnosi, by dziś wybrać tylko komisyę, a ta będzie wiedziała jak postępować i kogo sobie przybrać. Rzecz jest ważna, trzeba kataster ubogich ułożyć, gmina jest obowiązana biednemu pomódz.

R. m. Dr. Seinfeld zaznacza, że inicyatywa, podjęta przez r. m. X. Dra Bukowskiego, godną jest poparcia przez wszystkich; myśl tę trzeba przyjąć. Komisya ta ma zbadać przyczyny ubóstwa w naszem mieście i wskazać środki zaradzenia złemu.

R. m. Dr. Kwiatkowski sądzi, iż tę sprawę należy przekazać Sekcyi III., bo to jest powiększenie czynności Rady, a dziś Rada nawet nie jest przygotowana na ten wybór.

R. m. X. Dr. Bukowski jeszcze raz popiera swój wniosek.

R. m. Dr. Pieniążek sądzi, że należy wybrać komisyę a nie Sekcyę, bo toby wymagało utworzenia osobnego departamentu Magistratu i odpowiedniej zmiany statutu. Niema potrzeby sprawy tej odsyłać do Sekcyi III.

R. m. Dr. hr. Potocki wnosi, by wybór tej komisyi odroczyć do następnego posiedzenia.

Przewodniczący wyjaśnia, iż w tej sprawie zwołał już w swoim czasie komisyę, której przedłożył materyał i wnioski, zmierzające do utworzenia osobnego biura dobroczynnego i zapobieżenia złemu. Dzisiejszy wniosek r. m. X. Dra Bukowskiego jest wynikiem owej konferencyi.

Nagłość sprawy uchwalono i wniosek r. m. X. Dra Bukowskiego przyjęto, wybór zaś członków komisyi odroczono. (L. 2241). —

R. m. Rehman zaznacza, iż coraz częściej zdarzają się **nieszczęśliwe wypadki na linii kolei północnej, łączącej główny dworzec z Bonarką,** a to wskutek tego, iż niema tam żadnego dozoru i dlatego wnosi: „Upoważnić Prezydyum, aby odniosło się do kolei północnej, by linię tę należycie dozorowała".

Przyjęto. (L. 14212). —

Imieniem Sekcyi I. dyrektor Budownictwa miejsk. Wdowiszewski wnosi:

Rada miasta uchwali!

Rada miasta postanawia wnieść do c. k. Ministerstwa kolejowego przedstawienie, domagające się koniecznie **urządzenia poczekalni i restauracyi na drugim peronie dworca kolei północnej ces. Ferdynanda w Krakowie** i uprasza pana Prezydenta miasta, aby tak sprawę powyższą, jak również sprawę **rozszerzenia drogi dojazdowej do dworca, obok podkopu w ulicy Lubicz,** poparł osobiście, gdzie należy, wspólnie z posłami krakowskimi do Rady państwa.

R. m. Dr. Rosenblatt żąda wyjaśnienia, czy po drugiej stronie dzisiejszego dworca będzie utworzona kasa osobowa.

Referent wyjaśnia twierdząco.

R. m. Rotter popiera usilnie wniosek Sekcyi w dłuższem przemówieniu.

R. m. Szancer żałuje, że o tej sprawie nie był dawniej poinformowany, bo byłby te żądania podniósł w Radzie kolejowej. Odnoszenie się do Ministerstwa w sprawach, tyczących się kolei prywatnych, nie odnosi skutku; jest raczej zdania, aby delegacya złożona z Prezydenta miasta, dyrektora budownictwa m. i r. m. Rottera przedstawiła sprawę rozszerzenia drogi dojazdowej ministrowi Wittekowi, a w sprawie utworzenia poczekalni i restauracyi, odniosła się wprost do generalnej dyrekcyi kolei ces. Ferdynanda.

R. m. Dr. Styczeń popiera wniosek Sekcyi.

Referent wyjaśnia, jaka jest myśl wniosku i jaki ma być tok postępowania.

R. m. Dr. Popiel podziela zdania r. m. Rottera, ale wniosek r. m. Szancera jest najpraktyczniejszy i ten popiera.

W głosowaniu przyjęto wniosek Sekcyi I-szej (L. 61302/97). —

Imieniem Sekcyi I. dyr. Bud. miejsk. Wdowiszewski wnosi:

Rada miasta uchwali!

Rada miasta uznaje naglącą potrzebę wniesienia petycyi do Wys. Wydziału krajowego, aby tenże raczył ułożyć i na najbliższej Sesyi przedłożyć Wys. Sejmowi **projekt ustawy, mocą której mogłyby przepisy odnośnej ustawy budowniczej miejskiej,** z odpowiedniemi zmianami co do kompetencyi władz i toku instancyi, **być rozciągnięte na gminy wiejskie,** stykające się bezpośrednio z większemi miastami (L. 67069/97). —

R. m. Dr. Górski popiera usilnie ten wniosek, ale wniosek ten nie jest jeszcze dostateczny; żąda on wcielenia okolicznych gmin do Krakowa, ale to stawia jako osobną rezolucyę, prosząc Prezydyum, aby się tą sprawą zajęło (L. 14211). —

R. m. Dr. Ponikło jest za wnioskiem r. m. Dra Górskiego, lecz sądzi, że należy te dwie sprawy odrębnie traktować.

Wniosek Sekcyi i rezolucyę r. m. Dra Górskiego przyjęto. —

Imieniem Sekcyi III. r. m. Dr. Styczeń wnosi:

Rada m. uchwali!

1) Zezwala się na wydanie właścicielowi realności l. k. 13 w Ludwinowie kwitu extabulacyjnego, celem wykreślenia ze stanu biernego powyższej realności prawa zastawu dla sumy kaucyjnej 1000 zła. przez **Władysława Wyrobisza,** byłego kasyera gazowni miejskiej, na rzecz Gminy miasta Krakowa zaintabulowanego.

2) Do podpisania powyższego kwitu extabulacyjnego upoważnia się obok Prezydenta miasta, r. m. Jana Kwiatkowskiego i Dra Wawrzyńca Stycznia.

Przyjęto. (L 58134/97). —

Imieniem Sekcyi III. i I. r. m. Dr. Styczeń wnosi: Rada m. uchwali!

1) Zezwala się na zeznanie i wydanie na ręce Dyrekcyi pow. Kasy Oszczędności w Krakowie kwitu extabulacyjnego na wykreślenie ze stanu biernego realności lwh. 2240 Dz. IV. ks. gr. miasta Krakowa, **Adama i Maryi Staszczyków** własnej, zaintabulowanego tamże pod poz. 1 on. na rzecz Gminy miasta Krakowa prawa zastawu dla resztującej ceny kupna w kwocie 2625 zła. 20 ct. w ośmiu półrocznych ratach po 328 zła. 15 ct., począwszy od dnia 6 grudnia 1896 r. spłacalnej, tudzież dla procentu od takowej po 4% rocznie.

2) Do podpisania kwitu extabulacyjnego upoważnia się obok Prezydenta miasta, r. m. Stanisława Rehmana i Witalisa Szpakowskiego.

3) Koszta stempli i extabulacyi poniosą Adam i Marya Staszczykowie w myśl kontraktu kupna i sprzedaży z dnia 6 czerwca 1896 r. L. R 501.

Przyjęto. (L. 42798/97). —

Koniec posiedzenia o godz. 7 min. 30 wieczorem.—

Posiedzenie nadzwyczajne (44 w kad. XI.) **z dnia 13 stycznia 1898 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **31**. Radcy miejscy: Chyliński, Dr. Górski, Dr. Jordan, Dr. Paszkowski Fr., Dr. Paszkowski Stanisław, Dr. Popiel, Dr. hr. Potocki, Dr. Roseblatt, Rotter, Schmelkes, Stryjeński, Dr. hr. Tarnowski, Dr. Weigel, Dr. Wiszniewski, hr. Wodzicki, Federowicz (**16**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: Biborski, Bujański, Dr. Domański, Dr. Ichheiser, Knaus, Kwiatkowski, Dr. Leo, Nowacki, Dr. Pareński, Schmid, Tilles (**11**).

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 50 wieczorem.

Z porządku dziennego imieniem Sekcyi II. i V. radca Mgtu Goliński wnosi:

Rada miasta uchwali!

Towarzystwu Pań Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo udziela się jednorazową subwencyę w kwocie 300 zła. na cele **rozdawania biednym ciepłej zupy** i w tym celu udziela się dodatkowy kredyt dla tejże kwoty dla działu X. 9. (subwencye różnym zakładom dobroczynnym) budżetu roku 1897.

Przyjęto. (L. 1061). —

Imieniem Sekcyi II. i V. radca Mgtu Goliński wnosi:

Rada miasta uchwali!

Udziela się dodatkowy kredyt w kwocie 500 zła. dla działu X. 5. **(wsparcia jednorazowe ubogim miejscowym)** budżetu roku 1897.

Przyjęto. (65645/97). —

Z porządku dziennego miano przystąpić do obrad w sprawie **reformy statutu miejskiego.** Przewodniczący odczytuje list r. m. Rottera, który imieniem Radców miejskich, będących członkami Sejmu krajowego uprasza o odroczenie debaty w sprawie reformy statutu, aż do skończenia sesyi sejmowej.

Rada sprawę tę odracza. —

Na tem zamknął Przewodniczący o godzinie 6-ej wieczór posiedzenie jawne, a zarządził tajne. —

Posiedzenie zwyczajne (45 w kad. XI.) **z dnia 7 lutego 1898.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam, konc. aplik. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **45**. Radcy miejscy: Bereźnicki, Dr. Górski, Dr. Ichheiser, Dr. Jordan, Knaus, Kroebl, Dr. Paszkowski Franc., Dr. Paszkowski Stanisław, Dr. hr. Potocki, Stryjeński, Dr. hr. Tarnowski, Dr. Weigel, hr. Wodzicki (**13**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczór.

Na wstępie usprawiedliwia Przewodniczący, dlaczego sprawozdanie i wnioski na dzisiejsze posiedzenie Rady nieco później rozesłano radcom miejskim, niż to wymaga regulamin obrad — ale wpłynęły na to okoliczności nieprzewidziane a nagłe.

Przewodniczący oświadcza, iż Dr. hr. Potocki uczynił w Sejmie krajowym wniosek o przyznanie gminie m. Krakowa **prawa pobierania 2½% od wkładek do totalizatora na biednych miejscowych**, za co składa mu publiczne podziękowanie. Zachodzi jednak potrzeba poparcia tego wniosku ze strony Rady miejskiej i dlatego przedstawia następujący wniosek nagły:

Rada miasta uchwali!

Wnieść petycyę do wysokiego Sejmu o zezwolenie gminie m. Krakowa na pobieranie 2½% od wkładek do totalizatora przy wszystkich wyścigach konnych w Krakowie, na rzecz funduszu ubogich m. Krakowa.

Nagłość sprawy uchwalono i wniosek przyjęto. (L. 8281). —

Z porządku dziennego imieniem Komisyi wodociągowej r. m. Rotter, uzasadnia i wnosi:

Rada miasta uchwali!

1. **Zaciągnąć pożyczkę na budowę wodociągu w wysokości Zła. 1,800.000.**

2. Wyjednać w myśl §. 64 u 11. statutu miasta Krakowa, pozwolenie u Wydziału krajowego na zaciągnięcie pożyczki w wysokości zła. 1,800.000.

3. Wnieść petycyę do Wysokiego Sejmu celem uzyskania poręki kraju dla pożyczki w kwocie zła. 1,800.000, w gotówce lub w obligach w wysokości kwocie tej odpowiednej zaciągnąć się mającej.

4. Warunki zaciągnąć się mającej pożyczki co do procentów, rat amortyzacyjnych i sposobu spłaty, przedstawione będą do zatwierdzenia Wydziałowi krajowemu.

Przyjęto. (L. 7831). —

Imieniem Komisyi wodociągowej r. m. Dr. Pieniążek wnosi:

Rada m. uchwali!

I. Następujący projekt ustawy:

USTAWA

z dnia . . . .

o przymusowem zaopatrzeniu w wodę z miejskiego wodociągu krakowskiego, domów leżących w obrębie gminy miasta Krakowa, obowiązująca w jej obrębie.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wiel. Księstwem Krakowskiem, postanawiam, co następuje:

§. 1.

Wszyscy właściciele domów, położonych w obrębie gminy m. Krakowa, które nie mają studzien, lub mają studnie o wodzie niezdrowej, będą obowiązani, po wybudowaniu miejskiego wodociągu, przeznaczonego do zaopatrzenia miasta Krakowa w wodę i skoro tylko rury wodociągowe przez ulice i place, przy których ich domy stoją, przeprowadzonemi zostaną, połączyć je z miejskim wodociągiem celem zaopatrzenia ich w wodę, a to stosownie do przepisów regulaminu technicznego, który w tym celu wydanym zostanie.

Regulamin techniczny uchwali Rada miasta. Podlega on jednak przed ogłoszeniem, również jak i każda jego zmiana, zatwierdzeniu Wydziału krajowemu i c. k. Namiestnictwa.

§. 2.

Właściciele domów poniosą jedynie tylko koszta połączenia domów z miejskim wodociągiem od granicy swych posiadłości, jako też i koszta urządzenia wewnętrznego; inne zaś koszta, a szczególniej koszta doprowadzenia wody do tej granicy, poniesie Gmina m. Krakowa.

Właściciele domów mogą wykonywać roboty około połączenia swych domów z miejskim wodociągiem, — o ile do ponoszenia ich kosztów są obowiązani, — przez przemysłowca swego wyboru, który jednak musi posiadać uzdolnienie do wykonywania takich robót, przepisane przez ustawę przymysłową i stósować się do przepisu regulaminu technicznego.

§. 3.

O tem, czy woda jest lub nie jest zdrową, orzeka państwowy zakład spożywczy dla badania środków spożywczych, istniejący w Krakowie, w myśl ustawy z dnia 16 stycznia 1896 r. Nr. 87 D. p. p. z r. 1897.

Od jego orzeczenia niema rekursu.

Ci właściciele domów, którzy w przeciągu czasu w §. 4. oznaczonego, przedłożą Prezydentowi miasta Krakowa poświadczenie tego zakładu, że woda ich studzien jest zdrową, są wolni od obowiązku połączenia swych domów z miejskim wodociągiem.

§. 4.

Połączenie domów z miejskim wodociągiem ma nastąpić najpóźniej w przeciągu dwóch lat po otwarciu miejskiego wodociągu.

Jeżeli właściciel nie wykona połączenia swego domu z miejskim wodociągiem w przeciągu tego dwuletniego terminu, może Gmina m. Krakowa wykonać je na jego koszt i niebezpieczeństwo.

Domy budujące się po dniu, w którym ustawa ta zacznie obowiązywać, muszą być połączone z miejskim wodociągiem; domy te natomiast są wolne od obowiązku urządzenia studni z pompą, przewidzianego w §. 26. ustawy budowniczej dla miasta Krakowa z d. 18 lipca 1883 r. Nr. 63 Dz. u. k.

§. 5.

Rada miejska może ustanowić opłaty od pobieranej wody. Taryfę tych opłat, jak również każdą jej zmianę zatwierdza Wydział krajowy i c. k. Namiestnictwo.

§. 6.

W razach na uwzględnienie zasługujących, szczególniej zaś wtedy, gdy koszta połączenia domu z miejskim wodociągiem, w stosunku do jego wartości będą za wysokie, może Rada miejska uwalniać od obowiązku w §. 1. określonego, jeżeli dostateczne zaopatrzenie domu w zdrową wodę jest zapewnione przez bliskość publicznej studni, lub w inny sposób.

Na żądanie właścicieli i po zbadaniu stosunków miejscowych, może również Rada miejska zezwolić na urządzenie kosztem właścicieli: dla zakładów przemysłowych lub robotniczych kolonij, położonych w obrębie gminy miasta Krakowa stosownej liczby studzien wodociągowych, zamiast połączenia pojedynczych domów z miejskim wodociągiem. I w tym razie może Gmina miasta Krakowa pobierać opłatę przewidzianą w §. 5.

Od uchwały Rady miasta wolno się odwołać według przepisów statutu dla miasta Krakowa.

§. 7.

Ustawa ta obowiązuje od dnia ogłoszenia.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu ministrowi spraw wewnętrznych.

Rada miasta uchwali!

II. Wnieść petycyę do Sejmu krajowego o uchwalenie powyższego projektu ustawy.

Po długiej dyskusyi uchwalono: 1) Rada miejska odracza dyskusyę szczegółową nad przedłożonym projektem ustawy. 2) Rada uchwala przymusowe zaprowadzenie wody z wodociągu do realności w obrębie miasta położonych za opłatą, i uchwala uzyskać odnośne prawo w drodze ustawodawczej.

Na tem zamknął Przewodniczący posiedzenie o godzinie 9 minut 15 wieczór.

Posiedzenie nadzwyczajne (46 w kad. XI.) **z dnia 10 lutego 1898.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **41.** Radcy miejscy: Dr. Jordan, Dr. Górski, Knaus, Kroebl, Dr. Paszkowski Franc., Dr. Paszkowski Stanisław, Dr. hr. Potocki, Rotter, Dr. hr. Tarnowski, Dr. Weigel, hr. Wodzicki (**11**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: Dr.

Bujwid, ks. Dr. Bukowski, Dr. Ichheiser, Dr. Kohn, Dr. Lustgarten, Dr. Roseblatt **(6)**.

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczorem.

Przewodniczący zawiadamia, iż otrzymał telegram od r. m. Dra Paszkowskiego Franc. i Rottera z żądaniem uchwalenia **ustawy o przymusowem połączeniu domów z miejskim wodociągiem**, bo tego wymaga Wydział krajowy. Wskutek tego telegramu zaprosił na dziś komisyę wodociągową, a posiedzenie Rady miejskiej odbędzie się w sobotę o godzinie 6-tej.

Z porządku dziennego następuje **sprawa regulacyi etatu i płac urzędników i sług miejskich.**

R. m. Federowicz ze względu na to, iż w dyskusyi muszą być poruszane i kwestye osobiste, wnosi o zarządzenie posiedzenia tajnego.

Wniosek ten przyjęto.

Wskutek tego zamknął Przewodniczący o godzinie 6 minut 5 wieczór posiedzenie jawne i zarządził tajne. —

Posiedzenie nadzwyczajne (47 w kad. XI.) **z dnia 12 lutego 1898.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **33**. Radcy miejscy: Bereźnicki, Birnbaum, ks. Dr. Bukowski, Fritsch, Dr. Górski, Dr. Ichheiser, Dr. Jordan, Dr. Kasparek, Knaus, Kroebl, Landau, Dr. Leo, Łapiński, Mendelsburg, Dr. Paszkowski Franciszek, Dr. Popiel, Dr. Rosenblatt, Rotter, Schmelkes, Schmid, Szancer, Dr. hr. Tarnowski, Dr. Weigel, hr. Wodzicki **(24)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 6-ej minut 45 wieczorem.

Na wstępie przemówił Przewodniczący, jak następuje:

Przed paru dniami odprowadziliśmy na miejsce wiecznego spoczynku śmiertelne szczątki **ś. p. Stanisława Paszkowskiego**, doktora medycyny, naszego kolegi i współpracownika. Po długiem, pełnem boleści i zgrozy dla otaczającej go rodziny cierpieniu, wobec którego dotychczas niestety sztuka lekarska jest bezradną, zgasł w sile wieku, z żalem kolegów zawodowych, którzy go dla zdolności i charakteru wysoce cenili, i mieszkańców naszego miasta, u których powszechny szacunek i zaufanie sobie zjednał. Wybrany członkiem naszej Rady w r. 1887 spełniał aż do zasłabnięcia obowiązki swoje radzieckie z zamiłowaniem, jednak mimo chęci nie mógł okazać całej swej gorliwości o dobro miasta, jaka go ożywiała, ciesząc się bowiem wielką wziętością, jako zdolny i sumienny lekarz, nie miał ani czasu, ani sposobności, aby mógł usprawiedliwić zaufanie, jakiem go słusznie obdarzono i udowodnić działaniem uczucie miłości i przywiązania do miasta, jakie w sercu swem żywił. Z jego śmiercią utraciła Rada nasza gorliwego współpracownika, społeczeństwo zacnego współobywatela a cierpiąca ludzkość niezwykłego lekarza. Dowód czci dla pamięci zmarłego, jaki Panowie daliście przez powstanie z miejsc, zapisany będzie w protokóle dzisiejszego posiedzenia.

Rada wysłuchała tej mowy stojąc.

Przewodniczący wyjaśnia powody, dla których zaprosił dziś Radę miejską.

Imieniem Komisyi wodociągowej r. m. Dr. Pieniążek uzasadnia i wnosi:

1) Rada miejska uchwali załączony*) **projekt ustawy o przymusie wodociągowym**.

2) Rada miasta uchwali wnieść petycyę do Sejmu krajowego o uchwalenie tego projektu.

Do §. 1. wnosi poprawkę r. m. Dr. Rothwein.

Zabierają głos r. m. Dr. Ponikłc, Dr. Bujwid, Dr. Staniszewski, Dr. Lustgarten, Dr. Kohn, Dr. Propper, Bartoszewicz, Dr. Domański i sprawozdawca.

W głosowaniu poprawka Dr. Rothweina upadła, a §. 1. przyjęto bez zmiany.

Do §. 2. proponuje poprawki r. m. Dr. Rothwein.

Zabierają głos r. m. Dr. Styczeń, Dr. Propper i sprawozdawca.

W głosowaniu poprawka r. m. Dra Rothweina upadła, §. 2. przyjęto bez zmiany.

Do §. 3. r. m. Dr. Rothwein wnosi, aby paragraf ten uchwalić w następującem brzmieniu:

„Ci właściciele domów, którzy żądają, aby woda ich studzien uznaną została za zdrową, mają żądanie swe zgłosić do Prezydyum miasta w dniach 30-tu od dnia, kiedy ustawa niniejsza uzyska moc obowiązującą.

O tem, czy woda jest lub nie jest zdrową, orzeknie Magistrat miasta Krakowa na podstawie opinii komisyi, złożonej z 3 fachowo uzdolnionych członków i chemika miejskiego.

Celem utworzenia tej komisyi wybierze Rada miejska co 3 lata 6-ciu mężów zaufanych, praktykujących jako chemicy lub lekarze w Krakowie. Wybór ich podlega zatwierdzeniu Wydziału krajowego i c. k. Namiestnictwa.

Z pośród tych mężów zaufania powoła Prezydent miasta w każdym szczegółowym wypadku tych trzech członków komisyi, którzy mają wydać orzeczenie i mogą brać udział przy badaniu.

Koszta badania poniesie gmina m. Krakowa.

Właściciele domów, których woda uznaną została za zdrową, będą mimo to zobowiązani do połączenia swych domów z wodociągiem, jeżeli Magistrat na podstawie ponownego orzeczenia komisyi, uzna wodę ich studzien za niezdrową.

Od orzeczenia Magistratu służy tak gminie miasta Krakowa, jak i żądającemu uwolnienia właścicielowi rekurs w zwykłym toku instancyi. Celem uzasadnienia rekursu może strona rekurująca dołączyć uzyskane swoim kosztem orzeczenie c. k. zakładu powszechnego do badania środków spożywczych lub takiego zakładu specyalnego, istniejącego na zasadzie ustawy z dnia 16 stycznia 1896 r. Nr. 89. Dz. p. p. z r. 1897 i rozporządzenia ministeryalnego z dnia 13 października 1897 r. Nr. 240 Dz. p. p."

W kwestyi tej przemawiają r. m. Dr. Propper, Dr. Domański, Dr. Ponikło, Dr. Bujwid, Stryjeński, Dr.

*) Uchwalony na tem posiedzeniu projekt podany jest powyżej na str. 16.

Kohn, Dr. Staniszewski, Dr. Jakubowski, Kwiatkowski i sprawozdawca.

Wniosek r. m. Dra Rothweina upadł, a §. 3. przyjęto bez zmiany.

R. m Dr. Kohn wnosi, by resztę paragrafów przyjęto en bloc.

Wniosek Dr. Kohna przyjęto i §§. 4, 5, 6, 7 i 8 uchwalono en bloc. (L. 7831). —

Na tem zamknął Przewodniczący posiedzenie o godzinie 9 wieczór.

Posiedzenie nadzwyczajne (48 w kad. XI.) **z dnia 16 lutego 1898 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **35**. Radcy miejscy: Biborski, Dr. Górski, Dr. Jordan, Knaus, Kroebl, Dr. Paszkowski Franciszek, Dr. hr. Tarnowski, Rotter, Dr. hr. Tarnowski, Dr. Weigel, hr. Wodzicki] **(11)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m. Bereźnicki, ks. Dr. Bukowski, Dr. Ichheiser, Dr. Kasparek, Dr. Lustgarten, Dr. Pareński, Dr. Pieniążek, Dr. Popiel, Dr. Rosenblatt, Stryjeński, Tilles **(11)**.

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczór.

Na porządku dziennym sprawa **regulacyi etatu i płac urzędników i sług miejskich**.

Przewodniczący odczytuje telegram od wszystkich radców miejskich, będących posłami na Sejm, o odroczenie tej sprawy aż do ukończeniu sesyi sejmowej, albowiem chcieliby wziąć udział w dyskusyi w sprawie tak ważnej.

R. m. Federowicz żąda jeszcze otwarcia dyskusyi ogólnej.

Za odroczeniem przemawiają r. m. Dr. Kohn, Dr. Leo, Dr. Styczeń i Epstein.

Przeciw odroczeniu przemawiają pp. Bartoszewicz, Dr. Staniszewski i Dr. Rothwein.

R. m. Dr. Rothwein wnosi o imienne głosowanie.

W imiennem głosowaniu oświadczyło się 23 głosów za odroczeniem a 10 głosów przeciw.

Wobec tego zamknął Przewodniczący posiedzenie o godzinie 6 minut 45 wieczór. —

Nakładem Gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.

L. 5. Kraków, dnia 10 Maja 1898. Rocznik XIX

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 1 zła., składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

XXIX.*)

FUNDACYA JANA i JULIANA BAYERÓW,

którą ustanowiono stypendya dla uczniów szkoły technicznej krakowskiej i dla uczniów Uniwersytetu Jagiellońskiego,

zatwierdzona reskryptami Wys. c. k. Namiestnictwa z dnia 24 maja 1876 L. 23217 i z dnia 29 listopada 1892 L. 95267.

AKT FUNDACYJNY.

Pan Julian Bayer, profesor-emeryt byłej szkoły głównej w Warszawie, złożył na ręce krewnego swego pana Konrada Wentzl, kupca i obywatela w Krakowie, kapitał 5000, t. j. Pięć tysięcy Złotych waluty austryackiej z poleceniem, aby takowy na realności swej pod L. 25 Gm. VII. Piasek 94 Dz. IV. zabezpieczył z obowiązkiem opłacania od takowego rocznego procentu po 5% i przeznaczył kapitał ten na wieczystą fundacyę, a w szczególności w połowie, t. j. w kwocie 2500 złr. w. a. na ustanowienie fundacyi pod nazwą „Jana i Juliana Bayerów“ dla ucznia szkoły technicznej krakowskiej, religii chrześcijańskiej, poświęcającego się nauce handlowej, w drugiej połowie zaś, t. j. w kwocie 2500 złr. w. a. pod nazwą „Juliana Bayera“ dla ucznia Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, religii chrześcijańskiej, poświęcającego się matematyce, fizyce i astronomii, poruczając zarazem obowiązek kuratora fundacyi tej panu Konradowi Wentzl.

Ponieważ pan Konrad Wentzl na mocy obligu przed Notaryuszem Stefanem Muczkowskim dnia 6 listopada 1871 zeznanego, kapitał ten 5000 t. j. Pięć tysięcy z obowiązkiem opłacania procentów od takowego po 5% od 1-go stycznia 1872 począwszy, w stanie biernym realności pod L. 25 Gm. VII. Piasek 94 Dz. IV., wedle ks. gł. Gm. VII. Piasek vol. nov. 4 pag. 473 n. 14 on. na rzecz fundacyi stypendyalnej „Jana i Juliana Bayerów“ już zabezpieczył, przyjąwszy zarazem obligiem powołanym obowiązek zaspokojenia z własnych funduszów wszelkich z założeniem i ubezpieczeniem fundacyi tej powstałych opłat i należytości skarbowych, przeto fundacya ta wchodzi w życie po zatwierdzeniu niniejszego listu fundacyjnego pod następującymi warunkami:

1. Procent roczny od kapitału fundacyjnego przeznaczony jest na utworzenie dwóch równej wysokości stypendyów, z których jedno nosić będzie nazwę „Jana i Juliana Bayerów“, a drugie nazwę „Juliana Bayera“.
2. O stypendyum pierwsze, t. j. Jana i Juliana Bayerów ubiegać się mogą uczniowie Instytutu technicznego w Krakowie lub tego zakładu naukowego, któryby w miejsce Instytutu technicznego wstąpił, a na wypadek, gdyby żaden tego rodzaju zakład w miejsce Instytutu technicznego nie został ustanowionym, uczniowie wyższej szkoły realnej w Krakowie, którzy to uczniowie mają być religii chrześcijańskiej, poświęcać się nauce handlowej, a odznaczać się pilnością i dobrymi obyczajami.
3. O stypendyum drugie, t. j. Juliana Bayera ubiegać się mogą uczniowie Uniwersytetu Jagiellońskiego religii chrześcijańskiej, oddający się matematyce, fizyce, lub astronomii.
4. Rozdawnictwo obu stypendyów przysłuża kuratorowi fundacyi z pomiędzy trzech kandydatów, których mu przedstawi Dyrekcya Instytutu technicznego, lub zakładu w miejsce Instytutu technicznego utworzonego, a względnie wyższej szkoły realnej, odnośnie do stypendyum pierwszego, zaś Wydział filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego odnośnie do stypendyum drugiego.
5. Oba stypendya udzielone będą w zasadzie na rok jeden, w razie jednak, że obdarzeni pracą swoją i zachowaniem okażą się szczególnie godnymi pobieranego stypendyum, wówczas na przedstawienie Dyrekcyi, a względnie Wydziału, mogą być przez kuratora utrzymanymi przy stypendyum na rok następny i tak dalej, aż do ukończenia studyów w przerzeczonych naukowych zakładach.
6. Stypendya wypłacane będą w c. k. głównym urzędzie podatkowym w Krakowie, za kwitem przez Dyrekcyę Instytutu technicznego, a względnie przez dziekana Wydziału filozoficznego koramizowanym, w ratach kwartalnych z góry.
7. Dochody interkalarne obu stypendyów przeznaczone być mają na utworzenie zadań konknrsowych dla uczniów tychże zakładów nankowych, dla których przypadało stypendyum, ułożeniem zaś warunków tychże zadań konkursowych, oraz ich przeprowadzeniem, zajmie się w każdym wypadku wła-

*) Ciąg dalszy ogłoszonych fundacyj. Zobacz *Dziennik Rozporządzeń* z r. 1897 str. 42.

dza bezpośrednio przełożona odnośnego zakładu naukowego w porozumieniu z kuratorem fundacyi.

8. Kuratorem fundacyi jest pan Konrad Wentzl, obywatel i Radca miejski w Krakowie, a po tegoż śmierci każdoczesny burmistrz miasta Krakowa, dopóki ci będą obieralni. — W razie zaś, gdyby obieralność zniesioną być miała, kuratorya wraca do sukcessorów prawnych pana Konrada Wentzla w porządku primogenitury. Gdyby zaś tych nie stało, kuratorya przechodzi na Arcybractwo Miłosierdzia w Krakowie.

9. Zwierzchni nadzór nad fundacyą przysługa c. k. Namiestnictwu we Lwowie, jako władzy nad fundacyami czuwającej, której Dyrekcya Instytutu technicznego i Wydział filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego corocznie sprawozdanie składać są obowiązani.

10. List fundacyjny sporządza się w pięciu egzemplarzach, z których jeden złożonym być ma w Archiwum Wysokiego c. k. Namiestnictwa, drugi w Archiwum Dyrekcyi Instytutu technicznego w Krakowie, trzeci w Archiwum Wydziału filozoficznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, czwarty w Archiwum Magistratu miasta Krakowa, a piąty oddanym panu Konradowi Wentzlowi kuratorowi fundacyi.

Fundacyę niniejszą Dyrekcya Instytutu technicznego i Wydział filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego niniejszem przyjmują i razem z panem Konradem Wentzlem, jako kuratorem przyrzekają dopełniać ściśle obowiązków, jakie im fundacya nakłada.

W dowód czego następują podpisy za przyciśnięciem pieczęci.

Dan w Krakowie dnia 12 kwietnia 1876.

Dr. Fryderyk Zoll m. p.
Rektor c. k. Uniwersytetu Jagiell.

Konrad Wentzl m. p.

Dr. Brzeziński Paweł m. p.
Dyrektor c. k. Instytutu techn.
(L. S.)

Dr. Zyblikiewicz m. p.
Prezydent miasta.

L. 23217.

„Niniejszy list fundacyj stypendyjnych Juliana Bayera, zatwierdza c. k. Namiestnictwo w całej osnowie.“

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, dnia 24 maja 1876.

W zastępstwie:
(L. S.) *Bartmański* m. p.

Dodatkowy artykuł
do listu fundacyjnego ś. p. Jana i Juliana Bayerów.

Na podstawie upoważnienia c. k. Namiestnictwa, jako władzy mającej nadzór nad fundacyą imienia Jana i Juliana Bayerów, udzielonego reskryptem z 19 marca 1892 L. 20614 zmienia się ustęp 7 niniejszego aktu fundacyjnego w ten sposób, iż począwszy od najbliższego roku szkolnego, dochody interkalarne obu stypendyów przeznaczają się na zwiększenie kapitału fundacyjnego.

Kraków, dnia 3 listopada 1892.

Konrad Wentzl m. p.

Szlachtowski m. p.
Prezydent m. Krakowa.

Madeyski m. p.
Rektor Uniwersytetu Jagiell.
(L. S.)

Jan Rotter m. p.
Dyrektor c. k. państw. szkoły przemysłowej.

L. 95267.

C. k. Namiestnictwo, jako najwyższa władza nad fundacyami w kraju, zatwierdza powyższe postanowienie dodatkowe w zupełności.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, dnia 29 listopada 1892.

W zastępstwie:
(L. S.) *Łoś* m. p.

L. 25503/98.
I.

OBWIESZCZENIE.

W obec grożącego **niebezpieczeństwa zawleczenia szkodnika „kiermcia lub czerwca“** *(San Jose — Schildlaus) (aspiodotus perniciosus)* Wysokie c. k. Ministerstwo rolnictwa zarządziło, aby na razie **c. k. rolniczo-chemiczna stacya doświadczalna w Wiedniu** przedsiębrała bezpłatnie badania części takich roślin, które są podejrzane o zarażenie przez tego szkodnika. Wszystkie podejrzane przedmioty należy przeto przesyłać do tej stacyi doświadczalnej.

Co niniejszem Magistrat podaje do wiadomości stron interesowanych wskutek reskryptu Wysokiego c. k. Namiestnictwa z dnie 16 kwietnia 1898 L. 24816.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 3 maja 1898 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

Protokóły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń jawnych.)

Posiedzenie nadzwyczajne (49 w kad. XI.) **z dnia 17 lutego 1898 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam.

Radców miejskich obecnych **37.** Radcy miejscy: ks. Dr. Bukowski, Dr. Cyfrowicz, Dr. Górski, Dr. Jordan, Knaus, Kroebl, Dr. Pareński, Dr. Paszkowski Franc., Dr. hr. Potocki, Rotter, Dr. hr. Tarnowski, Dr. Weigel, Dr. Wiszniewski, hr. Wodzicki **(14)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwi zaś

nieobecności swej r. m.: Biborski, Dr. Ichheiser, Dr. Leo, Łapiński, Dr. Popiel, Dr. Rosenblatt **(6)**.

Początek posiedzenia o godzinie 6-ej wieczór.

Sekretarz odczytał wniesione do Rady pismo:

Koło mieszczańskie prosi o **oddanie robót wodociągowych** w ręce miejscowych sił inżynierskich, fabrycznych, rękodzielniczych i robotniczych.

Przekazano komisyi wodociągowej. (L. 10399). —

R. m. Kwiatkowski zapytuje się Przewodniczącego, czy mu wiadomo, że **realności po ś. p. Rzewuskim** są w zupełnem zaniedbaniu i czy jest środek zmuszenia tych, którzy obecnie realności tych używają, do utrzymania ich w należytym stanie?

Wicepr. Dr. Jakubowski wyjaśnia, iż sprawę tę postawi na porządku dziennym najbliższego posiedzenia Sekcyi III., a następnie otrzyma Rada miejska wyjaśnienie.

Radca Magistratu Skrzyniarz wyjaśnia, iż wskutek rezolucyi Sekcyi I. Magistrat wysłał komisyę do zbadania realności po ś. p. Rzewuskim przy ulicy Floryańskiej i sprawa ta będzie wkrótce załatwioną. —

Przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Sekcyi I. i II. dyrektor Budownictwa Wdowiszewski wnosi:

Rada miasta uchwali!

Celem poparcia przedsiębiorstwa **budowy kolei lokalnej Kraków-Kocmyrzów**,*) Gmina miasta Krakowa obowiązuje się:

1. Grunta własne w Krakowie i Grzegórzkach położone, pod budowę kolei i stacyi przeładowczej wiślanej potrzebne a planem, jaki służył za podstawę dochodzenia reambulacyjnego w dniu 4 i 5 października 1897 r.,

---

*) **Sprawozdanie o potrzebie poparcia przedsiębiorstwa budowy kolei lokalnej Kraków-Kocmyrzów.**

Przedsiębiorca budowy p. Jakób Judkiewicz przedstawił c. k. Ministerstwu kolejowemu szczegółowy projekt budowy kolei lokalnej z Krakowa do Kocmyrzowa (Barana) z odnogami do Mogiły i Krzesławic, a c. k. Ministerstwo kolejowe reskryptem z dnia 23 marca 1897 r. L. 1881 uznało, że projekt ten jako odpowiedni może służyć za podstawę dochodzenia reambnlacyjnego i postępowania wywłaszczającego.

Wskutek tego c. k. Namiestnictwo we Lwowie reskryptem z dnia 16 kwietnia 1897 r. L. 33602 wyznaczyło termin dla komisyi obchodowej i wywłaszczenia na dzień 24 maja 1897 r. i dni następne; a powierzyło kierownictwo tej komisyi c. k. Radcy dworu, Delegatowi Namiestnika p. Kazimierzowi Laskowskiemu. Edyktem z dnia 29 kwietnia 1897 r. L. 306 zawiadomił o tem p. Delegat interesowane gminy, a zatem także gminę miasta Krakowa i Magistrat, jako władzę miejscową. Na wniosek Sekcyi I. Rada miasta na posiedzeniu dnia 13 maja 1897 r. upoważniła Radców miejskich pp.: Jana Kwiatkowskiego, Władysława Nowackiego i Jana Rottera do pełnomocnego zastąpienia gminy przy komisyi i wniesienia zastrzeżeń, jakie po rozpatrzeniu planu budowy za stosowne uznają.

Wybrani delegaci, przy współudziale i pomocy Budownictwa miejskiego, rozpatrzyli cały projekt szczegółowo, a więc nietylko co do przestrzeni położonej w obrębie gminy lub na jej posiadłościach po za miastem, ale aż do kończyn kolei i przyszli do przekonania, że projekt poprzeć należy. W szczegółach jednak dostrzegli delegaci braki i usterki projektn, któreby na interesa miasta ujemnie wpłynąć mogły, a były one następujące:

1. Kolej lokalna, zbaczając z wysokiego nasypu kolejowego przed mostem kratowym na Wiśle ku Grzegórzkom i rzeźni miejskiej, zakreślała ku Wiśle łuk takich rozmiarów, że występowała poprzed linią przyczółka mostowego w teren zalewowy, przecinała odsypiska i grunta miejskie niekorzystnie, a nadto wał kolejowy nie był zaprojektowany w wysokości pożądanej i stosunkami wodnymi wskazanej, aby mógł służyć za tamę ochronną dla gruntów nad brzegiem Wisły położonych.

2. Droga od gazowni ku rzeźni przecinała się z wałem projektowanej kolei w ten sposób, że trzeba było budować most podjazdowy, a most ten był nietylko za wąski, ale tworzył naturalny otwór, przez który woda wylewowa dostać się mogła na grunta miejskie za koleją położone.

3. Pod rzeźnią na Grzegórzkach zaprojektowanym był tylko przystanek towarowy *(Ladestelle)* bez uwzględnienia wymogów handlowych, a do tego tak niekorzystnie położony, że zużytkowanie gruntów miejskich po za rzeźnią, między tą ostatnią a oprawiskiem leżących, gruntów przeznaczonych pod budowę zakładu Talarda, stawało się niemożliwem.

Wobec takich wad i usterek. delegaci Rady miasta upoważnili delegatów Magistratu, aby już przy rozpoczęciu urzędowania komisyi reambulacyjnej, zanim do niej strony interesowane dopuszczone będą, wnieśli imieniem Magistratu zarzuty przeciw projektowi i postawili żądanie przedłożenia korzystniejszego rozwiązania sprawy na gruntach Krakowa i Grzegórzek.

Gdy w dniu 24 maja 1897 r. komisya reambulacyjna czynność swoją rozpoczęła, nietylko delegaci Magistratu, ale także Oddział techniczny c. k. Starostwa krakowskiego sprzeciwili się projektowi, o ile miał być wykonany na gruntach Krakowa i Grzegórzek, z powodów wyżej przytoczonych, skutkiem czego przedsiębiorca ubiegający się o koncesyę, cofnął swój projekt na części od klm. 1·1 do 2·6 z pod dochodzenia komisyjnego i przedstawił inny projekt generalny, wypracowany przez c. k. Dyrekcyę kolei państwowych, który na wymienionej przestrzeni Kraków-Grzegórzki rozwiązywał zadanie daleko szczęśliwiej, gdyż:

1. kolej nie wchodziła zbyt daleko w teren zalewowy Wisły;
2. była wzniosioną 1 mtr. ponad stan najwyższej wody z roku 1884;
3. przecinała drogę wybrzeżną miejską przejazdem rampowym, a nie podjazdem;
4. zamiast przystanku ładownego stwarzała pod rzeźnią stacyę dla ogólnego ruchu i to daleko korzystniej, co do położenia, umieszczoną.

Komisya postanowiła nowy ten projekt wziąć za podstawę rewizyi trasy i komisyi stacyjnej na przestrzeni od klm. 1·1 do klm. 2·6, t. j. na gruntach Krakowa i Grzegórzek, zastrzegając, aby go przedsiębiorca po szczegółowem wypracowaniu przedłożył osobno c. k. Ministerstwu kolejowemu i uzyskał dla niego osobne dochodzenie reambulacyjne.

Wobec tego delegaci Magistratu: Dyrektor Bud. Wdowiszewski i Radca Mgtu Skrzyniarz złożyli do protokołu następujące oświadczenie: „Przyjmujemy do wiadomości, że ubiegający się o koncesyę pan Judkiewicz cofnął swój projekt wobec projektu kolei państwowej, a gdy ten ostatni uwzględnia interesa gminy m. Krakowa i jest znacznie od pierwotnego korzystniejszy, gdyż daje możność założenia stacyi przy rzeźni, założenia ładowni do Wisły i usuwa podjazd dla drogi gminnej krakowskiej niekorzystny, zamieniając go na przejście rampowe, przeto zgadzamy się, aby był wzięty za podstawę rewizyi obchodowej, gdy w szczegółach wypracowany będzie i Ministeryum kolejowe takowy zatwierdzi“.

Co do położenia i założenia stacyi „Grzegórzki“ oświadczyli delegaci Magistratu podczas komisyi stacyjnej, co następuje: „Ponieważ stacya „Grzegórzki“ ma być według nowego generalnego projektu założoną jako stacya dla ogólnego ruchu, a bliskość rzeźni miejskiej, oraz założyć się mającej targowicy bydlęcej, a w przyszłości nawet targowicy zbożowej, rozwinie ruch handlowy najbliższej okolicy stacyi; zaś przyległość uregulowanej Wisły daje możność urządzenia portu, w którymby można zimować statki i przeładowywać towary z Wisły na stacyę i odwrotnie, przeto wysoce wskazaną rzeczą dla gminy miasta, jakoteż dla przedsiębiorstwa kolejowego, byłoby zaprojektowanie równocześnie z budową kolei wiślanej stacyi przeładowczej *(Weichselumschlagplatz)* tuż poniżej stacyi Grzegórzki i połączenie jej torem z portem. W tym kierunku gmina miasta Krakowa jest chętną i skłonną wejść w rokowania z przedsiębiorstwem kolei lokalnej i takowe rozpocznie z chwilą przedłożenia jej przez to przedsiębiorstwo odnośnego projektu“.

Rzuconą tutaj myśl wiślanej stacyi przeładowczej poparła gorąco wojskowość i Dyrekcya kolei państwowych, a ubiegający się o koncesyę przedsiębiorca przyrzekł porozumieć się w tej sprawie z gminą miasta Krakowa i w przyszłym projekcie myśl tę uwzględnić. Na tem na razie czynność komisyjną co do przestrzeni od klm. 1·1 do klm. 2·6 zakończono.

objęte, oddać przedsiębiorcy budowy kolei na własność bezpłatnie.

2. Subskrybować akcyj zakładowych za 40.000 złotych austr. po kursie al pari.

Gdy przedsiębiorca wypracował nowy szczegółowy projekt dla przestrzeni wyżej wymienionej, c. k. Namiestnictwo we Lwowie rozporządzeniem z dnia 13 września 1897 r. L. 79601, na podstawie reskryptu c. k. Ministerstwa kolejowego z dnia 16 sierpnia 1897 r. L. 11278, zarządziło przeprowadzenie politycznej reambulacyi i rozprawy ekspropriacyjnej dla przestrzeni kolei w obrębie gminy miasta Krakowa i gminy Grzegórzki położonej, zaś termin dla tych czynności na dzień 4 i 5 października wyznaczonym został. Projekt poddany dochodzeniu komisyjnemu uwzględniał wszystkie życzenia i żądania delegatów Magistratu objawione przy pierwszej komisyi reambulacyjnej, a zwłaszcza tworzył pod rzeźnią stacyę kolei dla ogólnego ruchu, oraz stacyę przeładowczą wiślaną. Nadto dostępy do dworca „Grzegórzki" były zaprojektowane korzystniej i w większej ilości.

Podczas komisyi złożyli delegaci gminy pp. Kwiatkowski, Nowacki i Rotter, co do przestrzeni kolei położonej w obrębie miasta następujące oświadczenie: „Zgadzamy się z przedłożonym i opisanym w protokóle projektem. Równoległą drogę dojazdową podejmuje się gmina utrzymywać pod warunkiem, że jej na własność oddaną zostanie. Grunta miejskie, które celem wykonania tego projektu zajęte zostaną, odda gmina przedsiębiorstwu na własność bezpłatnie. Nadmieniamy wyraźnie, że obowiązki, jakie przyjmujemy, a mianowicie przyjęcie utrzymania drogi dojazdowej i bezpłatne oddanie gruntu na własność przedsiębiorstwa, czynimy zależnem od zatwierdzenia Rady miasta Krakowa".

Co do przestrzeni kolei w Grzegórzkach, również na gruntach miejskich położonej, ciż sami delegaci oświadczyli: „Zgadzamy się w ogólności z przedłożonym i opisanym w protokóle projektem, z następującemi zastrzeżeniami:

1. Sprawę przełożenia wylotów kanałów uznajemy w zasadzie za potrzebną, decyzyę co do tego zastrzegamy Radzie miasta.

2. Żądamy, aby projektowaną drogę dojazdową do stacyi Grzegórzki w klm. $2 \cdot {}^{0}/_{1}$, jak najbliżej przysunąć do mieszkania oprawcy.

3. Z zastrzeżeniem zatwierdzenia ze strony Rady miasta, oświadczamy gotowość odstąpienia potrzebnych pod budowę stacyi i torów gruntów miejskich bezpłatnie. Co do zamierzonego wskutek budowy kolei a koniecznego usunięcia budynków miejskich, a mianowicie topiarni łoju i gęsiarni w gminie Kraków, tudzież leja i budynku obserwacyjnego dla zwierząt w gminie Grzegórzki, oświadczamy, że w zasadzie przeciwko temu nie mamy nic do zarzucenia, co się zaś tyczy kosztów postawienia tych budynków w innem miejscu, zawrze przedsiębiorca osobny układ z gminą miasta Krakowa.

4. Wreszcie zastrzegamy, ażeby stacya Grzegórzki była połączoną osobnym torem z rzeźnią miejską.

5. W końcu zauważamy, że przedsiębiorstwo obowiązane będzie przeprowadzić osobne układy z interesowanymi właścicielami topiarni i gęsiarni, które postawione są na gruntach miejskich w Krakowie, względem umieszczenia ich na innem miejscu".

Zauważyć należy, że i przy tej komisyi tak wojskowość, jak Dyrekcya kolei państwowych poparły potrzebę i sposób założenia wiślanej stacyi przeładowczej.

Na podstawie opisanych wyżej dochodzeń komisyjnych, przedsiębiorca otrzymał koncesyę budowy, a uzyskawszy ją wniósł do Rady miasta podanie z prośbą o poparcie jego przedsiębiorstwa, t. j. o zatwierdzenie oświadczenia swych delegatów i pomoc finansową bądź przez zakupno akcyj zakładowych, bądź subwencyonowania w inny sposób. Podanie to przydzieliła Sekcya I. do rozpatrzenia i postawienia wniosku komisyi złożonej z pp. radców miejskich Kwiatkowskiego, Nowackiego, Rottera i Staniszewskiego, którzy wzmocnili się zaproszeniem do obrad p. radcy miejskiego Beringera. Komisya ta po rozpatrzeniu wszystkich dokumentów technicznych i rachunkowych, jakie jej dostarczył z gotowością przedsiębiorca, a które zawierały plany, kosztorysy, przedmiary, wykaz potrzebnych pod kolej gruntów, tabele rentowności i opis szlaku, przyszła do przekonania, że przedsiębiorstwo zasługuje na najżyczliwsze poparcie, gdyż przyjście do skutku kolei lokalnej Kraków-Kocmyrzów zapowiada dla miasta znaczne korzyści.

Kolej rzeczona ma na swoim głównym szlaku stacyę „Grzegórzki", przystanek „Dąbie", stacyę „Czyżyny", „Bieńczyce", ładownię „Grębałów", przystanek „Prusy" i stacyę „Kocmyrzów". Na odnodze Czyżyny-Mogiła, stacyę „Mogiła" i ładownię „Młyn klasztorny", a prócz tego ładownię „Młyn Krzesławicki" na odnodze Bieńczyce-Krzesławice.

Obszar projektowanych linij graniczy od południa z miastem Krakowem i Wisłą, od wschodu i północy z Królestwem Polskiem, a od zachodu z miejscowościami Rakowice i Batowice. Obejmuje on, prócz Krakowa, 36 miejscowości z 17.450 mieszkańcami.

Płaszczyzna cała obejmuje 25518 morgów, z czego na małą własność przypada 13498 morgów, zaś na wielką własność 12020 morgów. Z wielkiej własności oddanych jest pod uprawę 8936 morgów, resztę stanowią łąki. Lasów prawie wcale niema, a za materyał opałowy służy wyłącznie węgiel kamienny. Cały wyżej wspomniany obszar należy do najurodzajniejszych i najlepiej uprawionych części w Galicyi, czego dowodem gęste zaludnienie, wynoszące 6800 mieszkańców na milę kwadratową, jakoteż wszędzie objawiający się dobrobyt, poparty pilnością i zapobiegliwością ludności.

Na obszarze projektowanej kolei istnieją następujące zakłady przemysłowe: 1) młyn w Bieńczycach z rocznem mlewem 1200 wagonów; 2) młyn w Krzesławicach, również z mlewem 1200 wagonów; 3) dwa młyny wodne i jeden parowy w Mogile, produkujące razem około 500 wagonów mlewa; 4) gorzelnie w Branicach, Kościelnikach i Pleszowie, ostatnia połączona z rafineryą; 5) fabryka mąki kościanej i nawozu sztucznego w Dąbiu z produkcyą, dochodzącą do 1000 wagonów; 6) dwie cegielnie parowe i trzy zwykłe w Dąbiu, wszystkie urządzone dla produkcyi cegieł murowych i dachówek jakoteż rur drenowych, a to ze znacznem zapotrzebowaniem węgla: 7) miejska rzezalnia na Grzegórzkach ze silnym przypędem bydła rogatego i nierogacizny; 8) zakład gazowy miejski potrzebujący bardzo znacznej ilości węgla; 9) fabryka parowa parkietów i stolarnia firmy Stryjeński i Sp.

Graniczny obszar Królestwa Polskiego wchodzi także ze względów gospodarczych w sferę przyciągającą Krakowa, a jeżeli się zważy, że frekwencya do naszego miasta wynosi według ewidencyi paszportowej na komorze Baran, po nad 40000 podróżnych rocznie, to łatwo przewidzieć, że istnienie kolei zdwoi niezawodnie liczbę przybywających z pogranicza do Krakowa i znacznie ożywi ruch obcych w mieście. Wreszcie wspomnieć należy pobożne pielgrzymki do klasztoru Cystersów w Mogile, które będą dla Krakowa ułatwione istnieniem kolei do tego miejsca.

Z chwilą wybudowania kolei ruch handlowy będzie się na jej obszarze stopniowo podnosił; istniejące zakłady przemysłowe powiększą swoją działalność; siła atrakcyjna Krakowa wzmoże się niezawodnie i dlatego już samo istnienie kolei Kraków-Kocmyrzów musi oddziałać korzystnie na miasto nasze i przyczynić się do jego rozwoju w przyszłości.

Gmina miasta odniesie jednak skutkiem budowy kolei rzeczonej także bezpośrednie korzyści, a będą one wcale znaczne i doniosłe.

Ruch na tej kolei prowadzić ma c. k. Dyrekcya kolei państwowych, a stacya Grzegórzki będzie niejako stacyą pomocniczą dworca głównego i tenże odciążyć musi z części ruchu towarowego, mianowicie z dostawy węgla. Wówczas zakłady miejskie jak rzezalnia i gazownia otrzymywać mogą węgiel dla nich potrzebny ze znacznie zbliżonej odległości, a nawet mogą bezpośrednio za pomocą toru przemysłowego połączyć się ze stacyą Grzegórzki, a wówczas koszta przewozu węgla będą mniejsze, zakłady te skorzystają w pierwszej linii z kolei i dworca na Grzegórzkach.

Ponieważ wał kolejowy wzniesiony być ma po nad stan najwyższej wody z roku 1884, przeto służyć on będzie dla gruntów po za koleją położonych za wał ochronny, a więc grunta te oswobodzone będą na zawsze od zalewów. Ochronione od strony Wisły, a równocześnie zbliżone do stacyi kolejowej, grunta te zyskują bardzo znacznie na wartości użytkowej i zamienią się szybko na grunta budowlane, zwłaszcza że przed kilkoma miesiącami zdjęto z nich zakaz zabudowalności skutkiem przesunięcia linii fortyfikacyjnego rejonu *(Bau-Verbotsrayon)*. A obszar tych gruntów jest znaczny; sama Gmina posiada w okolicy przyszłej stacyi kolejowej, prócz powierzchni zajętej przez rzezalnię, z górą 12 morgów w samych Grzegórzkach. Z gruntów miejskich kolej pod tor bieżący, stacyę kolejową „Grzegórzki", oraz pod stacyę przeładowczą wiślaną zabierze około 6000 sążni czyli 3 morgi i 1200

W zamian za te świadczenia, przedsiębiorca obowiązanym będzie:

1. Przebudować własnym kosztem prosektoryum bydlęce, przełożyć kanał i przenieść lej według planów,

kosztorysow i przedmiarów przez Budownictwo miejskie wypracowanych i pod jego nadzorem.

2. Wybudować na żądanie Gminy równocześnie z budową kolei, a najpóźniej w ciągu roku od otwarcia tejże, z nowego materyału tor do rzeźni miejskiej za ryczałtową kwotę 3 000 zła., a tor do gazowni miejskiej za ryczałtową kwotę 7.000 zła., z użyciem istniejącej drogi miejskiej.

3. Gminie miasta Krakowa służyć będzie prawo, statutem Towarzystwa kolejowego zastrzeżone, delegowania jednego członka do Rady nadzorczej z prawami przysługującemi innym członkom.

R. m. Kwiatkowski zgadza się na przedłożone wnioski, a nadto wnosi:

„Rada m. uchwali!

Pan Prezydent w imieniu Rady miasta prześle do Ministerstwa kolejowego zawiadomienie o powziętej uchwale co do świadczeń, do jakich gmina m. Krakowa obowiązała się w razie budowy kolei lokalnej Kraków-Kocmyrzów z tem, że gdy budowa kolei tej leży tak w interesie c i k. Wojskowości, jak i gminy m. Krakowa, — Wysokie Ministerstwo zechce jak najspieszniej wdrożyć dalsze kroki, celem przyspieszania tej budowy."

R. m. X. Dr. Spis wnosi poprawkę stylistyczną, do punktu 1-go wniosków Sekcyi, określających obowiązki przedsiębiorcy, a mianowicie: żąda wstawienia po słowach „i przenieść lej" — wyrazów „a to wszystko".

Przyjęto wnioski Sekcyi z poprawką r. m. X. Dra Spisa i dodatkiem r. m. Kwiatkowskiego (L. 55269/97). —

Imieniem Sekcyi I. dyrektor Bud. m. Wdowiszewski wnosi:

Rada m. uchwali!

1. Zatwierdza się **plany kanalizacyi:**

a) z dnia 15 marca 1897 r. dla ul. Garncarskiej i Studenckiej;

b) z dnia 18 marca 1897 r. dla ul. św. Jana i Szpitalnej;

c) z dnia 26 marca 1897 r. dla ulicy Szlak;

d) z dnia 2 kwietnia 1897 r. dla ul. Siemiradzkiego;

e) z dnia 5 kwietnia 1897 r. dla przestrzeni między cmentarzem izraelickim, a rzeźnią na Grzegórzkach;

f) z dnia 10 kwietnia 1897 r. dla ulic dolnego Kazimierza;

g) z dnia 1 maja 1897 r. dla ulicy Straszewskiego i Podwala, z dopływami bocznymi.

2. Zezwala się na wykonanie powyższych kanałów i udziela się na to kredyt:

ad	*a)*	w kwocie . . .	25.350	zła.
„	*b)*	„ . . .	10.350	„
„	*c)*	„ . . .	2.450	„
„	*d)*	„ . . .	3.050	„
„	*e)*	„ . . .	16.000	„
„	*f)*	„ . . .	25.280	„
„	*g)*	„ . . .	57.100	„

Razem 139.580 zła. z funduszu pożyczkowego 1892 roku pokryć się mający.

3. Upoważnia się Sekcyę I. do przeprowadzenia licytacyi i zatwierdzenia ofert, jakie uzna za najodpowiedniejsze.

Wicepr. Dr. Jakubowski prosi o wyjaśnienie w dwóch kierunkach, a mianowicie: 1) Za dwa lata najpóźniej będą wodociągi budowane w mieście i wtedy trzeba będzie rozkopać ulice, — a zatem nastąpi dwukrotna przeszkoda w komunikacyi: bo raz teraz przy kanałach, a potem drugi przy wodociągach; dalej, czy projektowane kanały nie będą przeszkadzać wodociągom. 2) Wiadomo, że kanały obecne są tylko z imienia, ale nie z rzeczy samej, są bowiem tak zniszczone, że ich szczątek nie można nazwać kanałami; zachodzi przeto obawa, że jak będą wodociągi, to kanałami dużo wody spłynie i ta spłucze kamienie. Zapytuje się przeto, czy Sekcya miała na uwadze te kwestye.

R. m. Dr. Domański chce skorzystać z tego, co powiedział referent, iż przy budowie tych kanałów będą prawdopodobnie oszczędności i wnosi:

„Poleca się pamięci Budownictwa miejskiego i Sekcyi ekonomicznej potrzebę **zbudowania kanału na wylocie ulicy św. Tomasza,** między ul. św. Krzyża a plantacyami."

Referent wyjaśnia, iż z budową kanałów nie można czekać na budowę wodociągów; kanały będą położone znacznie głębiej, niż rury wodociągowe, bo w głębokości

---

sążni; zostanie przecież jeszcze 8 morgów i 400 sążni ochronionego, budowlanego gruntu z powiększoną znacznie wartością użytkową, który gmina bardzo korzystnie rozparcelować i sprzedać będzie mogła, jeśli go na własny, odpowiedniejszy nie zachowa użytek.

Z powodu bliskości stacyi interesa rzezalni miejskiej pójdą w górę. Łatwość dostawy bydła rzeźnego do zakładu, łatwość transportu gotowego mięsa koleją na wszystkie strony, wzmoże przypęd, a założenie targowicy bydlęcej w bezpośredniem sąsiedztwie stacyi i rzezalni byłoby tylko kwestyą czasu, gdyż o korzyściach takiego zakładu nikt wątpić nie będzie. Nie wyda się również zbyt śmiałem przypuszczenie, że gmina, budując zakład Talarda po za rzeźnią i stacyą kolejową, uzyskałaby możność transportowania nieczystości kloacznych koleją w dalszą okolicę krakowskiego powiatu i zapewniłaby sobie zbyt na nie, pokrywając choć częściowo koszta ich wywozu z miasta.

Delegaci Rady miasta i Magistratu domagali się od przedsiębiorcy założenia stacyi przeładowczej wiślanej obok stacyi kolejowej, poniżej tejże nad brzegiem Wisły z całą świadomością, że jakkolwiek obecnie ruch towarowy Wisłą jest bardzo mały, to jednakowoż w przyszłości, po przeprowadzeniu całej regulacyi ożywić się będzie musiał, gdyż samą naturą dowiedzionego faktu, że transport wodą jest znacznie tańszy od transportu kolejowego, handel i ruch wiślany wzmoże się, a wówczas miasto Kraków przyciągać musi ten ruch do siebie i przez odpowiednie urządzania ładowni i portów przygotować się na jego przyjęcie. Nie można twierdzić, aby stacya przeładowcza natychmiast była rentownem przedsiębiorstwem, ale samo jej istnienie musi być już teraz zapewnione, zwłaszcza że wojskowość potrzebuje jej koniecznie i gdyby jej Kraków po swojej stronie nie urządził, postara się o nią Podgórze. a wykona po przeciwnym brzegu kolej państwowa, łącząc Wisłę ze stacyą Podgórze-Płaszów. Należy więc zawczasu zapobiegać wypadkom i nawet pewnemi ofiarami przyspieszyć stworzenie stacyi przeładowczej, korzystając z budowy kolei Kraków-Kocmyrzów.

Aby rzeczoną stacyę przeładowczą odpowiednio celowi wykonać było można, trzeba część kanału miejskiego z jego wylotem ku Wiśle przełożyć w inny kierunek, oraz przenieść budynek leja w inne miejsce, a ponieważ trasa kolejowa przechodzi po za stacyą „Grzegórzki" przez budynek obserwacyjny oprawiska, należy i ten budynek przestawić.

Nad całą sprawą zastanawiała się najpierw komisya, przez Sekcyę I. delegowana, która z przedsiębiorcą nawiązała rokowania i do pewnego rezultatu doprowadziła. Następnie badała sprawę na podstawie wniosków komisyi Sekcya I. na posiedzeniach dnia 27 października, 15 grudnia 1897, 7 i 28 stycznia 1898 r. Przygotowane przez Sekcyę I. wnioski co do finansowego poparcia kolei przez gminę m. Krakowa, rozpatrywała następnie Sekcya II. na posiedzeniach dnia 27 grudnia 1897, 8 i 24 stycznia 1898; wreszcie połączone Sekcye I. i II. obradowały nad tą sprawą dnia 29 stycznia 1898 r., a wynikiem obrad była uchwała, że przedsiębiorstwo budowy poprzeć należy, oraz powyższy wniosek, który Świetnej Radzie miasta do uchwały przedstawionym zostaje. —

2 do 3 metrów i zawsze po innej stronie ulicy, niż wodociągi; równocześnie zatem tych rur kłaść nie można, bo toby zupełnie zatamowało komunikacyę. — Co do starych kanałów, to te są pod domami i mogą być połączone z nowymi kanałami wtedy, jak te ostatnie zostaną wybudowane. O wypłukiwaniu kamieni przez wodę wodociągu niema mowy, bo tej wody spłynie mało.

Przyjęto wnioski Sekcyi wraz z dodatkiem r. m. Dra Domańskiego. (L. 20859/97) —

Imieniem Sekcyi I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada m. uchwali!

1) Pod ulicę Krakowską do linii regulacyjnej tejże ulicy **nabyć z realności** l. k. 14, 15 i 16 dz. VIII. własnością **Markusa Aratena** i **Wolfa** i **Józefa Rabinowiczów** będących, **kawałek gruntu** z parcel 1027 i 1026 w ilości 27·24 □°, w cenie po 30 zła. za 1 □°, która gmina m. Krakowa wypłaci najdalej w dniach 30 po podpisaniu kontraktu i odebraniu gruntu w posiadanie w stanie wolnym od ciężarów hipotecznych.

2) Uwolnienie tego gruntu od ciężarów hipot. przeprowadzą sprzedający własnym kosztem i staraniem.

3) Gmina miasta najdalej w roku 1898 położy własnym kosztem chodnik od strony ul. Krakowskiej w całej długości frontu realności l. 14—15 i 16 dz. VIII.

4) Koszta spisania kontraktu, stempli, koszta wydzielenia i opłaty od przeniesienia własności, poniesie wyłącznie gmina miasta Krakowa.

5) Do podpisania kontraktu upoważnia się obok Prezydenta miasta, r. m. Jana Kwiatkowskiego i Władysława Nowackiego.

Wniosek przyjęto. (L. 37904/97). —

Imieniem Sekcyi ekonomicznej radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada m. uchwali!

1) W celu zastosowania się z budową domu w realności l. k. 67 Dz. VIII. do linii regulacyjnej, ul. Augustyańskiej i św. Katarzyny, **sprzedać** właścicielom tejże realności **Markusowi Aratenowi** i **Wolfowi** i **Józefowi Rabinowiczom**, **skrawek gruntu** miejs. z parcel 2426 i 2427 w ilości 7·5 □°, w cenie po 10 zła. za 1 □°, którą nabywcy przy podpisaniu kontraktu zapłacą.

2) Koszta spisania kontraktu, stempli, wydzielania i opłaty od przeniesienia własności, poniosą wyłącznie nabywcy.

3) Do podpisania kontraktu upoważnia się obok Prezydenta miasta, r. m. Jana Kwiatkowskiego i Władysława Nowackiego.

Wniosek przyjęto (L. 37903/97). —

Imieniem Sekcyi I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada m. uchwali!

Przyjmuje się **ofertę drukarni Związkowej** w Krakowie, z dnia 16 listopada 1897 r., tudzież deklaracyą tejże z dnia 4 stycznia 1898 r., mocą których zobowiązała się na podstawie warunków licytacyjnych dostarczać w czasie od 1 stycznia 1898 r. do 31 grudnia 1900 r. potrzebne dla gminy m. Krakowa druki po cenach, w tej ofercie i deklaracyi podanych.

Wniosek przyjęto. (L. 62862/97). —

Imieniem Sekcyi I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada m. uchwali!

Przyjmuje się **ofertę Michała Mazurskiego** z dnia 9 grudnia 1897 r., mocą której zobowiązał się dostarczać na podstawie warunków licytacyjnych, w czasie od 1 stycznia 1898 r. do 31 grudnia 1900 r. **obuwie dla ludzi straży pożarnej miejskiej** w cenie po 8 zła. 50 ct. za każdą parę butów, a po 4 zła. za podszycie każdej pary butów.

Wniosek przyjęto (L. 66953/97). —

Imieniem Sekcyi I. i III. sekretarz Mgtu Dr. Schlichting wnosi:

Rada m. uchwali!

1) Zezwala się na udzielenie **ustępstwa pierwszeństwa hipotecznego** dla pożyczki 6.000 zła. **na realności** lk. 275 Dz. IV. **Stanisława** i **Felicyi Świerzyńskich** przed prawem zastawu dla sumy 4300 zła. na rzecz gminy miasta Krakowa zaintabulowanem.

2) Koszta z udzieleniem ustępstwa połączone, poniosą Stanisław i Felicya Świerzyńscy.

3) Do podpisania dotyczącej deklaracyi upoważnia się obok Prezydenta miasta, r. m. Jana Kwiatkowskiego i Dra Jana Alberta Proppera.

Wniosek przyjęto. (L. 62890/97). —

Imieniem Sekcyi IV. r. m. Bartoszewicz wnosi:

Rada m. uchwali!

1) Wstawić do budżetu miejskiego na r. 1898 jednorazowo kwotę 500 zła. jako **subwencyę dla gimnazyum żeńskiego.**

2) Do zarządu gimnazyum żeńskiego, deleguje Rada miejska r. m. Chylińskiego.

Przyjęto. (L. 68663/97). —

Koniec posiedzenia o godzinie 7 minut 15 wieczór.

Następuje posiedzenie tajne. —

Posiedzenie zwyczajne (50 w kad. XI.) **z dnia 3 marca 1898 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: Dr. Jakubowski Faustyn.

Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam.

Ogólna liczba Radców obecnych **42.** Radcy miejscy: Ks. Dr. Bukowski, Dr. Horowitz, Knaus, Kroebl, Ślęk **(5)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej radcy: Dr. Domański, Dr. Ichheiser, Łapiński, Nowacki, Dr. Pareński, Dr. Paszkowski Franciszek, Schmelkes, Schmid, Szancer, hr. Dr. Tarnowski **(10).**

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczór.

R. m. Kroebl uprasza o urlop na marzec i kwiecień. Żądany urlop udzielono. (L. 102 pr.). —

R. m. Dr. Horowitz uprasza o urlop na 3 tygodnie. Żądany urlop udzielono. (L. 123 pr.). —

R. m. hr. Wodzicki zapytuje się, w jakiem stadyum znajduje się **sprawa wydalonego kasyera gazowni miejskiej.**

R. m. Dr. Górski zapytuje się, kiedy będzie przedłożony Radzie **wynik dochodzenia dyscyplinarnego przeciw urzędnikom kasowym.**

Przewodniczący wyjaśnia, iż sprawy te będą przedmiotem osobnego posiedzenia Rady miejskiej.

Przewodniczący zawiadamia, iż imieniem Rady miejskiej złożył podziękowanie J. E. hr. Badeniemu, Marszałkowi krajowemu i Eksc. Drowi Dunajewskiemu za szybkie załatwienie sprawy **udzielenia Krakowowi poręki Kraju na pożyczkę wodociągową** — zarazem dziękuje Przewodniczący tym członkom Rady m., którzy są posłami na Sejm krajowy, za skuteczne poparcie tej sprawy — a osobno r. m. hr. Dr. Potockiemu Andrzejowi za postawienie wniosku o przyznanie miastu na-

szemu **prawa poboru 2½ % od wkładek do totalizatora na rzecz ubogich miejscowych.**

Z porządku dziennego imieniem Sekcyi I. i II. dyrektor Budownictwa m. Wdowiszewski wnosi:

Rada miasta uchwali!

Na **obdzielenie furmanów i robotników miejskiego zakładu czyszczenia miasta i dołów kloacznych jednorazową zapomogą drożyźnianą** udziela się do Dz. IX. budżetu na rok 1897 dodatkowy kredyt w kwocie 246 zła.

Przyjęto. (L. 57761/97). —

Imieniem Sekcyi II. i I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miasta uchwali!

Na pokrycie wydatków **wykonania nowych bram i furtek cmentarnych** przyznaje Rada m. kredyt dodatkowy w kwocie 1437 zła. 85 ct. dla Dz. IX. p. 4 budżetu r. 1897 — utrzymanie cmentarza miejskiego.

Przyjęto. (L. 53420/97). —

Imieniem Sekcyi II. i I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miasta uchwali!

Przyznaje się kredyt dodatkowy w kwocie 500 zła. dla Dz. IX. 10 c. budżetu r. 1897 **„narzędzia robocze do czyszczenia miasta“.**

Przyjęto. (L. 42042/97). —

Imieniem Sekcyi II. i I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miasta uchwali!

Na pokrycie wydatków **budowy pawilonu dla muzyk na plantacyach** przyznaje się kredyt dodatkowy w kwocie 599 zła. 05 ct. dla Dz. VII. budżetu r. 1897.

Przyjęto. (L. 49491/97). —

Imieniem Sekcyi II. i I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miasta uchwali!

Przyznaje się kredyt dodatkowy w kwocie 5000 zła. dla Działu X. 10 d. budżetu r. 1897 **donajęcie sił roboczych do czyszczenia miasta** w lecie i zimie.

Przyjęto. (L. 66078/97). —

Imieniem Sekcyi II. i I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miasta uchwali!

Na pokrycie wydatków **przerobienia dachu nad stajnią i wychodkami, tudzież zasklepienia stajni w strażnicy pożarnej** przyznaje się kredyt dodatkowy w kwocie 1570 zła. dla Dz. II. 3 *d)* budżetu r. 1897 — utrzymanie budynków miejskich.

Przyjęto. (L. 62402/97). —

Imieniem Sekcyi II. i I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miasta uchwali!

Przyznaje się kredyt dodatkowy w kwocie 350 zła. dla Działu V. poz. 2 lit. *e)* budżetu r. 1897 — **straż pożarna**, zaprzęgi miejskie, naprawa uprzęży, wozów, smarowidło i t. p.

Wniosek przyjęto. (L. 64445/97). —

Imieniem Sekcyi II. i I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miasta uchwali!

Przyznaje się kredyt dodatkowy w kwocie 700 zła. dla Dz. II. 4 *e)* r. 1897 — **oświetlenie Sukiennic.**

Przyjęto. (L. 62904/97). —

Przewodniczący zawiadamia, iż jest sprawa nagła, bo termin upływa; rozchodzi się mianowicie o wniesienie zażalenia do Trybunału administracyjnego i dlatego prosi Radę o uchwalenie nagłości sprawy, którą imieniem połączonych Sekcyi przedstawi Dr. Propper.

Nagłość sprawy uchwalono.

Wobec tego r. m. Dr. Propper imieniem Sekcyi III. i IV. uzasadnia następujący wniosek nagły:

Rada miasta uchwali!

1) Wnieść **zażalenie do Trybunału administracyjnego** przeciw orzeczeniu c. k. Ministerstwa wyznań i oświaty z dnia 19 października 1897 L. 5091.

2) Do wniesienia i podpisania zażalenia imieniem gminy m. Krakowa upoważnia się Prezydenta miasta.

Przyjęto. (L. 11891/98). —

Imieniem Sekcyi I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miasta uchwali!

Przyjmuje się **ofertę Antoniego Zarzyckiego** z dnia 14 grudnia 1897, **mocą której zobowiązał się dostarczać** na podstawie warunków licytacyjnych w r. 1898 **ubranie dla ludzi straży pożarnej miejskiej** po cenach w ofercie podanych.

R. m. Dr. Górski zapytuje się, czy uczyniono zastrzeżenie, że dostawca ma pobierać sukno z krajowej fabryki.

Sprawozdawca wyjaśnia, iż warunku tego co do munduru dla straży na ten rok jeszcze nie uczyniono.

Przyjęto. (L. 69311/97). —

Imieniem Sekcyi I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miasta uchwali!

1. **Celem uregulowania placu Bawół i dokończenia budowy kanału przez realność lk. 284/dz. VIII.**, Arona Salomona i Doby Lai małż. **Danglowiczów własną, zakupić na rzecz gminy m. Krakowa powyższą realność za kwotę ryczałtową 2437 zła. 50 ct.** i pod warunkami w deklaracyach Arona Salomona Danglowicza z 26 października 1897 i z 10 stycznia 1898 określonymi.

2. Do podpisania kontraktu upoważnia się obok Prezydenta miasta r. m Nowackiego i Dra Staniszewskiego.

3. Wydatek na zakupno potrzebny pokryć z funduszu na budowę kanałów przeznaczonego.

Przyjęto. (L. 160/98). —

Imieniem Sekcyi II. i IV. wnosi r. m. Chyliński:

Rada miasta uchwali!

1. Przyznaje się **zapomogę drożyźnianą nauczycielom i nauczycielkom szkół ludowych miejskich**, a to:

a) nauczycielom żonatym i katechetom po 50 zła.;

b) nauczycielom wdowcom i nauczycielkom wdowom z rodziną po 50 zła.;

c) innym nauczycielom, nauczycielkom i praktykantom po 30 zła.

2. Wydatek wynoszący łączną kwotę 6840 zła. pokryty będzie z zapasów kasowych.

3. Wzywa się Sekcyę III., by w porozumieniu z Sekcyą II. przedłożyła Radzie miasta w najkrótszym czasie wnioski co do udzielenia dodatku drożyźnianego dla urzędników i funkcyonaryuszów Magistratu.

R. m. hr. Wodzicki zapytuje się, dlaczego w punkcie *a)* nie zamieszczono nauczycielek zamężnych; czy pod tym względem zaszła pomyłka, czy też zrobiono to z rozmysłem, — w ostatnim wypadku czyni wniosek, aby nauczycielkom zamężnym dać także po 50 zła.

R. m. Dr. Rothwein wnosi, by nie robić różnicy między żonatymi a nieżonatymi i żeby wszystkim bez różnicy dać po 50 zła.

R. m. Dr. Popiel uznaje słuszność wniosku r. m. Dra Rothweina, ale ze względu na fundusze miejskie jest za wnioskiem Sekcyi.

R. m. Dr. Ponikło jest za utrzymaniem różnicy między żonatymi a nieżonatymi.

R. m. Dr. Staniszewski zaznacza, że robienie różnicy między żonatymi a nieżonatymi nie ma żadnej racyonalnej podstawy i wnosi, by ogólny kredyt 6840 zła. rozdzielić równo między wszystkich.

R. m. Dr. Kohn rozumiałby dystynkcyę w krajach, gdzie chodzi o silniejszą populacyę, np. we Francyi, u nas jednak nie można wyznaczyć premii dla żonatych, oświadcza się stanowczo za tem, aby wszystkim dać równo.

Dyskusyę zamknięto.

R. m. hr. Wodzicki zaznacza, że zapomogę daje się ze względu na drożyznę, a nie ze względu na pracę i dlatego trzeba robić różnicę między żonatymi i zamężnemi a nieżonatymi.

Sprawozdawca imieniem Sekcyi szkolnej przyjmuje każdy wyższy kredyt, zaznacza jednak, że wniosek r. m. Dra Rothweina podnosi kredyt o 2000 zła. — dalej wyjaśnia r. m. hr. Wodzickiemu, że Sekcye z rozmysłu nauczycielkom zamężnym wyznaczyły mniej, bo one mają mężów, którzy mają swoje dochody, — obstaje przy wnioskach połączonych Sekcyi.

W głosowaniu wnioski r. m. Dra Rothweina i Dra Staniszewskiego upadły; ustęp 1. wniosku Sekcyi z dodatkiem r. m. hr. Wodzickiego przyjęto, ustępy *b)* i *c)* przyjęto, ustęp 2. przyjęto z kwotą 6980 zła., ustęp 3. przyjęto bez zmiany. (L. 67103/97). —

Imieniem Sekcyi IV. wnosi r. m. Dr. Cyfrowicz:

Rada miasta uchwali!

Towarzystwu Miłośników zabytków i historyi Krakowa udziela się stałą roczną, jednak odwołalną **subwencyę 600 zła.** Towarzystwo zajmować się będzie corocznie urządzaniem uroczystości konika zwierzynieckiego, oraz wyszukaniem i oznaczaniem w stosowny sposób miejsc historycznych w Krakowie.

Przyjęto. (68669/97). —

Imieniem Sekcyi II. r. m. Dr. Leo wnosi:

Rada miasta uchwali!

1. **Sprawozdanie o zamknięciu rachunkowem z funduszu obrotowego miejskiego i z funduszu zakładowego za rok 1891** przyjmuje się do wiadomości.

2. Odpowiedzialnym urzędnikom kasowym udziela się z administracyi tych funduszów za r. 1891 absolutoryum.

R. m. Dr. Pieniążek wnosi, aby w tych wszystkich sprawach uwolnić referentów od odczytywania sprawozdania, gdyż każdy członek Rady otrzymał autografowane sprawozdanie.

R. m. Dr. Seinfeld zgadza się na to, ale żąda, aby sprawozdanie rachunkowe z roku ubiegłego przedkładano Radzie przynajmniej do połowy roku następnego.

R. m. Dr. Leo wyjaśnia, dlaczego się w tym roku sprawa ta opóźniła, dalej wykazuje, iż sprawozdanie rachunkowe z roku ubiegłego, może być najwcześniej gotowe w jesieni następnego roku.

Wniosek Sekcyi przyjęto. (L. 14703/98). —

Imieniem Sekcyi II. r. m. Jawornicki wnosi:

Rada miasta uchwali!

1. **Sprawozdanie o zamknięciu rachunkowem z funduszu obrotowego miejskiego i z funduszu zakładowego za rok 1892** przyjmuje się do wiadomości.

2. Odpowiedzialnym urzędnikom kasy udziela się z administracyi tych funduszów za r. 1892 absolutoryum.

Przyjęto. (L. 14702/98). —

Imieniem Sekcyi II. r. m. Bereźnicki wnosi:

Rada miasta uchwali!

1. **Sprawozdanie o zamknięciu rachunkowem z funduszu pożyczkowego z r. 1892 za czas od 11 lipca 1892 do 31 grudnia 1895** przyjmuje się do wiadomości.

2. Odpowiedzialnym urzędnikom kasowym udziela się z administracyi tego funduszu za czas od 11 lipca 1892 do 31 grudnia 1895 absolutoryum.

Przyjęto. (L. 28322/97). —

Imieniem Sekcyi II. r. m. Bujański wnosi:

Rada miasta uchwali!

1. **Sprawozdanie o zamknięciu rachunkowem z funduszu obrotowego i zakładowego miejskiego za rok 1893** przyjmuje się do wiadomości.

2. Odpowiedzialnym urzędnikom kasowym udziela się z administracyi tych funduszów absolutoryum.

Przyjęto. (L. 14701/98). —

Na tem zamknął Przewodniczący o godzinie 7-mej minut 10 wieczór posiedzenie jawne, a zarządził tajne.

Posiedzenie nadzwyczajne (51 w kad. XI.) **z dnia 10 marca 1898.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **36**. Radcy miejscy: Bereźnicki, ks. Dr. Bukowski, Dr. Horowitz, I. wiceprezydent m. Dr. Jakubowski, Knaus, Kroebl, Ślęk, Szancer, Dr. Wiszniewski **(9)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś swej nieobecności radcy miejscy: Bujański, Dr. Domański, Fritsch, Dr. Ichheiser, Dr. Leo, Nowacki, Dr. Pareński, Dr. Paszkowski Franciszek, Dr. hr. Potocki, Dr. Propper, Dr. Rothwein, Dr. hr. Tarnowski i hr. Wodzicki **(13)**.

Początek posiedzenia o godzinie 6-tej wieczorem.

Imieniem Sekcyi I. i II. dyrektor Budownictwa miej. Wdowiszewski wnosi:

Rada m. uchwali!

1. Rada m. **zatwierdza projekt budowy pawilonu w parku Dra Jordana**, wypracowany przez Budownictwo miejskie w lutym 1898 i udziela na budowę tegoż kredyt w kwocie 21.000 zła., pokryć się mający z zapasów kasowych.

2. Rada m. upoważnia Sekcyę I. do wykonania budowy w sposób, jaki Sekcya uzna za najodpowiedniejszy, bez dalszego odnoszenia się do Rady miasta.

W dyskusyi zabierali głos r. m. Dr. Popiel, Dr. Ponikło i sprawozdawca.

Wniosek przyjęto. (L. 61600/97). —

Imieniem Sekcyi I. dyrektor Budown. miejskiego Wdowiszewski wnosi:

Rada m. uchwali!

Rada m. zatwierdza wypracowany przez Budowni-

ctwo miejskie dnia 10 listopada 1897 r. **plan otwarcia nowych ulic w dzielnicy IV. w pobliżu gruntu przeznaczonego pod budowę wyższej szkoły przemysłowej i uchwala linie regulacyjne dla tychże ulic.**

Wniosek przyjęto. (L. 64946/97). —

Imieniem Sekcyi I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada m. uchwali!

1. **W celu przedłużenia ul. Topolowej** aż do drogi Mogilskiej, **oraz w celu** uregulowania, względnie **rozszerzenia ulicy Lubomirskich** na przestrzeni od ulicy Rakowickiej do drogi Mogilskiej, do uchwalonej przez Radę miejską szerokości 15 m. **nabyć od p. Wandalina Beringera** z jego realności l. w. h. 2108 Dz. VI. gm. kat. Kraków.

a) pod ulicę Topolową: część parceli gr. l. k. 947/25 o powierzchni 199 m.^{2} czyli 55·32 □°, oznaczoną na planie Budownictwa miejskiego z dnia 20 grudnia 1897 r. kolorem czerwonym literami a, b, e, f, tudzież część parceli grunt. l. k. 949/4 o powierzchni 1208 m^2 czyli 335·86 □° oznaczoną na tymże planie takimże kolorem literami b, c, d, e, zatem o łącznej powierzchni 1407 m^2 czyli 391·18 □°;

b) pod ulicę Lubomirskich: część parc. grun. l. k. 67/3 o powierzchni 3116 m.^{2} czyli 866·35 □° oznaczoną na wspomnianym planie kolorem czerwonym i liczbą parceli 67/6.

2. Wzamian za grunta wyżej pod 1. *a)* i *b)* wymienione odstąpi gmina m. Krakowa p. Beringerowi do linii regulacyjnej ulicy Lubomirskich ze swej parceli grunt. l. k. 953/1 część oznaczoną na powyższym planie kolorem zielonym i l. parceli 953/3 o powierzchni 268 m^2 czyli 74·50 □°, tudzież ze swej parceli grunt. l. k. 67/2 część oznaczoną na tymże planie kolorem czerwonym i l. parceli 67/7 o powierzchni 5 m.^{2} czyli 1·39 □°, zatem razem 273 m.^{2} czyli 75·89 □°, a nadto dopłaci temuż za nadwyżkę gruntu w ilości 143 □°, spowodowaną rozszerzeniem ulicy Lubomirskich z 12 do 15 m., kwotę 3575 zła., czyli w stosunku po 25 zła. za 1 □°.

3. Koszta spisania kontraktu, stempli, opłaty skarbowe, koszta wydzielenia i t. p. poniesie wyłącznie gmina m. Krakowa.

4. Do podpisania kontraktu zamiany upoważnia się obok Prezydenta miasta r. m. Władysława Nowackiego i Dra Walentego Staniszewskiego.

5. Fundusz potrzebny na pokrycie wydatku 3575 zła. wskaże Sekcya skarbowa.

Wniosek przyjęto. (L. 68426/97). —

Imieniem Sekcyi IV. naczelnik IV. Wydziału Mgtu Banaś wnosi:

Rada m. uchwali!

Do podpisania **postanowień dodatkowych do listu fundacyjnego fundacyi stypendyjnej ś. p. Michała Marfiewicza** upoważnia się obok Prezydenta miasta r. m. Dra Kasparka i Dra Cyfrowicza.

Wniosek przyjęto. (L. 68127/97). —

Imieniem Sekcyi II. radca Mgtu Felkel wnosi:

Rada m. uchwali!

Sprawozdanie **o wpływie reformy podatkowej na gospodarstwo gminne** *) przyjmuje się do wiadomości.

Wniosek przyjęto. (L. 64779/97). —

*) Zamieszczone poniżej.

Imieniem Sekcyi I. dyrektor Budown. miejskiego Wdowiszewski wnosi:

Rada m. uchwali!

Rada miasta nadaje ulicy otwartej na gruntach Maślakówką zwanych, a łączącej ulicę Szlak z gminą Krowodrza, nazwę „**ulica Staszyca**“; zaś ulicy granicznej między ulicą Krowoderską a młynówką Rudawą położonej, nazwę „**ulica Czarnieckiego**“.

W dyskusyi zabierali głos r. m. Dr. Cyfrowicz, Bartoszewicz i sprawozdawca.

Wniosek przyjęto. (L. 65861/97). —

Imieniem Sekcyi I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada m. uchwali!

Do zbadania kwestyi **budowy tanich mieszkań dla robotników** i przygotowania wniosków co do akcyi, jakąby gmina miasta Krakowa w tym względzie podjąć miała, wybrać z łona Rady miasta Komisyę, złożoną z pięciu członków, z prawem przybrania członków z poza Rady miasta.

Wniosek przyjęto. (L. 50910/97). —

Celem porozumienia się co do tego **wyboru** zawiesza Przewodniczący posiedzenie na 5 minut. Rada przez aklamacyę wybiera do tej Komisyi następujących r. m.: Beringera, Dra Jordana, Dra Lustgartena, Dra Ponikłę i Dra Pieniążka. —

R. m. Dr. Kohn zapytuje się, kiedy Prezydyum zarządzi **powołanie** następującego **radcy miejskiego w miejsce ś. p. Dra Stanisława Paszkowskiego.**

Sekretarz Mgtu Dr. Schlichting wyjaśnia, że ta sprawa jest na porządku dziennym posiedzenia najbliższego Sekcyi III. —

Koniec posiedzenia o godzinie 7-mej minut 45 wieczorem.

Sprawozdanie Sekcyi skarbowej

o wpływie reformy podatkowej na gospodarstwo gminne,

przyjęte do wiadomości przez Radę miejską na posiedzeniu w dniu 10 marca 1898.

W dniu 14 lutego 1895 r. Rada miasta na wniosek r. m. Dra Leo poleciła Sekcyi skarbowej, ażeby przeprowadziła badania nad wpływem reformy podatkowej na gospodarstwo gminne i przedstawiła w właściwym czasie wnioski Radzie miejskiej

Ponieważ gmina miasta Krakowa, począwszy od r. 1875 pobierała i pobiera dodatki do podatków stałych na potrzeby gminne, a mianowicie w czasie od r. 1875 do r. 1890 w wysokości 6%, w r. 1891 w wysokości 12%, zaś od r. 1892 w wysokości 22%, z którego to źródła dochodu wpłynęło:

w r. 1893	150.487	zła.	30 ct.
w r. 1894	172.648	„	16 „
w r. 1895	191.787	„	$62\frac{1}{2}$ „
w r. 1896	186.653	„	27 „

przeto nieobojętną jest kwestya, jaki wpływ wywrze nowa ustawa podatkowa na finanse miejskie, skoro dodatki do podatków stanowią blisko $\frac{1}{5}$ część dochodów budżetowych. Gmina miasta Krakowa pobierała i pobiera dodatek gminny do wszystkich podatków stałych, a zatem do:

*

a) podatku gruntowego,
b) podatku domowo-czynszowego,
c) do podatku idealnego czynszowego z nowych realności,
d) do podatku zarobkowego i
e) do podatku dochodowego.

Wskutek ustawy z dnia 25 października 1896 r. L. 250 Dz. u. p. wchodzącej w życie z dniem 1 stycznia 1898 r. uległ reformie dotychczasowy podatek zarobkowy i dochodowy, to jest uległy zmianie bezpośrednie podatki osobiste, natomiast dotychczasowy podatek gruntowy i domowo czynszowy wraz z podatkiem 5% z nowych domów co do wymiaru nie uległ żadnej zmianie.

Wprawdzie podatek domowo czynszowy doznać ma 10% opustu, ale ten opust będzie dytyczył tylko samego podatku czynszowego, a nie pociągnie za sobą opustu w dodatkach autonomicznych, przeto nowa reforma podatkowa na dochód z dodatków gminnych przy podatkach realnych przypisywanych, nie wywrze żadnego wpływu.

Inaczej się atoli rzecz przedstawia z dodatkami do podatków, które zastąpiły dotychczasowy podatek zarobkowy i dochodowy. Nowa wyżej wspomniana ustawa podatkowa o bezpośrednich podatkach osobistych, znosząc dotychczasowy podatek zarobkowy i podatek dochodowy, wprowadza w życie z dniem 1 stycznia 1898 nowe kategorye podatków, a mianowicie:

1) ogólny podatek zarobkowy,
2) podatek zarobkowy dla Towarzystw obowiązanych do publicznego składania rachunków,
3) podatek rentowy,
4) podatek osobisto dochodowy,
5) podatek pensyjny od wyższych poborów służbowych.

W ustawie przyjęto za zasadę:

a) że państwo nie ma mieć z reformy żadnych większych dochodów nad dotychczasowe, które wszakże wskutek corocznego przyrostu ludności i powstania nowych przedsiębiorstw także corocznie wzrastają;
b) że celem dokonanej reformy jest zmniejszenie wszystkim kontrybuentom podatków zarobkowego, gruntowego i domowego.

Aby te cele osiągnąć, a równocześnie nie uszczuplić dochodów państwa, potrzeba było znaleść nowe źródło dochodu.

Wprowadzono więc obok innych nowy rodzaj podatku, tak zwany osobisto-dochodowy, który opłacać będą tylko ci kontrybuenci, którzy mają więcej jak 600 zła. rocznego czystego dochodu.

Wychodząc z zasady, że państwo nie ma mieć z reformy żadnych większych dochodów nad dotychczasowe, według art. VI. przepisów wprowadzających nową ustawę podatkową, dotychczasowy podatek zarobkowy i dochodowy skontyngentowano w ten sposób, iż przypis na r. 1898 w powszechnym podatku zarobkowym obejmować będzie kwotę należytości dotychczasowego podatku zarobkowego i dochodowego z dodatkiem wynoszącym $2\frac{1}{2}$% tej należytości za rok 1898. Z tego zdawaćby się mogło, że kwota przypisu powszechnego podatku zarobkowego na rok 1898 będzie co najmniej taką samą, jaką stanowił dotychczasowy podatek zarobkowy łącznie z dochodowym.

A gdy na mocy nowej ustawy Gmina będzie miała prawo nakładania dodatków gminnych do powszechnego podatku zarobkowego, zdawaćby się mogło, że skoro nowy powszechny podatek zarobkowy ma przynosić tyle, ile dotychczasowy podatek zarobkowy i dochodowy, że dodatek gminny do powszechnego podatku zarobkowego przyniesie tyle, ile przynosił od dotychczasowego przypisu podatku zarobkowego i dochodowego. Przypis ten jednak po bliższem rozpatrzeniu okazuje się niższym. Nowa ustawa o powszechnym podatku zarobkowym dzieli kontrybuentów na 4 klasy, a mianowicie:

Do pierwszej klasy zalicza ustawa tych, którzy płacą obecnie więcej niż 1000 zła. podatku.

Do drugiej klasy tych, którzy płacą więcej niż 150 zła., a nie więcej, niż 1000 zła.

Do trzeciej klasy, którzy płacą więcej niż 30 zła., a nie więcej, niż 150 zła.

Do czwartej klasy tych, którzy nie płacą więcej niż 30 zła.

Nowa ustawa przyznaje dla kontrybuentów klasy II. 14% opustu, dla kontrybuentów klasy III. 21% opustu, a dla klasy IV. 28%, to znaczy, że kontrybuenci tych klas będą o taki procent mniej płacili od dotychczasowego wymiaru.

Nadto wielu kontrybuentów, którzy opłacali dotychczasowy podatek zarobkowy i dochodowy, podlegać będzie nadal nie powszechnemu podatkowi zarobkowemu, ale podatkowi zarobkowemu od Towarzystw obowiązanych do składania publicznych rachunków, tudzież podatkowi rentowemu.

Ponieważ Magistrat sam nie posiadał materyałów potrzebnych do ocenienia choćby w przybliżeniu, jak się przedstawi dochód Gminy z 22% dodatku gminnego wobec nowych podatków osobistych, gdy przy układaniu budżetu miejskiego na r. 1898 nie jest dla Gminy rzeczą obojętną, czy i o ile przy tej samej stopie procentowej dodatku gminnego, dochód gminny z tego źródła się zwiększy lub zmniejszy, przeto celem wyrobienia sobie zdania o wpływie nowej ustawy podatkowej na finanse miejskie, a zarazem, celem uzasadnienia kwoty z tytułu 22% dodatku gminnego na r. 1898 w budżecie preliminować się mającej, Magistrat odniósł się do tutejszej c. k. Administracyi podatków o wyjaśnienie.

Magistrat zażądał wyjaśnienia, czy i o ile w przybliżeniu suma przypisu na r. 1898 powszechnego podatku zarobkowego, podatku zarobkowego od przedsiębiorstw obowiązanych do publicznego składania rachunków i podatku rentowego będzie większą lub mniejszą od sumy dotychczasowego przypisu podatku zarobkowego i dochodowego, od którego Gmina 22% dodatek gminny pobierała.

Suma spodziewanego przypisu podatku osobisto-dochodowego nie może być oczywiście braną w rachubę do obliczenia 22% dodatku gminnego, albowiem z uwagi na art. XIII. nowej ustawy podatkowej dotąd jeszcze nie wiadomo, czy Gminie przysługiwać będzie prawo poboru dodatku gminnego do tego podatku.

Co do tej kwestyi ma się dopiero Sejm oświadczyć, a jak wiadomo, delegaci Wydziałów krajowych, na sesyi w Wiedniu odbytej, postanowili przedłożyć Wydziałowi krajowemu wnioski na czasowe uwolnienie tego podatku od dodatków autonomicznych.

C. k. Administracya podatków odezwą z dnia 12

listopada 1897 r. L. 9125 wyjaśniła, iż będzie wynosił na r. 1898:

a) kontyngent powszechnego podatku zarobkowego dla miasta Krakowa w przybliżeniu . .	101.463	zła.	18 ct.
b) niekontyngentowany podatek zarobkowy	3.680	„	— „
c) od przedsiębiorstw obowiązanych do publicznego składania rachunków może wynosić powszechny podatek zarobkowy .	61.888	„	85 „
d) preliminowano tytułem podatku rentowego	31.472	„	04 „
e) podatku od płac	858	„	— „
Razem . .	199.362	zła.	07 ct.

Obliczony kontyngent powszechnego podatku zarobkowego obejmuje już kwotę po strąceniu opustu według ustawy przyznanego dla kontrybuentów II., III. i IV. klasy.

Według wyjaśnienia c. k. Administracyi podatków, oprócz wykazanego wyżej podatku zarobkowego od przedsiębiorstw, obowiązanych do składania publicznych rachunków, będzie przekazaną do przypisu w c. k. Urzędzie podatkowym, przypadająca na Kraków część podatku zarobkowego od kolei północnej Cesarza Ferdynanda, kolei państwowej, galic. akcyjnego banku hipotecznego i banku krajowego.

Jaką będzie kwota przypisu w podatku pomienionych kontrybuentów, tego na razie oznaczyć c. k. Administracya podatków nie może.

Na podstawie wykazów, jakie Magistrat otrzymuje z tutejszego c. k. główn. Urzędu podatkowego, okazuje się, że w r. 1896:

Przypis w podatku zarobkowym wynosił	79.357	zła.	41 ct.
W dochodowym	137.547	„	96 „
Razem . . .	216.905	zła.	37 ct.

Porównując przypis w r. 1896 w podatku zarobkowym i dochodowym z preliminarzem przypisu bezpośrednich podatków osobistych, z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego na r. 1898, okazuje się, iż przypis podatków bezpośrednich i osobistych **w r. 1896** wynosił . . . . 216.905 zła. 37 ct.
znany zaś preliminarz tych podatków na **rok 1898** wynosi . . . 199.362 „ 07 „
a zatem mniej o . . . . . 17.543 zła. 30 ct.

Z powyższego przedstawienia wynikałoby, że gmina miasta Krakowa w r. 1898 będzie miała mniejszy przypis w dodatkach do podatków o kwotę . . . . 3.859 zła. 53 ct.
t. j. o 22% od . . . . . 17.543 „ 30 „

Według wyjaśnienia w krótkiej drodze w c. k. Administracyi podatków zasięgniętego, kwota przypisu na rok 1898 wyżej wspomniana 199.362 zła. 07 ct. będzie niewątpliwie większą, różnicę zaś wyżej wykazaną między przypisem na rok 1896 a preliminarzem na rok 1898 w kwocie 17.543 zła. 30 ct. pokryje niewątpliwie przypis podatków od kontrybuentów, którzy dotychczas tu podatku nie opłacali, a którym podatek według nowej ustawy przy mieście Krakowie przypisany będzie, a mianowicie odnosi się to do filii galic. akcyjnego banku hipotecznego i do banku krajowego, tudzież kolei Cesarza Ferdynanda i kolei państwowej.

Sądząc z rozmiarów interesów, jakie prowadzi filia banku krajowego, tudzież filia banku hipotecznego w mieście Krakowie, przypuszczać należy, że tangenta, przypadająca na Kraków z banku krajowego i z banku hipotecznego wyniesie około 17.000 zła., t. j. wyrówna mniej więcej ową różnicę przypisu w podatkach osobistych między rokiem 1896 a 1898.

Nadmienić wypada, iż na mocy dotychczasowych ustaw podatkowych koleje nie stały tu na przypisie z żadnym podatkiem. Według rozdziału II. ustawy z dnia 25 października 1896 L. 220 Dz. u. p. odnoszącego się do podatku zarobkowego od przedsiębiorstw obowiązanych do publicznego składania rachunków, a mianowicie według § 104, będzie przypisana odpowiednia tangenta podatku przy tutejszym c. k. głównym Urzędzie podatkowym tak dla kolei północnej, jak i dla kolei państwowej.

Przybędzie zatem gminie m. Krakowa dwóch bardzo poważnych kontrybuentów.

Dokładne obliczenie tangenty podatkowej od kolei na Kraków przypadającej jeszcze nie nastąpiło, według wyjaśnienia jednak, jakie w tej sprawie w krótkiej drodze zasięgnięto, dodatek gminny od samej kolei północnej, w wysokości 22% przypisany, wyniesie około 24.000 zła., nie licząc kolei państwowej.

Podnieść tu należy również, że nowa ustawa podatkowa ma na celu sprawiedliwszy rozkład podatków, zwolnienie słabszych sił podatkowych a obciążenie tych, którzy podatek rzeczywiście bez naruszenia siły podatkowej opłacać mogą.

Dotychczasowa ustawa o podatku zarobkowym była tego rodzaju, iż od podatku zarobkowego nikogo absolutnie nie uwalniała. Obecna ustawa przyznaje pewne ulgi i uwolnienia dla słabych sił podatkowych.

Wobec dawniejszej ustawy stali na przypisie z podatkiem zarobkowym i dochodowym liczni kontrybuenci, którzy podatku z powodu ubóstwa nie opłacali i podatek im corocznie odpisywany bywał.

Według zapisków, jakie utrzymuje Wydział skarbowy Magistratu, okazuje się, że w ciągu jednego roku odpisuje się podatku z powodu niemożności ściągnięcia około 10.000 zła.

Gdy obecnie rozkład będzie sprawiedliwy, gdy stopy podatkowe będą o wiele niższe, gdy nadto będzie przyznany opust w podatku zarobkowym, spodziewać się należy, że rozkład podatku zarobkowego będzie tego rodzaju, iż kontrybuent nawet pod względem podatkowym słabszy, podatek w drobnej kwocie zapłacić będzie w możności.

Wskutek tego spodziewać się należy, że odpisy podatku z powodu nieściągalności nie będą tak liczne, przyczem i Gmina zyska, bo nie będzie traciła dodatków do podatków. A skoro się mówi o dodatkach do podatków, zaznaczyć tu wypada, że pod względem budowlanym miasto Kraków z każdym rokiem wzrasta. Suma przypisu podatku czynszowego wraz z idealnym podat-

kiem od domów wolnych przypisywanego, z każdym rokiem się podnosi: i tak, gdy suma przypisu tego podatku za **rok 1896** wynosiła . . . . . 670.043 zła. 08 ct.
to na **rok 1897** wraz z dodatkowymi dotychczas przypisami wynosi 693.298 „ 16 „

a zatem suma przypisu wzrosła o . 23.255 zła. 08 ct.

Z powyższego przedstawienia wynika, że wskutek nowej reformy podatkowej wpływ dodatku gminnego do podatków stałych, od których Gmina będzie miała prawo pobierać i nadal dodatki gminne, nie będzie wcale mniejszy, lecz owszem większy, niż dotychczas, reforma zatem podatkowa nie wywrze wcale niekorzystnego wpływu na finanse gminy miasta Krakowa.

Kraków, dnia 23 listopada 1897 r.

Sprawozdawca:
Zygmunt Felkel m. p.
Radca Magistratu.

Nakładem Gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.

L. 6. Kraków, dnia 10 czerwca 1898. Rocznik XIX.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 1 zła., składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

BUDŻET

wydatków i dochodów miasta Krakowa na rok 1898,

ułożony przez Sekcyę skarbową Rady miejskiej na zasadzie przedłożeń Magistratu, wniosków Sekcyi i uchwał Rady miejskiej, a uchwalony na posiedzeniach Rady miejskiej w dniach 16, 17 i 24 marca 1898 r.

DZIAŁ I.

Zarząd główny.

Wydatki zwyczajne.

	Pensye etatowe	Kwaterowe	Dodatki osobiste	Pięciolecie	Razem	Szczegółowo zła.	Razem zła.
1. **Reprezentacya.**							
a) Dotacya Prezydenta						6000	6000
b) Wybory do Rady miasta						—	—
2. **Pensye urzędników.**							
a) Personal konceptowy:							
II. Wiceprezydent	2600	520	1000	—	4120		
5 Radców po zła. 1900 i 380	9500	1900	—	380	11780		
3 Sekretarzy, z tych jeden	1500	300	—	—	1800		
dwóch po zła. 1300 i 260	2600	520	—	—	3120		
3 Komisarzy obwodów po zła. 1300 i 260	3900	780	—	—	4680		
7 Adjunktów, z tych jeden	1200	240	—	150	1590		
dwóch po zła. 1100 i 220	2200	440	—	—	2640		
dwóch po zła. 1000 i 250	2000	500	—	100	2600		
dwóch po zła. 900 i 225	1800	450	100	—	2350		
11 Aplikantów po 600 i 150	6600	1650	—	180	8430	43110	
b) Personal manipulacyjny:							
Dyrektor ekspedytu	1000	250	—	—	1250		
Dyrektor archiwum	1000	250	—	200	1450		
Dziennikarz	1000	250	—	200	1450		
13 Kancelistów, z tych trzech po zła. 800 i 200	2400	600	—	160	3160		
trzech po zła. 700 i 175	2100	525	—	120	2745		
siedmiu po zła. 600 i 150	4200	1050	—	105	5355	15410	
c) Personal egzekucyjny:							
10 egzekutorów, z tych 4 po zła. 900 i 225	3600	900	—	270	4770		
6 po zła. 800 i 200	4800	1200	—	80	6080	10850	
d) Personal budownictwa:							
Dyrektor	2400	480	800	—	3680		
Budowniczy	1900	380	—	—	2280		

	Pensye etatowe	Kwaterowe	Dodatki osobiste	Pięciolecia	Razem	Szczegółowo zła.	Razem zła.
2 Inspektorów bud., starszych po zła. 1900 i 380 .	3800	760	—	—	4560		
2 „ „ młodszych po zła. 1500 i 300 .	3000	600	—	—	3600		
Inżynier sanitarny	1500	300	400	—	2200		
Inżynier drogowy	1500	300	—	—	1800		
2 Asystentów, starszy zła. 1100 i 220 młodszy zła. 900 i 225	2000	445	—	—	2445		
Drogomistrz	800	200	—	—	1000	21565	
e) Personal kasy miejskiej:							
Kontrolor kasy	1400	280	140	—	1820		
Kasyer	1800	200	100	—	2100		
3 Adjunktów, z których jeden	1200	240	—	—	1440		
jeden	900	225	135	180	1440		
jeden	800	200	—	—	1000		
2 Asystentów, jeden zła. 700 i 175, drugi zła. 600 i 150	1300	325	—	—	1625	9425	
f) Rewident techniczno-rachunkowy . . .	1600	320	—	320	2240	2240	
g) Personal Wydziału obrachunkowego:							
Naczelnik	1900	380	—	380	2660		
Rewident rachunkowy	1400	280	—	280	1960		
Adjunkt	1100	220	—	220	1540		
2 Asystentów, z tych jeden	800	200	—	160	1160		
jeden	700	175	—	70	945	8265	
h) Opłata podatku osobisto-dochodowego od pensyi urzędników pobierających do 1000 zła.						300	111165
3. **Pomocnicy biurowi.**							
Płace dzienne, ryczałt							17500
4. **Płace służby.**							
Woźny prezydyalny	400	100	—	—	500		
Na ubranie dla niego	—	—	—	—	60		
13 woźnych po 330 i 80	4290	1040	—	—	5330		
17 pachołków po zła. 280 i 70	4760	1190	—	—	5950		
Umundurowanie ich	—	—	—	—	1150		12990
5. **Archiwum aktów dawnych.**							
Wartość lokalu	—	—	—	—	—	1500	
Dyrektor archiwum zła. 1200 i dodatek osobisty wliczalny do pensyi zła. 400	1600	240	—	120	1960		
Asystent	1000	250	—	60	1310		
Pomocnik biurowy	300	—	—	—	300		
Płaca woźnego	280	—	—	—	280		
Umundurowanie jego	—	—	—	—	77	3477	
Opał						80	
Na wydatki kancelaryjne						30	
Na dalsze urządzenie archiwum						350	
Na powiększenie biblioteki						50	5937
6. **Biuro statystyczne.**							
Dyrektor						600	
Pomocnicy						700	
Biblioteka						100	
Na obsługę biura						36	
Druki i portorya						364	
Lokal						360	
Na pomocnika do zestawień skarbowych						480	
Na wydanie zeszytu statystyki skarbowej						500	
Opał						39	3179

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
7. **Dyety, koszta podróży i komisyjne**		2300
8. **Wynagrodzenia.**		
a) Syndykowi miejskiemu . . .	2000	
b) Urzędnikom i służbie za roboty pozaurzędowe . . . . . zła. 800 Za redakcyę dziennika rozporządzeń . „ 250	1050	
c) Za prowadzenie protokołów w sekcyach i komisyach . .	300	
d) Sekretarzowi prezydyalnemu .	500	
e) Za uzupełnienie księgi zmian realności	50	3900
9. **Zapomogi.**		
a) Urzędnikom i służbie . . .	1000	
b) Dyetaryuszom	500	1500
10. **Koszta kancelaryjne.**		
a) Papier i potrzeby piśmienne .	2200	
b) Oświetlenie biur i 3 latarń całonocnych przed mieszkaniem komisarzy	785	
c) Opał i pomoc do opalania biur przez 7 miesięcy	2197	
d) Sprzęty kancelaryjne	1000	
e) Prenumerata dzienników i różnych dzieł	500	
f) Druki	2800	
g) Roboty introligatorskie . . .	800	
h) Portorya	200	
i) Inseraty	200	
k) Materyały rysunkowe i instrumenta techniczne	400	
l) Utrzymanie czystości i porządku w biurach	700	
m) Roboty autograficzne	560	
n) Na zakupno dzieł technicznych	200	
o) Pomoc dla służby	584	13126
11. **Emerytury.**		
a) Urzędnikom	16089	
b) Wdowom i sierotom	14992	
c) Żonom i dzieciom byłych urzędników	1133	32214
12. **Zaopatrzenia i dary z łaski.**		
a) Sług miejskich, wdów i sierót	4992	
b) Dary z łaski	2584	7576
13. **Koszta prawne w interesach Gminy**		500
Razem wydatki zwyczajne . . .		**217887**

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
1. **Koszta kancelaryjne.**		
Na zakupno dzieł technicznych dla Budownictwa		100

Dochody zwyczajne.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
1. **Pensye urzędników.**		
Personal egzekucyjny:		
a) Egzekutne od podatków i należytości gminnych .	1200	
b) Egzekutne od podatków i należytości państwowych	11000	12200
2. **Emerytury.**		
Odsetki od funduszu emerytalnego	6728	6728
Razem dochody zwyczajne . . .		**18928**

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . .	zła. 217887		
„ nadzwyczajne . .	„ 100	zła.	217987
Dochody zwyczajne . . .	zła. 18928		
„ nadzwyczajne . .	„ —	zła.	18928
Niedobór . .		zła.	199059

DZIAŁ II.

Zarząd majątku miejskiego.

Wydatki zwyczajne.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
1. **Personal ekonomatu miejskiego.**		
a) Inspektor 1500, 300 i 300 .	2100	
b) Podinspektor 800, 200 i 80 .	1080	
c) 2 kancelistów po zła. 600 i 150	1500	4680
2. **Utrzymanie gruntów miejskich.**		
a) Gajowy	60	
b) 2 polowych	520	
c) Umundurowanie	80	
d) Na pomiary gruntów	100	
c) Na utrzymanie Błonia i brzegów Rudawy za obrębem miasta	200	
f) Na utrzymanie wikla i uprawę łąk	200	1160
3. **Utrzymanie budynków miejskich.**		
a) 3 stróżów po zła. 200 i 40 .	720	
b) 2 cieśli i murarz	1100	
c) Umundurowanie ich	176	
d) Naprawy i przeistoczenia . .	10436	
e) Na utrzymanie porządku i czystości w budynkach	300	
f) Czyszczenie kominów	650	
g) Zabezpieczenie od ognia . . .	2000	
h) Oświetlenie	200	15582
4. **Utrzymanie Sukiennic.**		
a) Zasługa palacza i 3 stróżów .	1080	
b) Umundurowanie ich	140	

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
c) Oświetlenie	3180	
d) Opał	920	
e) Zabezpieczenie od ognia . . .	230	
f) Czyszczenie kominów	20	
g) Podatki i ekwiwalent	7600	
h) Utrzymanie i naprawy budynku	6700	
i) Drobne wydatki	100	19970

5. Utrzymanie zegarów.

a) Za nakręcanie i regulowanie zegarów	258	
b) Na naprawę i czyszczenie tychże	50	308

6. Podatki i opłaty skarbowe.

a) Podatek gruntowy i domowoczynszowy	5000	
b) Ekwiwalent od majątku miejskiego	677	
c) Stemple i należytości . . .	900	6577
Razem wydatki zwyczajne . . .		**48277**

Dochody zwyczajne.

1. Z gruntów miejskich.

Po za obrębem rogatek.

a) Z Błonia miejskiego:			
Czynsz dzierżawny od Skarbu wojskowego . .	zła. 3679		
Ze zbioru trawy i wikliny . . .	„ 150		
Za paszenie bydła	„ 180		
Za tor wyścigowy	„ 2500	6509	
b) Ze zbioru wikliny i trawy w Dąbiu, Beszczu i Pasiece . . .		2050	
c) Różne drobne czynsze . . .		75	

W obrębie rogatek.

d) Gazownia na naprawę i utrzymanie bruków	20500	
e) Różne drobne czynsze . . .	3350	
f) Opłaty od gablotek	280	
g) Czynsze ziemne zahipotekowane na realnościach	200	
h) Czynsze ziemne skapitalizowane	100	33064

2. Z domów i innych objektów miejskich.

a) Czynsze z domu:			
L. 422 dz. I altana	zła. 275		
L. 4 dz. III po Schneidrze . .	„ 400		
z rondla bramy floryańskiej . .	„ 24		
z piwnic pod Magistratem . . .	„ 80		
z domu L. 32 dz. VI	„ 1240		
z hali licytacyjnej w Ratuszu . .	zła. 5		
ze starych koszar obrony krajowej .	„ 2025		
z nowych koszar obrony krajowej .	„ 6156		
z odwachu wojskowego . . .	„ 527	10732	
b) Wartość czynszów w budynkach na szkoły użytych:			
Szkoły I . . .	zła. 3400		
„ III . .	„ 2600		
„ IV . .	„ 3000		
„ V . . .	„ 3000		
„ VI . .	„ 2700		
„ VII . .	„ 3000		
„ VIII . .	„ 3500		
„ XI . .	„ 2600		
„ XII . .	„ 2600		
„ XIII . .	„ 2500		
„ XV . .	„ 2800		
„ XVI . .	„ 3400		
„ XVII .	„ 3100		
Szkoły wydziałowej	„ 6000		
Szkoły sztuk pięknych	„ 7500		
Szkoły handlowej	„ 1200		
Domu L. 468 I archiwum aktów dawnych . . .	„ 1500		
Domu L. 47 Krakowska po Helclowej, na schronisko brata Alberta	„ 1240		
Domu L. 52 VIII Kaukusarnia, na schronisko brata Alberta . . .	„ 360	56000	66732

3. Ze Sukiennic.

a) Czynsz od Towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych	2200	
b) Wartość czynszu Muzeum narodowego	2500	
c) Czynsze za 30 sklepów . . .	22540	
d) „ za 60 kramów . . .	9702	
e) „ za stałe tablice ogłoszeń firm	100	37042

4. Z zakładów miejskich.

a) Gazownia	59000	
b) Targowisko nierogacizny w Prądniku białym	—	59000

5. Od kapitałów lokowanych.

Odsetki od kapitałów ulokowanych w miejscowych instytucyach kredytowych		19200

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
6. **Ze sprzedaży starego materyału** .		400
Razem dochody zwyczajne . . .		**215438**

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . .	zła.	48277		
„ nadzwyczajne . .	„	—	zła.	48277
Dochody zwyczajne . . .	zła.	215438		
„ nadzwyczajne . .	„	—	„	215438
Nadwyżka pokrycia . .			zła.	**167161**

DZIAŁ III.

Opodatkowanie i opłaty gminne.

Wydatki zwyczajne.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
1. **Wydatki z powodu opodatkowania psów.**		
a) Na marki dla psów	120	
b) Na zestawienie rejestrów podatkowych	80	200
2. **Wydatki na zestawienie rejestru biorczego, 2% dodatku czynszowego i ½% na kwatery wojskowe**		100
Razem wydatki zwyczajne . . .		**300**

Dochody zwyczajne.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
1. **Podatki bezpośrednie.**		
a) 22% dodatek gminny od wszystkich stałych podatków rządowych, z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, na potrzeby gminne i szkolne	187500	
b) 2% podatek gminny od czynszów z mieszkań	55500	
c) ½% podatek gminny od czynszów z mieszkań jako składka kwaterunkowa	13500	
d) podatek od psów	3000	259500
2. **Podatki pośrednie.**		
a) konsumcyjne	375000	
b) od wyrobu piwa	36500	
c) od wyrobu miodu	3500	415000
3. **Opłaty.**		
a) Myto rogatkowe	99000	
b) Taksy za konsensa	20000	
c) Taksy za pozwolenie tańców przy muzyce w lokalach publicznych	600	
d) Taksy za przyjęcie do gminy .	400	
e) Taksy za odpisy z dawnych akt	1	120001
Razem dochody zwyczajne . . .		**794501**

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . .	zła.	300		
„ nadzwyczajne . .	„	—	zła.	300
Dochody zwyczajne . . .	zła.	794501		
„ nadzwyczajne . .	„	—	„	794501
Nadwyżka pokrycia . .			zła.	**794201**

DZIAŁ IV.

Zarząd długu miejskiego.

Wydatki zwyczajne.

1. **Spłata kapitału i procentów.**

	Na kapitał		Na procent		Resztujący kapitał z d. [illegible] 1897		Szczegółowo	Razem
a) 1500000 pożyczki loteryjnej z r. 1872, spłacalnej w 40 latach, rata 26	16300	—	49300	—	1324600	—	65600	
b) 550000 5½% pożyczki z roku 1886 zaciągniętej na kupno gazowni, spłacalnej w 50 latach . . .	—	—	—	—	514631	38	—	
c) 1500000 5% pożyczki inwestycyjnej z roku 1892, zaciągniętej w czeskiej Kasie oszczędności spłacalnej w 50 latach, rata 11 i 12	9474	42	65525	58	1458466	14	75000	
d) 150000 5% pożyczki na budowę teatru z roku 1894, zaciągniętej w Kasie oszczędności m. Krakowa, spłacalnej w 51 latach, rata 7 i 8 . . .	889	62	6610	38	147561	64	7500	
e) 248105·91 pożyczki z funduszu amortyzacyj. skonwertowanej w r. 1894 na 4%, spłacalnej w 18 latach, rata 9 i 10	11563	40	7904	40	206253	65	19468	
f) 56000 pożyczki bezprocentowej z funduszu amortyzacyjnego, spłacalnej w 18 latach, 5 rata . . .	3111	11	—	—	43555	56	3111	

	Na kapitał		Na procent		Resztujący kapitał z d 31/12 1897		Szczegółowo	Razem
g) 78000 5% pożyczki z r. 1887 z funduszu emerytalnego urzędników na budowę szkoły na Dajworze, spłacalnej w 26 latach po 3000 zła., 12 rata . .	3000	—	2100	—	45000	—	5100	
h) 60000 bezprocentowej pożyczki z r. 1891 z funduszu krajowego na budowę koszar obrony krajowej, spłacalnej w 12 latach, 8 rata	5000	—	—	—	25000	—	5000	
i) 100000 bezprocentowej pożyczki z r. 1893 z funduszu krajowego na budowę koszar, spłacalnej w 12 latach, 5 rata	8336	—	—	—	66656	—	8336	
k) 19861·50 5% pożyczki z funduszu amortyzacyjnego zaciągniętej na kupno domu L. 508 dz. I., przeznaczonego na zburzenie, 12 rata	841	95	358	05	7161	17	1200	
l) 11028·91 4¾% resztującej pożyczki Kasy oszczędności ciążącej na realności L. 40/41 dz. VII, zburzonej i przeznaczonej na parcelacye	554	47	345	53	7920	90	900	
ł) 14678·97 bezprocentowego długu funduszowi krajowemu za leczenie chorych na dur powrotny, spłacalnego w 15 latach, 13 rata	1000	—	—	—	2678	97	1000	
Razem wydatki zwyczajne . . .	60070	97	132143	94	3849485	41		192215

Dochody zwyczajne.

1. Spłata kapitałów i procentów.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
a) Fundusz krajowy na umorzenie pożyczki 150000, zaciągniętej w Kasie oszczędności m. Krakowa tytułem subwencyi, udzielonej przez Sejm na budowę teatru po 5% przez lat 51, 4 rata	7500	
b) Czynsz z domu L. 508 dz. I na umorzenie pożyczki 19861·50 z funduszu amortyzacyjnego .	1200	8700
Razem dochody zwyczajne . . .		**8700**

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . .	zła. 192215	
„ nadzwyczajne . .	„ —	zła. 192215
Dochody zwyczajne . . .	zła. 8700	
„ nadzwyczajne . .	„ —	„ 8700
Niedobór . . .		zła. **183515**

DZIAŁ V.

Bezpieczeństwo publiczne.

Wydatki zwyczajne.

1. Straż pożarna.

		Szczegółowo zła.	Razem zła.
a) Pensye i żołdy:			
Naczelnik straży zła. 1900, 380, 380 . .	zła. 2660		
4 Brandmistrzów, 1 po zła. 700, 3 po 600 i 60	„ 2750		
6 Sierżantów po 400	„ 2400		
10 Nadpompierów po zła. 320 . . .	zła. 3200		
7 Pompierów I klasy po zła. 275 . . .	„ 1925		
13 Pompierów II klasy po zła. 232 .	„ 3016		
3 Trębaczy wieży alarmowej po zła. 275	„ 825		
b) Umundurowanie ich	„ 1328		
c) Słoma do sienników	„ 120		
d) Koszta leczenia . .	„ 130		
e) Opał kancelaryi, koszar, strażnicy i wieży	„ 823		
f) Oświetlenie 56 latarń całonocnych i 13 północnych . .	„ 1580		
g) Utrzymanie przyrządów i narzędzi ogniowych, oraz gaz do motoru	„ 1252		
h) Utrzymanie telegrafu i sieci telefonicznych	„ 875		
i) Wypłata dotacyi Tow. Ubezpieczeń dla straży ochotniczej	„ 500		23384

2. Zaprzęgi miejskie.

a) 12 fornali po zła. 260	zła. 3120	
b) Umundurowanie ich	„ 360	
c) Pasza dla koni . .	„ 7027	
d) Kucie koni . .	„ 100	
e) Naprawa uprzęży, wozów i smarowidło	„ 750	
f) Na drobne wydatki	„ 50	

	Szczegółowo zła.	Razem zła.	
g) Na lekarstwa i sól dla koni . . . zła. 30			
h) Na zakupno koni . „ 700	12137		

3. **Stróże nocni.**

a) 36 stróżów nocnych po zła. 185 . . . zła. 6660			
b) Umundurowanie ich „ 1037			
c) Zastępstwo chorych stróżów . . . . „ 50	7747	43268	

4. **Areszta miejskie.**

a) Dozorca (kancelista) zła. 600 i 150	750	
b) Klucznik zła. 330 i 80 . . .	410	
c) 3 konwojentów po zła. 280 i 70	1050	
d) Umundurowanie klucznika i konwojentów	147	
e) Czynsz za lokal . zła. 2000 oraz na utrzymanie budynku . . „ 170	2170	
f) Żywność aresztantów	2200	
g) Opał aresztów i strażnicy policyjnej	286	
h) Światło aresztów i strażnicy policyjnej	200	
i) Na słomę, pościel, sprzęty i odzież aresztantów	300	
k) Na koszta szupasowe przynależnych do Krakowa	50	
l) Na drobne wydatki	50	7613

5. **Dodatek na utrzymanie policyi państwowej.**

a) W służbie czynnej	15000	
b) Dla emerytów	400	15400

6. **Utrzymanie strażnicy policyjnej w ratuszu.**

a) Na opał	15	
b) Na światło	15	
c) Na utrzymanie 2 strażnic policyjnych na Kazimierzu i Kleparzu	1000	1030

7. **Stacya ratunkowa na Wiśle.**

a) 3 strażników czuwających nad kąpiącymi się	500	
b) Umundurowanie ich	35	
c) Tablice ostrzeżeń	20	
d) Na łodzie i drobne wydatki .	45	600

8. **Oświetlenie miasta.**

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
a) gazem śródmieścia i przedmieść	56106	
b) naftą: nafta dla 23 całonoc. i 8 północ. latarń . zła. 692		
knoty, szkła, zapałki i oszklenie . . . „ 40		
naprawa latarń i naczyń . . . . . . zła. 40		
obsługa . . . . „ 200		
drobne wydatki . . „ 10	982	57088

Razem wydatki zwyczajne . . . 124999

Wydatki nadzwyczajne.

1. **Na naprawy budynku aresztów miejskich**	320	
2. **Na sprawienie latarń sygnałowych**	990	

Razem wydatki nadzwyczajne . . . 1310

Dochody zwyczajne.

1. **Straż pożarna.**

a) Dotacya Tow. ubezpieczeń na straż ochotniczą	500	
b) Za roboty wykonane przez straż pożarną	10	510

2. **Zaprzęgi miejskie.**

a) Za nawóz ze stajen	400	
b) Za roboty wykonane	10	410

3. **Areszta miejskie.**

Zwroty za utrzymanie aresztantów		600

Razem dochody zwyczajne . . . 1520

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . . zła. 124999		
„ nadzwyczajne . . „ 1310	zła. 126309	
Dochody zwyczajne . . . zła. 1520		
„ nadzwyczajne . . „ —	zła. 1520	
Niedobór . . .	**zła. 124789**	

DZIAŁ VI.

Budowy i roboty publiczne.

Wydatki zwyczajne.

1. **Utrzymanie dróg.**

a) 8 drożnych po zła. 280 i 70 .	2800	
b) Umundurowanie ich	317	
c) Konserwa na szosy	20000	
d) Narzędzia dla drożników . .	200	
e) Piasek do walcowanie konserwy	2000	
f) Robocizna przy utrzymaniu dróg	2400	
g) Utrzymanie walca parowego .	1200	
h) Naprawa poręczy przy drogach	1000	
i) Na objazdy i dorożki do robót drogowych	400	30317

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
2. Utrzymanie bruków i chodników.		
a) W śródmieściu	8000	
b) Na przedmieściach	7600	
c) Na Kaźmierzu	5000	
d) Chodników asfaltowych . . .	955	21555
3. Utrzymanie mostów		1000
4. Utrzymanie brzegów Wisły i Rudawy w obrębie Krakowa . . .		1000
Razem wydatki zwyczajne . . .		**53872**

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
1. Budowa bruków i chodników nowych.		
a) Przebrukowanie Rynku głównego (II rata)	10000	
b) Uporządkowanie ulicy św. Jana	10000	
c) Brukowanie ulicy Karmelickiej (II rata)	15000	
d) Brukowanie ulicy Starowiślnej (III rata)	15000	
Razem wydatki nadzwyczajne . . .		**50000**

Dochody zwyczajne.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
1. Utrzymanie bruków i chodników.		
a) Towarzystwo kolei konnej za konserwacyę bruków	1095	
b) Opłaty za składania materyałów budowlanych	800	
c) Opłaty placowego od cyrków, menażeryi etc.	800	
d) Opłata placowego od dorożkarzy	700	3395
Razem dochody zwyczajne . . .		**3395**

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . .	zła. 53872	
„ nadzwyczajne . .	„ 50000	zła. 103872
Dochody zwyczajne . . .	zła. 3395	
„ nadzwyczajne . .	„ —	„ 3395
Niedobór . . .		zła. **100477**

DZIAŁ VII.

Upiększenie miasta.

Wydatki zwyczajne.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
1. Koszta zarządu i utrzymanie inwentarza.		
a) Inspektor ogrodów miejskich 800, 200 i 160	1160	
b) Ryczałt inspektorowi na dorożki	50	
c) Pomocnik ogrodowy 400 i 80	480	
d) Opał dla inspektora i 2 pomocników	85	
e) Fornala płaca i umundurowanie	270	
f) Pasza dla pary koni	500	
g) Kucie i leczenie koni . . .	25	
h) Naprawa uprzęży, wozów i beczkowozów	100	
i) Kupno narzędzi i naprawa starych	100	2770
2. Ogród miejski i szkółki.		
a) Na ogrzewanie szklarń . . .	347	
b) 2 chłopców do obsługi szklarń po 4·75 tygodniowo	494	
c) 2 robotników do zakładania inspektów i robót w szkółce .	252	
d) Wazony drewniane i gliniane .	50	
e) Nawozy	120	
f) Naprawa okien inspektowych i na szklarniach	25	
g) Utrzymanie szkółki w Dąbiu .	50	
h) Utrzymanie budynków w ogrodzie miejskim	150	1488
3. Utrzymanie plantacyi naokoło miasta.		
a) 2 pomocników ogrodowych . .	730	
b) 4 dozorców etatowych po 240 i 70	1240	
c) 4 dozorców prowizorycznych przez 7 miesięcy	735	
d) Umundurowanie dla nich . .	254	
e) Płace robotników dziennych .	1980	
f) Na donajęcie pary koni przez 30 dni	120	
g) Na krzewy ozdobne	150	
h) Na róże z zapisu śp. Kremera	20	
i) Na nasiona traw i roślin ozdobnych	200	
k) Na nowe żywopłoty i utrzymanie starych	100	
l) Na sprawienie ogrodzeń . . .	400	
m) Na nowe ławki i naprawę starych	360	
n) Na zakupno żwiru	540	
o) Na żerdzie i pale do drzew i róż	160	
p) Na słomę do okrywania krzewów	105	
r) Na 20 kóp mioteł	40	
s) Na utrzymanie studzien . . .	50	
t) Na ubezpieczenie robotników w Kasie chorych	150	
u) Na stróżów nocnych	224	7558
4. Utrzymanie skwerów w ulicy Dietla.		
a) Dozorca po 80 ct. dziennie .	292	
b) Umundurowanie jego	50	
c) Robotnicy	600	
d) Na 180 m. kub. żwiru po 1·50	270	
e) Na utrzymanie baryer . . .	160	1372

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
5. Utrzymanie ulic i placów pod względem ogrodowym.		
a) Upiększenie placów przed Magistratem, teatrem, „Sokołem“, hotelem krakowskim i lasku na Błoniach	500	
b) Na wysadzenie ulic i placów drzewami	200	700
6. Utrzymanie parku Dra Jordana.		
a) Płaca stróża zła. 240 i 70 . .	310	
b) Umundurowanie jego	15	
c) Na opał jemu	15	
d) Pomocnik stróża przez 5 miesięcy letnich	107	
e) Ryczałt na utrzymanie ogrodu	1200	
f) Na utrzymanie budynków i studni	800	
g) Asekuracya budynków . . .	53	2500
Razem wydatki zwyczajne . . .		**16388**

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
1. Na założenie ogrodu około kościoła św. Krzyża		200
2. Na przyrządy gimnastyczne dla parku Dra Jordana		500
3. Na założenie nowych kółek dla dzieci		150
4. Na obaryerowanie rampy przed gmachem sądowym		735
Razem wydatki nadzwyczajne . . .		**1585**

Dochody zwyczajne.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
1. Dotacye i zapisy na utrzymanie plant.		
a) Procent od kapitału 3000 dukatów śp. Straszewskiego Floryana na dobrach Tenczyńskich ubezpieczonego	849	
b) Procent od kapitału 500 zła. śp. Dra Kremera na róże . .	20	
c) Procent od kapitału 500 zła. śp. Jakubowskiego Łukasza .	20	
d) Procent od kapitału 1000 zła. ś. p. Rzewuskiego Walerego na skwery	40	929
2. Własne dochody.		
a) Z dzierżawy parcel na plantach	635	
b) Za drzewka	250	
c) „ kasztany	150	
d) „ szkody i kary	10	
e) Z dzierżawy paszy w parku Dra Jordana	150	1195
Razem dochody zwyczajne . . .		**2124**

BILANS.

		Szczegółowo zła.		Razem zła.
Wydatki zwyczajne . . .	zła.	16388		
„ nadzwyczajne . .	„	1585	zła.	17973
Dochody zwyczajne . . .	zła.	2124		
„ nadzwyczajne . .	„	—	„	2124
Niedobór . . .			zła.	**15849**

DZIAŁ VIII.

Zarząd targowy.

Wydatki zwyczajne.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
1. Na dozór targowy.		
Komisarz		1250
2. Wydatki targowe ogólne.		
a) Sprawienie i naprawa straganów	50	
b) „ 700 tabliczek dla przekupniów	50	
c) Utrzymanie wagi miejskiej . .	10	110
3. Jatki rzeźnicze poddominikańskie.		
a) Stróż jatek	240	
b) Umundurowanie jego i na opał	49	
c) Wywóz śniegu i drobne wydatki	80	
d) Utrzymanie budynków i przerobienie trzech kramów na sklepy	250	619
4. Kramy i place targowe.		
a) Utrzymanie kramów wogóle .	423	
b) „ „ w ulicy Mostowej	60	483
5. Targowisko końskie na Groblach.		
a) Stróż targowiska	180	
b) Utrzymanie targowiska . . .	50	230
6. Jarmarki końskie pod Kapucynami.		
a) Wydatki insercyjne	400	
b) Remuneracya za dozór nad jarmarkami	120	
c) Drobne wydatki, t. j. szuter, piasek, robotnicy i nadzór . .	70	590
Razem wydatki zwyczajne . . .		**3282**

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
1. Ułożenie bruku w jatkach poddominikańskich	500	
2. Przerobienie kramów w jatkach poddominikańskich i ulicy Mostowej	1340	1840
Razem wydatki nadzwyczajne . . .		**1840**

Dochody zwyczajne.

1. Kramy i place targowe.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
a) Opłaty od przekupniów za stragany i placowe	5500	
b) Czynsze za kramy na placu Szczepańskim	1200	
c) Czynsze za kramy przy ulicy Mostowej	625	7325

2. Jatki poddominikańskie.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
a) Czynsze za 42 jatek rzeźniczych większych	4200	
b) Czynsze za 25 jatek rzeźniczych mniejszych	1370	
c) Czynsze za 19 kramów . . .	406	
d) „ „ 23 podcienia kramarskie	665	6641

3. Targowisko końskie na Groblach.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
Taksy 10-centowe od wprowadzonych koni i wózków na targ		850

4. Waga miejska.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
Opłaty za ważenie przedmiotów		200
Razem dochody zwyczajne . . .		**15016**

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . .	zła.	3282		
„ nadzwyczajne . .	„	1840	zła.	5122
Dochody zwyczajne . . .	zła.	15016		
„ nadzwyczajne . .	„	—	„	15016
Nadwyżka pokrycia . . .			zła.	**9894**

DZIAŁ IX.

Zdrowotność miasta.

Wydatki zwyczajne.

1. Służba zdrowia.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
a) Fizyk	2660	
b) 3 lekarzy, jeden 1000, 200 i 250, dwóch po zła. 800, 80 i 200	3610	
c) 2 weterynarzy, jeden zła. 1200 i 240, drugi zła. 800 i 200 .	2440	
d) Za prowadzenie statystyki sanitarnej	400	
e) Akuszerka zła. 120 i 80 . .	200	
f) Oprawca miejski zła. 350, ryczałt na pomocnika i żywienie psów zła. 325	675	
g) Na sanitarno-policyjne obdukcye	100	
h) Na krowiankę do szczepienia ospy.	200	
i) Na środki desinfekcyjne . . .	50	
k) Oświetlenie 9 latarń całonocnych przed fizykiem, lekarzami i akuszerką	128	
l) Na utrzymanie budynku i stajni oprawcy	70	10533

2. Utrzymanie szpitala epidemicznego.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
a) Czynsz za szpital u Braci Miłosierdzia	1000	
b) Na ewantualne potrzeby szpitala epidemicznego	3750	4750

3. Na utrzymanie stacyi ratunkowej.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
Subwencya roczna		300

4. Utrzymanie cmentarza.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
a) Płaca dozorcy cmentarza zła. 440 i 80	520	
b) Dotacya kapelana	600	
c) 6 grabarzy po zła. 180 i 50 .	1380	
d) Umundurowanie ich	56	
e) Opał domu administracyjnego i dozorcy . . . . zła. 67 Opał dla kapelana „ 18 „ „ 6 grabarzy po zła 20 . . „ 120	205	
f) Światło dla budynku administracyjnego	20	
g) Na mieszkanie dla 2 grabarzy po zła. 60.	120	
h) Na narzędzia dla 6 grabarzy po zła. 10	60	
i) Na wydatki ogrodnicze i szuter	1800	
k) Na utrzymanie budynku . .	180	4941

5. Utrzymanie laboratoryum chemicznego.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
a) Chemik zła. 1200 i 240 . . .	1440	
b) Laborant: płaca . . złr. 330 dodatek . „ 80 umundurowanie . „ 14	424	
c) Chemikalia	250	
d) Oświetlenie	120	
e) Różne drobne wydatki . . .	110	2344

6. Utrzymanie aparatu desinfekcyjnego.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
a) Robotnicy z ubezpieczeniem do kasy chorych.	500	
b) Opał	50	
c) Utrzymanie budynku i drobne wydatki, t. j. reperacya maszyny etc.	100	650

7. Utrzymanie kanałów.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
a) Naprawy kanałów	5000	
b) Zamknięcia wodne	400	
c) Klapy kanałowe	500	
d) Okienka ściekowe	200	6100

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
8. Czyszczenie kanałów i śluz.		
a) Dozorca robotników, płaca i opał	582	
b) Stróż budynku	328	
c) 9 robotników stałych	2994	
d) Na donajęcie robotników i furmanek	1985	
e) Fornal	329	
f) Pasza dla pary koni	606	
g) Kucie koni i lekarstwa	80	
h) Smarowidło	20	
i) Naprawa wozów i uprzęży	98	
k) Olej i knoty do kaganków	440	
l) Słoma do wypalania śluz i proszek desinfekcyjny	20	
m) Narzędzia robocze	110	
n) Ubezpieczenie w kasie chorych i od wypadków	200	
o) Na nieprzewidziane wydatki i doróżki	170	7962
9. Czyszczenie dołów kloacznych.		
a) 3 maszynistów, jeden 650 i dwóch po zła. 600	1850	
b) Na mieszkanie dla jednego maszynisty	150	
c) Na opał	69	
d) Dozorca	150	
e) Stróż budynku	328	
f) Płaca 6 robotników	2409	
g) Płaca 9 fornali	2993	
h) Na roboty nocne	3000	
i) Na donajęcie furmanek	1600	
k) Pasza dla 18 koni i źróbka	6452	
l) Na kucie koni i lekarstwa	389	
ł) Opał do maszyny	460	
m) Smarowidło do maszyny i osi	100	
n) Oświetlenie i opał stajni i magazynu	150	
o) Naprawa maszyny, wozów i uprzęży	2500	
p) Zakupno rekwizytów	500	
r) Zakupno koni	800	
s) Drobne wydatki	120	
t) Utrzymanie budynków	400	
u) Ubezpieczenie budynków i rekwizytów	150	
w) Ubezpieczenie robotników w kasie chorych i od wypadków	261	
z) Utrzymanie leja i stróża tamże	380	25211
10. Czyszczenie miasta.		
a) 50 pomocników po zła. 212	10600	
b) Umundurowanie ich	851	
c) Narzędzia robocze	700	
d) Na donajęcie sił roboczych	30000	42151
11. Utrzymanie studzien publicznych.		
Naprawa studzien w mieście		500
12. Utrzymanie rzeźni miejskiej.		
a) Opał	2500	
b) Roboty rzemieślnicze	1480	
c) Naprawa maszyn i kotłów	120	
d) Różne potrzeby do utrzymania maszyn w ruchu	400	
e) Weterynarzowi	400	4900
13. Utrzymanie wychodków publicznych.		
a) Wynagrodzenie stróżów	276	
b) Utrzymanie wychodków i naprawy	430	706
Razem wydatki zwyczajne		**111048**

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
1. Wydatki przedwstępne na budowę wodociągów w Regulicach	200	
2. Na sprawienie beczkowozu dla parku Talarda	800	
3. Na postawienie szopy przy domu oprawcy	190	
4. Na naprawy budynku cmentarnego	680	
5. Na wybudowanie wychodków nowego systemu	6000	
6. Na kupno koni dla zakładu czyszczenia miasta	800	
Razem wydatki nadzwyczajne		**8670**

Dochody zwyczajne.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
1. Cmentarz.		
a) Na utrzymanie kapelana z zapisu śp. Helclowej	400	
b) Za grunta pod wieczyste groby	9500	
c) Pokładne	500	
d) Kopanie grobów	1500	
e) Opłata od nagrobków na utrzymanie ścieżek	300	
f) Zbiór trawy	150	
g) Opłaty za rekwizyta pogrzebowe	70	12420
2. Laboratoryum chemiczne.		
Opłata za rozbiory chemiczne		120
3. Aparat desinfekcyjny.		
Opłata za desinfekcye		150
4. Czyszczenie dołów kloacznych.		
a) Za czyszczenie dołów od niepłacających 2% dodatku czynszowego	7000	
b) Za wywóz cieczy z dołów kloacznych	4000	
c) Za nawóz ze stajen zakładu	120	
d) Za napełnianie i wypożyczanie beczkowozów	500	11620

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
5. **Czyszczenie kanałów i śluz.**		
Za czyszczenie śluzy kanałowej w domu karnym		100
6. **Z rzeźni miejskiej.**		
a) Opłaty od bicia bydła . . .	32000	
b) Opłaty za oględziny weterynarskie	1500	33500
Razem dochody zwyczajne . . .		**57910**

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . .	zła.	111048		
„ nadzwyczajne . .	„	8670	zła.	119718
Dochody zwyczajne . . .	zła.	57910		
„ nadzwyczajne . .	„	—	„	57910
Niedobór . . .			zła.	**61808**

DZIAŁ X.

Dobroczynność.

Wydatki zwyczajne.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
1. **Utrzymanie szpitala nieuleczalnych i rekonwalescentów.**		
a) Na żywność, opał, pranie bielizny, oświetlenie i drobne wydatki	5175	
b) Na kupno nowych i naprawę starych łóżek, bielizny i pościeli	200	
c) Na lekarstwa	50	
d) Ryczałt dla sióstr	640	
e) Dorożki dla lekarza	50	
f) Naprawa budynków	200	
g) Remuneracya za nadzór . . .	200	6515
2. **Utrzymanie domu przytułku i pracy pod zarządem brata Alberta.**		
a) Dla oddziału mężczyzn . . .	1000	
b) Dla oddziału kobiet	1400	
c) Wartość lokalu w Kaukusarni . . . . . . zła. 360 W domu po Helclowej „ 1240	1600	
d) Utrzymanie budynków . . .	180	4180
3. **Utrzymanie sierót w zakładach dobroczynnych i u osób prywatnych**		4200
4. **Wsparcia stałe dla starców i kalek**		2700
5. **Wsparcia jednorazowe ubogim miejscowym**		4500
6. **Wsparcia jednorazowe ubogim zamiejscowym**		150
7. **Na lekarstwa dla ubogich chorych miejscowych**		900
8. **Zwrot kosztów leczenia różnym szpitalom ubogich chorych do gminy Krakowa przynależnych** . .		900
9. **Subwencye różnym zakładom dobroczynnym.**		
1. Komitetowi ochron małych dzieci	500	
2. Stowarzyszeniu utrzymania sierót izraelickich	500	
3. Zakładowi osieroconych chłopców (Józefitów) na opał . .	200	
4. Zakładowi zaniedbanych chłopców izraelickich	200	
5. Stowarzyszeniu rozdającemu opał ubogim izraelitom (Kipe Ceduke)	150	
6. Stowarzyszeniu utrzymującemu dom schronienia dla biednych starców (Asyfas Skenim) . .	500	
7. Towarzystwu ubogich uczniów szkół ludowych krakowskich .	500	
8. Towarzystwu wzajemnej pomocy rękodzielnik. i przemysłowców	400	
9. Szpitalowi dzieci św. Ludwika	500	
10. Towarzystwu wsparcia ubogich uczniów izraelickich	300	
11. Towarzystwu zaopatrującemu ubogich w odzież (Malbusz Erumin)	200	
12. Towarzystwu opieki chorych (Bikur Cholim)	200	
13. Towarzystwu opieki nad uwolnionymi więźniami	200	
14. Matkom Miłosierdzia na Kleparzu	100	
15. Towarzystwu męskiemu św. Wincentego á Paulo	300	
16. Zakładowi św. Kaźmierza w Paryżu, dającemu przytułek polskim weteranom i utrzymującemu szkołę polską	500	
17. Domowi schronienia i pracy X. Siemaszki i na szkołę tamże .	1500	
18. Towarzystwu wsparcia rękodzielników izraelickich . . .	200	
19. Towarzystwu wsparcia weteranów z roku 1830/31	500	
20. Towarzystwu kolonij wakacyjn.	500	
21. Zakładowi ciemnych we Lwowie	100	
22. Komitetowi rozdającemu obiady dziatwie szkolnej izraelickiej .	600	
23. Komitetowi rozdającemu obiady dziatwie szkolnej chrześcijańskiej	600	
24. Stowarzyszeniu „Praca“ . . .	100	
25. Na leczenie dzieci skrofulicznych w Rabce	150	
26. Radzie Bractwa N. P. Maryi Królowej Korony Polskiej . .	400	
27. Stowarzyszeniu zaopatrującemu ubogie uczennice wyznania mojż. w odzież i obuwie	50	

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
28. Zakładowi św. Jadwigi w Krakowie	400	
29. Krakowskiemu Towarzystwu Dobroczynności	500	10850
Razem wydatki zwyczajne		**34895**

Wydatki nadzwyczajne.

1. **Na naprawy budynku szpitala nieuleczalnych**	400	
2. **Na naprawy budynku domu przytułku i pracy**	420	
Razem wydatki nadzwyczajne		**820**

Dochody zwyczajne.

1. **Kary:**		
a) administracyjne	1900	
b) sądowe	3500	
c) sądowo-handlowe	50	5450
2. **Taksy:**		
a) za otwarcie szynków po godzinie policyjnej	4000	
b) z widowisk	1000	
c) z opłat za jazdę na rowerach	280	
d) z dobrowolnych licytacyj i ze składek	150	5430
3. **Dochód za sprzedane rzeczy niewiadomych właścicieli**		100
4. **Dochód z funduszu Brześciańskiego**		122
Razem dochody zwyczajne		**11102**

BILANS.

Wydatki zwyczajne	zła.	34895		
„ nadzwyczajne	„	820	zła.	35715
Dochody zwyczajne	zła.	11102		
„ nadzwyczajne	„	—	„	11102
Niedobór			zła.	**24613**

DZIAŁ XI.

Sztuka i zabytki historyczne.

Wydatki zwyczajne.

1. **Utrzymanie teatru miejskiego.**

			Szczegółowo zła.	Razem zła.	
a) Płace i zasługi:					
Maszynisty teatralnego	zła.	1000			
Manipulanta teatralnego	„	600			
Dozorcy budynku	„	300			
2 strażaków	„	464			
Umundurowanie strażaków	zła.	60	2424		
b) Naprawy budynku i utrzymanie czystości			1200		
c) Stacya elektryczna:					
Maszynista	zła.	1000			
Pomocnik	„	500			
Robotnicy	„	50			
Gaz do maszyn	„	4800			
Smarowidło	„	400			
Wymiana lamp	„	500			
Asekuracya hali maszyn wraz z maszynami	„	458			
Różne drobne potrzeby	„	295	8003		
d) Remuneracya inspektora	zła.	720			
Na kancelaryę	„	20	740	12367	

2. **Muzeum narodowe.**

a) Dyrektor	700	
b) Kustosz	400	
c) Odźwierny	300	
d) Umundurowanie jego	55	
e) Wartość czynszu za lokal	2500	
f) Opał	359	
g) Zakupno dzieł sztuki	1186	
h) Asekuracya tychże	370	
i) Na zbiory ze subwencyi krajowej	800	6670
Razem wydatki zwyczajne		**19037**

Wydatki nadzwyczajne.

1. **Subwencya na odnowienie kościoła katedralnego na Zamku z przeznaczonej kwoty 32000 7 rata z 10**	3000	
2. **Na wystawę wiedeńską**	1000	
3. **Na pomnik dla Kościuszki z 10000 zła. 1 rata**	4000	
4. **Na restauracyę krużganków u OO. Franciszkanów z kwoty 1500 zła. 2 rata**	500	
Razem wydatki nadzwyczajne		**8500**

Dochody zwyczajne.

1. **Z teatru miejskiego:**		
a) Czynsz dzierżawny	1200	
b) Na płace dla personalu	3000	
c) Za światło elektryczne	8500	12700
2. **Subwencya krajowa na Muzeum narodowe**		800
Razem dochody zwyczajne		**13500**

BILANS.

		Szczegółowo zła.		Razem zła.
Wydatki zwyczajne . .	zła.	19037		
„ nadzwyczajne .	„	8500	zła.	27537
Dochody zwyczajne . .	zła	13500		
„ nadzwyczajne .	„	—	„	13500
Niedobór . . .				**14037**

DZIAŁ XII.

Oświata.

Wydatki zwyczajne.

1. **A. Szkoły ludowe:**

DZIAŁ I.

a) Tytułem 12% dodatku do podatków stałych na płace nauczycieli i nauczycielek i ich zastępstwa, oraz na drobne potrzeby szkolne i przybory naukowe 80000

DZIAŁ II.

b) Czynsze za wynajęte lokale szkolne:
Dla szkoły św. Jadwigi ul. Stolarska zła. 1000
Dla szkoły św. Salomei ul. Krupnicza . „ 1950
Dla szkoły św Salomei paralelki ulica Krupnica . . . . „ 900
Wartość lokali szkolnych we własnych budynkach z przeprowadzenia rachunkowego . . . . „ 44200 — 48050

c) Utrzymanie budynków szkolnych własnych i wynajętych . 7530

d) Ryczałt na wydatki gospodarcze dla wszystkich szkół po 10 zła. od klasy 1960

e) Opał dla wszystkich szkół ludowych 5105

f) Płaca 19 sług szkolnych po zła. 230 . zła. 4370
Za obsługę paralelek i pomoc . . . „ 200
Za obsługę wodociągu w szkole wydziałowej . . . . „ 40 — 4610

g) Umundurowanie tercyanów . 728

h) Relutum na mieszkanie:
dla dyrektora szkoły wydziałow. żeńskiej zła. 400
dla byłej prefekty tejże szkoły . . . „ 250
dla ochmistrzyni . „ 300
dla 6 kierowników i 7 kierowniczek po zła. 360 . . . . zła. 4680
dla tercyana szkoły św. Jadwigi . . . „ 120
dla tercyana szkoły wydziałowej . . . „ 120
i na opał dla niego „ 22 — 5892

i) Na zakupno i naprawę sprzętów szkolnych 1500

k) Na zakupno książek na nagrody 500

l) Utrzymanie biura Rady szkolnej okręgowej:
Lokal . . . . . . zła. 500
Płaca pachołka zła. 280 i 70 . . . . „ 350
Umundurowanie. . „ 72
Potrzeby kancelaryjne. . . . . . „ 280
Opał i światło . . „ 57
Na pomoc w opalaniu biura . . . „ 15
Osobisty dodatek Inspektora p. Twaroga za wizytacyę szkół . . . . . „ 300 — 1574 — 157449

B. Szkoły przemysłowe i handlowe:

2. **Kurs praktycznych robót kobiecych i handlowy przy szkole wydz. żeńskiej.**

a) Dotacya dyrektora zła. 400
b) Płaca starszej nauczycielki wraz z kwaterowem i pięcioleciem . . . . . . „ 1080
c) Płaca nauczyciela rysunków . . . . „ 700
d) Płaca 5 nauczycielek po zła. 700 wraz z kwaterowem i pięcioleciem . . . . „ 4200
e) Płaca młodszej nauczycielki . . . . „ 420
f) Płaca pomocnicy . „ 150
g) Wynagrodzenie nauczycieli dochodzących . . . . . „ 1100
h) Na przybory naukowe. . . . . . „ 170
i) Na wydatki kancelaryjne i gospodarcze „ 124
k) Płaca sługi . . . „ 230 — 8574

3. **Szkoła handlowa.**

a) Wartość czynszu za lokal . . . . . zła. 1200
b) Wynagrodzenie sługi szkolnego . . . . „ 100
c) Opał . . . . . „ 83

	Szczegółowo zła.	Razem zła.	
d) Na honorarya nauczycielskie, wydatki szkolne i gospodarcze zła.	2000	3383	
4. **Szkoła artystycznego przemysłu przy państwowej szkole przemysłowej**		3000	
5. **Szkoły uzupełniające przemysłowe.**			
a) Dotacya 5 kierowników po zła. 180 zła.	900		
b) Wynagrodzenie nauczycieli . . . . . „	7700		
c) Obsługa 5 szkół . „	184		
d) Wydatki szkolne i gospodarcze . . . „	322		
e) Opał i światło . . „	618		
f) Biblioteka . . . . „	25		
g) Wydatki nieprzewidziane . . . . . „	100		
h) Książki i przybory naukowe . . . . „	200		
i) Książki i przybory naukowe dla biednych uczniów . . „	150	10199	25156

C. Inne szkoły:

	Szczegółowo zła.	Razem zła.	
6. **Szkoła wydziałowa żeńska.**			
Nauczycielki utrzymywane przez gminę:			
a) do języka francuskiego . . . . . zła.	702		
b) do robót ręcznych . „	894		
c) Ochmistrzyni . . . „	624	2220	
7. **Kursa uzupełniające przy szkole wydziałowej żeńskiej.**			
a) Wynagrodzenie nauczycieli dochodzących . . . . . . zła.	3500		
b) Na potrzeby szkolne i kancelaryjne . . „	60	3560	
8. **Kursa żeńskie Dra Baranieckiego** .		2900	
9. **Dotacya Gminy na utrzymanie wyższej szkoły realnej**		4525	
10. **Szkoła sztuk pięknych.**			
a) Wartość czynszu za lokal . . . . . zła.	7500		
b) Opał. . . . . . . „	726		
c) Światło ryczałt . . „	182		
d) Utrzymanie budynku „	500		
e) Ubezpieczenie . . „	63	8971	22176

D. Zakłady naukowe:

		Szczegółowo zła.	Razem zła.
11. **Muzeum techniczno-przemysłowe.**			
a) Kustosz Muzeum		1800	
b) Asystent „		600	
c) Służba z umundurowaniem . .		653	
d) Lokal		1766	
e) Opał i światło		191	
f) Koszta kancelaryjne		85	
g) Szafy i sprzęty		200	
h) Zakupno zbiorów		200	
i) Oprawa książek i rysunków .		168	
k) Drobne wydatki		150	
l) Na zbiory ze subwencyi krajowej		2000	
m) Na zbiory ze subwencyi państwowej		3000	
n) Na ubezpieczenie zbiorów . .		230	11043
12. **Dotacye szkołom i zakładom naukowym.**			
a) Szkole żeńskiej przy klasztorze św. Tomasza		1200	
b) Szkole żeńskiej przy klasztorze PP. Augustyanek		1000	
c) Szkole żeńskiej u Sióstr Miłosierdzia		200	
d) Szkole polskiej w Paryżu . .		250	
e) Towarzystwu muzycznemu . . . . . zła.	400		
f) Szkole muzycznej . „	1600	2000	
g) Towarzystwu oświaty ludowej .		300	
h) Towarzystwu szkoły ludowej, udział		10	
i) Towarzystwu gimnastycznemu „Sokół“		500	
k) Szkole zręczności		500	
l) Akademii umiejętności . . .		500	
m) Fundacyi im. Kopernika . .		100	
n) Nauczycielowi szkół ludowych emerytura		300	
o) Szkole sług na Smoleńsku . .		250	
p) Na nagrody dla sług uczących się w szkole na Smoleńsku .		50	
r) Subwencya dla szkoły ewangelickiej		600	
s) Subwencya dla Towarzystwa dziennikarzy		200	
t) Subwencya dla internatu seminaryum naucz. żeńskiego . .		200	
u) Subwencya dla Towarzystwa muzyki „Harmonia“		500	
w) Subwencya na szkołę prania i prasowania SS. Miłosierdzia .		1000	
z) Subwencya dla Towarzystwa szkoły ludowej I. Koła męskiego		200	
α) Dla szkoły przy Zgromadzeniu Córek Bożej Miłości		600	
β) Dla Towarzystwa śpiewackiego „Lutnia“		100	
γ) Subwencya dla gimnazyum żeń-			

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
skiego, uchwała Rady z d. 17/2 1898 l. 68663/97 jednorazowo	500	
ő) Subwencya dla Tow. miłośników zabytków i historyi Krakowa, uchwała Rady z d. 3/3 1898 l. 68669/97 roczna stała, jednak odwołalna subwencya	600	11660
Razem wydatki zwyczajne . . .		**227484**

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
1. **Na naprawy budynku VI. szkoły na Kazimierzu**	7450	
2. **Na naprawę budynku szkoły wydziałowej żeńskiej**	1817	
3, **Na zapomogę dla nauczycieli ludowych szkół krakowskich** . .	800	
Razem wydatki nadzwyczajne . . .		**10067**

Dochody zwyczajne.

Subwencye na oświatę:

		Szczegółowo zła.	Razem zła.
1. **Państwowe:**			
a) Na szkoły przemysłowe . . . . . zła.	2000		
b) Na kursa robót kobiecych . . . . „	800		
c) Na muzeum techniczno-przemysłowe . „	3000	5800	
2. **Krajowe:**			
a) Na kursa robót kobiecych . . . . . zła.	500		
b) Na szkoły przemysłowe . . . . . „	2000		
c) Na muzeum techniczno-przemysłowe . „	2000	4500	10300
3. **Wpisowe i opłaty szkolne.**			
a) Z kursów robót kobiecych i handlowego		500	
b) Z kursów dopełniających . .		700	
c) Od gminy Czarna Wieś za korzystanie ze szkół krakowskich		200	1400
4. **Dochody na szkoły przemysłowe.**			
a) Procent od kapitału przez Gminę złożonego na utrzymanie szkoły rzemieślniczej		264	
b) Procent od kapitału Dra Dietla		40	304
Razem dochody zwyczajne . . .			**12004**

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . . zła.	227484		
„ nadzwyczajne . . „	10067	zła.	237551
Dochody zwyczajne . . . zła.	12004		
„ nadzwyczajne . . „	—	„	12004
Niedobór . . .			**225547**

DZIAŁ XIII.

Sprawy wojskowe.

Wydatki zwyczajne.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
1. Czynsze za stałe kwatery wojskowe		25000
2. Wydatki na kwatery chwilowe dla oficerów w przechodzie . . .		12000
3. Najem mebli i pościeli		150
4. Na utrzymanie kwater wojskowych podczas ćwiczeń		300
5. Czynsz za koszary Bernardyńskie .		3000
6. Drobne wydatki i naprawy tych koszar		600
7. Wydatki z powodu poboru wojskowego		500
8. Na utrzymanie ewidencyi pospolitego ruszenia.		365
9. Wydatki na spisy egzekucyi taks wojskowych		150
Razem wydatki zwyczajne . . .		**42065**

Dochody zwyczajne.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
1. Czynsze za stałe kwatery wojskowe		25000
2. Należytość taryfowa za chwilowe kwatery oficerów w przechodzie		2500
3. Czynsz za koszary Bernardyńskie .		1000
4. Drobne zwroty		10
Razem dochody zwyczajne . . .		**28510**

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . . zła.	42065		
„ nadzwyczajne . . „	—	zła.	42065
Dochody zwyczajne . . . zła.	28510		
„ nadzwyczajne . . „	—	„	28510
Niedobór . . .			**13555**

DZIAŁ XIV.

Różne.

Wydatki zwyczajne.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
1. Dotacya na lokal dla Izby handlowo-przemysłowej		800
2. Premia dla Towarzystwa wyścigowego		1000
3. Na uroczystości i nabożeństwa . .		200
4, Przygodne wydatki		1500
5. Tabliczki oryentacyjne		250
6. Na nieprzewidziane wydatki . . .		3657
7. Na wybory komisyi szacunkowej podatku osobisto-dochodowego		300
8. Na koszta połączone z wypracowaniem nowej instrukcyi kasy i Wydziału obrachunkowego .		500
Razem wydatki zwyczajne . .		**8207**

Dochody zwyczajne.

	Szczegółowo zła.	Razem zła.
1. Przygodne dochody	100	
3. Tabliczki oryentacyjne	100	
Razem dochody zwyczajne . . .		**200**

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . .	zła.	8207		
„ nadzwyczajne . .	„	—	zła.	8207
Dochody zwyczajne . . .	zła.	200		
„ nadzwyczajne . .	„	—	„	200
Niedobór . . .				**8007**

Dział	Pozycya	Wyszczególnienie	Wydatki zwyczajne	Wydatki nadzwyczajne	Wydatki razem	Dochody zwyczajne	Dochody nadzwyczajne	Dochody razem	Nadwyżka	Niedobór
		Zestawienie ogólne								
I.	2	Zarząd główny	217987	100	217987	18928	—	18928	—	199059
II.	8	Zarząd majątku miejskiego . .	48277	5000	48277	215438	—	215438	167161	—
III.	16	Podatki i opłaty gminne . .	300	—	300	794501	—	794501	794201	—
IV.	18	Zarząd długu miejskiego . .	192215	—	192215	8700	—	8700	—	183515
V.	20	Bezpieczeństwo publiczne . .	124999	1310	126309	1520	—	1520	—	124789
VI.	24	Budowy i roboty publiczne .	53872	50000	103872	3395	—	3395	—	100477
VII.	28	Upiększenie miasta	16388	1585	17973	2124	—	2124	—	15849
VIII.	32	Zarząd targowy	3282	1840	5122	15016	—	15016	9894	—
IX.	36	Zdrowotność miasta	111048	8670	119718	57910	—	57910	—	61808
X.	44	Dobroczynność	34895	820	35715	11102	—	11102	—	24613
XI.	48	Sztuka i zabytki historyczne .	19037	8500	27537	13500	—	13500	—	14037
XII.	50	Oświata	227484	10067	237551	12004	—	12004	—	225547
XIII.	58	Sprawy wojskowe	42065	—	42065	28510	—	28510	—	13555
XIV.	60	Różne	8207	—	8207	200	—	200	—	8007
		Razem . . .	1094956	87892	1182848	1182848	—	1182848	966256	966256

Bilans ogólny.

Wydatki zwyczajne	zła.	1094956		
„ nadzwyczajne	„	87892	zła.	1182848
Dochody zwyczajne	zła.	1182848.		
„ nadzwyczajne	„	—	zła.	1182848

Budżet $1\frac{1}{2}$ milionowej pożyczki z roku 1892 na rok 1898.

Rozchody.

Na 11-tą i 12-tą ratę amortyzacyjną od 1,500.000 zła. $\frac{1}{2}$% na kapitał zła. 9474 ct. 42
$4\frac{1}{2}$% na procent „ 65525 „ 58 zła. 75.000

Dochody.

Z funduszu Sukiennic	zła. 17072	ct. —		
„ Gazowni miejskiej	„ 20500	„ —		
„ obrotowego miejskiego	„ 37428	„ —	zła.	75.000

Na posiedzeniach pełnej Rady miejskiej w dniach 16, 17 i 24 marca 1898 r. uchwalono powyżej zamieszczony budżet wydatków i dochodów miejskich na rok 1898 — a nadto przy obradach nad poszczególnymi działami tegoż budżetu powzięto następujące uchwały i rezolucye:

Do działu I.

Na wniosek Sekcyi III.:

I. Uprasza się p. Prezydenta o przedłożenie Radzie miasta wniosków względem **obsadzenia opróżnionych posad urzędników.**

II. Z uwagi, że nieuprawnieni załatwiają w Wydziałach Magistratu ważne sprawy i wydają orzeczenia, uprasza się p. Prezydenta, aby odnośne **Wydziały odpowiedniemi wzmocnił siłami.**

Do działu II.

Na wniosek Sekcyi ekonomicznej:

III. Wzywa się Magistrat, aby obmyślił inny sposób **administracyi gruntów w Dąbiu** i postawił odnośne wnioski wraz z wykazem kwot, które dzierżawcom zostały odpisane.

Na wniosek Sekcyi skarbowej:

IV. Sekcya I. zechce postarać się o **podniesienie czynszów ze sklepów i kramów w Sukiennicach,** gdyż czynsze dotychczasowe przy stosunkach miejscowych są za niskie.

Na wniosek Sekcyi ekonomicznej:

V. Wzywa się Budownictwo miejskie, aby przedłożyło projekt ulepszonego systemu **wychodków w Sukiennicach.**

Do działu IV.

Na wniosek r. m. Epsteina:

VI. Wzywa się Magistrat o wydanie zarządzenia, aby przy poz. 1 *a)* wydatków zwyczajnych zaznaczono osobno w rubryce 1-szej, ile się spłaca na kapitał, a w rubryce 2-giej, ile na procent.

Do działu V.

Na wniosek Sekcyi ekonomicznej:

VII. Rada miasta uchwala w miejscach niedostatecznie oświetlonych zaprowadzić nowe lampy, względnie wzmocnić oświetlenie już istniejące, przyspieszyć **zaprowadzenie światła Auerowskiego** w całem mieście i zaprowadzić w odpowiednich miejscach światło całonocne.

Do działu VII.

Wniosek r. m. Szpakowskiego:

VIII. Wstawić w budżet kwotę 3000 zła. na **budowę mleczarni w parku Dra Jordana.**

Przekazano Sekcyi I. (L. 33731). —

Do działu VIII.

Na wniosek Sekcyi skarbowej:

IX. Wobec znacznych wydatków na uporządkowanie jatek i kramów poddominikańskich oraz kramów przy ulicy Mostowej, wzywa się Sekcyę I., aby zastanowiła się nad tem, czyby nie należało **czynsze dzierżawne z tych jatek i kramów podwyższyć,** a w danym razie, aby czynsze te podwyższyła.

Do działu IX.

Na wniosek r. m. Dra Domańskiego:

X. Wzywa się komisyę administracyjną, by w drodze właściwej postarała się o **skoncentrowanie rzezi bydła galicyjskiego, przeznaczonego na konsumcyę wiedeńską** w rzeźni na Grzegórzkach i stósowne wnioski w swym czasie pełnej Radzie przedłożyła (L. 19001). —

Do działu IX. poz. 10 d) (donajęcie sił roboczych do czyszczenia miasta).

Na wniosek r. m. Dra Paszkowskiego:

XI. Wzywa się odnośne organa, aby czuwały nad właściwem i oszczędnem użyciem i wydatnem zużytkowaniem tego kredytu. (L. 33730). —

Do działu X.

Na wniosek r. m. Bartoszewicza:

XII. Magistrat zechce się zastanowić, czyby nie należało podnieść **opłaty od używania rowerów.** (L. 33729).—

Do działu XI.

Na wniosek Sekcyi skarbowej:

XIII. Upoważnia się p. Prezydenta do **wypłaty subwencyi** 3000 zła. przypadającej na rok 1898 **na odnowienie katedry na Zamku.**

XIV. Ponieważ **kaucya dyrektora teatru** użytą została na wyrównanie jego zaległych zobowiązań względem Gminy z tytułu dzierżawy teatru wynikłych, przeto uprasza się p. Prezydenta o zarządzenie, by dyrektor teatru nową kaucyę jak najspieszniej złożył.

Do działu XI. poz. 3 wyd. nadzw. (subwencya na pomnik dla Kościuszki).

Na wniosek r. m. Dra Jordana:

XV. Wypłata tej kwoty może nastąpić za osobną uchwałą Rady miejskiej na wniosek Sekcyi IV. (L. 33725).

Do działu XII.

Na wniosek r. m. Dra Leo:

XVI. Rada m. uchwala wnieść petycyę do Rady państwa, Koła polskiego i Rządu o zwolnienie gminy od **prestacyi na rzecz c. k. szkoły realnej** i uprasza p. Prezydenta o najspieszniejsze wykonanie tej uchwały. (L. 33724). —

Wniosek r. m. Dra Bujwida:

XVII. Towarzystwu szkoły ludowej udziela się subwencyę 300 zła.

Przekazano Sekcyi IV. (L. 33723). —

Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń jawnych).

Posiedzenie nadzwyczajne (52 w kad. XI.) **z dnia 16 marca 1898 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **38**. Radcy miejscy: Bujański, ks. Dr. Bukowski, Dr. Horowitz, Jawornicki, Kroebl, Rotter, hr. Wodzicki (**7**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: Bereźnicki, Dr. Ichheiser, Knaus, Dr. Kohn, Łapiński, Nowacki, Dr. Pareński, Dr. hr. Potocki. Dr. Propper, Slęk, Dr. Styczeń, Szancer (**12**).

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczorem.

Na wstępie przemówił Przewodniczący jak następuje:

„W chwili, kiedy do rozstrzygnięcia najważniejszych spraw dla miasta naszego przystąpić nam wypada, podobało się Wszechmocnemu pozbawić grono nasze najdzielniejszego współpracownika, przecinając nagle i niespodziewanie w dniu 11 b. m. pasmo dni żywota **ś. p. Dra Faustyna Jakubowskiego**, naszego wiceprezydenta. Światło dzienne ujrzał zmarły w Pilźnie w roku 1836, a ukończywszy gimnazyum w Krakowie, wstąpił na Uniwersytet krakowski, zapisawszy się na Wydział prawniczy.

Okazana z biegiem lat w pracach zawodowych gruntowna znajomość nauk, którym się był poświęcił, świadczy, że należał do liczby tych wychowańców szkoły Jagiellońskiej, którzy jej chlubę przynoszą.

Dawszy się poznać mieszkańcom naszego miasta, jako nader zdolny, wymowny i bystry obrońca i adwokat, zaszczycony został wyborem radcy miejskiego w r. 1872 z koła I. wyborców, która to okoliczność najlepiej świadczy, jakiej wziętości używał.

Wybrany radcą miejskim, wstąpił do sekcyi ekonomicznej, w której z wielką dla gminy korzyścią pracował aż do roku 1884, poczem przeszedł do sekcyi prawniczej, w której aż do zgonu pozostawał, piastując obok tego godność I wiceprezydenta, którą w r. 1896 zaszczycony został.

Obdarzony niezwykłemi zdolnościami, bystrością umysłu i darem szybkiego rozpoznawania się w stanie spraw, które to przymioty czyniły go nader pożądanym współpracownikiem, wybierany był do wszystkich niemal ważniejszych komisyi i podkomisyi, które z nich wyrosły.

Wymieniać je, równałoby się wyliczaniu wszystkich czynności i agend Rady miejskiej z upłynionego ćwierć wieku, mniemam zaś, że jego prace i zabiegi około dobra naszego miasta i jego mieszkańców utkwiły w pamięci szanownych panów i współobywateli tak głęboko, iż przypominać je uwłaczałoby uczuciom uznania i wdzięczności, jakie dla pamięci zmarłego w sercach swych przechowujecie.

Wszystkie sprawy miejskie zarówno go obchodziły, brał też więc żywy udział w rozprawach prawie na każdem posiedzeniu.

Popierał wymownem słowem każdą sprawę użyteczną i korzystną dla miasta, jużto zwalczając przeciwników nieubłaganem w konsekwencyi dowodzeniem, już też doprowadzając trafną myślą zbłąkaną wśród licznych wniosków rozprawę do pożądanej i odpowiedniej uchwały.

Lecz pocóż mam wyliczać przymioty i zasługi zmarłego, wszakże najrzetelniejszem prawej zasługi uczczeniem jest żal ogólny nad grobem zmarłego obywatela; gdzie bowiem całe miasto jednem ożywione uczuciem za publiczną stratę poczytuje zgon męża, tam zasługa jest niewątpliwą i z upływem czasu nie ginie. Dowód czci dla pamięci nieodżałowanego ś. p. Wiceprezydenta, jaki panowie daliście przez powstanie z miejsc, zapisany będzie w protokóle dzisiejszego posiedzenia.

Mowy tej wysłuchała Rada stojąc.

Następnie odczytuje Przewodniczący list p. Jakubowskiej, wdowy po ś. p. wiceprezydencie, w którym dziękuje za oddanie ostatniej posługi mężowi, dalej telegramy od prezydenta Lwowa i posła czeskiego Skali, wyrażające współczucie z powodu zgonu wiceprezydenta.

Rada przystępuje do **dyskusyi budżetowej** na r. 1898.

W miejsce chorego generalnego sprawozdawcy r. m. Jawornickiego, wstępuje na trybunę r. m. Dr. Leo.

Przewodniczący otwiera dyskusyę generalną.

R. m. Dr. Leo wypowiada imieniem własnem a nie Sekcyi skarbowej, kilka uwag ogólnych co do budżetu. Dotychczasowy sposób postępowania przy układaniu budżetu, według którego, najpierw wszystkie Sekcye uchwalają swoje żądania, a następnie Sekcya skarbowa w celu utrzymania równowagi w gospodarstwie gminnem, kreśli pozycye, uważa mowca za nieodpowiedni. W innych miastach postępuje się inaczej, a mianowicie tworzy się komisyę budżetową, złożoną z członków wszystkich Sekcyi i ta pod przewodnictwem prezydenta układa budżet. W tym celu wnosi mowca rezolucyę:

„Poleca się Sekcyi II., by się zastanowiła nad kwestyą utworzenia **komisyi budżetowej**, składającej się z Sekcyi II., oraz z delegatów wszystkich Sekcyj pod przewodnictwem prezydenta miasta“. (L. 28601).

Drugą kwestyą ujemną w gospodarstwie gminnem są liczne i wysokie kredyty dodatkowe. Były lata, w których one wynosiły 10%, 15% i 16% ogólnej kwoty budżetowej; te kredyty dodatkowe łamią wszelkie zasady budżetu, dlatego przedstawia Sekcya II. na stronie 7 drukowanego projektu budżetu cztery rezolucye, zmierzające do tego, aby powstrzymać niezdrową tendencyę kredytów dodatkowych. Mowca poleca imieniem Sekcyi II-giej przyjęcie tych wniosków.

Budżet nasz nie obejmuje wszystkich wydatków, co jest niewłaściwe, bo budżet powinien mieścić w sobie i jednorazowe i nadzwyczajne wydatki i wtedy przedstawiałby dokładny obraz gospodarki gminnej. Nieraz uchwala się roboty i wydatki na te roboty, a roboty te bywają niewykonane, n. p. kanały i bruki. W budżecie nie ma żadnych prawie nadwyżek, bo tylko 407 zła. zostało na nieprzewidziane wydatki, zdawałoby się zatem, że sytuacya nie jest różową. Sekcya II. była ostrożną w preliminowaniu dochodów, ale z drugiej strony także i wydatki Sekcya poobcinała i tak wydatek na policyę 7000 zła.

Wzrost wydatków ogólny jest drobny, bo wynosi tylko 19000 zła., tego jednak nie można uważać za normalny przyrost wydatków, bo w tym roku poobcinano pozycye, które w innych latach nie dadzą się już obciąć.

Budżet nie uwzględnił kwoty potrzebnej na regulacyę płac, którą Rada miejska z pewnością uchwali,

Sekcya II. ofiaruje na to 40000 zła. i ta kwota znajdzie pokrycie w budżecie.

Tyle uwag wypowiada mowca pod względem finansowym, inne zastrzega sobie ewentualnie później.

R. m. Dr. Seinfeld przemawia przeciw II. rezolucyi Sekcyi skarbowej (na str. VII budżetu *) bo ta ubezwładniłaby zupełnie Sekcyę I. i Radę; dalej jest mowca przeciwny także rezolucyi III. **), która jest drakońską, a często zachodzi konieczna potrzeba zarządzenia coś nagłego, bez odwołania się do Sekcyi, a przecież zwrotu w tych wypadkach od naczelników departamentów żądać nie można. Mowca nie ma nic przeciw ustanowieniu komisyi budżetowej, ale na to jest inny sposób, potrzeba programu, którego brak w naszem gospodarstwie gminnem, temu właśnie brakowi chce mowca zapobiedz i dlatego wnosi:

„Prosi się J. W. Pana Prezydenta, aby jak najprędzej przedłożył Radzie program wszystkich robót wykonać się mających, celem rozpatrzenia kolejności robót“.

R. m. Birnbaum co do uwagi r. m. Seinfelda zauważa, że Sekcya II. życzy sobie, aby wcześnie miała wiadomość o możliwych wydatkach, a to celem uniknienia kredytów dodatkowych. Już kilkakrotnie wypracowywano programy prac, ale to okazało się niepraktycznem, bo robi się zawsze to, co koniecznie potrzeba, a nie według szablonu.

R. m. Dr. Ponikło broni rezolucyi Sekcyi II.

R. m. Federowicz w odpowiedzi r. m. Seinfeldowi zauważa, iż nie może rozumieć, jak można robić wydatki, nie mając pokrycia w budżecie, wogóle zbija wywody r. m. Dra. Seinfelda.

R. m. Dr. Rosenblatt sprzeciwia się drugiemu ustępowi rezolucyi II. Sekcyi skarbowej, bo według tego Sekcya skarbowa kontrolowałaby uchwały każdej Sekcyi.

R. m. Federowicz przytacza uchwały Rady miejskiej poprzednie w tym względzie.

R. m. Dr. Rosenblatt zgadza się na poprzednie uchwały Rady i żąda *status quo*, ale dzisiejsze rezolucye Sekcyi skarbowej idą dalej.

R. m. Dr. Leo broni rezolucyi Sekcyi skarbowej, zbija wywody r. m. Dra Seinfelda i r. m. Dra Rosenblatta, a zgadza się tylko na inną stylizacyę rezolucyi II., mianowicie opuścić wyrazy: „przed uchwaleniem wydatku“, a na końcu tej rezolucyi dodać wyrazy: „a następnie dopiero przedstawiać sprawę Radzie miejskiej“.

Przewodniczący wyjaśnia dotychczasową praktykę przy uchwalaniu wydatków; programy okazywały się zawsze niepraktyczne, a nawet bałby się programów, bo Sekcya I nie miałaby dość czasu. Kredyty dodatkowe nie dadzą się w zupełności uniknąć.

Wniosek r. m. Dra. Leo co do utworzenia komisyi budżetowej przyjęto, wniosek r. m. Dra. Seinfelda upadł, zaś wnioski Sekcyi II. na str. VII. budżetu zamieszczone pod I., II., III. i IV. ze zmianą stylizacyi w rezolucyi II. według poprawki r. m. Dra Leo przyjęto.

Uchwalono zatem:

I. Rada uchwala przedłożony projekt budżetu miejskiego na rok 1898.

II. Z powodu wzrastających kredytów dodatkowych poleca się Sekcyom, ażeby przy układaniu preliminarza budżetu wstawiały wszystkie wydatki, w roku budżetowym ponieść się mające, by uniknąć ile możności kredytów dodatkowych, które czynią cały układ budżetu iluzorycznym. O ile zaś w ciągu roku chodzi o nowy wydatek budżetem nieobjęty, mają odnośne Sekcye zwracać się dość wcześnie o opinię do Sekcyi II., czy znajdzie pokrycie na ten wydatek, a następnie dopiero przedstawiać sprawę Radzie miejskiej.

III. Za przekroczenia kredytów budżetem uchwalonych, lub czynienie wydatków budżetem nieprzewidzianych, na które Sekcya a względnie Rada miasta naprzód kredytu dodatkowego nie uchwaliły, będą odpowiedzialni naczelnicy departamentów i budownictwa, wydatki zarządzający.

IV. Uprasza się JW. Pana Prezydenta, aby z całą ścisłością czuwał nad wykonaniem powyższych uchwał“.

L. (33726).

Przystąpiono do dyskusyi szczegółowej nad preliminarzem budżetu.

Uchwalono na tem posiedzeniu działy budżetu od I. do VII. (Sprawozdawca r. m. Dr. Leo). *)

Koniec posiedzenia o godzinie 8 minut 10 wieczorem.

Posiedzenie nadzwyczajne (53 w kad. XI.) **z dnia 17 marca 1898 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam.

Radców miejskich obecnych **37**. Radcy miejscy: X. Dr. Bukowski, Dr. Cyfrowicz, Dr. Horowitz, Jawornicki, Kroebl, Rotter, Dr. Wiszniewski, hr. Wodzicki (**8**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: Dr. Ichheiser, Knaus, Dr. Lustgarten, Łapiński, Nowacki, Dr. Pareński, Dr. hr. Potocki, Schmelkes, Stryjeński, Szancer, Dr. hr. Tarnowski, Dr. Weigel (**12**).

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczór.

Na porządku dziennym **dalszy ciąg dyskusyi budżetowej.**

Na wstępie zabiera głos r. m. Dr. Domański zaznaczając, iż wczoraj musiał wyjść z posiedzenia powołany do chorego, a w czasie jego nieobecności wskutek propozycyi dyrektora budownictwa pozycyę na zegary transparentowe skreślono z budżetu. Otóż zachodzi pytanie, czy dyrektor budownictwa miejskiego, jako urzędnik miejski, ma prawo sprzeciwiać się i występować przeciw uchwałom Rady miejskiej i Sekcyi, powziętym już dawniej co do sprawienia zegarów; wyjaśnia następnie, w jakiem stadyum się ta sprawa znajduje; protestuje przeciw postępowaniu dyrektora Budownictwa, który w tym wypadku nie spełnił swego obowiązku i prosi o przywrócenie pozycyi na elektryczne zegary transparentowe.

Przewodniczący proponuje, aby tę pozycyę zostawić na koniec, a tymczasem obradować dalej nad budżetem, na co Rada się zgadza.

Uchwalono działy budżetu VIII. i IX. (sprawozdawca r. m. Dr. Ponikło), X. (sprawozdawca r. m. Birnbaum), i XI. (sprawozdawca r. m. Federowicz).

Koniec posiedzenia o godz. 8 min. 20 wieczorem.

*), **) Rezolucye te wydrukowane poniżej.

*) Budżet uchwalony zamieszczony powyżej na str. 31—47.

Posiedzenie nadzwyczajne (54 w kad. XI.), **z dnia 24 marca 1898 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam.

Radców miejskich obecnych **37**. Radcy miejscy: Dr. Górski, Dr. Horowitz, Jawornicki, Knaus, Kroebl, Dr. Paszkowski, Rotter, Dr. Weigel, Dr. Wiszniewski, hr. Wodzicki (**10**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: Bujański, Fritsch Dr. Ichheiser, Kwiatkowski, Łapiński, Nowacki, Dr. Pareński, Dr. Rothwein, Stryjeński, Dr. Styczeń, Dr. hr. Tarnowski (**11**).

Początek posiedzenia o godzinie 6 po południu.

Sekretarz odczytuje pisma:

1) C. k. Namiestnictwo we Lwowie reskryptem z 5 marca 1898 l. 16430 wzywa Prezydenta m. do skłonienia Rady miejskiej do **przyczynienia się** stałym datkiem z funduszów gminnych **do utrzymania wikaryusza przy kościele św. Krzyża w Krakowie.**

Przekazano Sekcyi IV. (L. 16898). —

2) Macierz szkolna dla ks. Cieszyńskiego dziękuje za drugą ratę 500 złr. na **stypendya dla uczniów gimnazyum polskiego w Cieszynie.**

Przyjęto do wiadomości (L. 12968). —

3) **Dyetaryusze Magistratu** proszą o dodatek drożyźniany.

Przekazano Sekcyi III. i II. (L. 127/prez). —

4) Obywatele Kleparza, ulicy Biskupiej i Krowoderskiej proszą o **otwarcie ulicy przechodniej między ul. Długą a Biskupią.**

Przekazano Sekcyi I. (L. 20163). —

5) Towarzystwo właścicieli realności w Krakowie prosi o **oddanie robót wodociągowych miejscowym siłom** inżynierskim, fabrycznym, rękodzielniczym i robotniczym.

Przekazano komisyi wodociągowej. (L. 20162). —

R. m. Dr. hr. Potocki wnosi, aby upoważnić Pana Prezydenta do wysłania **telegramu do Ojca św.** z gratulacyami z powodu jubileuszu kapłaństwa.

Uchwalono przez aklamacyę. —

R. m. Dr. Propper prosi, aby **sprawozdanie komisyi gazowej za r. 1896** przedłożono Radzie miejskiej na jednem z najbliższych posiedzeń. —

R. m. X. Dr. Bukowski przemawia za utworzeniem **biura dla ubogich**, wykazuje, jakie agendy są Sekcyi dobroczynnej we Lwowie, dalej prosi o wybór 9 członków komisyi dla ubogich.

Uchwalono na końcu posiedzenia przystąpić do wyboru. —

R. m. Schmid zapytuje się, dlaczego kasa m. dotąd nie wypłaciła zapomogi uchwalonej przez Radę m. dla nauczycieli szkół ludowych.

Przewodniczący wyjaśnia, że to już nastąpiło. —

Następnie przystąpiono do porządku dziennego, mianowicie do dalszej dyskusyi nad **preliminarzem budżetu.**

Uchwalono działy budżetu XII. (sprawozdawca r. m. Federowicz), XIII. i XIV. (sprawozdawca r. m. Birnbaum).

R. m. Dr. Domański prosi o przywrócenie pozycyi na **zegary transparentowe.**

R. m. Bartoszewicz uzasadnia swój wniosek co do skreślenia tej pozycyi, uczyniony na posiedzeniu Rady w dniu 16 marca b. r.

R. m. Chmurski prosi o odczytanie pisma fachowego przemysłowca, które wpłynęło do Prezydyum Magistratu.

Sekretarz odczytuje to pismo.

W dyskusyi zabierali głos r. m. Dr. Domański, X. Dr. Bukowski i Bartoszewicz.

Wniosek r. m. Dra Domańskiego o przywrócenie pozycyi na zegary transparentowe upadł. —

Dyrektor Budownictwa miejskiego Wdowiszewski przedstawia plany przebudowy gmachu Magistratu i imieniem Sekcyi I. i II. wnosi:

Rada m. uchwali!

1) Rada miasta zatwierdza plan wypracowany przez Budownictwo miejskie dnia 24 kwietnia 1897 roku na **przybudowę dwóch nowych pawilonów do gmachu Magistratu, oraz na całkowitą odbudowę realności po śp. Rydzowskim.**

2) Rada upoważnia Sekcyę I do wykonania na razie przybudowy dwóch pawilonów na pomieszczenie biur Magistratu kosztem, nie przekraczającym sumy 130000 złа.

3) Koszta budowy pawilonów pokryte być mają z zapasów kasowych.

Po otwarciu dyskusyi r. m. Dr. Propper wnosi:

„Rada m. uchwala przybudowę dwóch nowych pawilonów w gmachu Magistratu na pomieszczenie biur Magistratu ogólnym kosztem 130.000 zła. Plany szczegółowe oraz kosztorysy winny być Radzie m. przed rozpoczęciem budowy do zatwierdzenia przedłożone“.

Po dłuższej dyskusyi, w której brali udział r. m. Dr. Kohn, X. Dr. Bukowski, Dr. Ponikło, Federowicz, Dr. Seinfeld i sprawozdawca, wniosek r. m. Dra Proppera upadł, a wniosek Sekcyi I. przyjęto*).

Na tem zamknął Przewodniczący o godz. 7 min. 45 wieczór posiedzenie.

---

*) **Sprawozdanie**

o rozszerzeniu gmachu ratuszowego.

Już przed dwunastu laty Sekcya I. Rady miasta uznała, że pomieszczenie biur Magistratu jest nader szczupłe i niewygodne, i że koniecznością jest zastanowienie się, w jaki sposób brakom zaradzićby można. Już wówczas Budownictwo miejskie otrzymało polecenie, aby wypracowało szkice na rozszerzenie gmachu i jego przebudowę.

Ponieważ w aktach nie było planów budynku, przeto Budownictwo miejskie zarządziło przedewszystkiem szczegółowy pomiar tak gmachu Magistratu, jakoteż posiadłości po ś. p. Rydzowskim, i na podstawie zdjęcia wypracowało plany istniejących gmachów, aby w nie módz wrysować projekt przeistoczenia i powiększenia. Gdy szkice takie były gotowe, Sekcya I. Rady miasta uchwałą z 26 października 1887 r. wydelegowała do ich rozpatrzenia osobną komisyę, złożoną z ówczesnych radców miejskich pp. Knausa, Matusińskiego i Zaremby, która miała działać w porozumieniu z ówczesnym II. Wiceprezydentem Drem Schmidtem i Naczelnikiem Wydziału rachunkowego, przy pomocy Budownictwa miejskiego. Komisya uznała, że przedstawiony szkic nie czyni zadość warunkom łatwej komunikacyi, wygodnego pomieszczenia biur, ugrupowania tychże według rzeczywistej potrzeby, nakoniec dostatecznej powierzchni miejsca i światła, dlatego poleciła Budownictwu wypracowanie nowego projektu na podstawie wskazówek i żądań, jakie wypowiedziała, a jakie objęte są programowym protokółem z dnia 28 października 1887 r. Komisya postanowiła, że w gmachach zaprojektować się mających, prócz już istniejących biur mają być pomieszczone biura Izby handlowej, Rady szkolnej okręgowej i obmyślane mieszkanie dla Prezydenta w domu po śp. Rydzowskim. Postanowiła także, aby wszyscy

Posiedzenie nadzwyczajne (55 w kad. XI.) **z dnia 31 marca 1898 r.**

Przewodniczący Friedlein Józef, prezydent miasta.

Sekretarz Rady miejskiej Groele Adam.

Radców miejskich obecnych **34**. Radcy miejscy: Birnbaum, Dr. Górski, Knaus, Kroebl, Rotter, Slęk, Dr. Weigel, Dr. Wiszniewski, hr. Wodzicki (**9**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m. Fritsch, Dr. Ichheiser, Dr. Kasparek, Dr. Lustgarten, Łapiński Dr. Paszkowski, Dr. Popiel, Dr. hr. Potocki, Rehman, Schmelkes, Schmid, Stryjeński, Dr. Styczeń, Dr. hr. Tarnowski (**14**).

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczorem.

Sekretarz odczytuje pisma nadeszłe do Rady.

Ogólne zgromadzenie krakowskich rękodzielników o jak najspieszniejsze wprowadzenie w życie uchwalonej już **zmiany statutu gminnego**, co do zaprowadzenia czterech nowych mandatów radców miejskich dla rękodzielników.

Przekazano komisyi statutowej. (L. 20710). —

P r z e w o d n i c z ą c y zawiadamia, iż nauczyciele szkół miejskich dziękują za **dodatek drożyźniany.** —

Ten sam zawiadamia, że na najbliższem posiedzeniu Rady m. po świętach zamierza postawić na porządku dziennym **wybór I. wiceprezydenta miasta** i następców w miejsce tych członków Rady, którzy ubyli przez śmierć. —

---

naczelnicy biur podali szczegółowe żądania co do ilości pokoi, ich rozmieszczenia, ilości biurek z uwzględnieniem ewentualnego powiększenia personalu.

Na podstawie programu komisyi oraz wykazów przez poszczególne biura dostarczonych, Budownictwo wypracowało nowe plany — ale sprawa cała poszła w odwłokę — rozbijając się o brak funduszów.

Dopiero przed trzema laty sprawa ta na nowo poruszoną została i na odmienne weszła tory. Budownictwo miejskie poddało ścisłej rewizyi dotychczasowe projekta i przyszło do przekonania, że aby stworzyć rzecz odpowiednią, nie należy ograniczyć się do adaptacyi istniejących budynków i ich przekształcenia, ale należy postąpić radykalnie i usunąwszy stare budynki w podwórzu — zaprojektować przybudowę nowych pawilonów dla stworzenia udatniejszej i odpowiedniejszej całości, jak również należy realność po ś. p. Rydzowskim z gruntu odbudować, a nie adoptować.

Sekcya I. Rady miasta, organizując się na trzechlecie 1896 do 1899 wybrała komisyą do sprawy przebudowy Magistratu złożoną z p. radcy m. Nowackiego, jako przewodniczącego, oraz pp. radców m. Beringera, Chmurskiego, Federowicza, Knausa, Kwiatkowskiego i Łapińskiego, wzmacniając ją w ostatnich czasach pp. Biborskim, Staniszewskim i Stryjeńskim. Komisya ta zgodziła się na zapatrywania Budownictwa miejskiego, które też przystąpiło do wypracowania zupełnie nowych planów. Plany te były przez Komisyę rozpatrywane szczegółowo na kilkunastu posiedzeniach, przez Komisyą przyjęte, i w końcu przedłożone Sekcyi I., która je zatwierdziła i uznała, że mogą być przedstawione Radzie miasta. Koszt przybudowy dwóch pawilonów, obliczony został na 130.000 zła., zaś koszt odbudowania gruntownego realności po ś. p Rydzowskim na 70000 zła. Sprawa przedstawioną została także Sekcyi II. dla obmyślenia funduszów i Sekcya II. uchwaliła koszt budowy pawilonów pokryć z zapasów kasowych. Fotolitografowane plany P. T. Panom Radcom rozesłane zostały przed kilku tygodniami i w nich jest uwidocznione przeznaczenie każdej lokalności.

Ponieważ rozszerzenia gmachu Magistratu dłużej odwlekać nie można, gdyż z powodu szczupłości biur, niewygodnej komunikacyi, braku światła etc. cierpi nadzwyczaj urzędowanie i przy dzisiejszym stanie ratusza o organizacyi i powiększeniu personalu wprost myśleć nie można, przeto Sekcya I. i Sekcya II. przedstawiły Radzie do uchwalenia powyż zamieszczony wniosek

Dalej udziela Przewodniczący wyjaśnienia o **stanie realności po ś. p. Rzewuskim,** w odpowiedzi na interpelacyę p. Kwiatkowskiego. —

R. m. ks. Dr. S p i s prosi, aby Pan Prezydent wpłynął na referenta Rady szkolnej okr. miejsk., aby się zastosował do ustawy i przedłożył **listę kompetentów na posady nauczycielskie** w terminie ustawowym.

P r z e w o d n i c z ą c y przyrzeka uczynić zadość temu żądaniu. —

Następnie przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Sekcyi I. radca Magistratu Skrzyniarz wnosi:

Rada m. uchwali!

„Przyjmuje się **ofertę Józefa Worytkiewicza** z dnia 16 lutego 1898, **mocą której zobowiązał się dostarczać** na podstawie warunków licytacyjnych w czasie od 1 kwietnia 1898 do 31 marca 1899 r. **roboty ziemne, pomocnicze i furmanki dla Gminy m. Krakowa** po cenach w ofercie podanych.

Przyjęto. (L. 6292)). —

Imieniem Sekcyi V. radca Magistratu Goliński wnosi:

Rada m. uchwali!

Do **komisyi wymiaru taks wojskowych na rok 1898** zaprasza się, jako reprezentantów gminy m. Krakowa r. m. Judę Birnbauma, Jana Kantego Federowicza, a na zastępcę p Hirscha Landaua.

Przyjęto. (L. 9790). —

Imieniem Sekcyi I. i II. radca Magistratu Skrzyniarz wnosi:

Rada m. uchwali!

Przyznaje się **kredyt dodatkowy** w kwocie 1098 zła. 98 ct. dla Dz I. p. 10. *f.* budżetu r. 1897 **druki.**

Przyjęto. (L. 71562/97). —

Imieniem Sekcyi IV. naczelnik IV. Wydziału Mgtu. Banaś wnosi:

Rada m. uchwali!

Na **koszta przeprowadzenia wyborów komitetów parafialnych** przyznaje się **kredyt dodatkowy** dla Dz. XIV. p. 4 budżetu r. 1898 do wysokości 690 zła.

Przyjęto. (L. 69054/97). —

Na tem zamknął Przewodniczący o godzinie 6 minut 20 wieczorem posiedzenie jawne, a zarządził tajne.

L. 28156.

III.

Przedmioty znalezione.

W czasie od 1 do 31 marca 1898 r. znaleziono w Krakowie i złożono w Kasie miejskiej następujące przedmioty:

Art. 123. parasolka.
„ 124. fartuszek koronkowy.
„ 125. 13 kołnierzyków.
„ 126. 2 klucze.
„ 127. złoty damski zegarek z łańcuszkiem.
„ 128. książka do nabożeństwa wraz z świadectwem Antoniny Sołtys.
„ 129. szarfa od wieńca.
„ 130. majtki dziecinne.
„ 131. 4 klucze.

Art. 132. klucz od biurka.
„ 133. bańka blaszana.
„ 134. pugilares skórzany z kwotą 1 zła. $^1/_2$ ct.
„ 135. derka na konia.
„ 136. stary pugilares.
„ 137. chusteczka z kwotą 34 ct.
„ 138. klucz od mieszkania.
„ 139. parasol pozostawiony w doróżce.

Nadto znajdują się w depozycie:
Art. 30. kołnierz futrzany z kuny.
„ 121. 2 pierścionki złote.
„ 140. para kolczyków srebrnych z kamieniami,
odebrane osobom podejrzanym, wreszcie:
Art. 30. kuferek pozostawiony na rogatce i w rękach znalazcy paw.

Magistrat wzywa przeto właścicieli wymienionych przedmiotów, aby się po odbiór tychże do Wydziału III. Magistratu zgłosili i prawa swe udowodnili, gdyż w przeciwnym razie po upływie roku przedmioty te będą wydane znalazcom do użytku, po upływie zaś dalszych trzech lat przejdą na wyłączną ich własność, ewentualnie na rzecz funduszu miejscowych ubogich sprzedane zostaną.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 7 czerwca 1898 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

Nakładem Gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.

L. 7. Kraków, dnia 10 Lipca 1898. Rocznik XIX.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ
dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 1 zła., składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

XXIX*).

FUNDACYA POŻYCZKOWA
bł. p. Dra Jonatana Warschauera
dla biednych rzemieślników krakowskich bez różnicy wyznania,

zatwierdzona reskryptem Wys. c. k. Namiestnictwa z dnia 25 maja 1895, L. 43802.

Ostatniej woli rozporządzeniem z daty Kraków dnia 10 października 1888, postanowił bł. p. Dr. Jonatan Warschauer:

„Aby przyjść w pomoc biednym rzemieślnikom krakowskim zwłaszcza, by przysporzyć im tani kapitał dla zakupna surowych materyałów, przeznaczam na fundacyę dla biednych rzemieślników krakowskich, bez różnicy wyznania kwotę dwadzieścia tysięcy złotych w. a.

„Fundusz ten ma pozostać zawsze pod opieką i zarządem Rady miejskiej w Krakowie, lokacya jego ma nastąpić tylko w sposób dający pupilarne zabezpieczenie, a procent coroczny z tego kapitału ma stanowić fundusz, z którego udzielać się mają pożyczki rzemieślnikom.

„Kuratorem tej fundacyi mianuję adwokata Dra Leona Horowitza w Krakowie, który też wspólnie ze sekcyą prawniczą Rady miasta Krakowa ułoży statut tej fundacyi, przy czem atoli mają być zachowane następujące zasady:

1) Fundacya ma nosić nazwę „Fundacya dra Warschauera dla rzemieślników krakowskich".

2) Celem fundacyi jest rozpożyczanie procentów z kapitału fundowanego biednym i moralnie prowadzącym się rzemieślnikom krakowskim bez różnicy wyznania, głównie na zakupno surowego materyału, na procent nie przewyższający 3% rocznie.

3) Pożyczka taka udzieloną być może jednemu i temu samemu rzemieślnikowi w ciągu 2 lat po sobie idących tylko raz jeden i nie może przewyższać kwoty dwustu złr. wal. austr.

4) Pożyczka taka ma być zwróconą w dwudziestu ratach miesięcznych po sobie idących, pierwsza atoli rata płatną będzie dopiero w 4 miesiące po udzieleniu pożyczki. Przed zupełnem zapłaceniem raz pożyczonej sumy z procentami, żadna dalsza pożyczka temuż dłużnikowi udzieloną być nie może.

5) Między rzemieślnikami ubiegającymi się o pożyczkę ma pierwszeństwo żonaty przed rzemieślnikiem wolnego stanu, następnie rzemieślnik ten, który udowodnić zdoła, że zużyje wypożyczyć się mu mającą sumę na zakupno surowego materyału, do rzemiosła jego mu potrzebnego.

6) Na wypożyczoną sumę ma być skrypt dłużny zeznany we formie aktu notaryalnego, według formularza ułożonego przez sekcyę prawniczą Rady miejskiej krakowskiej — przez dłużnika, a jeśli tenże był żonatym — solidarnie i przez jego żonę, która przy wypłacaniu mu pożyczki regularnie powinna być obecną.

7) Rocznica mej śmierci ma być dniem corocznym udzielania pożyczek. Nie wymagam żadnych gwarancyj przy udzielaniu pożyczek, prócz wyżej podanych, bo chcąc przyjść komu w pomoc nie można wymagać od niego warunków, których spełnienie niekiedy jest niemożliwem i tem samem wyklucza go od możności korzystania z kredytu taniego. Radę miejską proszę o przyjęcie powyższej fundacyi w opiekę".

Ponieważ Rada stoł. król. miasta Krakowa uchwałą na posiedzeniu w dniu 5 grudnia 1889 odbytem powziętą, zapis bł. p. Dra Jonatana Warschauera dla rzemieślników krakowskich bez różnicy wyznania przeznaczony, przyjęła — i do zeznania aktu fundacyi Prezydenta miasta i członków Rady miasta Dra Karola Pieniążka i Dra Jana Hajdukiewicza upoważniła — przeto podpisani imieniem gminy stoł. król. miasta Krakowa, działając zgodnie z kuratorem fundacyi Drem Leonem Horowitzem, zeznają następujący:

Akt fundacyi:

I. Fundacya będzie nosić nazwę „Fundacya Dra Warschauera dla rzemieślników krakowskich".

II. Majątek fundacyi tej składa się z 4% listów zastawnych Galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego a mianowicie: Nr. 3513, 3514, 3515, po 10.000 koron, Nr. 5668, 5669, 5670, 5671, 5672, 5673, 5674, 5675, 3966 po 1000 koron, Nr. 9031, 11008, 11009, 11010, 11011, po 200 koron, razem 40.000 koron, czyli 20.000 zła. a. w., na rzecz tejże fundacyi zawinkulowanych.

III. Gmina stoł. król. miasta Krakowa poświadcza niniejszem odbiór walorów w ustępie II wymienionych i obowiązuje się czuwać nad całością powierzonego sobie

*) Ciąg dalszy ogłoszonych fundacyj. Zobacz Dziennik rozporz. z r. 1897, str. 42.

majątku tego, w szczególności zaś obowiązuje się w razie wylosowania któregokolwiek z wymienionych powyżej listów zastawnych zawiadomić o tem Wysokie c. k. Namiestnictwo we Lwowie, celem zarządzenia dewinkulacyi i przedłożyć wnioski co do dalszej lokacyi i winkulacyi przez wylosowanie uzyskanego kapitału.

IV. Każdoroczne odsetki od wymienionego pod II. majątku fundacyi obowiązuje się gmina stoł. król. miasta Krakowa obracać wiecznymi czasy, według woli fundatora na pożyczki biednym rzemieślnikom krakowskim bez różnicy wyznania, celem zakupna surowych materyałów, a to pod następującymi warunkami:

1) Z procentów od majątku fundacyi udzielać będzie przez Radę stoł. król. miasta Krakowa upoważniona do tego komisya lub sekcya pożyczki biednym i moralnie prowadzącym się rzemieślnikom krakowskim bez różnicy wyznania, głównie na zakupno materyału surowego.

2) Pożyczka nie może przewyższać kwoty 200 zła., a wypożyczający obowiązany będzie zwrócić takową z procentem nieprzewyższającym 3% na rok w 20 ratach miesięcznych po sobie idących, przyczem pierwsza rata ma być płatną w cztery miesiące po udzieleniu pożyczki.

3) Między rzemieślnikami ubiegającymi się o pożyczkę, pierwszeństwo mieć będzie żonaty przed rzemieślnikiem wolnego stanu, następnie rzemieślnik ten, który udowodnić zdoła, że wypożyczyć się mającą sumę zużyje na zakupno surowego materyału do rzemiosła jego potrzebnego.

4) Jednemu i temu samemu rzemieślnikowi udzieloną być może pożyczka w ciągu dwóch lat po sobie idących, tylko raz jeden.

5) Przed zupełnem zapłaceniem raz pożyczonej sumy z procentami, żadna dalsza pożyczka dłużnikowi udzieloną być nie może.

6) Na wypożyczoną sumę ma być przez dłużnika zeznany skrypt dłużny w formie aktu notaryalnego w osnowie, jaką pożyczkę udzielająca komisya lub sekcya Rady miasta za odpowiednią uzna. Poręczenie wypłaty przez drugą osobę nie jest wymagane, jedynie — jeżeli pożyczający jest żonatym, — żona wypożyczającego ma być solidarną dłużniczką, i ona też przy wypłacie pożyczki obecną być ma.

7) Pożyczki udzielane będą ubiegającym się o pożyczkę w dniu śmierci fundatora, t. j. w dniu 10 listopada każdego roku. Gdyby jednak w dniu tym cały fundusz z procentów powstały nie został pożyczkami wyczerpany, mogą i wśród roku pożyczki być udzielane.

V. Procenta od pożyczek opłacane, nie przyrastają do kapitału fundacyi, ale wpływać mają do procentów majątku fundacyjnego i stanowią razem z tymi procentami fundusz na udzielenie pożyczek.

VI. Prawo Radzie stoł. król. miasta Krakowa przysługujące, w razie nieistnienia Rady miasta, wykonywać będzie każdorazowo ustanowiony Zarząd miasta Krakowa. Jako zwierzchną władzę, nad fundacyą tą czuwającą, uznaje się c. k. Namiestnictwo we Lwowie, lub w miejsce tegoż zaprowadzoną władzę.

VII. Fundacya ta wejdzie natychmiast w życie, jak skoro niniejszy akt fundacyjny uzyska zatwierdzenie c. k. Namiestnictwa, i jak tylko bieżącymi procentami od majątku fundacyi należytość skarbowa od fundacyi opłaconą zostanie.

Akt ten fundacyjny na mocy uchwały Rady miasta z dnia 5 grudnia 1889 w trzech równobrzmiących egzemplarzach spisany, z których jeden w archiwum c. k. Namiestnictwa, drugi w archiwum gminy stoł. król. miasta Krakowa, a trzeci w rękach rodziny bł. p. Dra Jonatana Warschauera przechowanym zostaje, podpisują imieniem Rady stoł. król. miasta Krakowa prezydent miasta Friedlein Józef i członkowie Rady miasta Dr. Karol Pieniążek i Dr. Jan Hajdukiewicz.

Kraków, dnia 30 listopada 1894 r.

(L. S.) *Józef Friedlein* m. p.

Dr. Jan Hajdukiewicz m. p. *Dr. Karol Pieniążek* m. p.

Dr. Leon Horowitz, jako testamentem fundatora ustanowiony kurator fundacyi, zgadza się z osnową powyższego listu fundacyjnego.

Dr. Leon Horowitz m. p.

L. 43802.

C. k. Namiestnictwo, jako najwyższa władza fundacyjna krajowa, zatwierdza niniejszy akt fundacyjny w całej osnowie.

Lwów, dnia 25 maja 1895 r.

W zastępstwie:

(L. S.) *Łoś* m. p.

Protokóły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń jawnych.)

Posiedzenie nadzwyczajne (56 w kad. XI.) **z dnia 4 kwietnia 1898 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam.

Radców miejskich obecnych **35.** Radcy miejscy: Biborski, Kroebl, Rotter, Dr. hr. Tarnowski, hr. Wodzicki **(5)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej radcy miejscy: Bereźnicki, Dr. Bujwid, Chyliński, Fritsch, Dr. Ichheiser, Jawornicki, Dr. Jordan, Dr. Kasparek, Dr. Lustgarten, Nowacki, Dr. Paszkowski, Dr. hr. Potocki, Dr. Rosenblatt, Stryjeński, Szancer, Tiiles, Wiszniewski **(17).**

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczór.

R. m. Dr. Seinfeld uzasadnia i wnosi **zmianę porządku dziennego,** mianowicie, aby postawiono na pierwszem miejscu sprawę, zamieszczoną pod punktem IV. porządku dziennego*).

Wniosek ten upadł. —

R. m. Bartoszewicz przypomina, że w przyszłym roku przypada **900-letnia rocznica istnienia Krakowa,** i że tę pamiątkę należałoby obchodzić uroczyście. O ile mu wiadomo, Akademia umiejętności przygotowuje jakieś wydawnictwo — w końcu prosi, by tą sprawą zajęła się komisya archiwalna.

Przekazano komisyi archiwalnej. (L. 59096). —

R. m. Dr. Seinfeld zapytuje się, kiedy przyjdzie na porządek dzienny **sprawa defraudacyi kasowej?**

Przewodniczący odpowiada, iż sprawę tę przedłoży Radzie m. po świętach. —

R. m. Schmid interpeluje w sprawie **budowy kanału w ul. św. Jana,** zaznaczając, iż ta budowa źle się

*) Projekt regulacyjny dla ul. Zyblikiewicza i ulic pobocznych.

odbywa i prosi Radę, aby wydelegowała komisyę do zbadania tej budowy.

R. m. Chmurski wykazuje trudności przy budowie tego kanału.

R. m. Dr. Kohn zaznacza, iż sprawa ta była wyjaśniana w Sekcyi I., do której właśnie p. Schmid należy i tam zatem mógł żądane wyjaśnienie otrzymać.

Dyr. Bud. m. Wdowiszewski wyjaśnia, że dla kamienic nie ma wskutek budowy tego kanału żadnego niebezpieczeństwa —

Przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Sekcyi III. r. m. Dr. Rothwein wnosi:

Rada miasta zgadza się, aby **statut** zawiązać się mającej **krakowskiej Spółki tramwajowej**, który c. k. Rządowi do zatwierdzenia przedłożyć się ma, w paragrafach określających cel spółki, kapitał zakładowy i skład Rady zawiadowczej miał osnowę na załączniku pod 1) podaną*).

R. m. Dr. Seinfeld nie życzy sobie, aby sprawę tę dzisiaj traktować i wnosi, aby ją odroczyć aż do chwili,

---

*) Brzmienie pierwotne statutu.

Cel spółki.

§ 3.

Celem spółki jest:

a) nabycie i utrzymanie w ruchu istniejącej już na zasadzie koncesyi z dnia 25 listopada 1881 wąskotorowej trzeciorzędnej kolei konnej w Krakowie, na przestrzeni od mostu Podgórskiego przez Rynek główny aż do dworca kolei północnej przy ulicy Lubicz położonego; tudzież

b) pod warunkiem uzyskania zezwolenia rządowego nabywanie, budowanie i utrzymywanie w ruchu, oraz zadzierżawianie i wydzierżawianie innych normalnotorowych lub wąskotorowych kolei żelaznych niższorzędnych a osobliwie kolei trzeciorzędnych i ulicznych w Krakowie i jego okolicach.

Kapitał zakładowy.

§ 8.

Kapitał zakładowy spółki ustanawia się w kwocie 500.000 złotych walutą austryacką, czyli 1,000.000 koron waluty ustawą z dnia 2 sierpnia 1892 L. 126 Dz. p. p. wprowadzonej i takowy dzieli się na 2.500 sztuk w całości wpłaconych akcyj po 200 złotych w. a. czyli 400 koron.

Pomieniony kapitał zakładowy może być podwyższony wskutek uchwały Walnego zgromadzenia zapadłej prostą większością głosów pod warunkiem uzyskania zezwolenia rządowego przez wypuszczenie dalszych w całości płatnych akcyj, które atoli niżej pari w obieg puszczone być nie mogą.

Każde powiększenie kapitału zakładowego winno być podane do wiadomości c. k. Sądu krajowego jako handlowego w Krakowie celem zarejestrowania.

Rada zawiadowcza.

§ 16.

Przełożeństwo spółki po myśli art. 227 do 241 kodeksu handlowego stanowi Rada zawiadowcza. Ona zastępuje spółkę przed władzami i wobec osób trzecich, do niej też należy kierownictwo i kontrola nad czynnościami spółki, nie mniej nadzorowanie Dyrekcyi, która ma powierzone bezpośrednie prowadzenie przedsiębiorstwa. Rada zawiadowcza ma się składać przynajmniej z pięciu a najwyżej z dziewięciu członków, a wybiera ją Walne zgromadzenie.

Dopóki oraz ilekroć Rada zawiadowcza składać się będzie z mniej niż 9 względnie 5 członków, czy to wskutek śmierci, czy też wystąpienia któregokolwiek członka przed upływem okresu urzędowania, czy wreszcie z jakiegobądź innego powodu, natenczas uprawniona jest Rada zawiadowcza uzupełnić się prowizorycznie sama do statutem przepisanej maksymalnej liczby dziewięciu względnie pięciu członków drogą wolnego wyboru; atoli obowiązaną jest na najbliższem Walnem zgromadzeniu uczynić wniosek o zatwierdzenie wybranych w ten sposób członków Rady zawiadowczej.

Większość członków Rady zawiadowczej musi posiadać obywatelstwo austryackie oraz stałe zamieszkanie w królestwach

Wniosek Sekcyi III.

Cel spółki.

§ 3.

Celem spółki jest:

a) nabycie i utrzymanie w ruchu istniejącej już na zasadzie koncesyi z dnia 25 listopada 1881 wąskotorowej trzeciorzędnej kolei konnej w Krakowie na przestrzeni od mostu Podgórskiego przez Rynek główny aż do dworca kolei północnej przy ulicy Lubicz położonego; tudzież

b) pod warunkiem uzyskania zezwolenia rządowego nabywanie, budowanie i utrzymywanie w ruchu, oraz zadzierżawianie i wydzierżawianie innych normalnotorowych lub wąskotorowych kolei żelaznych niższorzędnych a osobliwie kolei trzeciorzędnych i ulicznych w Krakowie i jego okolicach, atoli urzeczywistnienie tych celów ma nastąpić zgodnie z postanowieniami kontraktu z gminą m. Krakowa zawrzeć się mającego, który do statutów tych jako dodatek jest dołączony.

Kapitał zakładowy.

§ 8.

Kapitał zakładowy spółki ustanawia się w kwocie 400.000 złotych walutą austryacką, czyli 800,000 koron waluty ustawą z dnia 2 sierpnia 1892 L. 126 Dz. p. p. wprowadzonej i takowy dzieli się na 2.000 sztuk w całości wpłaconych akcyj po 200 złotych w. a. czyli 400 koron.

Pomieniony kapitał zakładowy może być podwyższony wskutek uchwały Walnego zgromadzenia zapadłej prostą większością głosów pod warunkiem uzyskania zezwolenia rządowego przez wypuszczenie dalszych w całości płatnych akcyj, które atoli niżej pari w obieg puszczone być nie mogą.

Każde powiększenie kapitału zakładowego winno być podane do wiadomości c. k. Sądu krajowego jako handlowego w Krakowie celem zarejestrowania.

Rada zawiadowcza.

§ 16.

Przełożeństwo spółki po myśli art. 227 do 241 kodeksu handlowego stanowi Rada zawiadowcza. Ona zastępuje spółkę przed władzami i wobec osób trzecich, do niej też należy kierownictwo i kontrola nad czynnościami spółki, niemniej nadzorowanie Dyrekcyi, która ma powierzone bezpośrednie prowadzenie przedsiębiorstwa. Rada zawiadowcza ma się składać przynajmniej z pięciu a najwyżej z dziewięciu członków.

Gmina miasta Krakowa mianuje dwóch członków Rady zawiadowczej; resztę członków wybiera Walne zgromadzenie akcyonaryuszy.

Mianowani przez Gminę dwaj członkowie Rady zawiadowczej mają wszelkie prawa, które członkom Rady zawiadowczej statut niniejszy nadaje.

Dopóki oraz ilekroć Rada zawiadowcza składać się będzie z mniej niż z 9 względnie 5 członków, czy to wskutek śmierci, czy z jakiegokolwiek innego powodu, czy też wskutek wystąpienia któregokolwiek wybranego przez Walne zgromadzenie członka przed upływem okresu urzędowania, natenczas uprawniona jest Rada zawiadowcza uzupełnić się prowizorycznie sama do statutem przepisanej maksymalnej liczby dziewięciu względnie pięciu człon-

kiedy Towarzystwo przedłoży Radzie miejskiej dotychczasowy swój statut.

Sprawozdawca zbija wniosek r. m. Dra Seinfelda.

R. m. Dr. Propper oświadcza, iż będzie głosował za wnioskiem r. m. Dra Seinfelda, gdyż każdy członek Rady powinien był otrzymać cały statut Spółki tramwajowej, co się nie stało.

Przewodniczący wyjaśnia, iż statut Towarzystwa tramwajowego nie mógł być rozesłany radcom miejskim.

R. m. Bartoszewicz sądzi, iż należałoby cały statut przedłożyć Radzie miejskiej i żąda, aby na razie wniosek Sekcyi III. załatwić, a potem dodatkowo resztę statutu przedłożyć Radzie.

Sprawozdawca zbija wywody r. m. Dra Proppera i Bartoszewicza.

Wnioski Dra Seinfelda i Bartoszewicza upadły.

W kwestyi tej zabierają jeszcze głos r. m.: Dr. Styczeń i Dr. Leo.

Do § 3 „Cel spółki“ w ustępie *b)* uzasadnia r. m. Dr. Seinfeld i wnosi: Opuścić wyrazy „oraz zadzierżawianie i wydzierżawianie innych“.

R. m. Dr. Styczeń jest zdania, że dzisiejsza dyskusya do żadnego rezultatu nie doprowadzi, zbija wywody r. m. Dra Seinfelda, ale chce, aby sprawę tę z dzisiejszego porządku dziennego usunąć, a postawić ją na porządku dziennym przyszłego posiedzenia wraz z całym statutem Towarzystwa tramwajowego.

R. m. Epstein przemawia przeciw wywodom r. m. Dra Seinfelda i r. m. Dra Proppera.

Sprawozdawca zbija wywody r. m. Dra Seinfelda.

R. m. Dr. Seinfeld broni swego wniosku.

Wniosek Dra Seinfelda upadł, a § 3 według wniosku Sekcyi III. przyjęto.

R. m. Dr. Seinfeld chce uczynić wniosek dodatkowy do § 4, mianowicie, aby czas istnienia Spółki był ograniczony do czasu, na jaki gmina zawrze kontrakt ze Spółką.

Przewodniczący oświadcza, iż wniosku tego nie mógłby poddać pod głosowanie, gdyż § 4 statutu nie jest na porządku dziennym

Sprawozdawca zbija wniosek r. m. Dra Seinfelda.

R. m. Dr. Seinfeld czyni poprawkę do § 7.

Sprawozdawca Dr. Rothwein nie zgadza się na tę poprawkę.

Przewodniczący oświadcza, iż poprawki tej z tych samych powodów co § 4 nie może poddać pod głosowanie.

Do § 8 ust. 1 uzasadnia r. m. Dr. Seinfeld i wnosi następującą poprawkę: „Kapitał zakładowy ustanawia się na 250.000 zła. Kapitał musi być wpłacony gotówką, jeżeli się przyjmuje zakład tramwajowy, to tylko na podstawie szacunku“. Do ustępu 2 tego paragrafu wnosi: po słowach: „uzyskania zezwolenia rządowego“ wstawić wyrazy „i Gminy“.

R. m. Dr. Propper oświadcza, iż nie będzie głosował za § 8 i to uzasadnia i wnosi, aby z wniosku Sekcyi

---

i krajach w Radzie państwa reprezentowanych, a najmniej trzech z nich musi stale mieszkać w Krakowie.

Członkowie Rady zawiadowczej wybrani będą po raz pierwszy przez Walne zgromadzenie urządzające na okres trzechletni. Po upływie tego okresu trzechletniego wybierani będą członkowie Rady zawiadowczej na okres trzechletni.

ków drogą wolnego wyboru; atoli obowiązaną jest na najbliższem Walnem zgromadzeniu uczynić wniosek o zatwierdzenie wybranych w ten sposób członków Rady zawiadowczej.

Większość członków Rady zawiadowczej musi posiadać obywatelstwo austryackie oraz stałe zamieszkanie w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych, a najmniej trzech z nich musi stale mieszkać w Krakowie.

Członkowie Rady zawiadowczej wybrani będą po raz pierwszy przez Walne zgromadzenie urządzające na okres trzechletni. Po upływie tego okresu trzechletniego wybierani będą członkowie Rady zawiadowczej na okres trzechletni.

Oznaczenie czasokresu urzędowania członków Rady zawiadowczej przez Gminę mianowanych, zależy wyłącznie od uznania tejże Gminy.

§ 17.

Z pomiędzy wybranych przez Walne zgromadzenie urządzające na pierwszy okres trzechletni członków ustąpić mają dwaj losem obrani członkowie już na pierwszem Walnem zgromadzeniu, następnie dalsi dwaj również losem oznaczeni członkowie na drugiem zwyczajnem Walnem zgromadzeniu, a wreszcie pozostali dwaj na trzeciem Walnem zgromadzeniu a miejsce ich ma być obsadzone w drodze nowych wyborów.

Z pomiędzy członków Rady zawiadowczej wybranych na Walnych zgromadzeniach, następujących po Walnem zgromadzeniu urządzającem, ustąpić mają w każdym roku na zwyczajnem walnem zgromadzeniu ci członkowie, których trzechlecie już upłynęło.

Ustępujący członkowie mogą być ponownie wybrani.

§ 18.

Każdy członek Rady zawiadowczej obowiązany jest złożyć do kasy spółki dziesięć sztuk akcyj wraz z niepłatnymi jeszcze kuponami, których to akcyj podczas okresu jego urzędowania i po upływie tegoż aż do chwili zatwierdzenia rachunków z tego okresu ani obciążać, ani pozbywać mu nie wolno. Niezłożenie akcyj w przeciągu dni 14 od chwili zawiadomienia o wyborze uważane będzie za nieprzyjęcie takowego.

§ 17.

Z pomiędzy wybranych przez Walne zgromadzenie urządzające na pierwszy okres trzechletni członków ustąpić mają dwaj losem obrani członkowie już na pierwszem Walnem zgromadzeniu, następnie dalsi dwaj również losem oznaczeni członkowie na drugiem zwyczajnem Walnem zgromadzeniu, a wreszcie pozostali trzej na trzeciem Walnem zgromadzeniu a miejsce ich ma być obsadzone w drodze nowych wyborów.

Z pomiędzy członków Rady zawiadowczej wybranych na Walnych zgromadzeniach, następujących po Walnem zgromadzeniu urządzającem, ustąpić mają w każdym roku na zwyczajnem Walnem zgromadzeniu ci członkowie, których trzechlecie już upłynęło.

Ustępujący członkowie mogą być ponownie wybrani.

§ 18.

Każdy członek Rady zawiadowczej, z wyjątkiem przez gminę miasta Krakowa mianowanych, obowiązany jest złożyć do kasy spółki dziesięć sztuk akcyj wraz z niepłatnymi jeszcze kuponami, których to akcyj podczas okresu jego urzędowania i po upływie tegoż aż do chwili zatwierdzenia rachunków z tego okresu ani obciążać, ani pozbywać mu nie wolno. Niezłożenie akcyj w przeciągu dni 14 od chwili zawiadomienia o wyborze uważane będzie za nieprzyjęcie takowego.

III., zamieszczonego na porządku dziennym, wykreślić wyrazy „kapitał zakładowy“, a § 8 zupełnie nie brać pod dyskusyę.

R. m. Epstein zgadza się na wniosek r. m Dra Proppera.

R. m. Dr. Staniszewski przemawia za tem, aby statut tylko jedno postanowienie obejmował, mianowicie, aby statut w niczem nie naruszał praw, wypływających z kontraktu, z gminą m. Krakowa zawartego; § 8 wcale Rada badać nie powinna; nie badałby nawet i innych postanowień, bo najważniejsze jest, aby statut nie uwłaczał prawom Gminy z kontraktu.

Sprawozdawca przyznaje racyę tym radcom, którzy się sprzeciwiają temu paragrafowi i sam nie był za oświadczeniem się Gminy co do tego paragrafu, zgadza się na wniosek r. m. Dra Proppera i Staniszewskiego.

W głosowaniu wniosek r. m. Dra Proppera i r. m. Dra Staniszewskiego przyjęto i § 8 statutu zupełnie usunięto z pod dyskusyi.

Do § 16, ustępu drugiego wnosi r. m. Dr. Seinfeld, aby dwaj członkowie, mianowani przez Radę miejską, byli mianowani z poza grona Rady miejskiej.

R. m. Dr. Górski sprzeciwia się wnioskowi r. m. Dra Seinfelda, natomiast wnosi sam poprawkę do ustępu drugiego tego paragrafu, mianowicie na wstępie tego ustępu zamiast wyrazu „Gmina miasta Krakowa“ postawić wyraz „Rada miasta Krakowa“.

R. m. Dr. Staniszewski przemawia przeciw wnioskowi r. m. Dra Seinfelda.

R. m. Dr. Seinfeld cofa swój wniosek.

§ 16 z poprawką r. m. Dra Górskiego, jak również §§ 17 i 18 przyjęto. (L. 22301). —

Imieniem Sekcyi III. r. m. Dr. Rothwein wnosi: Rada miejska uchwali!

Do **podpisania kontraktu między gminą m. Krakowa a Towarzystwem akcyjnem „Tramwaje Krakowa i przedłużeń“** zawrzeć się mającego w przedmiocie przekształcenia istniejących i budowy nowych linij tramwaju elektrycznego, oraz założenia nowego Towarzystwa „Krakowska Spółka tramwajowa“ z siedzibą w Krakowie, upoważnia się p. Prezydenta miasta, oraz r. m. Dra Leona Rothweina i Dra Karola Pieniążka.

Wniosek przyjęto. (L. 22302). —

Imieniem Sekcyi III. sekretarz Mgtu Dr. Schlichting wnosi:

Rada miejska uchwali!

W miejsce zmarłego ś. p. Dra Stanisława Paszkowskiego zaprasza Rada m. do pełnienia obowiązków radcy miejskiego do końca bieżącej XI. kadencyi **p. Dra Ernesta Bandrowskiego.**

Wniosek przyjęto. (L. 64966/97). —

Imieniem Sekcyi III. sekretarz Mgtu Dr. Schlichting wnosi:

Rada miasta uchwali!

W miejsce zmarłego ś. p. Dra Faustyna Jakubowskiego zaprasza Rada miasta do pełnienia obowiązków radcy miejskiego do końca bieżącej XI. kadencyi **p. Dra Adama Doboszyńskiego.**

Wniosek przyjęto. (L. 16681). —

Koniec posiedzenia o godzinie 7 minut 45 wieczorem.

Posiedzenie nadzwyczajne (57 w kad. XI.) **z dnia 18 kwietnia 1898 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam.

Radców miejskich obecnych **51**. Radcy miejscy: Bujwid, Fritsch, Dr. Jordan, Dr. Paszkowski **(4)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: Dr. Doboszyński, Dr. Ichheiser, Dr. Pareński, Dr. Styczeń **(4)**.

Początek posiedzenia o godz. 6 min. 45 wieczór.

Sekretarz odczytuje pisma nadeszłe do Rady:

1) **Towarzystwo c. k. Weteranów wojskowych** w Krakowie uprasza o udzielenie parceli z gruntów miejskich tytułem darowizny pod budowę schroniska im. Cesarza Franciszka Józefa I. dla c. k. Weteranów wojskowych.

Przekazano Sekcyi I. (L. 19951). —

2) C. k. Rada szkolna okręgowa miejska zawiadamia, że c. k. Rada szkolna krajowa reskryptem z 8 lutego 1898 L. 31689 zamianowała **p. Józefa Parczyńskiego** stałym nauczycielem kierującym w szkole 4-klasowej im. św. Szczepana.

Przekazano Sekcyi IV. (L. 21771). —

3) Wydział krajowy reskryptem z 5 kwietnia b. r. L. 21107 wyraża Reprezentacyi m. Krakowa gorące **podziękowanie** za ofiarne i gorliwe **zajęcie się majsterskim kursem szewskim i połączonej z nim specyalnej wystawy szewskiej.**

Przekazano Sekcyi IV. (L. 24038). —

4) Wydział krajowy reskryptem z 2 kwietnia 1898 L. 19931 zawiadamia o postanowieniach co do udzielania **subwencyi na utrzymanie szkół uzupełniających przemysłowych.**

Przekazano komisyi przemysłowej. (L. 22870). —

Imieniem komisyi parcelacyi gruntów pofortyfikacyjnych radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miejska uchwali!

Odpowiedzieć c. k. Rządowi na pismo c. k. Delegata Namiestnika w Krakowie z dnia 10 lipca 1897 r. L. 324/del. względnie z dnia 9 marca 1898 r. L. 154/del. w sprawie **odstąpienia gruntów na cele studyum rolniczego**, co następuje:

1) Gmina miasta Krakowa utrzymuje w mocy swoją ofertę z dnia 9 marca 1896 r. L. 14275, ale tylko co do gruntów grupy V. *b* i V. *c* na 2004·77□° powierzchni obliczonych; wyłącza zatem obecnie z oferty grunta grupy V. *a* o łącznej powierzchni 375·61□°, albowiem grunta tej grupy z powodu zmienionej sytuacyi są gminie koniecznie potrzebne w celu otwarcia nowych ulic w tej okolicy.

2) Gmina miasta Krakowa przedłuża termin do oświadczenia się c. k. Rządu na jej ofertę ostatecznie do dnia 31 marca 1899 z tem, że jeżeli do tego dnia c. k. Rząd nie oświadczy, że ofertę przyjmuje, uważać będzie Gmina, że c. k. Rząd nie ma zamiaru z jej oferty skorzystać — i gruntami zaofiarowanymi inaczej rozporządzi.

3) Gmina miasta Krakowa nie może odstąpić od zastrzeżenia, że grunt zaofiarowany użyty być ma na cele studyum rolniczego, bo tylko na ten cel w chęci

przyczynienia się do stworzenia i rozwoju tak potrzebnej i pożytecznej instytucyi znaczny obszar gruntu po cenie nader niskiej c. k. Rządowi do nabycia zaofiarowała; Gmina gotowa jednakże sprzedać c. k. Rządowi bez zastrzeżeń te grunta, ale tylko cenie dzisiejszej rzeczywistej ich wartości, to jest po cenie 45 zła. za 1□°.

4) Również nie może gmina m. Krakowa zrzec się zastrzeżenia co do terminu czteroletniego, zakreślonego ofertą z dnia 9 marca 1896 r. L. 14275 dla obowiązku c. k. Rrządu wystawienia na tym gruncie budynków dla studyum rolniczego.

R. m. Dr. Leo zaznacza, że oferta Gminy, uczyniona przed 3 laty, była o tyle korzystniejszą, że obejmowała kawałek gruntu po drugiej stronie ul. Czystej, bo ten właśnie kawałek chce teraz użyć Gmina na cele komunikacyjne; lecz grunt ten jest potrzebny rządowi pod budowę kliniki weterynaryjnej — sądzi, że może Gmina i teraz obejść się bez tego kawałka. Mowca jest za opuszczeniem terminu 4-letniego, w którym rząd ma wybudować gmach dla studyum rolniczego; tego terminu rząd przyjąć nie może, bo sam nie rozporządza funduszami, ale parlament; prosi zatem o opuszczenie tego warunku.

R. m. Kwiatkowski wyjaśnia, że kawałka gruntu po drugiej stronie ul. Czystej Gmina obecnie odstąpić nie może, bo musi tam utworzyć drogę z powodu budowy szkoły przemysłowej. Mowca oświadcza się za utrzymaniem terminu 4-letniego.

R. m. Dr. Kohn jest stanowczo za utrzymaniem tego terminu.

R. m. Nowacki wyjaśnia, że już uchwalono otworzyć na tamtych gruntach ulicę, którąby w razie odstąpienia rządowi także i tego kawałka gruntu, musiałaby pozostać ślepą. Zresztą wojsko zastrzegło sobie, aby na tę ulicę wychodziły fronty domów, coby nie mogło być, gdyby się rządowi odstąpiło grunt po drugiej stronie ul. Czystej położony.

R. m. Dr. Leo nie ma nic przeciw temu, aby zakreślono termin jednoroczny do przyjęcia oferty, jednak terminu 4 lat do budowy rząd pod żadnym warunkiem przyjąć nie może, nie mogąc się prawomocnie wiązać do czegoś, co nie od niego zawisło; dlatego mowca żąda opuszczenia ustępu 4-go wniosku, a co do ustępu 1-go żąda jego zmodyfikowania, jak następuje: „wyłącza zatem na razie z oferty grunta grupy V. *a* o łącznej powierzchni 375·61□°, zastrzegając sobie danie stanowczej odpowiedzi co do tych gruntów do czasu, gdy sprawa regulacyi miasta w tem miejscu będzie załatwioną“.

R. m. Epstein jest za utrzymaniem 4-go ustępu wniosków, a to ze względów praktycznych.

R. m. Rotter sądzi, że komisya ostatecznie zgodzi się na opuszczenie ustępu 4-go, ale nie jest za zmianą ustępu 1-go wniosków.

Sprawozdawca broni wniosków komisyi i prosi o ich przyjęcie.

W głosowaniu poprawka r. m. Dra Lea upadła, a wnioski komisyi przyjęto. (L. 24461). —

Imieniem Sekcyi I. dyrektor Bud. m. Wdowiszewski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Rada miasta **zezwala p. Ignacemu Rayalowi,** właścicielowi realności pod L. kons. 191 Dz. I., **na wybudowanie murów fundamentowych w narożniku ulicy Wiślnej i św. Anny pod chodnikiem miejskim** według planów z dnia 9 lutego 1898 r., zastrzegając, że przez to właściciel realności L. k. 191 Dz. I. nie nabywa ani prawa własności ani służebności do gruntu miejskiego, w którym mur będzie wybudowany.

R. m. Dr. Cyfrowicz wnosi, aby sprawę tę do zasięgnięcia opinii prawnej przekazać Sekcyi III., o ile to dotąd nie nastąpiło.

R. m. Dr. Pieniążek zwraca na to uwagę, że w rzeczywistości będzie tam służebność, bo Gmina będzie uszczuploną w wykonywaniu swych praw własności.

R. m. Dr. Seinfeld broni wniosków Sekcyi.

R. m. Dr. hr. Potocki wnosi, aby Rada się zgodziła, iż Gmina sama ten mur wybuduje, a koszta ściągnie od Rayala.

R. m. Dr. Pieniążek wnosi, by ustęp końcowy wniosku całkiem opuścić.

R. m. Dr. Kohn jest za wnioskiem hr. Potockiego, a jeżeliby to nie było możliwe, to mimo to należy się zgodzić na budowę

R. m. Dr. Rothwein sprzeciwia się wnioskowi hr. Potockiego, bo ten pod względem prawnym niczego nie osiąga.

R. m. Dr. Staniszewski broni wniosku Sekcyi, a zbija zapatrywanie prawne r. m. Dra Pieniążka.

R. m. Dr. Popiel wnosi następującą poprawkę: dodać do wniosku Sekcyi: „z nadmienieniem, że gdyby Gmina dla jakiegokolwiek celu tego miejsca potrzebowała, w takim razie p. Rayal musi się natychmiast z zajmowanej przestrzeni usunąć. Warunek ten winien być hipotecznie zastrzeżony“.

Dyskusyę zamknięto.

R. m. Dr. Rothwein zbija zapatrywania r. m. Dra Staniszewskiego, zresztą jest za wnioskiem Sekcyi.

R. m. Dr. Kasparek jest za odesłaniem sprawy do Sekcyi III.

R. m. Dr. Propper zaznacza, że Rayal żąda właśnie służebności i sądzi, że Gmina może to uczynić, bo gruntu tego nie będzie nigdy potrzebowała — wniosek p. Potockiego jest jurydycznem curiosum. W końcu jest mowca za opuszczeniem we wniosku wyrazu „służebności“.

R. m. Dr. Rosenblatt jest za wnioskiem Sekcyi bez zmiany.

W głosowaniu wniosek r. m. Dra Cyfrowicza i poprawki r. m. Dra Popiela i Dra Proppera upadły, a wniosek Sekcyi przyjęto bez zmiany. (L. 8487). —

Imieniem Sekcyi I. dyrektor Bud. m. Wdowiszewski wnosi:

Rada m. uchwali!

1) Rada m. uchyla uchwałę swoją z dnia 14 lutego 1889 r. L. 3814 co do kierunku i szerokości ulicy Zyblikiewicza, natomiast przyjmuje **nowy projekt regulacyjny dla ulicy Zyblikiewicza, oraz ulic pobocznych,** zatwierdzając kierunek, szerokość i wzniesienie tych ulic na planie z dnia 3 lutego 1898 r. uwidocznione.

2) Rada m. zezwala na częściowe otwarcie tych ulic, o ile położone są na gruntach realności lwh. 1155, pod warunkami zawartemi w deklaracyi właścicieli tejże realności z dnia 7 lutego 1898 r., oraz pod warunkiem opatrzenia ulic ściekami i założenia muru opasowego od strony sąsiedniej realności lwh. 1152.

3) Do podpisania umowy upoważnia Rada m. obok Prezydenta miasta r. m. Wandalina Beringera i Jana Kwiatkowskiego.

Wniosek przyjęto. (L. 70831/97). —

Imieniem Sekcyj III. i I. r. m. Dr. Pieniążek wnosi:

Rada miasta uchwali!

A) **Udzielić Bankowi krajowemu królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wiel. Ks. Krakowskiem ustępstwo pierwszeństwa hipotecznego dla pożyczki 14.000 zła.** zaciągnąć się mającej **na realność pod L. 124 Dz. III.**

B) Upoważnić obok Prezydenta miasta r. m. Dra Pieniążka i Dra Proppera do podpisania ustępstwa według przedłożonego wzoru, jednak pod warunkami:

1) że przedłożone ustępstwo uzupełnione będzie następującym dodatkiem: Wszelkie potrzebne stemple i możliwe opłaty skarbowe, jakieby wystawienie tej deklaracyi i hipoteczne wniesienie tejże za sobą pociągnęło, poniesie wyłącznie **Towarzystwo gimnastyczne „Sokół"** tak, aby Gmina miasta Krakowa na żadne wydatki nie była narażoną;

2) że Towarzystwo „Sokół" własnym kosztem zaintabuluje w stanie czynnym realności pod L. 124 Dz. III. zakaz obciążenia tej realności bez zezwolenia gminy miasta Krakowa.

Wniosek przyjęto. (L. 19439). —

Imieniem Sekcyi IV. r m. Dr. Kasparek wnosi:

Rada miasta uchwali!

Zawiadomienie c. k. Rady szkolnej okręgowej miejskiej z dnia 19 października 1897 r. L. 1631, że Wys. Rada szkolna krajowa reskryptem z d. 28 września 1897 r. L. 22866 postanowiła zgodnie z opinią Wydziału krajowego orzeczenie z dnia 31 stycznia 1895 r. L. 1048, regulujące **prestacye gminy m. Krakowa na płace nauczycieli miejscowych szkół ludowych,** począwszy od 1 stycznia 1895 r. na razie na przeciąg lat trzech, tj. do końca roku 1897, utrzymać w mocy na dalsze trzy lata tj. od r. 1898 do 1900 — Rada miejska tylko w tym kierunku przyjmuje do wiadomości, o ile gmina miasta Krakowa w ciągu tych lat trzech, tj. od r. 1898 do 1900, jedynie i wyłącznie do określonej ustawą prestacyi (art. 16 ust. 1 i 2 i art. 17 ustawy z 24 kwietnia 1894 r. L. 49 Dz. u. kr.) na ten cel jest obowiązaną, a od wyższych prestacyj ze względu na postanowienie art. 16 ustęp 3 powołanej ustawy na ten przeciąg czasu została uwolnioną, nie mniej co do przyznanych Gminie praw prezenty. Zresztą Rada miejska nie może tego zawiadomienia bez stanowczych zastrzeżeń prawnych przyjąć do wiadomości, a mianowicie:

1) Orzeczenie Wys. c. k. Rady szkolnej krajowej z d. 31 stycznia 1895 r. L. 1048 zostało wydane z uwzględnieniem deklaracyi Reprezentacyi miejskiej w Krakowie z dnia 8 stycznia 1885 r., która według ustępu III. miała moc obowiązującą tylko do końca grudnia 1897 r. Rokowania o dalsze utrzymanie w mocy tej deklaracyi nie były dotąd podjęte;

2) Ustęp III. orzeczenia powołanego, mający na celu tylko określenie sposobu pokrycia ustawowej w art. 1-szym wyrażonej 12% prestacyi — dał powód do mylnej według zapatrywania Rady miejskiej interpretacyi, jakoby gmina m. Krakowa obowiązaną była do uiszczenia 12% także od t. zw. podatku idealnego od domów czasowo uwolnionych od podatku domowo-czynszowego i klasowego, której wyrazem było orzeczenie dodatkowe Wys. Rady szkolnej krajowej z dnia 7 maja 1896 r. L. 5042 — potwierdzone reskryptem Jego Eks. Pana Ministra wyznań i oświecenia z dnia 6 kwietnia 1897 r. L. 17032. Przeciw temu ostatniemu reskryptowi wniosła gmina m. Krakowa dotychczas niezałatwione zażalenie do Trybunału administracyjnego. W jakikolwiek sposób pytanie to sporne ostatecznie będzie załatwione za czas od 1 stycznia 1895 r. do końca r. 1897 gmina miasta Krakowa wyraźnie się zastrzega, że w myśl obowiązujących ustaw, nie uznaje na przyszłość, tj. począwszy od r. 1898, obowiązku uiszczenia 12% prestacyi na płace nauczycieli także od t. zw. podatku idealnego od domów czasowo uwolnionych od podatku domowo-czynszowego i klasowego, i domagać się musi wydania nowego orzeczenia, przeciw któremu mogłaby użyć właściwych środków prawnych, a to tem bardziej, o ile system podatkowy od 1 stycznia 1898 r. skutkiem wprowadzenia nowych ustaw podatkowych ust. z dnia 25 października 1896 r. L. 220 Dz. u. p. doznał zmian ważnych.

O tem należy zawiadomić c. k. Radę szkolną okręgową miejską z wezwaniem, aby tę uchwałę podała do wiadomości Wysokiej c. k. Rady szkolnej krajowej.

Wniosek przyjęto. (L. 60155/97). —

Imieniem Sekcyi III. r. m. Rothwein wnosi:

Rada m. uchwali!

Zatwierdza się zgodnie z wnioskami Magistratu i Sekcyi III. **statut fundacyi Dra Jonatana Warschauera na pożyczki dla rękodzielników krakowskich*).**

Wniosek przyjęto. (L. 46126/95). —

R. m. Dr. Bandrowski składa przyrzeczenie radzieckie i wstępuje do Sekcyi IV. (L. 581/pr.). —

Następuje **wybór I. Wiceprezydenta miasta.**

Przewodniczący zaprasza na skrutatorów r. m. Dra Cyfrowicza, Dra Horowitza i Rottera. — Głosowano kartkami. R. m. Dr. Potocki i Dr. Pieniążek wstrzymują się od głosowania. Po obliczeniu głosów okazało się, że głosujących było 50 — bezwzględna większość 26. Otrzymali głosów: r. m. Dr. hr. Potocki 24, Dr. Pieniążek 24 — kartki białe 2.

R. m. Stryjeński wnosi, aby odroczyć wybór na ośm dni.

R. m. Dr. Kohn sprzeciwia się temu.

R. m. Rotter żąda wyjaśnienia odnośnych postanowień statutu o wyborze I. Wiceprezydenta.

Przewodniczący odczytuje odnośne paragrafy statutu miejskiego.

R. m. Dr. Górski zaznacza, że Rada m. jest w tej mierze związana statutem, który przepisuje ściślejszy wybór, a ewentualnie wybór losem, a aktu wyborczego nie można rozdzielać.

R. m. Dr. Rosenblatt podziela zdanie r. m. Dra Górskiego, bo akt wyborczy jest jeden niepodzielny.

Ma nastąpić drugie głosowanie.

R. m. Dr. Kasparek sądzi, że według statutu należy ten wybór do tajnego posiedzenia.

R. m. Dr. Rosenblatt jest temu zapatrywaniu przeciwny i wykazuje to przepisem statutu.

R. m. hr. Wodzicki objawia pogląd, aby decyzyę co do tego zostawiono Prezydentowi.

---

*) Statut ten zamieszcza się poniżej na str. 62.

Przewodniczący oświadcza, iż umieścił wybór ten na porządku dziennym jawnego posiedzenia, bo dotąd tak było i sądzi, że wybór ten należy do jawnego posiedzenia.

Wobec tego przystąpiono do drugiego głosowania. Skrutatorzy pozostają ci sami. R. m. Dr. hr. Potocki i Dr. Pieniążek oświadczają, iż się od głosowania wstrzymują. Głosowano kartkami. Po obliczeniu głosów okazało się, że głosujących było 50; absolutna większość 26. Otrzymali głosów: r. m. Dr. hr. Potocki 25, r. m. Dr. Pieniążek 25.

R m. Dr. hr. Potocki dziękuje tym członkom Rady, którzy za nim głosowali, oświadcza jednak, że losem wybrany nie przyjmie wyboru i dlatego prosi, aby oddano głosy r. m. Drowi Pieniążkowi.

Wobec tego przystąpiono do ponownego głosowania. R. m. Dr. Pieniążek wstrzymuje się od głosowania. Głosowano kartkami. Po obliczeniu głosów okazało się, że głosujących było 51; większość absolutna 26. Otrzymali głosów: Dr. Pieniążek 31, Dr. hr. Potocki 12, białych kartek 8.

Wybrany zatem został I. Wiceprezydentem miasta r. m. Dr. Pieniążek Karol.

Przewodniczący zapytuje się nowo-wybranego Wiceprezydenta, czy wybór przyjmuje, na co ten oświadcza, że przyjmuje.

Poczem wykonał wybrany Wiceprezydent przepisaną przysięgę. (L. 621/pr.). —

Na tem zamknął Przewodniczący posiedzenie o godzinie 8 wieczór.

STATUT
FUNDACYI Dra WARSCHAUERA
dla rzemieślników krakowskich,

zatwierdzony przez Radę Miasta uchwałą z d. 18 kwietnia 1898 r. do L. M. 17029/98.

§ 1. Fundacya nosi nazwę: „Fundacya Dra Warschauera, dla rzemieślników krakowskich“.

§ 2. Majątek fundacyi składa się z 4% listów zastawnych galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego, na łączną sumę 40.000 koron, czyli 20.000 zła.. na rzecz tejże fundacyi zawinkulowanych.

W razie wylosowania któregokolwiek listu zastawnego, Sekcya skarbowa Rady miasta uchwala wnioski co do dalszej lokacyi w papierach pupilarnych kapitału uzyskanego przez wylosowanie.

§ 3. Prowadzeniem rachunków fundacyi zajmuje się bezpłatnie Kasa miejska pod kierunkiem i kontrolą Magistratu i Rady miejskiej.

§ 4. Z odsetek od kapitału udzielane będą pożyczki biednym, moralnie prowadzącym się rękodzielnikom krakowskim bez różnicy wyznania, — głównie na zakupno surowego materyału.

§ 5. Udzielanie pożyczek należy do kompetencyi Sekcyi skarbowej Rady m. przy udziale z głosem stanowczym kuratora fundacyi adw. Dra Horowitza, a po tegoż śmierci jednego z radców miejskich izraelickich, nie należących do Sekcyi skarbowej.

§ 6. Ubiegający się o pożyczkę, winien zgłosić się ustnie do Wydziału skarbowego Magistratu, lub wnieść do Magistratu podanie.

Wydział skarbowy po zasięgnięciu opinii co do każdego z petentów, przedkłada prośby Sekcyi skarbowej.

O wyniku Magistrat zawiadamia podającego bez podania powodu.

§ 7. Pożyczka nie może przewyższać kwoty 200 złr., a wypożyczający obowiązany jest zwrócić pożyczkę z procentem 2% na rok w 20 równych ratach miesięcznych, z których pierwsza rata płatna jest w 4 miesiące po udzieleniu pożyczki; zaś przypadający od dłużnego kapitału procent, jako ratę 21-szą.

§ 8. Między ubiegającymi się o pożyczkę, pierwszeństwo mają żonaci, następnie ci, którzy udowodnią że pożyczki użyją na zakupno surowego materyału potrzebnego do ich rzemiosła.

§ 9. Jeden i ten sam rzemieślnik otrzymać może pożyczkę w ciągu dwóch lat po sobie następujących tylko raz jeden.

§ 10. Przed zupełnem spłaceniem uzyskanej pożyczki wraz z procentami, nowa pożyczka dłużnikowi nie może być udzieloną.

§ 11. Poręczenie pożyczki przez drugą osobę, nie jest wymagane; jedynie jeśli pożyczający jest żonatym, żona jego winna jako solidarna dłużniczka skrypt dłużny podpisać.

§ 12. Na wypożyczoną sumę ma być przez dłużnika zeznany skrypt dłużny w formie aktu notaryalnego w osnowie według ułożonego przez Sekcyę III-cią w tym celu formularza

Po przedłożeniu wyciągu pierwszego z znanego skryptu dłużnego w biurze dotyczącego referenta Magistratu, wydaną będzie asygnacya na wypłacenie przyznanej pożyczki.

§ 13. Przy wypłacie pożyczki Kasa miejska wydaje dłużnikowi książeczkę do pokwitowania ratalnych spłat.

Kasa miejska wydaje na żądanie stronom wzory zeznać się mającego skryptu dłużnego, po cenie kosztów druku.

§ 14. Koszta skryptu dłużnego i wyciągu z takowego ponosi biorący pożyczkę.

§ 15. Dłużnikowi przysługa prawo spłacenia pożyczki przed terminem.

§ 16. Procenta od pożyczek spłacone nie przyrastają do kapitału fundacyi, lecz wpływają do procentów majątku fundacyjnego i stanowią razem z tymi procentami fundusz na udzielanie pożyczek.

§ 17. Pożyczki nieściągalne odpisywać będzie Sekcya skarbowa Rady miasta przy udziale osoby w § 5 wymienionej.

§ 18. Pożyczki udzielane bywają ubiegającym się w dniu śmierci fundatora, tj. zawsze w dniu 10-go listopada każdego roku.

Gdyby jednak w dniu tym, cały fundusz na udzielanie pożyczek przeznaczony, nie został wyczerpany, mogą być udzielane pożyczki w miarę potrzeby także w innych dniach roku.

§ 19. Corocznie we wrześniu będzie ogłoszonem w jednym z dzienników miejscowych, że dnia 10 listopada rozpożyczane będą procenta z fundacyi Dra Warschauera z wezwaniem, aby ubiegający się o pożyczkę zgłaszali się najpóźniej do dnia 1-go listopada.

Posiedzenie nadzwyczajne (58 w kad. XI.) **z dnia 28 kwietnia 1898 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

Zastępca przewod.: Dr. Pieniążek Karol, I. wiceprezydent miasta.

Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **45.**

Radcy miejscy: Bujwid, Dr. Doboszyński, Dr. Górski, Dr. Ichheiser, Szpakowski, Dr. Weigel (6) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nieusprawiedliwili zaś nieobecności swej radcy: Biborski, Dr. Leo, Nowacki, Schmelkes, Slęk, Szancer, hr. Dr. Tarnowski (7).

Początek posiedzenia o godzinie 5 min. 50 wieczór.

Na porządku dziennym **sprawa regulacyi płac i etatu urzędników i służby miejskiej.**

Referentem tej sprawy jest r. m. Dr. Cyfrowicz.

Przewodniczecy zapytuje się, czy ma być posiedzenie jawne, czy tajne.

R. m. Dr. Seinfeld wnosi, aby sprawę traktować na posiedzeniu jawnem.

Wniosek r. m. Dra Seinfelda upadł, a Rada uchwaliła traktować regulacyę płac i etatu urzędników i służby m. na posiedzeniu tajnem.

Wobec tego zamknął Przewodniczący o godzinie 5 min. 55 posiedzenie jawne, a zarządził tajne.

Posiedzenie zwyczajne (59 w kad. XI.) **z dnia 5 maja 1898 r.**

Przewodniczący: Dr. Pieniążek Karol, I. wiceprezydent miasta.

Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **38**.

Radcy miejscy: Biborski, Birnbaum, Dr. Bujwid, Dr. Doboszyński, Prezydent Friedlein, Fritsch, Dr. Górski, Dr. Ichheiser, Kroebl, Nowacki, Rehman, Ślęk, Dr. Weigel, hr. Wodzicki (**14**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nieusprawiedliwili zaś nieobecności swej radcy: Dr. Jordan, Dr. Lustgarten, Mendelsburg, Dr. Popiel, Dr. Rosenblatt, Schmid, Dr. hr. Tarnowski (**7**).

Początek posiedzenia o godzinie 5 po południu.

Komitet dla obchodu setnej rocznicy urodzin Franciszka Palackiego w Pradze zaprasza do wzięcia udziału w tym obchodzie.

Przekazano Sekcyi IV. (L. 28524.) —

R. m. Federowicz zaznacza, iż wiadomość, jakoby Magistrat przedstawił c. k. Namiestnictwu wnioski o **powiększenie liczby aptek** o trzy, zaniepokoiła sfery interesowane, dlatego zapytuje się Przewodniczącego, czy rzeczywiście Magistrat takie wnioski przedłożył i wnosi: „Wzywa się komisyę sanitarną, aby zbadała, o ile zachodzi potrzeba pomnożenia aptek w Krakowie i w jakich dzielnicach — oraz, aby wnioski swoje w najkrótszym czasie Radzie miasta przedłożyła“.

Wiceprezydent Dr. Pieniążek odpowiada, iż według statutu nie bierze udziału w posiedzeniach Magistratu, dlatego nie zna motywów Magistratu, ale wyjaśni tę kwestyę referent Dr. Schlichting.

Sekretarz Magistratu Dr. Schlichting wyjaśnia kwestyę prawną i przebieg historyczny sprawy.

R. m. Dr. Kohn prosi o otwarcie dyskusyi nad wnioskiem r. m. Federowicza.

Nagłość wniosku r. m. Federowicza uchwalono.

R. m. Dr. Kohn wyraża przekonanie, że ograniczona liczba aptek jest dla publiczności lepsza, bo kontrola łatwiejsza; wyjaśnia, że komisyi sanitarnej przedłożono tylko jedno podanie o aptekę, tj. Bonifratrów i komisya uchwaliła, że tylko o jedną aptekę można w Krakowie liczbę aptek powiększyć. — Przemawiający wyraża ubolewanie, że Magistrat co do innych podań nie zapytał się komisyi sanitarnej.

R. m. Dr. Ponikło wyraża to samo ubolewanie i krytykuje ustawodawstwo co do aptek, jako przestarzałe.

R. m. Federowicz zaznacza, że wyjaśnienia referenta nie przekonały go.

Sekretarz Dr. Schlichting wyjaśnia, że wszystkie podania przedłożono komisyi sanitarnej.

R. m. Dr. Propper popiera wniosek r. m. Federowicza, odmawiając prawa Magistratowi do przedkładania wniosków Namiestnictwu bez opinii Rady miejskiej.

R. m. Dr. Domański sądzi, iż należy odczytać odnośny protokół komisyi sanitarnej.

R. m. Dr. Styczeń jest innego zdania niż r. m. Dr. Propper. Magistrat postąpił według ustawy — w interesie Gminy właśnie jest powiększenie liczby aptek i oświadcza się przeciw wnioskowi r. m. Federowicza.

W głosowaniu wniosek r. m Federowicza przyjęto. (L. 29986). —

Imieniem Komisyi dla obchodu uroczystości Mickiewicza czyni r. m. Bartoszewicz wniosek naglący:

„Rada miasta uchwala zająć się przygotowaniem i urządzeniem uroczystego **odsłonięcia pomnika Adama Mickiewicza w Krakowie**, przyjmując do wiadomości oświadczenie JE. Marszałka krajowego, że koszta połączone z tą uroczystością pokryje fundusz pomnikowy. Wykonanie tej uchwały poleca Rada miejska wybranemu poprzednio z jej łona komitetowi, zajmującemu się uroczystym obchodem setnej rocznicy urodzin A. Mickiewicza, dozwalając temuż komitetowi uzupełnić się przez przybranie członków z grona Rady i delegatów instytucyi i stowarzyszeń“.

Nagłość sprawy uchwalono i wniosek przyjęto. (L. 281/prez.) —

Imieniem Sekcyi I. r. m. Dr. Staniszewski wnosi: Rada miejska uchwali!

1) **Zakupić na rzecz gminy od p. Ludwika Lewickiego posiadłość** lwh. 2112 Dz. IV. z gruntu parc. l. kat. 1555/1, 1553/1, 1711/1, 1714/1, 1715/5 i 1716/1 o łącznej powierzchni 375⁰☐ się składającą, ulicę prywatną — między ulicą Podwale a Loretańską — stanowiącą, w celu urządzenia w niej ulicy publicznej komunikacyjnej miejskiej za ryczałtową cenę kupna w kwocie 2000 zła. i za odpisaniem sumy 781 zła 63 ct. z funduszów miejskich, na uporządkowanie powyższej ulicy na rachunek p. Ludwika Lewickiego wyłożonej.

2) Cena kupna wypłaconą będzie w dniach 14 po odebraniu gruntu w posiadanie Gminy, w stanie wolnym od ciężarów.

3) Koszta kontraktu, stempli i intabulacyi poniesie sprzedający, należytość przenośną zaś pokryje Gmina.

4) Do podpisania kontraktu upoważnia się obok Prezydenta miasta, r. m. Wandalina Beringera i Dra Walentego Staniszewskiego.

5) Fundusz potrzebny na pokrycie ceny kupna wskaże Sekcya skarbowa Rady miejskiej.

R. m. Dr. Paszkowski będzie głosował za wnioskiem Sekcyi z motywów, przez Sekcyę przytoczonych, ale zaznacza, aby to nie było precedensem na przyszłość i że to nie jest absolutorium za winy dawniejszej administracyi miejskiej.

R. m. Dr. Styczeń zgadza się z wnioskiem Sekcyi, ale tylko z konieczności, bo przypomina, że była właścicielka dawała pas 13 m. ziemi za darmo Gminie.

R. m. Dr. Rothwein jest przeciwny wnioskom i prosi, aby tę sprawę jeszcze przekazano Sekcyi III.

R. m. Dr. hr. Potocki zaznacza, że tu się rozchodzi o wydatek 2000 złr., a sprawa nie była przekazaną Sekcyi II., i wnosi aby także Sekcyi II. sprawę przekazać.

R m. Dr. Paszkowski będzie głosował za wnioskami Sekcyi I. a to w interesie mieszkańców tej ulicy, jeżeli Sekcya II. wyda swoją opinię.

R. m. Rotter przedstawia historyczny przebieg tej sprawy i przemawia za wnioskami Sekcyi I.

Dyskusyę zamknięto.

R. m. Dr. Leo przedstawia smutny stan tej ulicy i prosi o przyjęcie wniosków Sekcyi I.

R. m. Dr. Styczeń zbija wywody prawne r. m. Rottera, ale oświadcza, że będzie głosował za wnioskiem Sekcyi.

Ref. r. m. Dr. Staniszewski zbija zarzuty podniesione przeciw wnioskom.

W głosowaniu wnioski r. m. Dra Rothweina i Dra hr. Potockiego upadły — a wnioski Sekcyi I. przyjęto. (L. 20407). —

Przystąpiono do wyboru członków do różnych komisyi w miejsce członków, ubyłych przez śmierć.

Na skrutatorów zaprasza Przewodniczący radców miejskich Dra Bandrowskiego, Dra Domańskiego i Rottera.

a) **Wybór jednego członka do komisyi gazowej** w miejsce śp. Dra Jakubowskiego.

Po obliczeniu głosów okazało się, że głosujących było 36, absolutna większość 19. — Otrzymali głosów: Dr. Kohn 18, Dr. Staniszewski 10, Dr. Ponikło 6, białe kartki 2. Nikt zatem absolutnej większości głosów nie otrzymał.

Przerwano posiedzenie na 10 minut.

Przy powtórnem głosowaniu stwierdzono liczbę głosujących 35, większość absolutną 18. Otrzymali głosów: Dr. Kohn 18, Dr. Staniszewski 17.

Wybrany zatem r. m. **Dr. Kohn** (L. 44637). —

b) **Do komisyi przemysłowej** w miejsce śp. Dra Jakubowskiego wybrano przez aklamacyę r. m. **Dra Bandrowskiego.** (L. 44636). —

c) **Do komisyi zachęcania obcych do zwiedzania Krakowa** w miejsce śp. Dra Jakubowskiego wybrano przez aklamacyę r. m. **Bartoszewicza.** (L. 44639). —

d) **Do komisyi statutowej** wybrano w miejsce śp. Dra Jakubowskiego przez aklamacyę r. m. **Dra Lea** (L. 44638). —

e) **Do deputacyi do szkół średnich** w miejsce Dra Zolla wybrano przez aklamacyę r. m. **Dra Cyfrowicza** (L. 44635). —

f) **Do komisyi teatralnej** w miejsce śp. Dra Jakubowskiego wybrano przez aklamacyę r. m. **Dra Paszkowskiego** (L. 435/prez.).

g) **Do komisyi Muzeum narodowego** w miejsce śp. Dra Asnyka i śp. Dra Jakubowskiego, wybór nastąpił kartkami. Głosujących 34, absolutna większość 18. Otrzymali głosów: Knaus 31, Bartoszewicz 19.

R. m. **Knausa** i **Bartoszewicza** wybrano członkami powyż wspomnianej komisyi (L. 44470). —

Wybór członków **do komisyi ubogich** na wniosek Dra Pareńskiego odroczono, gdyż sprawa ta nie jest jeszcze zasadniczo rozstrzygniętą.

Na tem zamknął Przewodniczący o godzinie 7 min. 30 wieczór posiedzenie jawne, a zarządził tajne.

Nakładem gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.

L. 8. Kraków, dnia 10 Sierpnia 1898. Rocznik XIX.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ
dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 1 zła., składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(z posiedzeń jawnych).

Posiedzenie nadzwyczajne (60 w kad. XI.) **z dnia 26 maja 1898 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. Wiceprezydent miasta: Dr. Pieniążek Karol.

Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam.

Radców miejskich obecnych **38.** Radcy miejscy: Dr. Cyfrowicz, Dr. Doboszyński, Fritsch, Dr. Ichheiser, Kroebl, Schmid, **(6)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m. Birnbaum, Dr. Domański, Epstein, Dr. Leo, Mendelsburg, Dr. Pareński, Dr. Paszkowski, Dr. Rothwein, Schmelkes, Ślęk, Szancer, Dr. hr. Tarnowski, Tilles, Dr. Wiszniewski **(14)**.

Początek posiedzenia o godzinie 6-tej minut 15 wieczór.

R. m. Dr. Ichheiser składa mandat członka Rady miejskiej.

Przekazano Sekcyi III. (L. 27602). —

Przewodniczący poświęcił serdeczne wspomnienie pamięci zmarłego **Arcyksięcia Leopolda**. Rada wysłuchała stojąc, słów Przewodniczącego. —

Wiceprezydent Dr. Pieniążek prosi pp. prawników z Rady miejskiej, aby wstąpili do **Sekcyi III.**

Imieniem Komisyi wodociągowej r. m. Rotter w dłuższem przemówieniu uzasadnia i wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) Postanawia się **budowę wodociągu miejskiego pompowego** o wydajności 16.000 m³ największej dziennej dostawy, zasilanago wodą gruntową z Bielan.

2) Zatwierdza się projekt szczegółowy wodociągu, opracowany w biurze wodociągowem miejskiem. Projekt ten obejmuje: studnie do ujęcia wody, zakład pompowy (z wyłączeniem maszyn), doprowadzenie wody do zbiornika głównego, zbiornik główny, doprowadzenie wody do miasta, rozprowadzenie jej w mieście aż do granic realności prywatnych.

3) Upoważnia się Prezydenta miasta do wniesienia następujących do Władz kompetentnych podań:

a) do Wys. c. k. Namiestnictwa o udzielenie gminie miasta Krakowa koncesyi do ujęcia i pobierania wody grnntowej w Bielanach i do budowy wodociągu według projektu ad 2) zatwierdzonego, jakoteż o przyznanie gminie m. Krakowa prawa wywłaszczenia potrzebnych pod budowę wodociągu gruntów i prawa służebności do przeprowadzenia rur wodociągowych przez grunta prywatne;

b) do c. i k. Komendy twierdzy w Krakowie o udzielenie pozwolenia na budowę wodociągu w obrębie twierdzy;

c) do Wys. Wydziału krajowego o udzielenie pozwolenia na bezpłatne założenie rur wodociągowych w bankiecie drogi krajowej, prowadzącej z Krakowa przez Bielany do Prus;

d) do Wys. c. k. Ministerstwa kolejowego o przyznanie gminie m. Krakowa refakcyi opłat przewozowych od materyałów i części składowych wodociągu, a to na czas trwania budowy, o ile dostawy te będą przechodziły liniami c. k. kolei państwowych.

4) Upoważnia się I. wiceprezydenta miasta Dra Karola Pieniążka i c. k. nadinżyniera Romana Ingardena, kierownika miejskiego biura wodociągowego, do zastępstwa gminy miasta Krakowa wobec władz tak w sprawach dotyczących udzielenia miastu koncesyi na budowę wodociągu, jak i w sprawie wywłaszczenia gruntów.

5) Do podpisania pełnomocnictwa ad 4) upoważnia się Prezydenta miasta i r. m. Jana Rottera i Wandalina Beringera.

R. m. Kwiatkowski ze względu na to, że budynek maszynowy leży w terenie zalewowym, zapytuje się, czy jest zabezpieczony przeciw zalewowi.

Sprawozdawca wyjaśnia, że znawca Grahn kwestyę tę poruszył i radził dom maszynowy ustawić wyżej najwyższego stanu wody; temu żądaniu stało się w zupełności zadość.

R. m. Dr. Kohn zaznacza, iż według przedostatniej odpowiedzi, nie mogą znawcy wydać orzeczenia o całości wodociągu, gdyż nie widzieli planów stacyi pompowej; sądzi zatem, iż te plany należy posłać p. Grahnowi.

Sprawozdawca wyjaśnia, iż znawcy pp. Oesten, Lueger i Rychter planów tych wcale widzieć nie chcieli, tylko Grahn. Temu ostatniemu dotąd planów tych nie przesłano — ale komitet techniczny uznał plany te za odpowiadające myśli Grahna. Zresztą można plany te później posłać p. Grahnowi, tylko nie teraz, bo szkoda czasu tracić.

R. m. Dr. Seinfeld zaznacza, że aby mieć pewność, że z końcem przyszłego roku będziemy mieli wodociąg gotowy, musimy mieć przedtem pieniądze — zapytuje się zatem, czy komisya finansowa coś robi. Sądzi, iż

podkomisya wodociągowa winna przyzwać do swego grona po dwóch lub trzech członków z Sekcyi I. i II. i rozpocząć rokowania o pożyczkę. Dalej zapytuje się, czy komisya wodociągowa, względnie podkomisya będzie miała prawo dysponować rozdawnictwem robót, co mowca uważa za konieczne.

Sprawozdawca wyjaśnia o stanie sprawy finansowej; co do pełnomocnictwa komisyi wodociągowej, lub podkomisyi — to dotąd miały prawo roboty wykonywać, ale jeszcze nie ma uchwały co do przyszłych robót wielkich.

R. m. Dr. Kohn wobec wyjaśnienia sprawozdawcy nie ma nic przeciw wnioskom komisyi, ale czyni wniosek, aby komisya plany na stacyę pompową bez wstrzymywania dalszych prac przesłała p. Grahnowi z prośbą o orzeczenie, i to w swoim czasie przedstawiła Radzie miejskiej.

R. m. Dr. Górski, jako nie-technik, chce mówić tylko o stronie finansowej i zapytuje, czy wiadomą jest cyfra kosztów, czyli, czy kosztorysy szczegółowe są wypracowane.

R. m. Kwiatkowski zapytuje się, czy komisya chce zaciągnąć pożyczkę tylko 1,300.000 złr., bo tylko tyle koszta według ostatnich obliczeń mają wynosić — dalej sprzeciwia się przyjęciu wniosków en bloc.

R. m. Dr. Seinfeld przyjmuje do wiadomości odpowiedź sprawozdawcy, iż komisya przyjdzie do Rady po pełnomocnictwo, a następnie wnosi: „Wzywa się Sekcye ekonomiczną i skarbową, aby do komisyi finansowej wodociągowej wydelegowały po 3 delegatów i poleca się tak zorganizować się mającej komisyi, aby bezzwłocznie rozpoczęła zabiegi w kierunku sfinansowania pożyczki wodociągowej".

R. m. Dr. Ponikło zbija wywody r. m. Dra Górskiego, zresztą jest za przyjęciem dodatkowego wniosku r. m. Dra Seinfelda.

R. m. Dr. Staniszewski dowodzi, że pełnomocnictwo, o którem mówią punkty 4) i 5) wniosków jest albo za obszerne, albo za ciasne: bo jeżeli pełnomocnictwo to ma się odnosić także do aktów natury prywatnej — to się sprzeciwia statutowi i byłoby za obszerne — a jeżeli ono ma się odnosić tylko do zastępstwa wobec władz — to jest za ciasne — bo do takiej delegacyi ma prawo sam Prezydent. Prosi zatem o wyjaśnienie w tym kierunku.

Sprawozdawca udziela wyjaśnienia poszczególnym mowcom, że kosztorysy szczegółowe są gotowe i cały koszt wynosi 1,300.000 złr.

W głosowaniu wniosek r. m. Dra Kohna upadł, a wnio-Komisyi wodociągowej przyjęto en bloc.

R. m. Dr. Seinfeld wnosi dodatek do punktu 3 a). mianowicie wstawić wyraz „publiczne". — Przyjęto.

R. m. Dr. hr. Potocki wnosi: „Rada wyraża życzenie, aby przy wykonaniu wszystkich robót wodociągowych uwzględnić, o ile możności, przedewszystkiem siły i firmy krajowe.

R. m. Dr. Propper uznaje słuszność tego wniosku, jednak nie wiadomo, czy w kraju znajdą się potrzebne siły fachowe, a komisya wodociągowa pod tym względem się nie oświadczyła; dlatego sądzi, że wniosek r. m. hr. Potockiego można przyjąć tylko jako życzenie.

R. m. Dr. Kohn sądzi, że o sprawie tej dzisia jeszcze mówić nie można.

Dyskusyę zamknięto.

R. m. Dr. Jordan popiera wniosek r. m. hr. Potockiego.

R. m Dr. Górski chce uważać wniosek r. m hr. Potockiego za dyrektywę, wiążącą komisyę wodociągową, o ile to jest możliwe.

R. m. Rotter sądzi, że wniosek r. m. hr. Potockiego można przyjąć, bo pod tym względem nie ma dwóch zdań — zauważa jednak, że nie komisya, ale Rada m. będzie roboty rozdawać.

Wniosek r. m. Dra hr. Potockiego przyjęto.

R. m. Dr. Propper, zwraca uwagę, że trzeba się postarać o pozwolenie budowy u Wydziału krajowego

Przewodniczący oświadcza, iż to nastąpi. (L. 52290). —

Imieniem Sekcyi III. r. m. Dr. Styczeń wnosi:

Rada m. uchwali!

1) Gmina m. Krakowa przyjmuje prawa i obowiązki aktem fundacyjnym **fundacyi Wacława Mańkowskiego** jej przekazane i przyrzeka ścisłe ich dopełnienie.

2) Rada miasta upoważnia Prezydenta miasta oraz wiceprezydenta Dra Karola Pieniążka i r. m. Dra Walentego Staniszewskiego do podpisania aktu fundacyjnego.

Wniosek przyjęto. (L. 11469). —

Koniec posiedzenia o godzinie 8. wieczorem.

Posiedzenie nadzwyczajne (61 w kad. XI.) **z dnia 2 czerwca 1898 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam.

Radców miejskich obecnych **40**. Radcy miejscy: Dr. Doboszyński, Dr. Górski, Dr. Ichheiser, Dr. Jordan. Kroebl, Kwiatkowski, Nowacki, Dr. Pieniążek, Dr. hr. Potocki, Dr. Rosenblatt, Dr. Weigel, hr. Wodzicki, **(12)**. nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m. Landau, Dr. Leo, Dr. Lustgarten, Mendelsburg, Dr. Popiel, Stryjeński, Szpakowski **(7)**.

Początek posiedzenia o godzinie 5 min. 45 wieczór.

Sekretarz odczytuje nadeszłe do Rady pisma:

1) **Stowarzyszenie nauczycielek w Krakowie** prosi o bezpłatne odstąpienie, ewentualnie po niskiej cenie, gruntu miejskiego pod budowę schroniska dla niezdolnych do pracy nauczycielek.

Przekazano Sekcyi I. (L. 33171). —

2) **Krajowe Towarzystwo rybackie** dziękuje za użyczenie sali radnej na posiedzenie.

Przyjęto do wiadomości. —

Przewodniczący zawiadamia Radę, iż imieniem jej złożył życzenie **Księciu-Biskupowi krakowskiemu** z powodu zaszczycenia go godnością tajnego radcy.

Przyjęto do wiadomości. —

R. m. Rotter uzasadnia i wnosi: „Wzywa się komisyę gazową o przedstawienie stanu rzeczy w sprawie **sporu gazowego z Podgórzem** i aby dołożyła starań w kierunku pomyślnego dla obu stron załatwienia".

Przewodniczący wyjaśnia, że komisya gazowa poleciła już ze swej strony dyrektorowi gazowni wypra-

cować wnioski, celem załatwienia ugodnego sporu z Podgórzem o oświetlenie. —

R. m. Dr. Domański prosi, aby na dzisiejszym posiedzeniu załatwić sprawę **budowę rzeźni.**

R. m. Dr. Seinfeld uzasadnia i wnosi, aby prosić Przewodniczącego, aby **regulacyę płac urzędników i sług** postawił na porządku dziennym jawnego a nie tajnego posiedzenia.

Wniosek r. m. Dra Seinfelda upadł. —

R. m. Bartoszewicz uzasadnia i czyni następujący wniosek naglący: „Rada m. upoważnia Prezydenta do **udzielenia zaliczek pachołkom miejskim,** pobierającym 280 zła., bez relutum na mieszkanie, a to à conto przyszłej podwyżki“.

Nagłość sprawy uchwalono i wniosek przyjęto. —

R. m. X. Dr. Spis prosi o otwarcie tajnego posiedzenia, celem załatwienia sprawy **obsad nauczycielskich.**

Wniosek ten upadł. —

Imieniem Sekcyi II. Prezydent miasta wnosi:

Rada miasta uchwali!

Udziela się **zaliczkę** w kwocie 6000 zła. **na zakupno węgli dla urzędników i sług miejskich na rok 1898/9.**

Przyjęto. (L. 32020). —

Imieniem Sekcyi I. II. i Komisyi administracyjnej dyrektor budownictwa Wdowiszewski wnosi:

Rada m. uchwali!

1) Rada m. uznaje potrzebę **nowej rzeźni dla trzody chlewnej** *) i zatwierdza plany, wypracowane przez Budownictwo miejskie.

2) Dostawę mechanicznego, urządzenia rzeźni powierza *Akcyjnemu Towarzystwu dla budowy maszyn przed-*

---

*) Sprawozdanie o potrzebie budowy nowej rzeźni dla trzody chlewnej w Krakowie opiewa, jak następuje:

Dwadzieścia lat upływa od chwili, gdy gmina miasta Krakowa oddała na użytek publiczny Zakład rzeźni miejskiej w Grzegórzkach, wzniesiony znacznym nakładem i wybudowany według najlepszego wówczas wzoru, to jest rzeźni berlińskiej. Oprócz głównej hali do bicia bydła rogatego, zbudowano mniejszą halę do bicia trzody chlewnej i cieląt, wraz z płukarnią flaków. Hala ta ma 29·60 m. długości a 6·80 m. szerokości w świetle, zatem 201·28 metrów kwadratowych użytecznej powierzchni, zaś płukarnia flaków ma 30.50 metrów kwadratowych użytecznej przestrzeni. W samej hali umieszczono na podmurowaniu dwa kotły do parzenia zabitej trzody, zajmujące razem 13.20 m. kwadr. powierzchni, zaś w płukarni flaków jeden kocioł zajmujący 4 m. kwadr. posadzki. Wobec tego rozporządzalna przestrzeń hali zmniejszyła się do 188 m. kwadratowych, zaś przestrzeń płukarni do 26.50 m. kw. W hali znajduje się na wiązarach 68 wieszadeł dla trzody, a 62 wieszadeł dla cieląt; rozmieszczenie jednak wieszadeł w podłuż i w poprzek czyni znaczną liczbę tychże bezużyteczną i niedostępną, tak, że zaledwie 54 wieszadeł dla trzody, a 52 wieszadeł dla cieląt używać istotnie można.

W chwili, gdy rzeźnię budowano, zatem w r. 1878, bito, w Krakowie na dzień przeciętnie 12 sztuk nierogacizny i tyleż cieląt, zatem hala wraz z płukarnią wydawała się nietylko dostatecznie wielką, ale była obliczoną na potrójną ilość bydła rzeźnego i sądzono, że ona na długie lata wystarczy potrzebom miejscowym.

Nikt — zdaje się — nie przewidywał potężnego wzrostu miasta i wzmagających się potrzeb jego ludności, oraz nie brał w rachubę, że z biegiem lat może się w Krakowie wytworzyć dążność i konieczność bicia trzody na wywóz. Już dziś, po upływie niespełna lat dwudziestu, rzeźnia dla trzody jest bezwarunkowo zamałą, a braki jej konstrukcyjne, w miarę zwiększającej się ilości bydła rzeźnego, z każdym rokiem jaskrawiej występowały, tak, że obecnie budowa nowej rzeźni dla trzody chlewnej stała się naglącą potrzebą.

Rozpatrzmy się bliżej w ruchu rzeźnym.

W roku 1878 ilość bitej trzody w rzeźni miejskiej nie przechodziła 3500 sztuk. W dziesięć lat później, a zatem

w roku	1888	bito	. . . sztuk	10.452
„	1889	„	. . . . „	11.432
„	1890	„	. . . . „	10.640
„	1891	„	. . . . „	10.963
„	1892	„	. . . . „	11.125
„	1893	„	. . . . „	13.979
„	1894	„	. . . . „	14.683
„	1895	„	. . . . „	16.862
„	1896	„	. . . . „	18.095
„	1897	„	. . . . „	17.681

przeto ogólny przyrost ostatniego dziesięciolecia wynosił 7229 sztuk, czyli 723 sztuk rocznie w przecięciu.

Nie jest to jednak ostateczna cyfra zapotrzebowania, gdyż prócz wymienionych ilości bito także po za rzeźnią miejską znaczną liczbę trzody, a to w Półwsiu zwierzynieckiem, w Zakładzie kontumacyjnym i w Podgórzu, wprowadzając ją następnie do Krakowa.

Liczba wprowadzonych bitych sztuk trzody zwiększa się z dniem każdym, zwłaszcza od czasu, gdy masarz p. Wincenty Satalecki założył i rozwinął swój interes i przeważnie on trudni się wprowadzaniem do miasta, omijając zakład rzeźni miejskiej. Wogóle przyjąć można, że tygodniowo wprowadzają do miasta około 80 sztuk bitej trzody, co czyni rocznie 4000 sztuk. Według powyższego zapotrzebowanie w r. 1897 wynosiło

17681 + 4000 = 21681 sztuk

i ta ilość przez rzeźnię miejską przejśćby była powinna. Że nie przeszła, winą to rzeźni samej, a po części także taryfy akcyzowej. Nie naruszając tutaj sprawy taryfy akcyzowej, jako niewchodzącej w sferę działalności Sekcyi I. zastanowić się jedynie należy nad brakami rzeźni samej. Są one liczne. Przedewszystkiem rzeźnia jest ciasną. Obliczona na 36 do 40 sztuk dziennie, nie może pomieścić zwiększonej ilości, która już dziś sięga 60 sztuk w przecięciu dziennie, a trzeba zważyć, że prócz tego bije się tutaj odpowiednią ilość cieląt i baranów. Gdyby w praktyce dało się przeprowadzić codzienne bicie przeciętnej ilości trzody, rzecz cała nie przedstawiałaby się jeszcze tak groźnie, ale ponieważ przypędu trudno przewidzieć i niepodobna zabronić, aby jednego dnia bito poniżej dziennego przecięcia, a drugiego dnia znacznie wyżej po nad możliwe maximum, zdarzają się wypadki, że rzeźnia jest w oblężeniu i bardzo często wyżej 100 sztuk domaga się oprawy.

Wnętrze rzeźni samej jest po nad wszelki wyraz niepraktycznie urządzone i nie zezwala spokojnie a prawidłowo odbywać operacyi rzeźnej. Trzodę bije się nie w osobnej bójni, ale gdzie się trafi, gdzie ona zajdzie, często tuż przy kotle lub wieszadłach, a bijący ugania się za pojedynczemi sztukami oporniejszemi po całej przestrzeni, zawadzając czeladzi, która trudni się bądź oparzaniem, bądź zawieszaniem lub oskrobywaniem.

Zabitą trzodę wlecze czeladź z różnych miejsc ku kotłom, a ponieważ do podnoszenia nad kocioł służy jedynie linka na rolce, przeto podnoszenie, zanurzanie, wyjmowanie i odciąganie na wieszadła odbywa się w tak pierwotny sposób, że skutkiem tego powstaje zamieszanie niedające się opisać; zamieszanie spotęgowane krzykami ostrzegawczemi czeladzi i przekleństwami tych, którzy w tłumie manipulacyi swoich odbywać nie mogą bez narażenia się na upadek lub nawet pchnięcie nożem. Jeżeli do tego wszystkiego dodamy, że para gotującej się w kotłach wody, zwłaszcza w zimniejszej porze roku i w zimie samej, napełnia wnętrze rzeźni taką gęstą chmurą, że człowiek nie widzi obok siebie stojącego człowieka i skutkiem tego zdarzają się nieszczęśliwe wypadki okaleczeń mimowolnych, będziemy mieli bynajmniej nieprzesadzony obraz stanu, jaki prawie codziennie panuje w rzeźni, zwłaszcza, gdy udział rzeźników jest większy, a robota pospieszniejszą.

I na tem jeszcze nie kończą się wady rzeźni. Ponieważ masarstwo spożytkowuje wszystkie wnętrzności trzody chlewnej, przeto oddział do ich oprawy jest nieodzowną i ważną częścią składową każdej rzeźni, a zatem płukarnia flaków w bezpośrednim zetknięcia z rzeźnią być powinna i odpowiadać swoją wielkością obszarowi rzeźni samej. U nas tak nie jest. Płukarnia flaków dopiera wprawdzie do rzeźni, ale z nią nie ma połączenia i czeladź musi trzewa wynosić z rzeźni na pole, aby się dostać do płukarni. Płukarnia jest nadto tak małą, niską i nieprzewiewną, że niema możności, aby kilkunastu ludzi równocześnie pracować mogło bez obawy jakiego wypadku.

Narzekania na szczupłość i niepraktyczność rzeźni rosły w miarę zwiększającej się liczby dopędzanej trzody, a pochodziły

tem Beck i Henkel w Kassel za sumę 15894 zła. 6 ct. według oferty tegoż Towarzystwa z dnia 1 listopada 1897 r.

3) Upoważnia się Sekcyą I. do wykonania całej budowy kosztem nie przenoszącym 45.000 zła. i na nią

---

nietylko od rzeźników, ale także od administracyi rzeźni, która stanowczo od lat kilku domagała się rozszerzenia rzeźni, zwłaszcza, że ona znaczny dochód przynosi i jeszcze większy przynosićby mogła, gdyby powiększoną i poprawioną została.

Budownictwo miejskie wypracowało już w r. 1891 plan powiększenia i poprawy istniejącej rzeźni; koszt takiego powiększenia obliczyło na 28.000 zła., ale do wykonania budowy wówczas nie przystąpiono.

Stało się dobrze, gdyż projektowane powiększenie już po upływie kilku lat okazałoby się niedostatecznem i celowi nieodpowiedniem. Wszelka przeróbka rzeczy pierwiastkowo błędnie założonej, musi z natury swej popaść w też same błędy; nie dając możności gruntownej przemiany, licząc się zawsze z tem co istnieje, słowem wytwarza rzecz połowiczną, stosunkowo kosztowną, a najczęściej niepraktyczną. Budownictwo miejskie, zbadawszy rzecz ponownie, wystąpiło z projektem innym, mianowicie zaniechało myśli przerabiania istniejącej rzeźni i jej powiększania, pozostawiając ją rzeźnią dla cieląt i baranów, a dążyło do budowy nowej rzeźni dla trzody chlewnej w innem zupełnie miejscu. Myśl ta zyskała uznanie Komisyi administracyjnej, która ją przejęła w zasadzie i na tej to podstawie Budownictwo opracowało szkice, które następnie przedłożyło tak Komisyi administracyjnej, jak Sekcyi I. na wspólnie odbytem posiedzeniu dnia 14 września 1897 r. z następującym wnioskiem:

Komisya administracyjna w połączeniu z Sekcyą I-szą uchwalą:

1. Uznaje się potrzebę budowy nowej rzeźni dla trzody chlewnej i płukarni flaków według szkiców przedłożonych przez Budownictwo miejskie.

2. Co do dostawy mechanicznego urządzenia reflektuje się na firmę Beck i Henkel w Kassel i z nią należy wejść w pertraktacye.

3. Upoważnia się Budownictwo miejskie, aby w porozumieniu z firmą wypracowało szczegółowe plany i kosztorysy, nie przekraczając kwoty 45.000 zła. i przedłożyło je następnie do zatwierdzenia.

Wnioski te uchwalono jednomyślnie na pomienionem posiedzeniu, wysłuchawszy motywów Budownictwa miejskiego, które były następujące:

Ad 1. O rozszerzeniu istniejącej rzeźni dla trzody myśleć nie można, gdyż rozszerzenie takie musiałoby być nieproporcyonalnie wielkie; mogłoby nastąpić tylko przez zabudowanie miejsca między halą główną a rzeźnią trzody, przerywając komunikacyą, która ze względu na ogólny rozkład budynków jest konieczną; nie zaradziłoby potrzebom na dłuższy przeciąg czasu; wreszcie nie dałoby możności zastosowania systemu, jaki w budowach nowszych rzeźni okazał się pożądany i praktyczny. Rzeźnia obecna ma pozostać nadal jako rzeźnia cieląt i baranów, zaś nowa hala dla trzody ma być zbudowaną między halą główną a domem maszynowym w ten sposób, aby płukarnia flaków, łącząca te dwa budynki, mogła równocześnie obsłużyć tak rzeźnię wołów, jak rzeźnię trzody chlewnej. Nowa rzeźnia powinna mieć przynajmniej 36 m. długości a 14 m. szerokości w świetle, czyli 504 mtr. kwadr. użytecznej powierzchni, zatem winna być dwa i pół razy większą od istniejącej. Płukarnię flaków należy założyć w wielkości takiej, jak dzisiejsza rzeźnia cała, czyli o powierzchni użytecznej siedm razy większej od istniejącej płukarni. Już same te cyfry wskazują, że o rozszerzeniu starej hali rzeźnej mowy być nie mogło i jedynie budowa nowej jest wskazaną i pożądaną.

Ad 2. Raz uznawszy konieczność budowy nowej rzeźni, zamiast rozszerzania starej, Budownictwo miejskie nie mogło zaprojektować rzeźni na starą modłę, o bardzo prymitywnych urządzeniach wewnętrznych, ale musiało skorzystać z doświadczeń gdzieindziej zrobionych na tem polu i zastosować takie urządzenia, które przy prostocie i łatwości kierowania niemi, dają możność najwydatniejszej, swobodnej i prawidłowej roboty. Aby sprawę zbadać gruntownie, Dyrektor Budownictwa zwiedził kilkanaście rzeźni w Niemczech i Austryi, rozpatrzył szczegółowo urządzenia i sposób manipulowania niemi podczas bicia i oprawiania trzody, a wynikiem dochodzeń było, że najpraktyczniej urządzonemi są rzeźnie, w których mechaniczne przyrządy wykonało „Akcyjne Towarzystwo budowy maszyn przedtem Beck i Henkel w Kassel“. Firma ta poświęciła się specyalnie jednej gałęzi fabrycznej i od lat czternastu wyrabia i dostawia mechaniczne urządzenia dla rzeźni. W ciągu swego istnienia urządziła około 300 rzeźni wszelkiego rodzaju i rozmiaru, od największych do najmniejszych i zyskała tak rozległą sławę, że nietylko miasta niemieckiego państwa, ale także po za granicami Niemiec powierzają jej wykonania rzeźni. Najcelniejsze miasta jak Hamburg, Wrocław, Kolonia, Magdeburg, Norymberga, Frankfurt nad Menem i nad Odrą, Królewiec, Akwizgran, Gdańsk, z tej firmy dla swoich rzeźni brały urządzenia. W Austryi urządzała rzeźnie w Tryeście, Kronstadcie, Friedlandzie, Budziejowicach, Rumburgu, Ischlu i Witkowicach; dostarczała ich Kopenhadze, Rotterdamowi, Rewlowi, Rydze, Belgradowi, Amsterdamowi, St. Gallen, Strassburgowi, a do takiej doskonałości i praktyczności doprowadziła swoje wyroby, że z nią żadna inna firma skutecznie konkurować nie jest w stanie i większa część miast zaopatrujących się w rzeźnie, nie rozpisuje rozpraw licytacyjnych na dostawę, ale powierza ją z wolnej ręki wprost pomienionej firmie. Tak postąpiły zarządy miast w Krefeld, Szwerynie, Dortmundzie, Karlsruhe, Duisburgu, Gelsenkirchen, Gocie, Norymberdze, Stralsundzie, Wiesbadenie, Rosenheimie, Brandeburgu, Remscheid, Tylży, Brunszwiku, Katowicach, że wielu innych nie wymienimy. W usprawiedliwieniu takiego postępowania oświadczyło n. p. miasto Dortmund, że: „wbrew zwykłemu trybowi, według którego wszystkie większe roboty i dostawy muszą być rozdawane w drodze licytacyi, nastąpiło przecież oddanie robót dla rzeźni firmie Beck i Henkel z wolnej ręki, a to na wniosek Urzędu budowniczego, hołdując zasadzie, że takie urządzenia, które stanowią niejako warsztat rzemiosła rzeźniczego, muszą być w możliwie najdoskonalszy sposób i według wypróbowanych wzorów dostarczone i ponieważ nie zna miasto drugiej firmy, któraby równie praktycznemi, celowi odpowiedniemi urządzeniami firmie wybranej dorównać mogła“.

Urząd budowniczy w Duisburgu pisze, że zamówienie urządzeń mechanicznych za 22.000 marek dla tamtejszej rzeźni otrzymała firma Beck i Henkel „skutkiem jednomyślnej uchwały Komisyi dla rzeźni miejskiej, bez wzywania innych konkurentów, jakkolwiek, w samym Duisburgu istnieje kilka fabryk maszyn, gdyż mniemano, że fabryka, która wykonać ma po raz pierwszy podobne urządzenia, nie jest w stanie dać takiej rękojmi doskonałego wykonania, jak firma pracująca specyalnie w danym zakresie swoim“.

Zarządy miast, które firmie Beck i Henkel powierzyły urządzenia rzeźni, wystawiają jej najpochlebniejsze świadectwa, a naoczne stwierdzenie tego faktu przez sprawozdawcę, który zwiedzał między innemi rzeźnie w Witkowicach, Mysłowicach, Katowicach, Brzegu, Bytomiu, Wrocławiu i Tryeście, skłoniło go, że firmę która je wykonała, z pełnem zaufaniem polecić może i jest przekonania, że ona wywiąże się z zadania swego ku szczególnemu zadowoleniu miasta, dając przyrządy wypróbowanego systemu, oparte na specyalnych patentach, przewyższające wszystko, co postronnie w tym dziale techniki inne firmy wykonać mogły. Nie chce przez to sprawozdawca umniejszać zasługi innych firm specyalnych, jak n. p. firmy Brenn i Kaiser, również w Kassel osiadłej, ani firmy „Prager Maschinenbau-Actien-Gesellschaft“, ale z tego co widział i zbadał, nabrał zaufania najwięcej do polecanej przez siebie firmy.

Działając w myśl powołanej wyżej uchwały z dnia 14 września 1897 r. Budownictwo miejskie w porozumieniu z wybraną firmą, opracowało szczegółowe plany i kosztorysy rzeźni dla trzody, i Sekcyi I. przedłożyło.

Plan obejmuje przedewszystkiem płukarnię flaków *(Kaldaunenwäsche)*, dopierającą do hali głównej. Płukarnia ta ma 20.5 m. długości, a 10 m. szerokości w świetle i jest tak urządzoną, że połowa jej od północy ma obsługiwać rzeźnię wołów, zaś od południa rzeźnię trzody. W środku części północnej umieszczoną jest parzelnia dla części drobnych, parzelnia dla żołądków i stół do ich czyszczenia, pod ścianami zaś rozmieszczono w grupach szereg kociołków parzelnych z obocznymi stoliczkami do oprawy. Kociołków jest 17 sztuk i tyleż stolików. W części południowej znajdować się będzie 27 kociołków parzelnych z takąż liczbą stolików do oprawiania wnętrzności.

Wogóle mieści płukarnia 44 kociołki i tyleż stolików, dając możność równoczesnej pracy dla 50 ludzi. Do wszystkich kociołków i parzelni doprowadzoną jest woda i para z domu maszynowego, tak, że każdy czeladnik może jednej lub drugiej dopuścić do swego kociołka pożądaną dla siebie ilość, bez oglądania się na sąsiada, co zapewnia niezależność i swobodę w robocie.

Rzeźnia dla trzody chlewnej mieć będzie kształt wydłużony z południa na północ; zajmie 36.80 m. długości, a 14 m. szero-

udziela kredyt do wysokości tej sumy, pokryć się mający z reszt kasowych 1896 roku.

Wniosek przyjęto. (L. 36310). —

Imieniem Komisyi przemysłowej r. m. Rotter wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) Rada miejska uznaje potrzebę i pożyteczność urządzenia od 1 września 1898 **nauki dopełniającej dla skończonych uczniów szkół wydziałowych, 3-klasowych,** a mianowicie nauki jednorocznej, opartej na podstawie naszkicowanego (w załączniku)*) ogólnego planu nauki, wykonanego w sposób również w załączniku nakreślony.

2) Rada m. uchwala dostarczyć kursowi temu, lo-

---

kości w świetle. Główne wejście do niej leży w przyczółku południowym, przy którym od wewnątrz umieszczone są bójnie (*Tötbuchten*) na prawo i lewo głównego wchodu, a mają osobne drzwi dopędowe, tak że trzoda nie może się rozchodzić po rzeźni, ale jedynie w bójniach gromadzić się musi.

Zabite w bójniach sztuki dostają się do dwóch parzelni (*Brühbottiche*). Oparzone sztuki dźwiga się za pomocą dwóch żórawi mechanicznych, obrotowych (*Drehkrähne*) na stoły do oskrobywania (*Enthaarungstische*), zkąd rozwozi się je celem dalszej oprawy na wieszadła.

Każda z parzelni jest 2 m. długa, 1·5 m. szeroka, a 1 m. głęboka, żelazna, opatrzona przegrzewaczem parowym do wody, wentylem do pary, kurkami do przypływu i odpływu wody i dźwignią do automatycznego zamknięcia. Na wiązarach żelaznych w pięciu szeregach, rozmieszczonych będzie 660 sztuk głównych wieszadeł żelaznych pocynkowanych i 320 sztuk przesuwalnych stalowych wieszadeł do zawieszania miękich części (*Herzschlag*). Obsługiwane będą wieszadła przez cztery ciągowe i rolkowe wózki, poruszające się w podwójnym kierunku, a długość szyn po których się one suwać będą wynosi 230 metrów bieżących. Wszystkie wiązary wewnętrznej konstrukcyi, czy to wiszące czy stojące, wykonane będą z żelaza, a nawet wiązanie dachu podtrzymane będzie środkiem przez szereg słupów żelaznych. W posadzce kamionkowej, z należytym spadkiem urządzonej, będzie założonych trzynaście dużych kociołków żelaznych ściekowych i cztery małe. Hala oświetloną będzie przez 17 wielkich okien o szprosach żelaznych, z patentowanym przyrządem do skrzydełkowego otwierania od wewnątrz celem wzmocnienia wentylacyi. Para potrzebna dla parzelni i płukarni doprowadzoną będzie rurociągiem z domu maszynowego, w którym umieści się kocioł o 50 metrach kwadr. powierzchni ogrzewalnej a 8 atmosferach ciśnienia, kocioł tak duży, że nietylko obsłuży rzeźnię samą i płukarnią, ale wystarczyć może dla popędu chłodni (*Kühlanlage*) mięsnej, gdyby ją Gmina zbudować w przyszłości chciała, a nawet może zasilać maszynkę do obracania aparatu Podewila, jaki ma się zbudować celem niszczenia padliny i zakażonych bydląt.

Budynek będzie wykonany w surowej cegle, pokryty blachą, opatrzony na dachu wentylatorami, a ściany wewnętrzne do wysokości 2 metrów wyłożone będą glazurowaną cegłą lub pokryte porcelanową farbą, aby się wygodnie zmywać dały.

Opisany wyżej projekt z kosztorysami przydzieliła Sekcya I. do zbadania i zaopiniowania p. Radcy miejskiemu Wandalinowi Beringerowi dnia 15 lutego 1898, a gdy tenże przychylne a nawet pochlebne złożył o nim sprawozdanie uchwaliła Sekcya I. na posiedzeniu dnia 23 lutego 1898 przedstawić go Świetnej Radzie miejskiej do zatwierdzenia i wykonania w sposób przedłożony przez Budownictwo miejskie, z uwzględnieniem oferty „Akcyjnego Towarzystwa dla budowy maszyn przedtem Beck i Henkel w Kassel“.

Ad 3. Według obliczeń przedstawionych Sekcyi I. i Komisyi administracyjnej, ogólny koszt budowy rzeźni wynosić będzie sumę **45.000 Zła.** W niej mieści się:

1) Koszt budowy hali rzeźnej i płukarni w kwocie 21.500 zła.

2) Koszt maszynowego i mechanicznego urządzenia wnętrza hali, płukarni, kotlarni i rurociągu w kwocie 15.894 zła. 6 centów.

3) Koszt robót pomocniczych i adaptacyjnych, obmurowanie kotła etc. w kwocie 3.487 zła.

4) Koszta transportu części maszynowych z dworca do rzeźni, opłata cła, nadzór budowy, wykończenie szczegółów otoczenia rzeźni i wydatki nieprzewidziane w kwocie 4118 zła. 94 centów.

Załatwiwszy techniczną stronę całej sprawy, przedstawiono ją także Sekcyi skarbowej dla obmyślenia funduszów na budowę rzeźni. Zwrócono uwagę Sekcyi II., że budowa nowej rzeźni jedynie korzyści Gminie przynieść może wobec coraz bardziej zwiększającego się ruchu rzeźnego. Wykazano, że dotychczasowe dochody wzrastały stale i tak: rzeźnia dla trzody przyniosła

w roku 1888	. . .	dochodu brutto	7.316	zlr. 40	ct.
„ 1889	. . .	„ „	8.002	„ 40	„
„ 1890	. . .	„ „	7.448	„ —	„
„ 1891	. . .	„ „	7.674	„ 10	„
„ 1892	. . .	„ „	7.787	„ 50	„
„ 1893	. . .	„ „	9.785	„ 30	„
„ 1894	. . .	„ „	10.278	„ 10	„
„ 1895	. . .	„ „	11.803	„ 40	„
„ 1896	. . .	„ „	12.666	„ 50	„
„ 1897	. . .	„ „	12.376	„ 70	„

zatem różnica dochodu między rokiem 1888 a 1897 wynosi na korzyść tego ostatniego roku 5.060 zła. 30 ct.

Gdy się zważy, że przez reformę opłat od rzezi bydła nierogatego, oraz przez udogodnienie manipulacyi rzeźnikom przyciągnie się do nowej rzeźni znaczną liczbę tych masarzy, którzy obecnie z niej korzystać nie chcą, lub poprostu dla jej ciasnoty nie mogą, a z drugiej strony przyjmie się, że dotychczasowy roczny przyrost dochodów jest prawidłowym i w tym samym stosunku dochody nadal zwiększać się będą, pewnem jest, że budowa nowej rzeźni wkrótce się opłaci i da miastu stały, niezawodny dochód, zwłaszcza że i budowa kolei lokalnej Kraków-Kocmyrzów wpłynąć musi korzystnie na cały zakład miejskiej rzeźni na Grzegórzkach. Wobec tego Sekcya II. na posiedzeniu dnia 20 października 1897 r. uchwaliła przedstawić Radzie miasta wniosek udzielenia na budowę rzeźni dla trzody kredytu w wysokości 45.000 zła. i pokrycia tego wydatku z reszty kasowej za rok 1896, bez wstawienia tego wydatku w budżet roku 1898.

*)

Sprawozdanie Komisyi przemysłowej Rady miejskiej

w sprawie urządzenia od 1. września 1898 r. nauki dopełniającej dla ukończonych uczniów szkół wydziałowych 3-klasowych.

Rada miejska na posiedzeniu w dniu 20 grudnia r. 1897 uchwaliła polecić Komisyi przemysłowej, aby przedłożyła projekt urządzenia nauki dopełniającej dla uczniów kończących trzyklasowe męzkie szkoły wydziałowe.

Temu wezwaniu zadość czyniąc, przedstawia Komisya przemysłowa rzecz w sposób następujący:

Bardzo prawdopodobnie obecne trzy-klasowe szkoły wydziałowe męskie wcale nieźle wykształcą młodzież, która się po ukończeniu szkoły udać zamierza do praktycznych zawodów przemysłowych. W szkołach tych bowiem, obok dość znacznego wykształcenia ogólnego, liczącego się jednak z dzisiejszymi stosunkami i potrzebami życia, nabywają uczniowie jeszcze nie mało wiedzy, którą wprost zastosować i zużytkować zdołają w przyszłem życiu zawodowem, choćby tylko wspomnieć o wydatnej, jeżeli dobrze prowadzona — nauce rachunków w połączeniu z rachunkowością i o rysunkach tak wolnoręcznych jak i geometrycznych, połączonych nadto z zasadami rysunku technicznego. Uczeń dobry, kończący szkołę wydziałową w wieku normalnym, t. j. mający lat 13, za młody jest jeszcze, ażeby przejść wprost do praktyki przemysłowej, do której go studya jego kwalifikują. — Należałoby przeto dać mu sposobność dalszego uczenia się przez rok jeden, t. j. aż do ukończenia 14 roku życia, lecz uczenia się w sposób, któryby wiedzę jego poprzednią uzupełniając, spotęgował ją rzetelnie i we właściwym kierunku.

Uczeń pośledniejszy, który zarepetowawszy w tej lub owej klasie, kończy szkołę wydziałową, mając lat 14 lub więcej, nie tyle już potrzebuje takiego urządzenia z tego względu, że on może wprost przejść do praktyki przemysłowej, a w rysunkach swego zawodu kształcić się dalej na kursach wieczornych państwowej szkoły przemysłowej, które na ten cel urządzone są dobrze.

Zdarza się jednak także, że właśnie rodzice uczniów dobrych, kończących szkołę wydziałową z rokiem 13, widząc rozwijające się lepsze swoich synów zdolności, radziby nieraz zapewnić im możność dobicia się i lepszego w świecie przemysłowym stanowiska, które n. p. drogą skończenia jednego z trzech oddziałów c. k. wyższej szkoły przemysłowej snadnie osiągnąćby się dało.

Ponieważ atoli uczeń nawet dobry, po skończeniu 3-klasowej szkoły wydziałowej, na kurs pierwszy tegoż zakładu rządowego wobec warunków wstępu przyjęty być nie może, ponieważ dalej trudno znowu żądać od ucznia a raczej jego rodziców,

kalu z opałem i usługą, o ile on w istniejących lokalach szkolnych, bez osobnego dalszego obciążenia Gminy, się znajdzie i przyczynić się do utrzymania kursu nieprzekraczalną roczną kwotą 200 zła. Do świadczeń tych obowiązuje się jednak Gmina tylko pod zastrzeżeniem, że Rada szkolna krajowa uprawni abituryentów tego kursu do wstąpienia na pierwszy kurs c. k. wyższej szkoły przemysłowej w tych samych warunkach, w jakich wstępują dotąd do szkoły tej uczniowie szkół średnich.

3) Uczęszczający na ten kurs uczniowie opłacać będą na rzecz kasy miejskiej 2 zła. półrocznej opłaty, od której jednak na wniosek kierownika kursu, miejska komisya przemysłowa uwolnić może już w I. półroczu uczniów biednych a godnych.

R. m. ks. Dr. Bukowski wnosi, aby do planu ogólnego tego kursu wprowadzić 2 godziny nauki religii.

Sprawozdawca zgadza się na tę poprawkę i sądzi, iż należy się odnieść do konsystorza o wprowadzenie i urządzenie tej nauki.

Wnioski komisyi przemysłowej z poprawką ks. Dra Bukowskiego przyjęto. (L. 33143). —

Na tem zamknął Przewodniczący o godzinie 6-ej minut 30 wieczór posiedzenie jawne, a zarządził tajne.

Posiedzenie nadzwyczajne (62. w kad. XI.) **z dnia 13 czerwca 1898 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
I. Wiceprezydent miasta: Dr. Pieniążek Karol.
Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam.

Radców miejskich obecnych **35.**

Radcy miejscy: Dr. Ichheiser, Knaus, Kroebl, Rehman, Dr. Górski, Ślęk, Szpakowski, Dr. Weigel, hr. Wodzicki **(9)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nieusprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m. Biborski, Chmurski, Dr. Doboszyński, Dr. Domański, Fritsch, Dr. Jordan, Kwiatkowski, Dr. Leo, Dr. Lustgarten, Dr. Pareński, Dr. Paszkowski, Dr. hr. Potocki, Dr. Rosenblatt, Dr. hr. Tarnowski. **(14).**

Początek posiedzenia o godz. 6 minut 15 wieczorem.

Przewodniczący zawiadamia Radę, że w ubiegłą niedzielę przybyli do niego **robotnicy fabryki Zieleniewskiego, Peterseima i Rożena** i oświadczyli, iż właściciele tych fabryk część robotników muszą oddalić dla braku roboty; tymczasem gmina większe roboty, jak rzeźnia, wodociągi, oddaje zagranicznym firmom. Robotnicy ci wręczyli pismo Prezydentowi miasta z prośbą o poparcie i danie im pracy. Następnie przybył do Prezydenta p. E. Zieleniewski i oświadczył, iż ze swej strony zupełnie nie wpłynął na pismo robotników, jednak zawiadomił Prezydenta, iż poczynił kroki w Ministerstwie, u Namiestnika i w Wydziale krajowym o zmianę uchwały Rady miejskiej, oddającej urządzenie nowej rzeźni miejskiej firmie zagranicznej. Sprawę tę przedstawił Przewodniczący Sekcyi I., która jednak obstaje przy swej uchwale. Gdy Przewodniczący otrzymał pismo z Wydziału krajowego, o przedłożenie mu w tej sprawie aktów — przeto prosi o wstrzymanie obstalunków na 15 dni.

---

ażeby dopełnienia brakującego warunku wstępu szukali w skończeniu odpowiedniej klasy szkoły realnej, gdzieby złożyć należało wysoką opłatą szkolną, toż jeszcze lepszą usługę oddałaby sferom przemysłowym nauka dopełniająca, tak urządzona, ażeby pomyślne jej odbycie uczniów przysposobiło rzeczowo a upoważniło i formalnie do wstąpienia do wyższej szkoły przemysłowej.

Byłaby wtedy z nauki takiej korzyść w dwóch kierunkach. Mający zamiar udać się wprost do zawodów praktycznych przeszliby jeszcze jeden rok prowadzonej intenzywnie nauki, dostrojonej do potrzeb zawodowych, podczas gdy jednocześnie chcący poświęcać się dalszym studyom w kierunku przemysłowym, uzupełnićby mogli tą drogą warunki, potrzebne do wstąpienia do wyższej szkoły przemysłowej.

Ażeby cel ten ostatni osiągnąć w kierunku tak rzeczowym jak formalnym, należy najprzód ułożyć stosowny plan nauki i nietylko zyskać dla niego aprobatę c. k. Rady szkolnej krajowej, lecz zarazem wyjednać u Wysokiej tej władzy postanowienia, któreby abituryentom tego jednorocznego kursu otworzyło wstęp na pierwszy kurs wyższej szkoły przemysłowej.

Z uwagi na plan naukowy tak wyższej szkoły przemysłowej, jak i trzy-klasowej szkoły wydziałowej, wydaje mi się koniecznem, lecz zarazem i dostatecznem, jeżeli nauka na projektowanym kursie odbywać się będzie w 18 godzinach tygodniowo, a mianowicie:

język polski	w 2 godzinach
„ niemiecki . . .	„ 3 „
rachunki	„ 4 „
geometrya	„ 1 „
rysunki geometryczne .	„ 4 „
„ wolnoręczne .	„ 4 „
	razem 18 godzin tygodniowo

czyli 3 godziny nauki dziennie w szkole.

Rozumie się samo przez się, że wobec małego względnie obciążenia w szkole będą uczniowie mogli tem wydatniej oddawać się w domu stosownym w szkole zadawanym ćwiczeniom w powyższych przedmiotach.

Kurs ten mieściłby się zdaniem mojem najstosowniej przy jednej z krakowskich szkół wydziałowych, n. p. przy szkole św. Jana Kantego (ul. Smoleńska). Szkoła ta i ze względu na osobę jej dyrektora a także na niewielką od szkoły przemysłowej odległość i płynącą stąd łatwość obopólnego porozumienia się, szczególnie się do tego nadaje.

Na kurs taki oczywiście przyjmowaćby należało najwyżej 40 uczniów, a to tak ze szkół wydziałowych krakowskich, jak i z poza Krakowa.

Nauki udzielaliby nauczyciele szkół wydziałowych, stosownie kwalifikowani, których w Krakowie nie brak.

Za podstawę służyłby plan szczegółowy, któryby po przyjęciu w zasadzie niniejszego wniosku, wypracowała Dyrekcya państwowej szkoły przemysłowej wspólnie z dyrektorem Maciołowskim, przyszłym kierownikiem kursu.

Koszta jednorocznego kursu obliczyłyby się razem w kwocie 900 zła. (nie licząc lokalu), a to w sposób następujący.

1) za każdą godzinę nauki w tygodniu po 40 zła. rocznie wynosi 18×40 = ...	720 zła.
2) za kierownictwo i na potrzeby szkolne w każdym razie rocznie	180 „
razem . .	900 zła.

Do kosztów tych miasto właściwie przyczyniaćby się nie powinno. Z uwagi jednak, że tego rodzaju urządzenie nauki dopełniającej dla uczniów szkół wydziałowych pierwszem byłoby w kraju; z uwagi dalej, że takie właśnie urządzenie byłoby z wielką korzyścią dla rękodzielników i przemysłowców w Krakowie, którzyby w danym razie mogli przygotować synów swoich do wyższej szkoły przemysłowej za pośrednictwem szkoły wydziałowej i tego właśnie kursu, zamiast drogą szkoły średniej o wysokiej opłacie; z uwagi, że lokalu osobnego, któryby osobno kosztował, nie będzie potrzeba, gdyż 3-godzinna nauka dziennie odbywać się będzie mogła — popołudniu, kiedy sale szkolne nie są zajęte. z uwagi wreszcie na ułatwienie przeprowadzenia sprawy całej w Radzie szkolnej krajowej tak właśnie, jakby według niniejszego wniosku życzyć sobie tego wypadało; z uwag tych wszystkich — sądzi komisya, że przyczynienie się miasta kwotą 200 zła. rocznie, którejby jednak w razie rozszerzającej się może później organizacyi, pod żadnym pozorem nie należało przekraczać, byłoby i pożądane i uzasadnione.

W końcu sądzi komisya, że nałożenie skromnej opłaty 2 zła. za półrocze, od którejby jednak już i w pierwszym półroczu bardzo godni i biedni uczniowie mogli być uwolnieni, licowałoby z istotą kursu, któryby przecież nie miał cechy nauki obowiązkowej, a więc opartej na przymusie szkolnym. —

R. m. Nowacki wyjaśnia, dlaczego Sekcya I. postanowiła oddać robotę urządzenia rzeźni dla bydła nierogatego firmie Beck i Henckel w Kassel i imieniem Sekcyi I. prosi, aby tę sprawę na razie odroczyć, a przejść do dyskusyi nad regulacyą płac.

R. m. Dr. Seinfeld zgodziłby się na wniosek r. m. Nowackiego — potępia jednak opozycyą fabryki p. Zieleniewskiego. Takie postępowanie jest terroryzmem. Uzasadnia bliżej uchwałę Sekcyi I. w tej sprawie, woli, aby Rada dziś stanowczo sprawę tę załatwiła i wnosi, aby nie uwzględniając żądania p. Zieleniewskiego polecić Sekcyi I. wykonać uchwałę Rady w tej kwestyi, a w odpowiedzi Wydziałowi krajowemu zaznaczyć, że się mu udziela akta do wglądnięcia a nie do decyzyi.

R. m. Rotter wyjaśnia, iż zamówień wodociągowych dotąd nie zrobiono, radzi jednak p. Zieleniewskiemu, aby nie zmuszał referenta wodociągowego, skoro przedłoży sprawę Radzie, do mówienia więcej, niżby chciał; w zasadzie jest przeciwny odroczeniu sprawy rzeźni — będzie jednak głosował za odroczeniem dlatego, aby przejść do porządku dziennego, t. j. do regulacyi płac.

R. m. Dr. Propper zaznacza, iż zarzut zrobiony Radzie miejskiej przez p. Zieleniewskiego jest doniosły, chce, aby sprawozdanie dla Wydziału krajowego, wypracowane przez Sekcyę I., odczytano na Radzie, aby w ten sposób publicznie rzecz wyjaśnić. Mowca żąda opinii Sekcyi I. co do wyrobów p. Zieleniewskiego, a Pan Prezydent wstrzyma uchwałę Sekcyi, aż do przedłożenia tego sprawozdania Radzie.

R. m. Dr. Kohn sprzeciwia się wnioskowi r. m. Dra Proppera, a to dlatego, aby nie szkodzić przemysłowcowi krajowemu.

R. m. Rotter oświadcza, że nie będzie głosował za odroczeniem.

W dalszej dyskusyi brali udział wiceprezydent Dr. Pieniążek, oraz r. m. Bartoszewicz i Dr. Kohn.

W końcu, nie powziąwszy żadnej uchwały, odroczono dyskusyę w tej sprawie.

Imieniem Sekcyi IV. R. m. ks. Dr. Spis wnosi:

Rada miasta uchwali!

1) „Do wzięcia udziału w uroczystym obchodzie **stuletniej rocznicy urodzin Franciszka Palackiego w Pradze** deleguje się Prezydenta miasta i dwóch radców miejskich, których sobie Prezydent przybierze“.

2) „Na opędzenie kosztów podróży delegacyi, przeznacza się kwotę 300 zła. z Działu XIV. p. 6“.

Przyjęto, jednak bez oznaczenia kwoty. (L. 28524).

R. m. Dr. Doboszyński składa **przyrzeczenie radzieckie** i oświadcza, iż wstępuje do Sekcyi III. (L. 581/96 pr.).

Na tem zamknął Przewodniczący o godzinie 7-mej minut 10. posiedzenie jawne, a zarządził tajne.

Posiedzenie nadzwyczajne (63 w kad. XI.) **z dnia 20 czerwca 1898 r.**

Przewodniczący: Dr. Pieniążek Karol, I. wiceprezydent miasta.

Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam.

Radców miejskich obecnych **42**. Radcy miejscy: Chmurski, Chyliński, Dr. Doboszyński, Prezydent Friedlein, Dr. Ichheiser, Kroebl, Dr. Ponikło, Dr. Popiel, Dr. hr. Potocki **(9)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: Epstein, Kwiatkowski, Dr. Leo, Dr. Lustgarten, Dr. Pareński, Ślęk, Dr. hr. Tarnowski, hr. Wodzicki **(8)**.

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 50 po południu.

Na wstępie przemówił Przewodniczący, jak następuje:

„Żałobna chorągiew, powiewająca na naszym ratuszu, poinformowała Szanownych Panów, że z szeregu żyjących ubył ktoś, co nietylko się odznaczył, ale i zasłużył.

„Tym, dla którego powiewa ów znak żałoby, jest **śp. Teodor Baranowski**, zgasły w dniu dzisiejszym, postać znana we wszystkich sferach naszego miasta, we wszystkich ceniona i szanowana, mąż, który na różnych polach obywatelskiej działalności się zasłużył. Służbę publiczną wcześnie, jeszcze w młodych rozpoczął latach, bo kiedy, blisko 70 lat temu, zaświtała nadzieja odzyskania orężem bytu politycznego, pospieszył w szeregi armii narodowej i krwi swej nie szczędząc, „usque ad finem“ losy jej dzielił. Kiedy nadzieja ta okazała się złudną, jął się cichej pracy w przemyśle, biorąc zarazem udział we wszystkiem, co w owych czasach robić się dało a co dla miasta lub kraju było pożytecznem. To też już w owych krótkich a burzliwych czasach, które poprzedziły utrwalenie się ery konstytucyjnej i uznanie autonomii gminy w r. 1849, powołali go współobywatele na członka ówczesnej krótkotrwałej Rady miejskiej. Potem widzimy go jako jednego z założycieli u zaczątków krajowej instytucyi, która dziś jest chlubą naszego kraju, t. j. Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń, w którego radzie nadzorczej przez długie zasiadał lata. Zaszczycony następnie w r. 1866 ponownym do Rady miejskiej wyborem, odtąd przez lat 30, to jest póty, póki sił mu starczyło, w pracach jej czynny brał udział, stojąc równocześnie, jako prezes na czele innej instytucyi, powołanej do strzeżenia interesów przemysłu i handlu połowy naszego kraju, Izby handlowej i przemysłowej. Działalności jego na tem i na innych polach przypominać Szanownym Panom nie potrzebuję. Wszystkim bowiem pamiętna ta postać, osrebrzona siwizną o marsowym wyrazie twarzy, a łagodnem wejrzeniu, opromieniona powiewem szlachetności, która jego życia i czynów istotną była cechą. Bo był to mąż na wskróś prawy, charakter czysty i szlachetny, obywatel, który szlachectwem duszy i czynów usprawiedliwił i zdobył ślachectwo, którem Najjaśniejszy Pan w uznaniu jego zasług nazwisko jego ozdobił“.

Mowy tej wysłuchała Rada stojąc.

Sekretarz odczytuje **pismo komitetu wiankowego** o udzielenie subwencyi na urządzenie uroczystości wianków.

R. m. Bartoszewicz czyni wniosek naglący, aby w dniu 27 b. m.*) wszystkich robotników miejskich od roboty uwolnić, a zarobek dzienny im wypłacić.

Wniosek ten przyjęto. —

R. m. Dr. Domański wnosi, aby zaraz załatwić podanie komitetu wiankowego.

R. m. Biborski wnosi, aby komitetowi udzielić subwencyę 250 zła. pod warunkiem, iż uroczystość wianków odbędzie się w sobotę, ze względu na mającą się odbyć w dniu 27 b. m. uroczystość Mickiewiczowską.

Wniosek ten przyjęto. (L. 39.610). —

*) Z powodu uroczystości Mickiewiczowskiej.

R. m. Dr. Bandrowski zaznacza, iż **popisy w szkołach miejskich** zostały wyznaczone na 27 b. m., w którymto dniu przypada pierwszy dzień uroczystości Mickiewiczowskich — prosi zatem, aby Rada szkolna okręgowa miejska wyznaczyła inny dzień na te popisy.

Przewodniczący przyrzeka w tym względzie porozumieć się z inspektorem szkolnym p. Twarogiem.

Imieniem Sekcyi IV. i II. r. m. X. Dr. Spis wnosi:

Rada miasta uchwali!

1) **Do kosztów przyjęcia uczestników XXXII. walnego zjazdu członków Towarzystwa pedagogicznego,** w dniach 18 i 19 lipca b. r. w Krakowie odbyć się mającego, **przyczynia się Rada miejska kwotą 1000 zła.,** którą oddaje do dyspozycyi krakowskiemu oddziałowi Towarzystwa pedagogicznego do rąk prezesa prof. Dra Ulanowskiego, a na pokrycie tego wydatku udziela kredyt dodatkowy dla działu XIV. p. 6 tegorocznego budżetu.

2) Do komitetu przyjęcia deleguje się trzech radców miejskich, a mianowicie pp. przewodniczących Sekcyj I., II. i IV., t. j. r. m.: Jana Rottera, Dra hr. Andrzeja Potockiego i X. Dra Stanisława Spisa.

Wniosek przyjęto. (L. 30.070). —

Imieniem Sekcyi I. i II. dyrektor Bud. miej. Wdowiszewski wnosi:

Rada miasta uchwali!

Na pokrycie kosztów robót inżynierskich, spowodowanych wyznaczeniem trasy dla wysokiego brzegu Wisły celem założenia drogi wybrzeżnej, Rada m. udziela w dziale XIV. poz. 6 budżetu na r. 1898 kredyt dodatkowy w kwocie 591 zła. 20 ct.

Wniosek przyjęto. (L. 32.923). —

Przystąpiono do dyskusyi nad **uregulowaniem płac i etatu urzędników i służby miejskiej.**

R. m. Dr. Cyfrowicz, jako referent połączonych Sekcyi II. i III. przedstawia wnioski w sprawie regulacyi etatu i płac urzędników i służby miejskiej, omawiane na kilku poprzednich tajnych posiedzeniach Rady miejskiej. Referent powołując się na drukowane sprawozdanie wraz z wnioskami i poprawkami uwidocznionemi na temże*), rozdane Radcom miejskim, prosi o przyjęcie wniosków en bloc.

R. m. Federowicz wnosi: **Rada miejska przyjmuje uchwalony na poufnych posiedzeniach projekt regulacyi etatu i płac urzędników en bloc.**

R. m. X. Dr. Bukowski uznaje projekt za dobry, chce go uchwalić jako zasadę, ale wprowadzenie go w życie ma nastąpić po wyświetleniu sprawy Kłosowskiego.

R. m. Dr. Weigel dla uniknięcia rozwlekłej dyskusyi, godzi się, aby przyjąć en bloc wnioski, nie podlegające wątpliwości, jednak żąda, aby do tych pozycyi, które niejednogłośnie uchwalono, zostawić radcom miejskim możność stawiania wniosków.

R. m. Dr. Seinfeld zgadza się, aby wyeliminować jedną pozycyę, o którą właśnie chodzi r. m. Drowi Weiglowi, a resztę wniosków przyjąć en bloc, zaś nad wnioskiem r. m. X. Dra Bukowskiego wnosi przejście do porządku dziennego; można tylko prosić Pana Prezydenta, aby w krótkim czasie sprawę Kłosowskiego Radzie przedłożył.

R. m Federowicz wnosi: **Wszelkie poprawki, dotyczące dodatków osobistych, które na poufnych posiedzeniach dotąd uchwalone nie zostały, odracza się do późniejszego załatwienia na posiedzeniu tajnem.**

Dyskusyę zamknięto.

R. m. X. Dr. Bukowski oświadcza, iż mu chodziło o urzędników kasowych, tłómaczy motywy swego wniosku, ostatecznie zgadza się na wniosek r. m. Dra Seinfelda, ale żąda, aby Pan Prezydent na najbliższem posiedzeniu przedstawił Radzie sprawę defraudacyi Kłosowskiego. Mowca wniosek swój cofa.

R. m. Dr. Rothwein zbija wniosek r. m. X. Dra Bukowskiego.

R. m. Dr. Weigel nie życzy już sobie dyskusyi nad pewnemi pozycyami, ale żąda głosowania na publicznem posiedzeniu nad temi pozycyami, które niejednogłośnie na poufnych posiedzeniach uchwalono.

R. m. Rotter zaznacza, iż jeżeli się przyjmie zasadę, żądaną przez r. m. Dra Weigla — to i on ma także pewne wątpliwości i wnioski co do niektórych pozycyi — ale w takim razie wyłoni się ogromna dyskusya; dlatego sądzi mowca, iż nie ma nic lepszego, jak przyjąć całą rzecz en bloc, a wszelkie poprawki mogą być później wnoszone także i przez Sekcye. Po dalszej dyskusyi, w której brali udział r. m. X. Dr. Bukowski, sprawozdawca Dr. Cyfrowicz i Dr. Weigel, **przyjęła Rada obydwa wnioski r. m. Federowicza.**

Dalej przedkłada sprawozdawca r. m. Dr. Cyfrowicz następujące wnioski:

1. **Upoważnia się Prezydenta miasta, aby urzędnikom, zajmującym obecnie posady w uchwalonym etacie wymienione, zaasygnował od dnia 1 kwietnia 1898 r. płace wyższe, dla tychże posad nowo ustanowione.**

2. **Uprasza się Prezydenta miasta, aby wnioski względem obsadzenia posad od dłuższego czasu opróżnionych i nowo ustanowionych, o ile można, spiesznie Radzie miejskiej przedłożył.**

3. **W razie braku w Magistracie kandydatów na niektóre posady, zechce Prezydent miasta przedłożyć Radzie odpowiednie wnioski co do kandydatów z poza Magistratu, ewentualnie wniosek o rozpisanie konkursu.**

R. m. Dr. Paszkowski uzasadnia i wnosi:

Wniosek ad VII. (wniosków połączonych Sekcyi) ma brzmieć: „Uchwałę co do terminu wejścia w życie nowego etatu i płac urzędników i sług odracza się i poleca się Sekcyi skarbowej, aby w najkrótszym czasie przedstawiła Radzie opinię, co do wpływu, jaki podniesienie płac i podwyższenie etatu wywrze na finanse miasta w przyszłości i czy znajdzie się na opędzenie zwiększonych przez to wydatków pokrycie budżetowe, bez podnoszenia dodatków do podatków“.

R. m. Dr. Kohn polemizuje z wnioskiem r. m. Dra Paszkowskiego.

Dyskusyę zamknięto.

R. m. Paszkowski broni swego wniosku i wyjaśnia go bliżej

R. m. Dr. Cyfrowicz sprzeciwia się stanowczo wnioskowi r. m. Dra Paszkowskiego.

W głosowaniu wniosek r. m. Dra Paszkowskiego

*) *Sprawozdanie Sekcyi II. i III. w sprawie uregulowania etatu i płac urzędników i służby m. Krakowa*, z dnia 20 kwietnia 1898 r. i *Dodatkowe sprawozdanie Sekcyi II. i III. w sprawie uregulowania etatu i płac urzędników i służby m. Krakowa* z dnia 14 maja 1898 r. — obydwa sprawozdania opracowane przez R. m. Dra Leona Cyfrowicza, wydrukowano nakładem gminy m. Krakowa w Drukarni Związkowej w r. 1898 r.

upadł, zaś **wnioski połączonych Sekcyi co do terminu, oraz wyżej zamieszczone wnioski r. m. Dra Cyfrowicza przyjęto.**

R. m. Dr. Seinfeld pragnie zmiany niektórych punktów wniosków połączonych Sekcyi co do regulacyi płac służby miejskiej — ale odnośne wnioski, zmierzające do podwyższenia płac służby, będzie stawiał na tajnem posiedzeniu — obecnie wnosi, **aby na razie przyjąć en bloc wnioski połączonych Sekcyi co do służby.**

R. m. Dr. Weigel zgłasza swój wniosek co do dodatków osobistych dla urzędników na tajne posiedzenie.

Wniosek r. m. Dra Seinfelda przyjęto *). —

R. m. Dr. Kohn imieniem Rady i urzędników m. dziękuje referentowi r. m. Drowi Cyfrowiczowi za trudy, podjęte przy doprowadzeniu do skutku etatu i regulacyi płac.

R. m. Dr. Cyfrowicz przyjmuje podziękowanie, a zarazem dziękuje Radzie za przychylne załatwienie sprawy regulacyi etatu i płac.

R. m. Bartoszewicz wnosi, **aby dyetaryuszom Magistratu dać taki sam dodatek drożyzniany, jaki mieli w roku ubiegłym.** —

Przewodniczący wyjaśnia, iż w tym względzie przedłożył Magistrat wnioski Sekcyi III., która niebawem przedstawi sprawę Radzie miejskiej. —

Wniosek r. m. Bartoszewicza przekazano Sekcyi III.

Na tem zamknął Przewodniczący o godzinie 7-mej minut 30 wieczór posiedzenie jawne, a zarządził tajne.

Protokóły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń tajnych).

Posiedzenie tajne (25 w kad. XI.) **z dnia 31 marca 1898 r.**

Na posiedzeniu tem powzięła Rada miasta następujące uchwały:

I. Zapewnia się przyjęcie do gminy m. Krakowa **Drowi Augustynowi Augustowi 2-ga im. Wróblewskiemu,** poddanemu rosyjskiemu, inspektorowi c. k. Zakładu do badania środków spożywczych, za opłatą taksy w kwocie 10 zła., pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austryackiego u Wysokiego c. k. Rządu. (L. 70432/97).—

II. Zapewnia się przyjęcie do gminy m. Krakowa **Abrahamowi Nussonowowi Wulfsohnowi,** kupcowi, poddanemu rosyjskiemu, wraz z żoną i 2-giem małoletnich dzieci, za opłatą taksy w kwocie 100 zła., pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austryackiego u Wysokiego c. k. Rządu. (L. 70780/97). —

III. Zapewnia się przyjęcie do gminy m. Krakowa **Majerowi Kremskiemu,** fotografowi, poddanemu rosyjskiemu, za opłatą taksy w kwocie 50 zła., pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austryackiego u Wysokiego c. k. Rządu. (L. 57675/97). —

IV. Przyjmuje się do gminy m. Krakowa **Edmunda Antoniego 2-ga im. Klimka,** kupca i właściciela realności, wraz z żoną i 3-giem małoletnich dzieci, za opłatą taksy w kwocie 100 zła. (L. 64809/97). —

V. Przyjmuje się do gminy m. Krakowa **Stanisława Niedośpiała,** właściciela realności, wraz z żoną za opłatą taksy w kwocie 100 zła. (L. 64534/97). —

VI. Przyjmuje się do gminy m. Krakowa **Arnolda Steinera,** ajenta handlowego, wraz z żoną i 2-giem małoletnich dzieci, za opłatą taksy w kwocie 50 zła. (L. 35410/97). —

VII. Przeprowadzono dyskusyę w sprawie wyboru **komisyi dla spraw ubogich,** wyboru atoli dla braku kompletu nie dokonano. —

Posiedzenie tajne (26 w kad. XI.) **z dnia 28 kwietnia 1898 r.**

Na posiedzeniu tem przedmiotem rozpraw było sprawozdanie Sekcyi II. i III. w sprawie **uregulowania etatu i płac urzędników i służby miasta Krakowa** *).

Posiedzenie tajne (27 w kad. XI.) **z dnia 2 maja 1898 r.**

Przedmiotem obrad **uregulowanie etatu i płac urzędników i służby m. Krakowa.**

Posiedzenie tajne (28 w kad. XI.) **z dnia 5 maja 1898 r.**

Na posiedzeniu tem powzięła Rada następujące uchwały:

I. Przyjmuje się do gminy m. Krakowa **Wincentego Budzińskiego,** majstra kowalskiego, wraz z żoną i 6-giem małoletnich dzieci, za opłatą taksy w kwocie 10 zła. (L. 42718/97). —

II. Przyjmuje się do gminy m. Krakowa **Helenę Maryę Cecylię 3-ga imion Prylińską,** wdowę po architekcie, wraz z 2-giem małoletnich dzieci, bez taksy. (L. 6190). —

III. Zapewnia się przyjęcie do gminy m. Krakowa **Samuelowi Liebermannowi,** poddanemu rosyjskiemu, agentowi handlowemu, wraz z żoną i 2-giem małoletnich dzieci za opłatą taksy w kwocie 20 zła., pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austryackiego u Wys. c. k. Rządu (L. 74805/97). —

IV. Przyznaje się pannie **Jadwidze Łobaczewskiej,** nauczycielce języka francuskiego w szkole wydziałowej św. Scholastyki, drugie pięciolecie w kwocie rocznej 54 zła., począwszy od 1 października 1897 r. (L. 70777/97). —

V. Przyznaje się p. **Karolinie Czapskiej,** ochmistrzyni w szkole wydziałowej św. Scholastyki, drugie pięciolecie w rocznej kwocie 42 zła., począwszy od 1 września 1897 r. (L. 74499/97). —

Posiedzenie tajne (29 w kad. XI.) **z dnia 25 maja 1898 r.**

Przedmiotem obrad **uregulowanie etatu i płac urzędników i służby miasta Krakowa.**

*) Uchwały Rady stoł. król. m. Krakowa, powzięte na posiedzeniu w dniu 20 czerwca 1898 r. w sprawie uregulowania etatu i płac urzędników i służby m. Krakowa, zamieszczone będą w następnym numerze „Dzien. rozporz.“.

*) Czytaj dopisek pod linią na str. 72.

Posiedzenie tajne (30 w kad. XI.) **z dnia 2 czerwca 1898 r.**

I. Rada przyznała p. **Emilowi Reicherowi,** asystentowi miejskiego Wydziału rachunkowego, **drugie pięciolecie** w rocznej kwocie 80 zła. od płacy 800 zła., począwszy od 17 lutego 1898 r. (L. 611). —

II. Rada udzieliła **Marcelemu Pabianowi,** b. stróżowi budynków miejskich, w drodze łaski **płacę emerytalną** w rocznej kwocie 200 zła. począwszy od 1 sierpnia 1897 r. (L. 41684/97). —

III. Rada nadała **prezentę na posady dyrektorów względnie dyrektorek oraz nauczycieli i nauczycielek w szkołach wydziałowych,** następującym kandydatom, względnie kandydatkom:

A. *W szkole św. Jana Kantego:*

1) Dyrektora — p. **Julianowi Maciołowskiemu,** dotychczasowemu kierownikowi w tejże szkole;

2) nauczyciela dla przedmiotów I. grupy — p. **Józefowi Dworzakowi,** starszemu nauczycielowi w tejże szkole;

3) nauczyciela dla przedmiotów II. grupy — p. **Tadeuszowi Woźnemu,** starszemu nauczycielowi w tejże szkole;

4) nauczyciela dla przedmiotów III. grupy — p. **Waleremu Krzanowskiemu,** starszemu nauczycielowi w szkole im. Dietla.

B. *W szkole im. Cesarza Franciszka Józefa:*

1) Dyrektora — p. **Henrykowi Waciędze,** dotychczasowemu kierownikowi w tejże szkole;

2) nauczyciela dla przedmiotów I. grupy — p. **Bernardowi Biederowi,** młodszemu nauczycielowi w tejże szkole;

3) nauczyciela dla przedmiotów II. grupy — p. **Julianowi Krukowskiemu,** młodszemu nauczycielowi w szkole św. Floryana;

4) nauczyciela dla przedmiotów III. grupy — p. **Adolfowi Lilienthalowi,** młodszemu nauczycielowi w tejże szkole.

C. *W szkole im. Konarskiego:*

1) Dyrektorki — pannie **Joannie Pogonowskiej,** dotychczasowej kierowniczce w tejże szkole;

2) nauczycielki dla przedmiotów I. grupy — pannie **Ernestynie Friedberg,** starszej nauczycielce w szkole im. Klementyny Tańskiej;

3) nauczycielki dla przedmiotów II. grupy — pannie **Waleryi Kopcińskiej,** starszej nauczycielce w szkole im. Klementyny Tańskiej;

4) nauczycielki dla przedmiotów III grupy — pannie **Antoninie Rotterównie,** tymczasowej nauczycielce w szkole im. Ces. Elżbiety.

D. *W szkole im. Mickiewicza:*

1) Dyrektorki — pannie **Emilii Wyrobiszównie,** dotychczasowej kierowniczce w tejże szkole;

2) nauczycielki dla przedmiotów I. grupy — pannie **Józefie Barańskiej,** starszej nauczycielce w szkole św. Scholastyki;

3) nauczycielki dla przedmiotów II. grupy — pannie **Józefie Swobodównie,** starszej nauczycielce w tejże szkole;

4) nauczycielki dla przedmiotów III. grupy — pannie **Irenie Rachlewiczównie,** tymczasowej nauczycielce w Wieliczce. —

Nadanie prezenty na wakujące **posady** dyrektorki i nauczycielek **w szkole wydziałowej im. Ces. Elżbiety,** odroczono do jednego z następujących posiedzeń ajnych. (L. 36281). —

Posiedzenie tajne (31 w kad. XI.) **z dnia 6 czerwca 1898 r.**

Przedmiotem obrad **uregulowanie etatu i płac urzędników i służby miasta Krakowa.** —

Posiedzenie tajne (32. w kad. XI) **z dnia 7 czerwca 1898 r.**

I. Rada nadała **prezentę na posady dyrektorki i nauczycielek w szkole wydziałowei im. Ces. Elżbiety,** następującym kandydatkom:

1) Dyrektorki — pani **Julii Grossowej,** dotychczasowej kierowniczce w tejże szkole;

2) nauczycielki dla przedmiotów grupy I. — pani **Maryi Błotnickiej,** starszej nauczycielce w tejże szkole;

3) nauczycielki dla przedmiotów II. grupy — pannie **Józefie Januszównie,** starszej nauczycielce w tejże szkole;

4) nauczycielki dla przedmiotów III. grupy — pannie **Zofii Kopaczównie,** etatowej młodszej nauczycielce w 4-ro klasowej szkole żeńskiej w Podgórzu (L. 36852). —

II Rada przyjęła do gminy m. Krakowa **Judę Urabina,** kupca, wraz z żoną i 2-giem małoletnich dzieci, za opłatą taksy w kwocie 50 zła. (L. 20940). —

III. Rada przyjęła do gminy m. Krakowa **Maryannę Józefę 2-ga im. Gogojewicz,** właścicielkę realności, wdowę, wraz z maloletnim synem, za opłatą taksy w kwocie 10 zła. (L. 27482). —

IV. Rada zapewniła przyjęcie do gminy m. Krakowa **Izabelli Konopackiej,** nowicyuszce Zakonu PP. Kanoniczek św. Ducha de Saxia, poddanej rosyjskiej, z uwolnieniem od opłaty taksy, pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austryackiego od Wys. c. k Rządu. (L. 25429).—

V. Rada zapewniła przyjęcie do gminy m. Krakowa **Maryi Konopackiej,** nowicyuszce Zakonu PP. Kanoniczek św. Ducha de Saxia, poddanej rosyjskiej, z uwolnieniem od opłaty taksy, pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austryackiego od Wys. c. k. Rządu (L. 25430). —

VI. Rada udzieliła **kredyt w wysokości 3000 zła. na opędzenie wydatków, połączonych z uroczystem obchodem setnej rocznicy urodzin Adama Mickiewicza i odsłonięciem pomnika.** —

Posiedzenie tajne (33 w kad. XI.) **z dnia 13 czerwca 1898 r.**

Przedmiotem obrad **uregulowanie etatu i płac urzędników i służby m. Krakowa.** —

Posiedzenie tajne (34 w kad. XI.) **z dnia 14 czerwca 1898 r.**

Dokończono obrad nad **uregulowaniem etatu i płac urzędników i służby m. Krakowa.** —

Posiedzenie tajne (35 w kad. XI.) **z dnia 20 czerwca 1898 r.**

Wskutek uchwały Rady miejskiej powziętej na jawnem posiedzeniu z tego samego dnia, zarządził przewodniczący I. Wiceprezydent miasta posiedzenie tajne, na którem powzięto następujące uchwały:

I. Obecnemu elektrotechnikowi teatralnemu p. **Stanisławowi Gajewskiemu**, podwyższa się dotychczasową jego płacę o 20%. (L. 424/pr.). —

II. P. **Wincentemu Eminowiczowi**, naczelnikowi miejskiej straży pożarnej, przyznaje się od 1 kwietnia 1898 r. **dodatek osobisty** 500 zła., wliczalny do emerytury. (L. 423/pr.)

L. 47373/98.

III.

Przedmioty znalezione.

W czasie od 1 kwietnia do 31 maja 1898 r. znaleziono w Krakowie i złożono w Kasie miejskiej następujące przedmioty:

Art. 3742 *B.* Kwota 5 zła.
„ 168 *A.* Kawałek płótna.
„ 169 „ Koszula damska i nożyczki.
„ 170 „ Parasolka czarna.
„ 171 „ 6 kluczyków.
„ 172 „ Czapka ucznia II. klasy gimnaz.
„ 173 „ Czarny pluszowy kapelusz męski.
„ 174 „ 2 kluczyki na żelaznej obrączce.
„ 175 „ Koszyk z broszurkami pod tyt. Historya I. Krasickiego.
„ 176 „ Papierośnica z 15 papierosami.
„ 177 „ Woreczek płócienny z przepustką ros. Anny Balko.
„ 178 „ Parasol.
„ 179 „ Książka p. t. „Szkółka dla młodzieży".
„ 180 „ Kaganiec na psa.
„ 181 „ Broszka złota z 8 kamykami.
„ 182 „ Pugilares z kwotą 10 ct. i kluczykiem.
„ 183 „ Parasol czarny.
„ 184 „ Klucz.
„ 185 „ Pugilares z kartką zastawniczą Banku pobożnego na żastawiony zegarek.
„ 192 „ Pugilares z kwotą 29 ct.
„ 193 „ Kapelusz miękki czarny.
„ 194 „ Książka hebrajska.
„ 195 „ 2 pakunki z łyżkami i nożami.
„ 196 „ Sakiewka z 1 zła. 50 ct.
„ 197 „ 5 kawałków wstążek i 2 kawałki aphanizoni.
„ 198 „ Niemiecki kalendarz kieszonkowy.
„ 199 „ Kartka zastawnicza krak. Kasy Oszczędności na zegarek srebrny na 2 zła.
Art. 200 *A.* Kartka zastawnicza krak. Kasy Oszczęd. na broszkę i kulczyki złote na 10 zła.
„ 201 „ Peleryna granatowa.
„ 202 „ Pugilares z kwotą 45½ zła.
„ 203 „ Srebrny łańcuszek z kompasem.
„ 204 „ Bransoletka metalowa.
„ 205 „ Pugilares z 8 zła. 94½ ct.
„ 206 „ Czarna damska parasolka.
„ 207 „ Łańcuszek damski z wisiorkiem.
„ 208 „ Srebrna bransoletka z 3 kamyczkami.
„ 4520 *B.* Banknot na 5 zła.
„ 209 „ Kartka zastawnicza krak. Kasy Oszczęd. na rzeczy srebrne i złote za 55 zła. zastawione.
„ 210 „ Bransoletka srebrna.
„ 211 „ Paczka z papierami.
„ 212 „ Ćwiczenia greckie Dra Karola Szenkla.
„ 213 „ Kapelusz dziecinny nadto art. 27 *A.* odebrana w listopadzie 1897 r. para wierzchów do kamaszy.
„ 381 „ Kwota 10 zła. znaleziona w styczniu b. r. w kancelaryi adw. Dra Lisowskiego.
„ 28 *A.* Parasol jedwabny pozostawiony w grudniu r. z. na rogatce Warszawskiej.
„ 189 „ Zegarek stalowy z dewizką znaleziony w czerwcu b. r.
„ 4863 *B.* Kwota 29½ ct. pozostawiona przy opłacie akcyzy na dworcu kolei.
„ 62 *A.* Koc skradziony w styczniu b. r.
„ 104 „ Książka „Geometrya poglądowa Mocnika część II." znaleziona we wrześniu 1896 r.
„ 3142 *B.* Chustka kolorowa z 40 ct. znaleziona przy rogatce Podgórskiej w d. 9 maja b. r.
„ 163 *A.* 7 flaszek piwa znalezione w maju br.
„ 187 „ Paczka papierosów i książka robotnicza Stanisława Kobylskiego znalezione w dniu 25 kwietnia b. r.
„ 215 „ Rękawiczki tamże pozostawione — wreszcie w rękach znalazcy suczka mała rasy amerykańskiej, 5 kluczy wertheimowskich, pudełko z przyborami do rysowania (reisszeig).

Magistrat wzywa przeto właścicieli wymienionych przedmiotów, aby się po odbiór tychże do wydziału III. Magistratu zgłosili i prawa swe udowodnili, gdyż w przeciwnym razie po upływie roku, przedmioty te będą wydane znalazcom do użytku, po upływie zaś dalszych 3-ch lat przejdą na wyłączną ich własność, ewentualnie na rzecz funduszu miejscowych ubogich sprzedane zostaną.

Magistrat stoł. król. m. Krakowa,
dnia 8 sierpnia 1898 r.

Prezydent miasta:
Friedlein, w. r.

Nakładem gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.

L. 9. Kraków, dnia 10 Września 1898. Rocznik XIX.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 1 zła., składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

Uchwały Rady stoł. król. miasta Krakowa

powzięte na posiedzeniu dnia 20 czerwca 1898 r.

w sprawie uregulowania etatu i płac urzędników i służby m. Krakowa.

Uregulowanie etatu i płac urzędników miejskich.

1. Urzędników grupuje się według dzisiejszych kategoryj i zaprowadza się w tych kategoryach pewną hierarchię, ustanawiając rangi, a w nich stopnie płacy według szematu rządowego.

2. Wyłącza się od przydzielenia do pewnych rang:
a) urzędników Muzeum techniczno-przemysłowego;
b) urzędników Muzeum narodowego;
c) urzędników Archiwum aktów dawnych;
d) urzędników Biura statystycznego;
e) nauczycielki kursu robót kobiecych przy szkole wydziałowej żeńskiej — i trzy nauczycielki, utrzymywane przy tejże szkole kosztem gminy, (t. j. ochmistrzyni, nauczycielka języka francuskiego, nauczycielka robót ręcznych);
Wszyscy ci funkcyonaryusze pod *a)* — *e)* otrzymają jednak stosowne podwyższenie płac;
f) urzędników gazowni i akcyzy miejskiej, gdyż uregulowanie ich płac nastąpi osobno w zakresie ich własnych dochodów.

3. Etat urzędników Budownictwa miejskiego zrównany będzie co do płac z etatem, odpowiadającym rangom w innych kategoryach służby. Wszelako do posad tych, jak niemniej do posady rewidenta techniczno-rachunkowego, przywiązanym będzie stale, wliczalny do emerytury dodatek budowlany, (do posady rewidenta dodatek funkcyjny), nienaruszający wcale dodatków przyznać się mających do osoby.

4. Na razie nie przyznaje się płacy etatowej I. Wiceprezydentowi miasta, a to z powodu, iż sprawa ta łączy się ze sprawą zmiany statutu i obecnie nie jest jeszcze należycie ustanowiony zakres działania I. Wiceprezydenta.

5. Obecni adjunkci otrzymają tytuł wicesekretarzy Magistratu i pobierać będą zaraz wyższą płacę w tym porządku, w jakim obecnie umieszczeni są w etacie.

6. Prezydentowi miasta służy prawo powoływania z liczby sekretarzy lub z wicesekretarzy funkcyonaryuszów do pełnienia obowiązków dzisiejszych komisarzy obwodowych. Przez czas pełnienia tych obowiązków pobierać będzie odnośny urzędnik dodatek funkcyjny w kwocie rocznej 200 zła.

7. Obecni aplikanci otrzymają tytuł praktykantów konceptowych. Praktykant konceptowy może być mianowany koncepistą tylko po złożeniu egzaminu administracyjnego.

8. Dopóki posady koncepistów nie będą obsadzone, wolno przyjmować większą liczbę praktykantów konceptowych, wszakże nie większą nad liczbę nieobsadzonych, a etatem ustanowionych posad koncepistów.

9. Dodatki osobiste dotychczasowe, o ile nie zostały wyraźnie utrzymane w mocy, przestają istnieć z chwilą wejścia w życie podwyższenia płac. Przyznanie urzędnikowi, pobierającemu zniesiony dodatek osobisty, wyższej płacy według dołączonego*) etatu, zależnem jest od wyraźnego zrzeczenia się dodatku osobistego.

10. Dodatek osobisty praktykantów konceptowych odnosi się jedynie do obecnie urzędujących; nowo wstępujący pobierać będą tylko adjutum w kwocie rocznej 800 zła.

A. Etat i płace urzędników.

I. Pobory Prezydenta miasta wynosić mają 9000 zła.

II. Urzędników Magistratu stoł. król. miasta Krakowa dzieli się na następujące systemizowane kategorye służbowe:

1. Urzędnicy konceptowi:

II. Wiceprezydent miasta,
6 radców Magistratu,
6 sekretarzy Magistratu,

*) Str. 80—84.

8 wicesekretarzy Magistratu (z liczby sekretarzy i wicesekretarzy, 4 pełnić będzie obowiązki komisarzy obwodowych), 6 koncepistów,
8 praktykantów konceptowych.

2. Urzędnicy manipulacyjni:

Dyrektor ekspedytu,
archiwista,
dziennikarz,
6 oficyałów Magistratu,
9 kancelistów,
10 praktykantów manipulacyjnych.

3. Urzędnicy zdrowia:

Fizyk miejski,
3 lekarzy miejskich,
chemik miejski,
weterynarz starszy,
weterynarz młodszy.

4. Urzędnicy budownictwa:

Dyrektor,
2 inspektorów starszych,
budowniczy,
inżynier starszy,
2 inspektorów,
inżynier,
2 adjunktów,
drogomistrz (jako prowizoryczny).

5. Urzędnicy Wydziału rachunkowego:

Dyrektor,
rewident techniczno-rachunkowy,
rewident rachunkowy,
2 adjunktów starszych,
1 adjunkt młodszy,
1 asystent,

6. Urzędnicy Kasy:

Kontrolor,
kasyer,
1 adjunkt starszy,
2 adjunktów młodszych,
2 asystentów.

7. Urzędnicy egzekucyjni:

5 oficyałów egzekucyjnych starszych,
5 „ „ młodszych.

8. Urzędnicy Ekonomatu:

Inspektor Ekonomatu,
podinspektor Ekonomatu,
inspektor ogrodów miejskich.

9. Urzędnicy straży pożarnej i porządku:

Naczelnik straży pożarnej,
komisarz targowy,
4 brandmistrzów,
zarządca aresztów.

10. Urzędnicy Archiwum aktów dawnych:

Dyrektor,
adjunkt.

11. Muzeum techniczno-przemysłowe:

Dyrektor.

12. Biuro statystyczne:

Dyrektor,
adjunkt.

13. Muzeum narodowe:

Dyrektor,
kustosz.

14. Kursa robót kobiecych:

1 nauczycielka starsza,
6 nauczycielek młodszych.

15. W szkole wydziałowej żeńskiej św. Scholastyki:

Ochmistrzyni,
nauczycielka języka francuskiego,
nauczycielka.

III. Urzędnicy pod II. wymienieni, a przydzieleni do pewnych rang, pobierają płacę i dodatek kwaterowy, oraz mają prawo do posuwania się dwukrotnie na wyższy stopień płacy po upływie pięciu lat służby w jednej randze. Urzędnikom, których posady nie są objęte rangami, służy również prawo do dwóch pięcioleci.

W tym celu Rada miasta rozdziela ich etat według następujących zasad:

Ranga	Stopień płacy Zła.	Dodatek kwaterowy Zła.	Razem Zła.	Prezydyum	Koncept	Manipulacya	Urzędnicy zdrowia	Budownictwo	Wydział rachunkowy	Kasa	Egzekutorowie podatkowi	Ekonomat	Straż pożarna i Komisaryat targowy
	9.000	—	9.000	Prezydent miasta	—	—	—	—	—	—	—	—	—
VI.	4.000 3.600 3.200	480	4.480 4.080 3.680	—	II. Wiceprez. miasta	—	—	—	—	—	—	—	—
VII.	3.000 2.700 2.400	420	3.420 3.120 2.820	—	Radcy Magistratu	—	Fizyk	Dyrektor	Dyrektor	—	—	—	Naczelnik
VIII.	2.200 2.000 1.800	360	2.560 2.360 2.160	—	Sekretarze Magistratu	—	—	Inspektorowie starsi, Budowniczy, Inżynier starszy	Rewident tech. rach. Rewident rachunkowy	Kontrolor, Kasyer	—	Inspektor Ekonomatu	—
IX.	1.600 1.500 1.400	300	1.900 1.800 1.700	—	Wice-sekretarze Magistratu	Dyrektor ekspedytu	Lekarze miejscy, Weterynarz starszy, chemik	Inspektorowie, Inżynier,	Adjunkci starsi	Adjunkt starszy	—	—	—
X.	1.300 1.200 1.100	240	1.540 1.440 1.340	—	Koncepiści Magistratu	Archiwista, Dziennikarz i Oficyałowie Magistratu	Weterynarz młodszy	Adjunkci	Adjunkt młodszy	Adjunkci młodsi	Oficyałowie egzekucyjni starsi	Podinspektor Ekonomatu, Inspektor ogrodów	Komisarz targowy i Brandmistrze
XI.	1.000 900 800	180	1.180 1.080 980	—	Praktykanci konceptowi Magistratu	Kanceliści i Praktykanci manipulacyjni	—	Drogomistrz	Asystent	Asystenci	Oficyałowie egzekucyjni młodsi	—	Zarządca aresztów

IV. Ustanawia się następujący etat płac:

a) Etat płac urzędników z rangami.*)

Liczba bież.	Ranga	Charakter służbowy	Płaca	Kwaterowe	Pięciolecia	Dodatek osobisty	Razem
1.		**Prezydent**	9000	—	—	—	9000
		1. Urzędnicy konceptowi.					
2.	VI.	II. Wiceprezydent	3200	480	—	1000	4680
3.	VII.	Radca Magistratu	2400	420	600	—	3420
4.	„	„ „	2400	420	—	—	2820
5.	„	„ „	2400	420	—	—	2820
6.	„	„ „	2400	420	—	—	2820
7.	„	„ „	2400	420	—	—	2820
8.	„	„ „	2400	420	—	—	2820
9.	VIII.	Sekretarz Magistratu	1800	360	—	—	2160
10.	„	„ „	1800	360	—	—	2160
11.	„	„ „	1800	360	—	—	2160
12.	„	„ „	1800	360	—	—	2160
13.	„	„ „	1800	360	—	—	2160
14.	„	„ „	1800	360	—	—	2160
15.	IX.	Wicesekretarz Magistratu pełniący obowiązki komisarza obwodowego	1400	300	—	dod. funk. 200	1900
16.	„	„ „	1400	300	—	200	1900
17.	„	„ „	1400	300	—	200	1900
18.	„	„ „	1400	300	—	200	1900
19.	„	Wicesekretarz Magistratu	1400	300	100	—	1800
20.	„	„ „	1400	300	—	—	1700
21.	„	„ „	1400	300	—	—	1700
22.	„	„ „	1400	300	100	—	1800
23.	X.	Koncepista Magistratu	1100	240	—	—	1340
24.	„	„ „	1100	240	—	—	1340
25.	„	„ „	1100	240	—	—	1340
26.	„	„ „	1100	240	—	—	1340
27.	„	„ „	1100	240	—	—	1340
28.	„	„ „	1100	240	—	—	1340
29.	XI.	Praktykant konceptowy Magistratu	800	—	100	150	1050
30.	„	„ „ „	800	—	100	150	1050
31.	„	„ „ „	800	—	100	150	1050
32.	„	„ „ „	800	—	—	150	950

*) Z uwidocznieniem wszelkich poborów, jakie przyznano urzędnikom miejskim od dnia 1 kwietnia 1898 r.

Liczba bież.	Ranga	Charakter służbowy	Płaca	Kwaterowe	Pięciolecia	Dodatek osobisty	Razem
33.	XI.	Praktykant konceptowy Magistratu	800	—	—	150	950
34.	"	" " "	800	—	—	150	950
35.	"	" " "	800	—	—	150	950
36.	"	" " "	800	—	—	150	950
		2. Urzędnicy manipulacyjni.					
37.	IX.	Dyrektor ekspedytu	1400	300	—	—	1700
38.	X.	Archiwista	1100	240	200	160	1700
39.	"	Dziennikarz	1100	240	200	160	1700
40.	"	Oficyał Magistratu	1100	240	100	—	1440
41.	"	" "	1100	240	100	—	1440
42.	"	" "	1100	240	—	—	1340
43.	"	" "	1100	240	100	—	1440
44.	"	" "	1100	240	100	—	1440
45.	"	" "	1100	240	—	—	1340
46.	XI.	Kancelista Magistratu	800	180	100	—	1080
47.	"	" "	800	180	—	—	980
48.	"	" "	800	180	—	—	980
49.	"	" "	800	180	—	—	980
50.	"	" "	800	180	—	—	980
51.	"	" "	800	180	—	—	980
52.	"	" "	800	180	—	—	980
53.	"	" "	800	180	—	—	980
54.	"	" "	800	180	—	—	980
55.	"	Praktykant manipulacyjny	500	—	—	—	500
56.	"	" "	500	—	—	—	500
57.	"	" "	500	—	—	—	500
58.	"	" "	500	—	—	—	500
59.	"	" "	500	—	—	—	500
60.	"	" "	500	—	—	—	500
61.	"	" "	500	—	—	—	500
62.	"	" "	500	—	—	—	500
63.	"	" "	500	—	—	—	500
64.	"	" "	500	—	—	—	500
		3. Urzędnicy zdrowia.					
65.	VII.	Fizyk	2400	420	600	—	3420
66.	IX.	Lekarz miejski	1250	300	200	—	1750
67.	"	" "	1000	300	100	—	1400
68.	"	" "	1000	300	100	—	1400
69.	"	Weterynarz starszy	1200	300	—	—	1500
70.	XI.	" młodszy	800	180	—	20	1000
71.	IX.	Chemik	1200	300	—	—	1500

Liczba bież.	Ranga	Charakter służbowy	Płaca	Kwaterowe	Pięciolecia	Dodatek budowlany	Dodatek osobisty	Razem
		4. Urzędnicy budownictwa.						
72.	VII.	Dyrektor	2400	420	—	300	800	3920
73.	VIII.	Inspektor starszy	1800	360	—	200	—	2360
74.	„	„ „	1800	360	—	200	—	2360
75.	„	Budowniczy	1800	360	—	200	400	2760
76.	„	Inżynier starszy	1800	360	—	200	400	2760
77.	IX.	Inżynier	1400	300	—	100	—	1800
78.	„	Inspektor	1400	300	—	100	300	2100
79.	„	„	1400	300	—	100	—	1800
80.	X.	Adjunkt	1100	240	—	100	—	1440
81.	„	„	1100	240	—	100	—	1440
82.	XI.	Drogomistrz	800	180	—	100	—	1080
		5. Urzędnicy Wydziału obrachunkowego.						
83.	VII.	Dyrektor	2400	420	600	—	—	3420
84.	VIII.	Rewident techniczno rachunkowy	1800	360	400	dod. funk. 200	—	2760
85.	„	„ rachunkowy	1800	360	400	—	—	2560
86.	IX.	Adjunkt starszy	1400	300	200	—	—	1900
87.	„	„ „	1400	300	200	—	—	1900
88.	X.	„ młodszy	1100	240	200	—	—	1540
89.	XI.	Asystent	800	180	100	—	100	1180
		6. Urzędnicy Kasy.						
90.	VIII.	Kontrolor	1800	360	—	—	—	2160
91.	„	Kasyer	1800	360	—	—	—	2160
92.	IX.	Adjunkt starszy	1400	300	—	—	—	1700
93.	X.	„ młodszy	1100	240	200	—	135	1675
94.	„	„ „	1100	240	—	—	—	1340
95.	XI.	Asystent	800	180	—	—	—	980
96.	„	„	800	180	—	—	—	980
		7. Urzędnicy egzekucyjni.						
97.	X.	Oficyał egzekucyjny starszy	1100	240	100	—	—	1440
98.	„	„ „ „	1100	240	100	—	—	1440
99.	„	„ „ „	1100	240	100	—	—	1440
100.	„	„ „ „	1100	240	100	—	—	1440
101.	„	„ „ „	1100	240	—	—	—	1340
102.	XI.	„ „ młodszy	800	180	100	—	120	1200
103.	„	„ „ „	800	180	—	—	120	1100
104.	„	„ „ „	800	180	—	—	120	1100
105.	„	„ „ „	800	180	—	—	120	1100
106.	„	„ „ „	800	180	—	—	120	1100

Liczba bież.	Ranga	Charakter służbowy	Płaca	Kwaterowe	Pięciolecia	Dodatek osobisty	Razem
		8. Urzędnicy Ekonomatu.					
107.	VIII	Inspektor	1800	360	400	—	2560
108.	X.	Podinspektor . . . . , ...	1100	240	100	—	1440
109.	„	Inspektor ogrodów miejskich	1100	240	200	—	1540
		9. Urzędnicy straży pożarnej i porządku.					
110.	VII.*)	Naczelnik straży pożarnej	2400	420	600	500	3920
111.	X.	Komisarz targowy	1100	240	dod. funk. 200	150	1690
112.	„	Brandmistrz starszy	1200	—	—	—	1200
113.	„	„	1100	—	—	—	1100
114.	„	„	1100	—	—	—	1100
115.	„	„	1100	—	—	—	1100
116.	XI.	Zarządca aresztów	800	180	—	—	980

---

*) *Ad personam.* Rada miasta zezwala nadto, aby teraźniejszy naczelnik nosił odznaki VI. rangi, t. j. trzy rozety na srebrnym kołnierzu.

b) Etat płac urzędników bez rang.*)

Liczba bież.	Charakter służbowy	Płaca	Kwatcrowe	Pięciolecia	Dodatek osobisty	Razem
	1. Urzędnicy archiwum aktów dawnych.					
1.	Dyrektor **)	1800	360	200	—	2360
2.	Adjunkt **)	1100	240	100	—	1440
	2. Muzeum techniczno-przemysłowe.					
3.	Dyrektor	1500	300	—	—	1800
	3. Biuro statystyczne.					
4.	Dyrektor	1000	—	—	—	1000
5.	Adjunkt	800	—	—	—	800
	4. Muzeum narodowe.					
6.	Dyrektor	800	—	—	—	800
7.	Kustosz	600	—	—	—	600
	5. Kursa robót kobiecych.					
8.	Nauczycielka starsza	1000	100	100	200	1400
9.	Nauczycielka	900	90	90	—	1080
10.	„	900	90	90	—	1080
11.	„	900	90	90	—	1080
12.	„	900	90	90	—	1080
13.	„	900	90	90	—	1080
14.	„	600	60	—	—	660
	6. Szkoła wydziałowa.					
15.	Nauczycielka	900	90	90	—	1080
16.	„	900	90	180	—	1170
17.	„	600	60	60	—	720

*) W rubrykach powyż uwidoczniono wszelkie pobory, jakie przyznano urzędnikom miejskim bez rang od 1 kwietnia 1898.

**) Ze względu na urlopy, dyety, pensye wdowie i dodatki na wychowanie dzieci, przyznaje się dyrektorowi prawa urzędników rangi VIII., adjunktowi prawa urzędników rangi X.

V. Urzędnicy pobierają płacę i dodatek kwaterowy w miesięcznych ratach z góry.

Posunięcie się na wyższy stopień płacy następuje z urzędu. Nadto urzędnicy najniższych trzech rang otrzymają po przebyciu 16 lat w tym samym stopniu rangi, wliczalny do emerytury dodatek osobisty rocznie 100 zła., a po dwudziestu latach przebytych w tym samym stopniu rangi, takiż drugi dodatek w kwocie 100 zła.

Czas służby liczy się od dnia wykonania przysięgi.

Oprócz powyższych poborów mogą urzędnicy otrzymywać wolne mieszkanie w gmachach miejskich; postanawia w tej mierze w każdym poszczególnym wypadku Rada miasta.

Urzędnicy, mający sobie przyznane mieszkanie urzędowe, tracą na czas używania tegoż dodatek kwaterowy.— Postanowienie pierwszego ustępu artykułu VII. uchwały Rady miasta z dnia 22 czerwca 1875 r. utrzymuje się jednak w swej mocy, tak co do urzędników w nim pod *a)* do *g)* wymienionych, jak i co do urzędników pełniących służbę przy zakładach miejskich, jak n. p. przy rzeźni, akcyzie itp. *)

Za zastępstwo kierownika biura pobierać będzie urzędnik miejski 20% swojej płacy etatowej, atoli tylko wtedy, jeżeli zastępstwo to trwa dłużej niż trzy miesiące. Dodatek ten płatny jest w ratach miesięcznych z góry, dopóki to zastępstwo trwa. W razie gdyby pobory służbowe takiego zastępcy, łącznie z ową remuneracyą, wynosiły więcej, aniżeli najniższa płaca etatowa wraz z dodatkiem kwaterowym urzędnika, którego zastępuje, natenczas remuneracya zmniejszy się odpowiednio.

Za czynności po za obrębem miasta pobierają urzędnicy następujące dyety:

W randze VI	8 zła.	— ct.
„ VII	6 „	50 „
„ VIII	5 „	— „
„ IX	4 „	— „
„ X i XI	3 „	50 „

Do obrębu miasta zalicza się: cmentarz, błonia miejskie, Dąbie, Grzegórzki i zakład kontumacyjny na Prądniku.

VI. Postanowienia przejściowe.

1) Urzędnicy, pobierający obecnie pięciolecia, przydzieleni będą do drugiego lub trzeciego stopnia płacy w ustanowionej dla nich randze, stosownie do tego, czy obecnie pobierają jedno czy dwa pięciolecia. W razie przeniesienia do wyższego stopnia płacy, dodatek pięcioletni odpada.

2) W razie, gdyby urzędnik obecnie w służbie zostający, wskutek przydzielenia go do pewnej rangi otrzymać miał tytułem płacy i dodatku kwaterowego mniej, niż obecnie jego pobory służbowe łącznie wynoszą, natenczas otrzyma wliczalny do emerytury dodatek osobisty, równający się powyższej różnicy, który odpadnie w miarę posunięcia urzędnika do wyższych poborów.

VII. Przepisy końcowe.

1) Wszystkie dotychczasowe uchwały i postanowienia, odnoszące się do etatu, płac, dodatku kwaterowego, dodatku osobistego i wolnego mieszkania, wreszcie co do tytułów i podziału urzędników na kategorye, o ile nie są zgodne z niniejszemi uchwałami, lub o ile wyraźnie utrzymane nie zostały, znosi się.

2) Niniejsze uchwały obowiązują od 1-go kwietnia 1898 r.

*) Art. VII. uchwały Rady miejskiej z 22 czerwca 1875 r. opiewa: Prawo do pomieszkania w naturze przyznane zostaje nadal: *a)* naczelnikowi straży pożarnej, *b)* inspektorowi ogrodów miejskich, *c)* dozorcy aresztów, *d)* dozorcy cmentarza, *e)* czterem grabarzom, *f)* stróżom gmachów miejskich, *g)* urzędnikowi zawiadującemu gmachem ratuszowym.

Gdyby na przyszłość który z urzędników i sług miejskich, z wyjątkiem wyżej od *a)* do *g)* wymienionych, miał sobie przyznane mieszkanie in natura, lub wynagrodzenie za takowe, natenczas dodatek jego kwaterowy zmniejszy się do połowy.

B. Etat i płace służby miejskiej.

I. Ustanawia się następujący etat i płace służby miejskiej:

Dozorca cmentarza	płaca	500 zła.,	dodatek 100 zła.
Akuszerka miejska	„	120 „	„ 80 „
Maszynista rzeźni	„	650 „	„ 130 „
3 woźnych I klasy:			
Pomocnik ogrodowy	„	420 „	„ 140 „
Odźwierny prezydyalny	„	420 „	„ 140 „
Magazynier Ekonomatu	„	420 „	„ 140 „
18 woźnych II klasy	„	po 360 „	„ po 120 „
70 pachołków	„	po 300 „	nadto dla 39 ryczałt na mieszkanie po 100 zła., zaś dla 31 mieszkanie w naturze.

10 pachołków nowo proponowanych z płacą po 300 zła. i ryczałtem na mieszkanie po 100 zła.

II. Służbie powyższej nadaje się prawo do emerytury, o ile tegoż dotąd nie miała, z zastrzeżeniem zapłacenia wkładek do funduszu emerytalnego za cały ubiegły czas służby.

III. Po za etatem bez prawa do emerytury pozostają nadal:

Stróż na Groblach	z płacą	180 zła.
Gajowy w Dąbiu	„	60 „
Stróżka kursów robót kobiecych		230 „

Oprawca miejski z płacą 400 zła. i mieszkaniem.

IV. Uprasza się Sekcyę ekonomiczną, aby w sprawie odpowiedniego umundurowania, tudzież ewentualnie i uzbrojenia woźnych i pachołków wnioski swoje Radzie miejskiej przedłożyła.

Nakładem Gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.

L. 10. Kraków, dnia 10 Października 1898. Rocznik XIX.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 1 zła., składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

Protokóły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń tajnych).

Posiedzenie tajne (36 w kad. XI.) **z dnia 29 września 1898 r.**

I. Rada nadała zgodnie z wnioskiem książęco-biskupiego Konsystorza i c. k. Rady szkolnej okręgowej miejskiej **prezentę na posadę nauczycieli religii rzym. kat.** następującym księżom:

1) **X. Janowi Filarowi,** dla szkoły wydziałowej żeńskiej św. Scholastyki;

2) **X. Wiktorowi Smolarskiemu,** dla szkoły wydz. żeńskiej im. Konarskiego;

3) **X. Franciszkowi Prezentkiewiczowi,** dla szkoły wydz. żeńskiej im. Mickiewicza;

4) **X. Andrzejowi Jaroszowi,** dla szkoły wydz. im. Ces. Elżbiety;

5) **X. Michałowi Fajfrowi,** dla szkoły wydziałowej męskiej św. Jana Kantego;

6) **X. Melchiorowi Kądziole,** dla szkoły wydz. męskiej im. Ces. Franciszka Józefa. (L. 48012.) —

II. Rada przedłużyła p. **Teofili Trzcińskiej,** wdowie po ś. p. Stanisławie Trzcińskim, dyrektorze Ekspedytu Mgtu, **datek na wychowanie syna** (Juliana Apolinarego 2-ga im. Trzcińskiego, urodzonego 9 lutego 1877) r. w rocznej kwocie 200 zła. na przeciąg jednego roku, tj. od 9 lutego 1898 do 9 lutego 1899 r. (L. 1847.) —

III. Rada podwyższyła p. **Zofii Pawikowej,** wdowie po śp. Tomaszu Pawiku, kanceliście Mgtu, w drodze łaski **emeryturę** z 150 zła. na 250 zła. rocznie, zaś **datek na wychowanie dzieci:** córki Heleny i syna Konstantego Franciszka 2-ga im., z 32 zła. 41 ct. na 60 zła. rocznie dla każdego z dzieci, aż do osiągnięcia przez nich wieku normalnego. (L. 63106.) —

IV. Rada udzieliła **Józefie Skotnickiej,** wdowie po stróżu nocnym, **zaopatrzenie** w drodze łaski w rocznej kwocie 72 zła. (L. 28139/97.) —

Posiedzenie tajne (37 w kad. XI.) **z dnia 3 października 1898 r.**

Odczytano sprawozdanie Prezydyum w sprawie dochodzeń dyscyplinarnych z powodu **sprzeniewierzenia w Kasie miejskiej,** popełnionego przez b. kasyera Aleksandra Kłosowskiego.

Posiedzenie tajne (38 w kad. XI.) **z dnia 4 października 1898 r.**

Przedmiotem obrad sprawozdanie Prezydyum w sprawie **defraudacyi kasowej,** przedłożone na poprzedniem posiedzeniu tajnem.

Posiedzenie tajne (39 w kad. XI.) **z dnia 6 października 1898 r.**

Dokończono obrad nad sprawozdaniem w sprawie **defraudacyi kasowej.** Prezydent cofnął wnioski z oświadczeniem, iż poprosi Sekcyę III o pomoc w rozpoznaniu sprawy co do winy. —

L. 53968.
III.

Przedmioty znalezione.

W czasie od 1 do 30 czerwca 1898 r. znaleziono w Krakowie i złożono w Kasie miejskiej następujące przedmioty:

Art. 220. A. Pugilares z kwotą 1 zła. i 11 $^1/_2$ ct.
„ 221. „ Złoty damski zegarek.
„ 222. „ Portmonetka z kwotą 6 ct.
„ 223. „ Pugilares z kwotą 10 ct. i różańcem.
„ 224. „ Parasol czarny, jedwabny, stary.
„ 225. „ Cylinder.
„ 226. „ Derka fiakierska.
„ 227. „ Zamknięty kuferek z drzewa, czarny.
„ 228. „ Wisiorek z fotografią.
„ 229. „ Cienka obrączka złota damska.
„ 230. „ Laska.
„ 231. „ Woreczek z kwotą 91 ct. i marką pocztową na 10 ct.
„ 232. „ 4 kluczyki.
„ 233. „ Koszyczek z bułką i szpilkami do włosów, oraz pudełko zawinięte w papier.
„ 234. „ Siatki do palników auerowskich.
„ 235. „ Cygarniczka.
„ 236. „ Srebrny damski zegarek z łańcuszkiem.
„ 237. „ 6 chustek białych do nosa i sztuczka płótna na chustki.
„ 238. „ Dywanik pod nogi.
„ 239. „ Chusteczka do nosa.
„ 240. „ Robótka kobieca (kołnierzyk do bluzki, nici etc.).

Art. 241. *A.* Książka do modlenia pt. „Cicha łza“.
„ 242. „ Branzoletka mosiężna emaliowana, z napisem „Roma“.
„ 243. „ Weksel z daty Sambor 7/3 1898 r. na 550 zła.
„ 244. „ Parasol.
„ 245. „ Parasol.
„ 246. „ Parasol.
„ 247. „ Pugilares z kwotą 50 ct.
„ 248. „ Mała, czarna portmonetka z kwotą 41 zła.
„ 249. „ Torba płócienna z monogramem „M“ a w niej dwa pudełka papierowe.
„ 250. „ Dzbanuszek, naparstek, pakiet z kawałkiem jedwabiu nieb. i z kawałkiem koronki.
„ 251. „ Lornetka w niklowej oprawie z futerałem.
„ 252. „ Kluczyk z kawałkiem niklowego łańcuszka.
„ 253. „ Srebny damski zegarek z łańcuszkiem.
„ 254. „ Książka do modlenia.
„ 255. „ 4 kluczyki na kółku stalowym.
„ 256. „ Książka p. t. „Letzte Liebe“.
„ 257. „ Książka płatnicza z urzędu podatkowego, kwity Bacików, owinięte w żółtą chustkę.
„ 258. „ Spodnie kąpielowe oraz szare płócienne.
„ 259. „ Rękawiczki damskie skórkowe żółte i kawałek wstążki.
„ 260. „ Cyrkiel.
„ 261. „ Zegarek damski niklowy, czarno oksydowany.

Złoty damski zegarek wraz z łańcuszkiem, złożony u naczelnika gminy w Dębnikach; wreszcie w rękach znalazcy pozostaje pies legawy, czarny, duży, bez marki, tudzież pies białej maści, z obciętemi uszami bez marki.

Magistrat wzywa przeto właścieli wymienionych przedmiotów, aby się po odbiór tychże do Wydziału III. Magistratu zgłosili i prawa swe udowodnili, gdyż w przeciwnym razie po upływie roku przedmioty te będą wydane znalazcom do użytku, po upływie dalszych trzech lat przejdą na wyłączną ich własność, ewentualnie sprzeda je Magistrat na rzecz funduszu miejscowych ubogich.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 14 września 1898.

Prezydent miasta:
Friedlein w. r.

L. 61030.
III.

Przedmioty znalezione.

W czasie od 1 lipca do 31 sierpnia b. r. znaleziono w Krakowie i złożono w Kasie miejskiej następujące przedmioty:

Art. 268. *A.* Okówka srebrna z kandelabra.
„ 293. „ Książka do modlenia.
„ 294. „ Pugilares i 1 zła. 89 ct., 5 starych monet srebrnych i 3 kopiejki.
„ 6302. *B.* Jeden zła.
„ 295. *A.* 3 klucze kasy wertheimowskiej.
„ 296. „ Torebka czarna ręczna, wewnątrz różaniec, obrączka srebrna, 4 kluczyki na kółku, 1 zła. 56 ct., medalik i chustka.
Art. 297. „ Zegarek niklowy z łańcuszkiem.
„ 298. „ Kartka zastawnicza na 3 zła. z tut. Kasy oszczędności.
„ 299. „ Cztery kluczyki.
„ 6308. *B.* Dziesięć zła.
„ 300. *A.* Klucz większy.
„ 301. „ Cztery kluczyki.
„ 302. „ Klucz.
„ 303. „ Pugilaresik z kwotą $23^1/_2$ ct.
„ 304. „ Książka do modlenia.
„ 305. „ 5 kluczyków.
„ 306. „ Pelerynka czarna.
„ 307. „ Parasol.
„ 308. „ Parasol.
„ 309. „ Dwa kluczyki.
„ 310. „ Bilet skarbowy na 4 zł. pol.
„ 271. „ Pugilares i 97 ct.
„ 272. „ Branzoleta wysadzana granatami.
„ 273. „ Chustka.
„ 274. „ Zegarek damski.
„ 275. „ Pugilaresik żółty z 2 ct.
„ 276. „ Parasol czarny z laską.
„ 277. „ Lornetka.
„ 278. „ Książka do modlenia.
„ 279. „ 6 szpulek nici czarnych.
„ 280. „ 10 kluczyków.
„ 281. „ Torebka aksamitna, rękawiczki, kluczyki i chusteczka do nosa.
„ 282. „ Worek z kminkiem.
„ 283. „ Kartka zastawnicza Kasy oszczędności.
„ 284. „ 9 kluczyków na kółku.
„ 285. „ 2 kluczyki.
„ 286. „ Parasol czarny.
„ 287. „ 8 zwijadeł białych nici.
„ 6310. *B.* Książeczka Kasy oszczędności m. Krakowa L. 178466.
„ 288. *A.* Parasol.
„ 289. „ Notes z różnymi papierami.
„ 290. „ 3 nitki koralików.
„ 291. „ 7 kluczy z kółkiem.
„ 292. „ Laska ze srebrną jaszczurką —

wreszcie w rękach prywatnych pozostaje pies gończy, tudzież w miejskim zakładzie Tallarda cap, które Magistrat w drodze licytacyi sprzeda, a kwotę w ten sposób uzyskaną złoży na depozyt w Kasie miejskiej.

Magistrat wzywa przeto właścicieli wymienionych przedmiotów, aby się po odbiór tychże do Wydziału III. Magistratu zgłosili i prawa swe udowodnili, gdyż w przeciwnym razie po upływie roku przedmioty te znalazcom wyda do użytku, zaś po upływie dalszych 3 lat, przejdą one na wyłączną ich własność, ewentualnie sprzeda je Magistrat na rzecz funduszu miejscowych ubogich.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 8 października 1898 r.

Prezydent miasta:
Friedlein w. r.

Nakładem gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.

L. 11. Kraków, dnia 10 Listopada 1898. Rocznik XIX.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 1 zła., składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

REGULAMIN

dla komitetu budowy wodociągu stoł. król. miasta Krakowa i dla kierownika miejskiego biura wodociągowego,

uchwalony na posiedzeniu Rady miejskiej w dniu 14 lipca 1898.

§ 1.

Organa do przeprowadzenia budowy.

Do przeprowadzenia budowy wodociągu miejskiego stoł. król. miasta Krakowa są powołani:

a) Komitet budowy.

b) Kierownictwo budowy.

§ 2.

Komitet budowy.

Komitet budowy składa się z:

a) Prezydenta miasta, jako przewodniczącego;

b) Wiceprezydenta miasta, jako zastępcy przewodniczącego;

c) doradcy prawnego;

d) referenta komitetu budowy przed pełną komisyą wodociągową i Radą miasta p. radcy m. Jana Rottera;

e) c. k. radcy budownictwa p. Józefa Sarego i starszego inżyniera Wydziału krajowego p. Stanisława Chrząszczewskiego;

f) z czterech radców miasta techników a to pp.: Aleksandra Biborskiego, Wandalina Beringera, Władysława Nowackiego i Karola Knausa;

g) z dyrektora budownictwa p. Wincentego Wdowiszewskiego;

h) nadto z kierownika miejskiego biura wodociągowego, c. k. starszego inżyniera p. Romana Ingardena, który jest zarazem kierownikiem budowy i referentem w komitecie.

§ 3.

Prawa i obowiązki Komitetu budowy.

Za podstawę do działania Komitetu budowy służy projekt wodociągu, opracowany w miejskiem biurze wodociągowem, a zatwierdzony przez Radę miasta uchwałą z dnia 26 maja 1898.

Komitet budowy zbiera się w biurze wodociągowem miejskiem w miarę potrzeby, a co najmniej raz na miesiąc na zaproszenie dotyczące, wydane przez Prezydenta miasta lub tegoż zastępcę.

Wszyscy wymienieni wyżej członkowie Komitetu budowy mają prawo do zabierania głosu na posiedzeniach, jako też do głosowania we wszystkich sprawach. Uchwały Komitetu zapadają większością głosów, a w razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący. Do kompletu Komitetu budowy potrzebną jest obecność przewodniczącego lub tegoż zastępcy, kierownika budowy i przynajmniej 3 członków Komitetu

Gdyby Komitet budowy potrzebował do rozpatrzenia pewnych kwestyj zasięgnąć opinii znawców lub przemysłowców, to mają ci tylko głos doradczy.

Z obrad Komitetu ma być spisany protokół, który prowadzi kierownik budowy p. R. Ingarden. Protokół ten ma zawierać w krótkości przebieg dyskusyi, jako też wszelkie uchwały, powzięte przez Komitet budowy, i powinien być na następnem posiedzeniu Komitetu odczytany, a w razie zgodności jego z powziętymi na poprzedniem posiedzeniu uchwałami, podpisany przez przewodniczącego i kierownika budowy.

Komitet budowy ma sobie powierzony zupełny nadzór i kontrolę nad budową wodociągu, a w szczególności należy do obowiązków Komitetu:

a) Czuwać nad tem, by budowa została wykonaną w terminach oznaczonych zgodnie z projektem zatwierdzonym przez Radę miasta, bez przekroczenia kosztów;

b) rozpatrywanie, uchwalanie i zatwierdzanie wniosków, przedstawionych Komitetowi przez kierownika budowy;

c) rozstrzyganie o ewentualnych wnioskach kierownika budowy, zmierzających do zmian zatwierdzonego projektu, o ile one nie dotyczą szczegółów zasadniczych projektu, a więc takich szczegółów konstrukcyjnych, które nie powodują znaczniejszej zmiany projektu, ani większego przekroczenia kosztów budowy, a znajdują pokrycie w przyzwolonym kredycie, wreszcie opiniowanie i przedkładanie pełnej komisyi wodociągowej wniosków na dalej sięgające zasadnicze zmiany projektu;

d) rozpisywanie i przeprowadzanie rozpraw ofertowych na wykonanie robót budowlanych lub też na dostawę urządzeń wodociągowych i przedkładanie pełnej Komisyi wodociągowej wniosków, zmierzających do zatwierdzenia ofert.

Dostawy dzielić należy na możliwie małe grupy, by krajowym dostawcom współubieganie się umożliwić.

e) Ustanawianie cen jednostkowych na roboty w kosztorysach nieprzewidziane i zawieranie umowy z przedsiębiorcami w takich wypadkach, jako też postanowienia co do ewentualnego wykonania takich robót we własnym zarządzie.

Ostateczne załatwienie ofert i umów (ustęp *d)* i *e)* należy do atrybucyi Rady miasta.

f) Wglądanie w rachunki częściowe i końcowe przedsiębiorstw, sprawdzone poprzednio przez kierownika budowy, tak co do wymiarów robót, jako też i co do zaliczonych należytości, i przedkładanie wykazów należytości przedsiębiorstw Prezydentowi miasta do ich asygnowania w kasie miejskiej;

g) rozstrzyganie we wszelkich sporach i nieporozumieniach, jakie mogą zajść między kierownikiem budowy a przedsiębiorcami;

h) rozpatrywanie i opiniowanie wszelkich zażaleń, wniesionych do Rady miasta przez przedsiębiorstwa przeciw zarządzeniom kierownika budowy lub Komitetu budowy.

Komitet budowy wydaje swe decyzye i polecenia do przedsiębiorców pisemnie, dla kierownika budowy zaś przez zanotowanie dotyczących uchwał w protokole obrad Komitetu.

Imieniem Komitetu budowy podpisuje wszelkie pisma przewodniczący względnie jego zastępca.

Wnioski przeznaczone dla Rady miasta przedkłada Komitet budowy Radzie za pośrednictwem pełnej komisyi wodociągowej.

§ 4.

Prawa i obowiązki kierownika budowy.

Kierownik miejskiego biura wodociągowego jest zarazem technicznym kierownikiem całej budowy. Jako taki jest on obowiązany:

a) zarządzać robotami około budowy wodociągu w ten sposób, aby ta była wykonaną zgodnie z zatwierdzonym przez Radę miasta projektem bez przekroczenia kosztów, jako też, ażeby ustanowione termina ukończenia robót, były zachowane;

b) przestrzegać ściśle, aby przedsiębiorstwa stosowały się dokładnie do postanowień ogólnych i szczegółowych warunków budowy, jako też, aby uskuteczniały roboty co do ich jakości zgodnie z postanowieniami kosztorysów;

c) odbierać i kontrolować materyały budowlane dostarczane przez przedsiębiorstwa do budowy, tak co do ich jakości, jako też i co do ich wymiarów, przeprowadzać kontrolę ścisłą dostarczonych rur wodociągowych, zasuw, hydrantów, studzien publicznych i t. p. części składowych; kontrolować dokładnie montowanie żelaznych części wodociągu i przeprowadzać przepisane warunkami próby ciśnienia w gotowych rurociągach, ewentualnie także na placach składowych na pojedynczych rurach, zasuwach, hydrantach i t. p.; uskuteczniać próby dostawianych cementów portlandckich, w myśl przepisów dotyczących Towarzystwa austr. inżynierów i architektów, jednem słowem rozwinąć najobszerniejszą kontrolę nad budową i niczego nie zaniedbać, coby mogło ujemnie wpłynąć na jakość budowy.

d) W celu umożliwienia kierownikowi budowy należytego dopilnowania tej rozległej budowy, upoważnia się go do poruczania urzędnikom biura wodociągowego bezpośredniego nadzoru nad robotami, w miarę jego własnego uznania.

e) Kierownik budowy prowadzi główny dziennik budowy, odnoszący się do całej budowy wyznaczeni zaś przez kierownictwo budowy inspycyenci budowy prowadzą na pojedynczych placach budowy osobne dzienniki budowy, a to dla każdego przedsiębiorstwa osobno.

Dzienniki te mają dać ile możności dokładny obraz przebiegu robót, a ponieważ mają one służyć także za podstawę do obliczenia należytości przedsiębiorstw, powinny zawierać wszystkie ważne szczegóły budowy, a przedewszystkiem wszystkie wymiary takich części składowych wodociągu, których sprawdzenie późniejsze jest niemożliwe, a mianowicie: głębokości i wymiary fundamentów, wymiary wmurowanych pod tragarzami żelaznymi kamieni ciosowych, wagę konstrukcyi żelaznych, wymiary wykonanych rurociągów, wyniki dokonanych prób ciśnienia i t. p.

W dzienniku budowy skonstatuje kierownik każde spóźnienie się przedsiębiorcy z wykonaniem umowy, czyli takowa dostarczenia materyału, czy uskuteczniania robót dotyczy i dołączy swą uwagę, jaki wpływ wywarło to spóźnienie na tok i program robót na dotyczącym placu.

Dzienniki budowy mają być w odstępach tygodniowych przedkładane przedsiębiorstwu do przejrzenia i do podpisania, nadto mają być one podpisywane przez prowadzącego dziennik inspicyenta, jako też przez kierownika budowy.

Przedsiębiorcy należy pozwolić na wpisywanie ewentualnych życzeń, zarzutów lub zażaleń do dziennika budowy.

f) Gdyby się okazała w toku budowy potrzeba przedsięwzięcia zmian w projekcie budowy, lub też, gdyby się okazały potrzebne roboty nieprzewidziane projektem i kosztorysem, ma kierownik budowy przedłożyć komitetowi budowy dotyczące wnioski

W razie nagłej potrzeby zarządzenia zmiany pewnej roboty, która ani na trwałość budowy, ani na koszta jej nie wpływa, może ją kierownik budowy na własną odpowiedzialność zarządzić, winien jednak zawiadomić o tem Komitet budowy na najbliższem zebraniu.

Gdyby się okazała potrzeba zarządzenia robót, na które w umowach z przedsiębiorcami nie ma przewidzianych cen jednostkowych, ma kierownik budowy postarać się o przygotowanie do zawarcia dotyczącej umowy z przedsiębiorstwem i przedłożyć wynik komitetowi budowy do zatwierdzenia.

g) Dla utrzymania ewidencyi i kontroli budowy ma kierownik budowy utrzymywać wszelkie plany, akta, rachunki i t. p. w należytym porządku i udzielać je na każdorazowe żądanie Komitetowi budowy do przejrzenia i sprawdzania, nadto powinno być każde zamówienie, jako też każdy rysunek do zamówień należący, przed wydaniem go z biura wodociągowego, przedłożone Komitetowi budowy do zatwierdzenia.

Zamówienia wszelkie, wciągnięte do księgi zamówień, wydaje przedsiębiorcom kierownik budowy z podpisem własnym.

Również podpisuje kierownik budowy wszelkie polecenia do przedsiębiorstw wydawane, w sprawach budowy ze strony kierownictwa budowy.

h) Kierownik budowy jest obowiązany sprawdzać

dokładnie wszelkie rachunki, przedkładane przez przedsiębiorstwa na peryodyczne wypłaty, zbadać stan i rozmiar wykonanych, a rachunkiem objętych robót, w obecności przedsiębiorcy lub tegoż zastępcy, spisać dotyczący protokół odbioru, podpisany przez kierownika budowy i przedsiębiorcę i przedłożyć go następnie razem ze sprawdzonym rachunkiem i planami wykonawczymi Komitetowi budowy do dalszego postanowienia.

i) Próby ciśnienia w gotowych rurociągach przeprowadza kierownik budowy sam w obecności przedsiębiorstwa i zapisuje dotyczące uwagi i potwierdzenia w dzienniku budowy, któreto zapiski ma także przedsiębiorca podpisywać.

O dokonywaniu prób ciśnienia w gotowych rurociągach tudzież o odbiorze materyałów budowlanych, rur wodociągowych i pojedynczych części składowych wodociągu, ma kierownik budowy zawiadomić członków Komitetu budowy, którzy, o ile są obecni przy tych próbach i odbiorach materyałów budowlanych, podpisują dziennik budowy, a kierownik budowy udzieli im wszelkich wyjaśnień, jakichby od niego żądali.

Spostrzeżenia, przez członków Komitetu budowy przy téj sposobności poczynione, powinny być zapisywane w dzienniku budowy i przez nich podpisywane.

k) Oprócz protokołu rozpraw Komitetu budowy i dzienników budowy ma kierownictwo prowadzić:

1) Dziennik wszystkich do kierownictwa budowy wpływających pism, z oznaczeniem ich załatwienia;

2) książkę zamówień dla przedsiębiorstwa osobną;

3) książkę kasową, zawierającą wszystkie wypłaty.

l) Kierownik budowy powinien wreszcie zwracać szczególną uwagę na wszystko, co może być z korzyścią lub niekorzyścią dla samej budowy połączone i informować w tym względzie Komitet budowy.

§. 5.

Komisya kolaudacyjna.

Kolaudacyę i superkolandacyę całej budowy, względnie działów tejże, pojedynczemi przedsiębiorstwami objętych, przeprowadza komitet budowy.

Komisya kolaudacyjna ma na podstawie ostatecznego obrachunku, sprawdzonego przez kierownictwo budowy, i przy użyciu dotyczących planów wykonawczych, sprawdzić dokładnie w obecności przedsiębiorcy wszystkie rachunkiem objęte roboty, zbadać ich jakość, przedsięwziąść potrzebne w tym celu próby, skontrolować rachunek, spisać wreszcie dotyczący protokół i przedłożyć go Komisyi wodociągowej do dalszego postanowienia, względnie do przedłożenia dotyczących wniosków Radzie miasta.

§. 6.

Członkowie Komitetu budowy otrzymują po jednym egzemplarzu niniejszego regulaminu.

L. 63829.

III.

Przedmioty znalezione.

W czasie od 1 do 30 września 1898 r. znaleziono w Krakowie i złożono w Kasie miejskiej następujące przedmioty:

Art. 312. *A.* Dwa kawałki mosiężne z okucia okiennego.
„ 317. „ Dwa woreczki.
„ 318. „ Skórzany pugilares z kwotą 3 zła. 34 ct. i z kartkami loteryjnemi.
„ 319. „ Brelok od zegarka z topazem.
„ 320. „ Czarna jedwabna parasolka.
„ 321. „ Okulary w oprawie drucianej.
„ 322. „ Zarzutka damska czarna.
„ 6578. *B.* 5 złr.
„ 323. *A.* Peleryna biała damska.
„ 324. „ Pugilaresik z kwotą 2 złr. 78 ct.
„ 325. „ 7 kluczyków, chusteczka i list przewozowy Jana Wibry.
„ 326. „ 3 klucze.
„ 327. „ Zarzutka męska.
„ 328. „ Fartuszek damski perkalowy.
„ 329. „ 2 klucze.
„ 6580/330 *A.* Woreczek płócienny z kwotą 1 zła. 10 ct.
„ 331. *A.* Rękawiczka.
„ 332. „ Srebrny nóż.
„ 333. „ Różaniec.
„ 334. „ Sakiewka z kwotą 10 ct.
„ 335. „ Klucz.
„ 336. „ Pugilares czarny skórkowy.
„ 337. „ Portmonetka z kwotą 32 ct.
„ 338. „ Łańcuszek od zegarka złoty.
„ 339. „ Pugilares czarny i banknot na 5 zła., listy i blankiety wekslowe.
„ 340. „ Obróża.
„ 341. „ Zegarek damski srebrny, jednokopertowy z łańcuszkiem.
„ 342. „ Klucz.
„ 343. „ Zeszyt „Tygodnika illustrowanego“.
„ 344. „ 7 chusteczek do nosa.
„ 345. „ 2 klucze.
„ 346. „ Skórzana torebka z pugilaresem i kwotą $94\frac{1}{2}$ ct. oraz 6 kluczów.
„ 347. „ Kosz, flaszka wina, flaszka wody mineralnej i 2 garnuszki.
„ 6585. „ Kupon austro-węg. banku od listu zastawnego Nr. 4060 ser. 36, płatny 1/10 1898 r.

Magistrat wzywa przeto właścieli wymienionych przedmiotów, aby się po odbiór tychże do Wydziału III. Magistratu zgłosili i prawa swe udowodnili; gdyż w przeciwnym razie po upływie roku przedmioty te będą wydane znalazcom do użytku, po upływie zaś dalszych trzech lat przejdą na wyłączną ich własność, ewentualnie sprzeda je Magistrat na rzecz funduszu miejscowych ubogich.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 25 października 1898 r.

Prezydent miasta:
Friedlein w. r.

L. 66122

II.

OBWIESZCZENIE.

Ś. p. Kazimierz Pawłowski, egzekutor miejski, przestał pełnić obowiązki egzekutora z dniem 22 października b. r. z powodu śmierci.

Wzywa się przeto niniejszem osoby interesowane aby o wymianę kwitów, lub też o zaspokojenie preten-

syj, jakieby do ś. p. Kazimierza Pawłowskiego z tytułu jego urzędowania, jako egzekutora miejskiego, mieć mogły — zgłosiły się do Wydziału II Magistratu w przeciągu trzech miesięcy, licząc od dnia 1 listopada 1898 r., po upływie bowiem tego terminu Magistrat **kaucyę służbową** wyda, zaś osoby później się zgłaszające, z ich pretensyami na drogę prawa odeszle. —

W Krakowie dnia 26 października 1898 r.

Prezydent miasta:
Friedlein w. r.

Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń jawnych).

Posiedzenie zwyczajne (64 w kad. XI.) **z dnia 7 lipca 1898 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta

I. Wiceprezydent miasta: Dr. Pieniążek Karol.

Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam.

Radców miejskich obecnych **31.** Radcy miejscy: Chmurski, Epstein, Fritsch, Dr. Górski, Dr. Horowitz, Dr. Ichheiser, Kroebl, Kwiatkowski, Dr. Popiel, Schmelkes, Dr. Staniszewski, Stryjeński, Szancer, hr. Wodzicki, **(14)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej radcy: Biborski, Chyliński, Landau, Łapiński, Mendelsburg. Dr. Paszkowski, Dr. hr. Potocki, Dr. Rosenblatt, Slęk, Szpakowski, Dr. hr. Tarnowski, Tilles, Dr. Wiszniewski **(13).**

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczorem.

Sekretarz odczytuje nadeszłe do Rady pisma:

a) JE. P. Namiestnik wskutek reskryptu JE. P. Prezydenta Ministrów z 14 czerwca br. L. 850/M. P. zawiadamia, że **Jego Ces. i Król. Apostolska Mość polecił najłaskawiej wyrazić Najwyższe podziękowanie za wyrazy współczucia, złożone imieniem Rady m. Krakowa, z powodu śmierci Jego Ces. i Król. Wysokości Najdostojniejszego Arcyksięcia Leopolda.**

Przyjęto do wiadomości. (L. 406/prez.) —

b) Wydział krajowy zawiadamia, że postanowił urządzić w Krakowie **majsterski kurs szewski** dla 14 uczestników (7 z Krakowa, 7 z innych miast zachodniej Galicyi), pod warunkami bliżej w piśmie Wydziału krajowego podanymi.

Przekazano komisyi przemysłowej. (L. 41204.) —

c) **Towarzystwo lekarskie krakowskie o odstąpienie** kawałka **gruntu,** położonego między torem kolejowym a nowo otwartą ul. Radziwiłłowską.

Przekazano Sekcyi I. (L. 29235.) —

d) **Dyrekcya Kasy Oszczędności** zawiadamia o występujących członkach wielkiego Wydziału w roku bieżącym.

Przyjęto do wiadomości. (L. 40019.) —

Rada udzieliła **urlopy** następującym radcom miejskim: **hr. Wodzickiemu** na 6 tygodni, **Drowi Ponikle** na 5 tygodni, **Drowi Doboszyńskiemu** na 2 miesiące, **Bartoszewiczowi** na 5 tygodni i **Bujańskiemu.** —

Przewodniczący przemówił jak następuje:

„W dniu 22 czerwca stawili się przedemną wszyscy pp. **urzędnicy Magistratu** i **złożyli** na ręce moje **wyrazy najgorętszego podziękowania** dla Prześwietnej Rady **za polepszenie ich bytu przez uchwalenie podwyższenia płac** i za podniesienie ich znaczenia wobec społeczeństwa, przez zrównanie ich stanowisk ze stanowiskiem urzędników państwa, oświadczając przytem, że zwolnieni szczodrobliwością Prześwietnej Rady, od nadmiernych trosk materyalnych, starać się będą wszelkiemi siłami, wytrwałą pilnością i gorliwością w spełnianiu swych obowiązków, okazać się godnymi wyświadczonego im dobrodziejstwa.

To oświadczenie wdzięczności urzędników miejskich raczy Prześwietna Rada przyjąć do wiadomości, jak niemniej podziękowanie moje z powodu **podwyższenia dotacyi prezydyalnej**". —

Następnie zawiadamia Przewodniczący, iż stosownie do uchwały Rady m., udał się z pp. Drem Doboszyńskim i Chylińskim na uroczystość Palacky'ego do Pragi. Już podczas podróży przyjmowano delegacyę owacyjnie na każdej stacyi, a przyjęcie w samej Pradze było świetne. Przewodniczący uprasza o upoważnienie go do **wyrażenia podziękowania Radzie miejskiej pragskiej, za świetne przyjęcie, jakiego delegacya Rady m. Krakowa doznała w czasie uroczystości Franciszka Palacky'ego w Pradze.**

Żądane upoważnienie udzielono jednomyślnie. (L. 440/prez.) —

R. m. Dr. P o n i k ł o uzasadnia i czyni następujący wniosek naglący:

Rada miejska uchwali!

„Wnieść do JE. Pana Namiestnika przedstawienie, aby raczył wyjednać jak najrychlejsze **zniesienie stanu wyjątkowego dla obrębu m. Krakowa,** zarządzając tymczasowo, ze względu na ekonomiczne stosunki i ruch naukowy, możebnie najłagodniejsze wykonywanie stanu wyjątkowego".

Nagłość uchwalono i wniosek przyjęto. (L. 418/pr.) —

R. m. B a r t o s z e w i c z dodaje, że stan wyjątkowy ukróca prawa obywatelskie i to należy zaznaczyć w piśmie do Namiestnika i dlatego wnosi poprawkę, aby na wstępie wniosku r. m. Dra Ponikły dodać słowa: „Stając w obronie praw obywatelskich".

R. m. Dr. K a s p a r e k zauważa, iż poprawka r. m. Bartoszewicza jest krytyką rządu, coby mogło za sobą pociągnąć rozwiązanie Rady.

R. m. R o t t e r wnosi dodatek do poprawki r. m. Bartoszewicza: „i interesów miasta".

W głosowaniu poprawkę r. m. Bartoszewicza wraz z dodatkiem r. m. Rottera przyjęto. —

R. m. Dr. S e i n f e l d czyni wniosek naglący:

1) Służbie przy straży pożarnej a mianowicie: *a)* sierżantom, *b)* nadpompierom, *c)* pompierom, *d)* fornalom, *e)* służbie czyszczącej miasto, słowem, całej **służbie przy straży pożarnej** uchwala się **dodatek drożyźniany po 25 zła.**

2) **Dyetaryuszom przy Magistracie po 25 zła.**

R. m. R o t h w e i n popiera ten wniosek, ale oświadcza się za pewnemi modyfikacyami.

R. m. Dr. K o h n sprzeciwia się nagłości ze względów regulaminowych.

R. m. Dr. P i e n i ą ż e k odczytuje uchwałę Rady miejskiej pod tym względem, która pozwala na nagłe traktowanie tego wniosku i popiera usilnie wniosek r. m. Dra Seinfelda.

R. m. Dr. Pareński popiera ten wniosek, ale prosi także o dodatek drożyźniany dla służby przy Talardzie.

Przewodniczący sądzi, iż wystarczy uchwalić zasadę, a rozdział zostawić Sekcyi III. i II.

R. m. Dr. Leo wnosi: *a)* „Rada miejska uchwala w zasadzie przyznanie zapomogi drożyźnianej służbie czyszczenia miasta, straży pożarnej i stróżom nocnym. *b)* Zapomoga ta nie może przekroczyć 10% rocznej płacy tych funkcyonaryaszy. *c)* Rozdzieleniem zapomogi zająć się ma w ciągu lipca b. r. Prezydyum miasta w porozumieniu z Sekcyą II.

R. m. Bartoszewicz żąda uchwalenia, jako zasady 10%, a indywidualizować mają Sekcye.

R. m. Rotter popiera wniosek r. m. Bartoszewicza.

R. m. Dr. Seinfeld przedstawia sprawę cyfrowo i oświadcza, iż zgadza się na wniosek r. m. Bartoszewicza.

R. m. Dr. Jordan wnosi, by dla dyetaryuszy przyznać kwotę 1640 złr. i rozdział tej kwoty zostawić Prezydentowi miasta, a dla służby straży pożarnej i Talarda uchwalić taki dodatek, jaki dostała służba Magistratu.

R. m. Dr. Cyfrowicz zgadza się co do dyetaryuszy, na wniosek r. m. Dra Jordana, ale co do służby popiera wniosek r. m. Dra Lea.

R. m. Dr. Rothwein zaznacza, że rozdział kwoty należy do Prezydenta miasta a nie do Sekcyi.

W głosowaniu przyjęto co do dyetaryuszy wniosek r. m. Dra Jordana, a co do służby wniosek r. m. Dra Lea. (L. 127/prez. i 68321.) —

R. m. X. Dr. Bukowski czyni wniosek naglący wyboru **komisyi ubogich**. Nagłość wniosku upadła.

Na tem zamknął Przewodniczący dla braku kompletu posiedzenie o godzinie 7 minut 30 wieczór.

Posiedzenie nadzwyczajne (65 w kad. XI.) **z dnia 14 lipca 1898 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
I. Wiceprezydent miasta: Dr. Pieniążek Karol.
Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam.

Radców miejskich obecnych **30.** Radcy miejscy: Beringer, Biborski, Chmurski, Chyliński, Dr. Doboszyński, Epstein, Fritsch, Dr. Górski, Dr. Horowitz, Dr. Ichceiser, Jawornicki, Kroebl, Kwiatkowski, Dr. Pareński, Dr. hr. Potocki, Slęk, Szancer, Szpakowski **(18)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nieusprawiedliwili zaś nieobecności swej radcy: Bujański, Dr. Domański, Dr. Leo, Dr. Lustgarten, Dr. Rosenblatt, Dr. Rothwein, Schmelkes, Stryjeński, Dr. hr. Tarnowski, hr. Wodzicki **(10)**.

Początek posiedzenia o godzinie 6 min. 30 wieczór.

Sekretarz odczytuje pismo:

Prezydyum Rady król. gł. m. Pragi dziękuje za gościnne **przyjęcie delegacyi m. Pragi. w czasie uroczystości Mickiewiczowskich w Krakowie.** (L. 439/prez.) —

Rada m. udzieliła urlopu na 2 miesiące r. m. **Szancerowi.** (L. 383/prez.) —

R. m. Dr. Propper uzasadnia następujący wniosek nagły:

„Rada m. uchwali!

Wybrać komisyę celem zbadania nader licznych zażaleń obywateli miasta, na za wysoki **wymiar podatku osobisto-dochodowego** i przedstawienia imieniem Rady miasta wyniku tychże badań komisyi krajowej i c. k. Ministerstwa Skarbu".

Nagłość sprawy uchwalono.

R. m. Dr. Popiel uważa wniosek r. m. Dra Proppera za słuszny, ale nie wie, czy głos Rady m. będzie rozstrzygający, lub wogóle nawet dopuszczalny; komisya podatkowa wyszła z wyboru, komisya z Rady prawdopodobnie nie będzie miała głosu; mogłaby ona co najwyżej dotkniętemu podatkiem obywatelowi dać dobrą radę.

R. m. Dr. Propper popiera swój wniosek.

Wniosek r. m. Dra Proppera przyjęto i na jego propozycyę wybrano do tejże komisyi następujących radców: Bereźnickiego, Mendelsburga, Dra Pieniążka, Dra Staniszewskiego, Dra Stycznia, Dra Weigla i Dra Proppera. —

Imieniem Sekcyi I. uzasadnia dyrektor Budownictwa miejskiego Wdowiszewski, następujący wniosek nagły:

Rada miasta uchwali następującą deklaracyę!

„Ponieważ gmina m. Krakowa wykonała już kanalizacyę dzielnicy VI. aż do granic miasta przy rogatce Rakowickiej i to z uwzględnieniem zabudowania gruntów, po obu stronach drogi rakowickiej położonych, przeto **wykonanie połączenia ścieków krytych z nowego szpitala garnizonowego, pod drogą rakowicką,** nie napotka na żadne przeszkody i gmina m. Krakowa w razie budowy rzeczonego szpitala, zezwoli na wpuszczenie śluzy kanałowej szpitalnej do kanału miejskiego, w ulicy Rakowickiej położonego, jak również zezwoli na odprowadzenie nim ze szpitala garnizonowego wód meteorycznych i kuchennych zaraz, zaś odchodów ludzkich, odpowiednio odrażonych i zneutralizowanych, z chwilą zaprowadzenia wodociągów i urządzenia spłukiwania w kanałach. — Nadto zobowiązuje się gmina miasta Krakowa **doprowadzić** własnym kosztem główny **rurociąg gazowy aż do bramy szpitala przy drodze rakowickiej,** w razie, jeżeli szpital garnizonowy zechce zaprowadzić u siebie oświetlenie gazowe, oraz przyjmuje obowiązek oświetlenia dróg dojazdowych publicznych, własnością gminy m. Krakowa będących".

Nagłość uchwalono i wniosek przyjęto jednomyślnie. (L. 44586.) —

Imieniem komisyi wodociągowej r. m. Rotter wnosi:

Rada miejska uchwali!

1. **Do przeprowadzenia budowy wodociągu ustanawia się Komitet budowy,** który za pośrednictwem komisyi wodociągowej ma przedkładać wnioski Radzie miasta.

2. **Zatwierdza się skład i regulamin dla komitetu budowy** *).

R. m. Dr. Weigel zgadza się na wnioski, ale czyni poprawkę, aby komitet budowy kooptował r. m. Knausa.

Sprawozdawca zgadza się na dodatek r. m.

*) Regulamin wraz z uchwalonemi poprawkami zamieszczony powyżej na str. 89—91.

Dra Weigla, nadto wymienia stylistyczne błędy w regulaminie, które prostuje.

R. m. Dr. Jordan wnosi dwie poprawki do lit. *d*. § 3. a mianowicie: *a)* „przyczem dostawcy miejscowi i krajowi przedewszystkiem uwzględniani być winni“; *b)* „a dostawy dzielić należy na możliwie małe grupy, by krajowym dostawcom współubieganie się umożliwić“.

R. m. Dr. Staniszewski wnosi, aby w ustępie *c)* § 3. zamiast wyrazu „ugody“, użyć wyrazu „umowy“, nadto do ustępów *d)* i *e)* tego wnosi następujący dodatek: „Ostateczne załatwienie ofert i umów (ustęp *d)* i *e)* należy do atrybucyi Rady miasta“. Dalej wnosi, aby w § 3. ustęp *h)* zupełnie opuścić, a w § 4. do ustępu *e)* alinea 2-ga wnosi następujący dodatek: „W dzienniku budowy skonstatuje kierownik każde spóźnienie się przedsiębiorcy z wykonaniem umowy, czyli ono dostarczenia materyału, czy uskutecznienia robót dotyczy i dołączy swą uwagę, jaki wpływ wywarło to spóźnienie na tok i program robót na dotyczącym placu“.

R. m. Dr. Seinfeld wnosi do ust. *d)* § 3. poprawkę, aby przed wyrazem: „wniosków“ wstawić wyrazy „a następnie Radzie miasta“.

R. m. Dr. Popiel wyraża przekonanie, że regulamin po wyborze komitetu budowy, będzie przez referenta odczytywany.

R. m. Dr. Weigel wnosi: „Upoważnia się Prezydyum Rady, aby w naglących wypadkach zarządziło tymczasowo, co należałoby do atrybucyi Rady miasta a usprawiedliwiło zarządzenia te co do spraw wodociągowych, na najbliższem pełnem posiedzeniu Rady miejskiej“. (L. 48612.)

Sprawozdawca zgadza się na ten wniosek, oraz na kwestyę formalną, podniesioną przez r. m. Popiela, co do odczytywania regulaminu.

Skład komitetu z poprawką r. m. Dra Weigla co do kooptacyi r. m. Knausa przyjęto, oraz uchwalono, iż te paragrafy regulaminu, do których nikt poprawek nie zgłasza — uważa się za przyjęte.

R. m. Dr. Kasparek prosi o wyjaśnienie do ustępu *c)* w § 3 i wnosi, aby po słowach „w takich wypadkach“ dodać wyrazy: „pod zastrzeżeniem zatwierdzenia przez Radę miejską“.

Sprawozdawca zgadza się na pierwszy ustęp wniosku r. m. Dra Jordana, ale na drugi nie.

R. m. Dr. Jordan cofa pierwszy ustęp swego wniosku.

Sprawozdawca zgadza się na dodatek r. m. Dra Staniszewskiego co do punktów *d)* i *e)* w § 3.

R. m. Dr. Seinfeld i Dr. Kasparek cofają swoje wnioski.

Wicepr. Dr. Pieniążek sprzeciwia się opuszczeniu ustępu *h)* w § 3.

R. m. Dr. Kasparek przemawia za zostawieniem tego ustępu, żąda tylko, aby wyraz „rekursów“ zastąpiono wyrazem „zażaleń“.

Sprawozdawca przyjmuje wyraz „zażaleń“.

Ustęp *h)* z poprawką r. m. Dra Kasparka przyjęto; dalej przyjęto dodatek r. m. Dra Staniszewskiego do ustępu *e)* alinea 2-ga w § 4. i w ten sposób uchwalono cały regulamin. (L. 48611.) —

W końcu poddaje Przewodniczący pod głosowanie wniosek r. m. Dra Weigla co do upoważnienia Prezydyum do zarządzeń w nagłych wypadkach.

Wniosek ten przyjęto. —

Na tem zamknął Przewodniczący dla braku kompletu posiedzenie o godz 7 minut 30 wieczór.

Posiedzenie nadzwyczajne (66 w kad. XI.) **z dnia 12 września 1898 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
I. Wiceprezydent miasta: Dr. Pieniążek Karol.
Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam.

Radców miejskich obecnych **33.** Radcy miejscy: Dr. Bandrowski, Beringer, Bujański, Dr. Bujwid, Chmurski, Chyliński, Dr Doboszyński, Epstein, Fritsch, Dr. Ichheiser, Dr. Jordan, Dr. Kohn, Landau, Nowacki, Dr. Pareński, Dr. Popiel, Dr. Propper, Rehman, Dr. Rosenblatt, Schmid, Dr. Seinfeld, Ślęk, Szancer, Dr. Wiszniewski, hr. Wodzicki **(25)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 12 w południe.

Przewodniczący przemówił, jak następuje:

„Boleść ściska serce, łza ciśnie się do oka, gdy dziś spełnić mi wypada ciążący na mnie obowiązek uwiadomienia Was Panowie, o nieodżałowanej stracie, jaką poniósł Najjaśniejszy Pan i Monarchia Austryacka.

Jak grom niespodziewany z pogodnego nieba spadła na nas straszna, przerażająca ogromem nieszczęścia **wiadomość o śmierci Najjaśniejszej Pani**, tem bardziej wstrząsająca serca i umysły, że ta pełna cnót i miłości bliźniego Pani, padła ofiarą zbrodniczego zamachu.

Cios to najstraszniejszy, jaki dotknąć mógł Najmiłościwiej panującego nam Monarchę, bo pozbawił go Najdostojniejszej towarzyszki życia, podzielającej z nim dobre i złe chwile tego panowania, z którego mimo najlepszej jego chęci i woli uszczęśliwienia podległych mu narodów, zbieg okoliczności i los zawistny splotły dla Niego jeden wieniec niepowodzeń, zgryzot i nieszczęść.

Pogrążyła ludy Monarchii śmierć ś. p. Cesarzowej w głęboki żal i smutek, bo odczuwają one żywo nieodżałowaną stratę Tej, która będąc przedmiotem miłości i uwielbienia Monarchy, siłą ducha swego dodawała mu otuchy i podziwienia godnej wytrwałości, w chwilach pełnych niezwalczonych prawie trudności i nieszczęść w sprawowaniu rządów.

Naród nasz, który żywił nadzieję, iż nie minie go ta błoga chwila, w której złożyć będzie mógł hołd swej Królowej na własnej ziemi, ogarnął tem większy smutek i przygnębienie; przeraźliwem też echem odbiła się ta straszna wiadomość w mieście naszem, napełniając serca mieszkańców, bezmiernym żalem i boleścią. Nie mógł bowiem los zawistny wymierzyć sroższego ciosu w Najjaśniejszego Pana i ludy monarchii, jak zabierając Tę, która przez lat 44, dzierżąc z Nim berło i koronę, znaczyła lata swego panowania dobroczynnością i miłosierdziem.

Oby Przedwieczny, który przez lat 50 dodawał sił Najmiłościwiej panującemu nam Monarsze do dźwigania ciężkiego brzemienia rządów, dozwolił mu znieść w łasce Swej bezmiernej ten świeży straszny cios, jakim doświadczyć Go Mu się podobało i zachował Najjaśniejszego Pana i Opiekuna naszego dla dobra podwładnych mu ludów“.

Rada wysłuchała tej mowy stojąc.

Dalej przemówił Przewodniczący: „Wyraz żalu i boleści, jaki Panowie daliście, a którym wszyscy przejąci jesteśmy, pozwala mi, odgadując uczucia Wasze, przedstawić Panom następujące wnioski:

1) **Rada miasta z powodu zgonu Najjaśniejszej Pani, wyraża najgłębszą boleść i uprasza Prezydenta miasta, aby wyrazy tych uczuć złożył u stóp Tronu.**

2) **Rada miasta uchwala wziąść udział w pogrzebie Najjaśniejszej Pani przez osobną deputacyę, której skład oznaczy Prezydent miasta.**

Wnioski te przyjęto jednomyślnie. —

Na tem zamknął Przewodniczący na znak żałoby posiedzente o godzinie 12 minut 20 w południe.

Posiedzenie nadzwyczajne (67 w kad. XI.) **z dnia 29 września 1898 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. Wiceprezydent miasta: Dr. Pieniążek Karol.

Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam.

Radców miejskich obecnych **41**. Radcy miejscy: Bujański, Chyliński, Dr. Doboszyński, Epstein, Dr. Górski, Dr. Horowitz, Dr. Ichcheiser, Kroebl, Dr. Pareński, Dr. Paszkowski, Dr. Popiel, Dr. hr. Potocki, Dr. Propper, Dr. Rothwein, Dr. Weigel, hr. Wodzicki **(16)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwił zaś nieobecności swej radca miejski Dr. hr. Tarnowski **(1)**.

Początek posiedzenia o godzinie 5 min. 30 wieczór.

Sekretarz odczytuje pisma, nadeszłe do Rady:

1) C. k. Prezydyum Ministerstwa reskryptem z dnia 9 września br. L. 10221/pr. zawiadamia, iż Jego Ces. i Król. Apostolska Mość polecił wyrazić Radzie m. Krakowa **Najwyższe podziękowanie za życzenia złożone w dniu Najwyższych urodzin.**

Przyjęto do wiadomości. (L. 59221.) —

2) C. k. Delegat Namiestnika, reskryptem z dnia 21 września 1898 L. 199/pr., zawiadamia, iż **Jego Ces. i Król. Apostolska Mość raczył wskutek licznych i wzniosłych objawów żałoby z powodu śmierci Jej Ces. i Król. Mości, wystosować Najmiłościwiej pismo odręczne do JE. Pana Ministra Prezydenta i odezwę do ludów.**

Przyjęto do wiadomości. (L. 61188.) —

3) Książęco-biskupi Konsystorz w Krakowie odezwą z 5 września br. L. 4339 popiera usilnie **petycyę Komitetu kościelnego parafii WW. Swiętych w Krakowie o udzielenie subwencyi na restauracyę kościoła św. Piotra i Pawła.**

Przekazano Sekcyi IV. (L. 56525) —

4) Ogolne zgromadzenie właścicieli realności w Krakowie prosi o zmianę warunków licytacyjnych, odnoszących się do **budowy wodociągów.**

Przekazano Komitetowi budowy wodociągów. (L. 59242). —

Przed przystąpieniem do porządku dziennego przemówił Przewodniczący, jak następuje:

„W dniu 18 lipca b. r. śmierć przecięła pasmo żywota **ś. p. Dra Alfreda Obalińskiego,** profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego, zaledwie lat 54 liczącego.

Zmarły wykształciwszy się w Uniwersytecie krakowskim, odsłużył się tej prastarej szkole przez szereg lat, jużto jako asystent katedry chirurgicznej, już też jako docent, a wreszcie po kilkunastoletniej pracy, jako rzeczywisty profesor chirurgii. — O znakomitem uzdolnieniu zmarłego świadczy najlepiej ta okoliczność, iż własna pracą, nie szukając nauki u obcych, mimo trudności doznanych, zdobył to wysokie stanowisko zawodowe, na które go przed rokiem powołano. Sympatyczna powierzchowność, pogodne zawsze oblicze, obok ujmującego obejścia, czyniły go pożądaną osobistością w towarzystwie, a wzbudzającym zupełne zaufanie doradcą wobec cierpiących. Prawość charakteru, wykształcenie i trafne zdanie o sprawach publicznych, spowodowały mieszkańców naszego miasta, iż mu w r. 1890 mandat do Rady miasta powierzyli. Nie długo jednak piastował godność radziecką, spostrzegł bowiem rychło, że rozległa praktyka, jaką swej wiedzy zawodowej i zręczności operatorskiej zawdzięczał, nie pozwalała mu z właściwą sobie pilnością spełniać obowiązków radzieckich. Po ukończeniu więc sześcioletniej kadencyi w r. 1896, mimo życzenia wyborców, nie wrócił do Rady miasta. Zbyt niedawno to, jak Go widzieliśmy w naszem gronie, zbytecznem więc byłoby przypominać jak gorliwym i użytecznym był współpracownikiem. Niewdzięcznie jednak byłoby pominąć milczeniem zasługę, którą położył przez zorganizowanie i wprowadzenie w życie założonego w r. 1891 przez ś. p. barona Mundyego w naszem mieście Towarzystwa ratunkowego, które tak znakomite oddaje mieszkańcom Krakowa usługi. K t o k i e d y k o l w i e k z a j m o w a ł s i ę o r g a n i z a c y ą j a k i e g o b ą d ź T o w a r z y s t w a, t e n d o ś w i a d c z y ł, j a k t r u d n o j e s t u n a s u t r z y m a ć j e p r z y ż y c i u i n i e d o p u ś c i ć b y w d z i a ł a n i u o s t y g ł o. Ta jedna zasługa zmarłego wystarcza przeto, aby pamięć o Nim przeszła do potomności. Śmierć Jego pozbawiła miasto nasze czcigodnego obywatela, uniwersytet znakomitego profesora, a cierpiąca ludzkość niepospolitego lekarza“.

Mowy tej wysłuchała Rada stojąc. —

Potem przemówił Przewodniczący w następne słowa:

„W dniu 4 sierpnia b. r. poniósł kraj nasz nieodżałowaną stratę przez śmierć **ś. p. X. Kardynała Dra Sylwestra Sembratowicza,** Arcybiskupa-metropolity lwowskiego. Wiadomość o zgonie tego Księcia Kościoła boleśnie odczuł kraj cały, bo społeczeństwo nasze wysoce ceniło niespożyte zasługi, jakie zmarły dla Kościoła i narodu ruskiego a tem samem i dla kraju, naszego położył. Urodzony w Dosznicy w roku 1836, otrzymał wykształcenie duchowne w Rzymie, gdzie też stopień doktora teologii uzyskał. Po powrocie do kraju, piastował zmarły kolejno różne godności kościelne, poczem w roku 1879 mianowany był biskupem a w r. 1885, po ustąpieniu swego poprzednika, wyniesiony został na krzesło arcybiskupie grecko-katolickie lwowskie, wreszcie w r. 1895 godność kardynalską otrzymał. Na wszystkich przebieżonych szczeblach hierarchii, obok innych przymiotów, towarzyszyły mu nieodstępnie uprzejmość i ujmujące obejście, któremi też serce i umysły wszystkich sobie zjednywał; jako zaś wieloletni wicemarszałek kraju, pozyskał sobie beztronnością i wyrozumiałością, okazywanemi w sprawach dotyczących obu narodów, powszechny szacunek i poważanie. — Nie do mnie należy, ani tu miejsce po temu, abym podnosił starania i zasługi zmarłego na polu kościelnem położone, nie mogę jednak wstrzymać się od powtórzenia powszechnego głosu uzna-

nia dla niespożytych zasług, jego troskliwości i gorliwości w strzeżeniu nieskazitelności i dobra greckokatolickiego Kościoła, tudzież pracy, podjętej około podniesienia i polepszenia bytu jego duchowieństwa tak pod względem moralnym, jak i materyalnym. Czując się synem tej ziemi, którą Opatrzność na wspólną ojczyznę obu bratnim narodom przeznaczyła, pragnął i usilnie do tego dążył, dając przy każdej sposobności tych usiłowań dowody, aby one żyjąc obok siebie w zgodzie i wzajemnej miłości, jako jednej matki dzieci, pracowały i rozwijały się dla dobra wspólnej ojczyzny. Naród i Kościół ruski utraciły w nim najtroskliwszego Arcypasterza i kierownika, kraj nasz znakomitego, pełnego miłości Ojczyzny księcia Kościoła".

Mowy tej wysłuchała Rada stojąc. —

Dalej odczytał Przewodniczący telegramy od kapituły metropolitalnej we Lwowie, z podziękowaniem za **telegram kondolencyjny z powodu śmierci X. Kardynała Sembratowicza, i od Arcybiskupa Isakowicza z podziękowaniem za telegram gratulacyjny, wystosowany przez Prezydenta miasta do niego z powodu jubileuszu kapłańskiego.**— W dalszym ciągu zawiadomił Przewodniczący, że r. m. **Drowi Horowitzowi** udzielił urlopu na 4 tygodnie. W końcu zawiadomił Radę, iż w sobotę **wyjedzie komisya wodociągowa do Budzynia** powozami.

R. m. Dr. Leo imieniem Sekcyi II. zapytuje się Przewodniczącego, kiedy przedłoży Radzie miejskiej wyniki **śledztwa dyscyplinarnego z powodu defraudacyi kasowej.**

Przewodniczacy odpowiada, że jeżeli nie nastąpi przeszkoda, zamierza to uczynić na osobnem posiedzeniu Rady, które zwoła na poniedziałek.

R. m. Dr. Leo uzasadnia i czyni wniosek naglący: „Rada miejska poleca komisyi statutowej, by **sprawozdanie o reformie statutu miejskiego** z uwzględnieniem nowych ustaw podatkowych, najpóźniej do 15 listopada Radzie miejskiej przedłożyła".

Wiceprezydent Dr. Pieniążek wyraża obawę, że do tego terminu komisya statutowa nie zdoła wygotować wniosków; jako przewodniczący komisyi statutowej zaręcza jednak, że po otrzymaniu wykazów podatkowych przygotuje wnioski.

Nagłość sprawy uchwalono i wniosek przekazano komisyi statutowej. (L. 61720.)

R. m. Dr. Domański prosi Przewodniczącego, aby przyspieszył **przeniesienie tandety starzyzny z obecnego placu w ul. Dietla.**

R. m. Rotter wyjaśnia, iż **komisya wodociągowa wyjeżdża w sobotę do Budzynia** z powodu ukończenia tam pompowania i prosi, aby pp. Radcy, którzy zechcą wziąść udział w tej wycieczce, zgłosili się do p. Ingardena, kierownika biura wodociągowego.

R. m. Dr. Rosenblatt zapytuje się Przewodniczącego, czy stosunki finansowe **z dzierżawcą teatru** już są uregulowane?

Przewodniczący wyjaśnia tę kwestyę.

R. m. Dr. Bujwid prosi Przewodniczącego o zarządzenie, **aby we wszystkich domach schody i spisy lokatorów były należycie oświetlane.**

Przewodniczący wyjaśnia, jakie jest rozporządzenie pod tym względem i przyrzeka wydać odpowiednie polecenia.

R. m. Dr. Rosenblatt potwierdza to, co powiedział p. Bujwid, a nadto zwraca uwagę, że **planty w niektórych punktach są późno oświetlane.**

Przewodniczący wyjaśnia, że komisya gazowa już uchwaliła pomnożenie liczby lampiarzy. —

Wiceprezydent Dr Pieniążek prosi pp. Radców prawników, by zechcieli wstąpić **do Sekcyi III.**, ewentualnie prosi Radę o delegowanie kilku członków do tejże Sekcyi.

R. m. Dr. Styczeń popiera to żądanie.

Imieniem komisyi przemysłowej czyni naczelnik IV. Wydziału Mgtu Banaś następujący wniosek nagły:

Rada miasta uchwali!

1) Gmina m. Krakowa zobowiązuje się dostarczyć dla **szewskiego kursu majsterskiego w Krakowie,** w czasie od 1 października do 30 listopada 1898 przez Wydział krajowy urządzić się mającego, bezpłatnie odpowiedniego lokalu wraz z opałem, oświetleniem i usługą, tudzież udzielić na częściowe opędzenie kosztów utrzymania tegoż kursu jednorazowy zasiłek w kwocie 200 złr.

2) Na opędzenie wydatku tego, udziela się z Działu XIV. p. 6. kredyt dodatkowy w takiejże wysokości.

3) Na delegata Rady miejskiej do komitetu sprawującego zarząd kursu, przedstawić Wydziałowi krajowemu r. m. Dra Cyfrowicza. —

R. m. Rotter wyjaśnia, że ten kurs zacznie się 5 października b. r.

Nagłość uchwalono i wniosek przyjęto. (L. 41204.) —

Teraz przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Sekcyi I. r. m. Dr. Staniszewski wnosi:

Rada miasta uchwali!

1) **Gmina m. Krakowa przyjmuje od c. i k. Skarbu wojskowego na wyłączną i nieograniczoną własność drogę podwałową między ulicą Zwierzyniecką a ulicą Długą,** na planie c. i k. Dyrekcyi Inżynieryi w Krakowie z grudnia 1897 r. do L. 5373 kolorem różowym oznaczoną, a składającą się z parcel gruntowych L. kat. 2505/2, 2767/2, 2778, 2779,2780, 2784, 2789, 8/1, 189/6, 189/5 i 1274 wraz ze skrawkami gruntów przy tejże drodze podwałowej położonymi, na powyższym planie kolorem żółtym oznaczonymi i pod położenie chodników potrzebnymi, tudzież parcele gruntowe L. kat. 2505/1 i 1975 przy ulicy Swoboda, L. kat. 2005/2 przy ulicy Wolskiej, a wreszcie część ulicy Czystej parc. L. kat. 2781 i ulicę Lenartowicza parc. L. kat 2775 — **w drodze zamiany za grunt miejski na tzw. małych błoniach położony,** na planie c. i k. Dyrekcyi Inżynieryi w Krakowie z sierpnia 1898 r. kolorem zielonym oznaczony, a obejmujący całą parcelę gruntową L. kat. 2323/6 w ilości 122□°. oraz dwie części *(A* i *B)* parceli gr. L. kat 2323/3 w ilości 1 mórg 48□°, pod zastrzeżeniem, że Gminie miasta Krakowa służyć będzie prawo dojazdu do pozostałej reszty parceli L. kat 2323/3 przez grunt powyższy, c. i k. Skarbowi wojskowemu odstąpiony.

2) Koszta kontraktu, stempli, tudzież wszelkie inne koszta, z tym interesem połączone, poniesie Gmina miasta z własnych funduszów w całości.

3) Do podpisania kontraktu deleguje się obok Prezydenta miasta r. m. Wandalina Beringera i Dra Walentego Staniszewskiego.

Wniosek przyjęto. (L. 61201.) —

Imieniem Sekcyi II. r. m. Dr. Leo wnosi:

Rada miasta uchwali!

1) **Ustanawia się komisyę budżetową, składającą się ze wszystkich członków Sekcyi II., z 4 delegatów Sekcyi I. i po 2 delegatów z Sekcyi III., IV. i V. pod przewodnictwem Prezydenta miasta.**

2) Wybór delegatów do komisyi budżetowej odbywać się ma w Sekcyach co trzy lata (na czas kadencyi trzechletniej). Funkcya pierwszych delegatów ma trwać aż do końca kadencyi trzechletniej, w której ich wybór nastąpił.

3) Magistrat obowiązany będzie budżet ułożyć do 1 września i takowy przedłożyć do zaopiniowania poszczególnym sekcyom, które obrady przeprowadzić mają najpóźniej do końca września na osobnych posiedzeniach budżetowych.

4) Komisye, mające zakres działania Sekcyi, wnioski swe budżetowe przedstawić mają najpóźniej do końca września Prezydentowi miasta, jako przewodniczącamu komisyi kudżetowej.

5) Obrady komisyi budżetowej rozpoczynać się muszą najpóźniej 15 października, a budżet przedłożony ma być .Radzie miejskiej najpóźniej 1 grudnia.

Po krótkiej dyskusyi, w której wzięli udział r. m. Birnbaum, Kwiatkowski, Chmurski i sprawozdawca, wniosek Sekcyi II. przyjęto. (L. 28601.) —

Imieniem Sekcyi I. dyrektor budownictwa miej. Wdowiszewski wnosi:

Rada miasta uchwali!

Ponieważ Sekcya I. skutkiem ponownego, dwukrotnego rozpatrywania sprawy **budowy rzeźni dla trzody chlewnej,** trwa stanowczo przy swojem sprawozdaniu i wnioskach z dnia 25 marca b. r. przeto Rada miasta nie widzi powodu do reasumpcyi uchwały swej z dnia 2 czerwca 1898 r. i poleca Magistratowi jej bezzwłoczne wykonanie.

Wniosek przyjęto. (L. 61202.) —

Imieniem komisyi przemysłowej r. m. Rotter wnosi:

Rada miasta uchwali!

1) Rada miasta uchwala **przeistoczenie istniejącego obecnie jednorocznego kursu handlowego przy szkole wydziałowej żeńskiej św. Scholastyki na kurs dwuletni,** a to, (zanim Sejm uchwali przedstawione zmiany ustawowe), prowizorycznie już od 1 września 1898 roku.

2) Rada miasta aprobuje przyjęte przez komisyę przemysłową projekty organizacyjne pod *A. B. C. D.**) ze zmianami przez tę komisyę wprowadzonemi, a mianowicie z tą zmianą, że w planie nauk pod *C.* w klasie I, zmienia się 1 godzinę stenografii na 2 godziny stenografi tygodniowo, zaś w klasie II. zaprowadza się 1 godzinę stenografi, a za to zmiejsza się naukę o wekslach z 2 godzin na 1 godzinę tygodniowo.

3) Rada miasta poleca Sekcyi skarbowej wstawić spowodowaną przez tę reorganizacyę nadwyżkę kosztów w okrągłej kwocie 1400 zła do budżetu na rok 1899, a na wypadający za czas od 1 września do 31 grudnia 1898 r. koszt 640 godzin, który według proponowanych przez Dyrekcyę norm, wynosiłby 1600 zła. któryby jednak po potrąceniu tego, coby istniejący dziś kurs jednoroczny w tymże czasie kosztował, t. j. kwoty 750 zła. zmalał do sumy 1600 — 750 = 850 zła, udziela Rada miejska kredyt dodatkowy.

4) Rada miasta poleca Magistratowi przedłożyć Sejmowi zmiany w statucie do ustawowego zatwierdzenia, a zarazem wnieść prośbę do Sejmu o wyjednanie dla tak zorganizowanego kursu handlowego subwencyi krajowej i państwowej.

R. m. Dr. Leo nie może się zgodzić na sposób traktowania tej sprawy — tu chodzi o najważniejsze prawo Rady m., mianowicie o kreowanie nowej organizacyi szkolnej — kurs II. już jest otwarty, a nikt za jego otwarcie nie bierze odpowiedzialności. Mowca krytykuje sam plan nauk i wnosi poprawkę do punktu 2. wniosków, mianowicie po słowach „Rada m. aprobuje“ dodać wyraz „tymczasowo“, zaś na punkt 4 wniosku, wcale się nie zgadza i na jego miejsce proponuje: „4) Rada m. poleca Komisyi przemysłowej, by prowizoryczny plan nauk poddała ponownemu badaniu i z uwzględnieniem doświadczenia w podobnych szkołach handlowych, przedstawiła Radzie m. odpowiednie wnioski tak rychło, by nowy plan nauk z nowym rokiem szkolnym od 1 września 1899 mógł wejść w życie.

R. m. Dr. Rosenblatt godzi się z wnioskiem r. m. Dra Lea, ale zapytnje dlaczego 3-miesięczny kurs ma kosztować aż 800 złr.

R. m. Rotter odpowiada na zarzuty r. m. Dra Lea pod względem formalnym, zgadza się na zarzuty jego merytoryczne, jedynie na usunięcie języka francuskiego się nie zgadza — wreszcie wyjaśnia kwestyę kosztów.

R. m. Dr. Kasparek wnosi jako 5 punkt wniosków; wniesienie petycyi do Sejmu o subwencyę krajową i państwową, a plany nauk i wysokość kosztów tych kursów przedłoży się Sejmowi w ciągu roku.

W głosowaniu przyjęto pierwsze trzy ustępy wniosków Komisyi z poprawką r. m. Dra Lea w 2 ustępie, dalej jako 4 i 5 punkt wniosków przyjęto poprawki Dra Lea i Dra Kasparka. (L. 33841). —

Imieniem Sekcyi I. dyrektor Budownictwa miejskiego Wdowiszewski wnosi:

Rada m. uchwali!

1) Sprzedać Leonowi i Amalii małż. Leserom z parceli miejskich L. k. 1923 i 2502 w Dziel. III. **przy placu Groble położonych,** do wykazów hip L. 532 i 1783 należących, **obszar 796,5 m² czyli 221·45□° po cenie 45 zła. za 1□° czyli za ryczałtową kwotę 9965 zła. 25 ct.** którą nabywcy zapłacą w dwóch ratach, a mianowicie: połowę ceny kupna, t. j. 4982 zła. 62½ ct. przy podpisaniu kontraktu kupna-sprzedaży, drugą połowę również 4982 zła. 62½ ct. w terminie do 31 grudnia 1899 r.

2) Nabywcy zobowiążą się opłacać od drugiej raty procenta po 4½% począwszy od daty kontraktu, tudzież zezwolą na zaintabulowanie na rzecz gminy miasta Krakowa na nabytym gruncie prawa zastawu dla drugiej raty i dla procentów od tejże.

3) Koszta spisania kontraktu, stempli, opłaty od przeniesienia własności, koszta wydzielenia i t. p. poniosą wyłącznie nabywcy.

4) Do podpisania kontraktu kupna — sprzedaży upoważnia się obok Prezydenta miasta, r. m. Jana Kwiatkowskiego i Dra Walentego Staniszewskiego.

Wniosek przyjęto. (L. 71444.) —

Imieniem Sekcyi I. sekretarz Mgtu Grodyński wnosi:

*) Projekt przeistoczenia jednorocznego kursu handlowego dla kobiet przy szkole wydziałowej św. Scholastyki, na kurs handlowy dwuletni, wydrukowany w drukarni Związkowej, nakładem gminy m. Krakowa w r. 1898.

Rada miasta uchwali!

Do podpisania kontraktu kupna — sprzedaży, zawrzeć się mającego między c. k. Skarbem Państwa a gminą miasta Krakowa, względem zakupna na rzecz Gminy parceli skarbowej lk. 1754/1 w obszarze 430·7°☐, upoważnia się obok Prezydenta miasta, r. m. Władysława Nowackiego i Dra Walentego Staniszewskiego.

Przyjęto. (L. 33019.) —

Imieniem Sekcyi I. sekretarz Mgtu Grodyński wnosi:

Rada m. uchwali!

R. m. przyjmuje **ofertę Juliusza Przeworskiego** z dnia 18 maja 1898 r., **mocą której zobowiązał się dostarczać** na podstawie warunków licytacyjnych w czasie od 1 października 1898 r. do 30 września 1899 r. dla Magistratu, szkół, budynków i zakładów miejskich, tudzież dla rzeźni miejskiej, (z wyłączeniem targowiska w Prądniku białym i gazowni miejskiej), **węgiel kamienny** z kopalni „Bora" po cenie 35¾ ct. za 50 Klgr.

Wniosek przyjęto. (L. 38625.) —

Imieniem Sekcyi IV. r. m. Dr. Wiszniewski wnosi:

Rada m. uchwali!

1) **Rada miasta, uwzględniając wyjątkowe obecne położenie gminy Czarna wieś z przysiołkiem Kawiory, zezwala tejże Gminie na posyłanie dzieci w jej obrębie zamieszkałych, do szkół ludowych miejskich** w roku szkolnym 1898/9, t. j. w czasie od 1 września 1898 r. do 30 czerwca 1899 za opłatą roczną 600 zła., którato kwota w dwóch równych ratach, t. j. w dniu 1 września 1898 r. i w dniu 1 lutego 1899 r. do kasy miejskiej ma być uiszczoną.

2) O uchwale tej zawiadomi Magistrat właściwe władze szkolne.

Wniosek przyjęto. (L. 30737.) —

R. m. Dr. Cyfrowicz prosi, aby teraz przejść do posiedzenia tajn go, celem nadania **prezenty na posady katechetów**

Przyjęto -

Na ten amknął Przewodniczący o godz. 6 minut 35 wieczor e posiedzenie jawne, a zarządził posiedzenie tajne.

Posiedzenie nadzwyczajne (68 w kad. XI.) **z dnia 13 października 1898 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. Wiceprezydent miasta: Dr. Pieniążek Karol.

Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam, konc. apl. Magistratu.

Radców miejskich obecnych **42**.

Radcy miejscy dr. Górski, dr. Ichheiser, dr. Pareński, Rehmann, Slęk, dr. Weigel, hr. Wodzicki (7) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej Radcy: Bereźnicki, Fritsch, dr. Kohn, dr. Leo, dr. Rothwein, dr. Rosenblatt, Schmid, dr. Seinfeld, dr. hr. Tarnowski (**9**).

Początek posiedzenia o godzinie 5 min. 50 wieczór.

Sekretarz odczytuje nadeszłe do Rady pisma:

1) C. k. delegat Namiestnictwa wyraża z mocy Najłaskawszego rozkazu Jego Ces. i Król. Apostolskiej Mości **Najwyższe podziękowanie za złożone wyrazy współczucia z powodu śmierci Jej Cesarskiej Mości Cesarzowej i Królowej.**

Przyjęto do wiadomości. (L. 594/pr.) —

2) Zarząd główny Towarzystwa „Szkoły ludowej" zaprasza Radę m. na **uroczyste poświęcenie szkoły polskiej w Białej**, w dniu 15 października 1898 r.

Przyjęto do wiadomości. (L. 606/pr.) —

3) Zgromadzenie XX. Kanoników regularnych Lateraneńskich prosi **o subwencyę na restauracyę kościoła Bożego Ciała w Krakowie.**

Przekazano Sekcyi IV. (L. 64763). —

4) **Założyciele gimnazyum żeńskiego** w Krakowie proszą **o zapomogę** dla tej szkoły.

Przekazano Sekcyi IV. (L. 62223). —

5) Miejski Wydział obrachunkowy przedkłada **zamknięcia rachunkowe** za rok 1897 następujących funduszów: 1) funduszu emerytalnego urzędników i sług Magistratu (L. 58718); 2) funduszu Muzeum narodowego (L. 58717); 3) funduszu amortyzacyjnego (L. 58721); 4) funduszu pożyczkowego (L. 58716); 5) funduszu depozytów miejskich (L. 58722); 6) funduszu pożyczkowego Rudolfa (L. 58720); 7) funduszu pożyczkowego dra Dietla (L. 58719); 8) funduszu „Fundacye różne" (L. 58715); 9) funduszu obrotowego miejskiego (L. 58714).

Pisma te od 1 do 9 przekazano Sekcyi II. —

Następnie przemówił Przewodniczący, jak następuje:

„Przed tygodniem odprowadziliśmy na miejsce wiecznego spoczynku śmiertelne szczątki zmarłego w Hietzing w dniu 3 bm. śp. **Stanisława Szarskiego,** obywatela i byłego członka naszej Rady. Urodzony w Krakowie, z wyjątkiem tylko kilku lat przebytych w Warszawie, cały żywot przepędził w mieście rodzinnem, zajmując się handlem. Jako właściciel znanej i poważanej firmy, był przez długie lata członkiem wszystkich tych instytucyi, które w ścisłym z handlem pozostają związku. Był więc członkiem Izby handlowej, Kongregacyi kupieckiej, Wydziału Kasy Oszczędności i asesorem sądu handlowego, należąc obok tego do licznych stowarzyszeń dobroczynnych i humanitarnych. Gdy zmarły zażywał takiego poważania i wziętości, łatwo zrozumieć, że mieszkańcy m. Krakowa wybierając w r. 1866 reprezentantów do zawiązującej się Rady miejskiej, jego godnością radziecką obdarzyli. Pełnił też zmarły obowiązek ten, bez przerwy przez lat 30, bo aż do roku 1896 i zasiadałby był i nadal w naszym gronie, gdyby nie stan zdrowia, który go do odmowy przyjęcia ponownego wyboru zniewolił. Ożywiony gorącą chęcią pracowania około podźwignienia miasta rodzinnego, dzielił wytrwale trudy i usiłowania pierwszej Rady miejskiej, która w chwili objęcia zarządu miasta, ujrzała się w trudnem położeniu, bo wobec braku licznych urządzeń i potrzeb naglących a bez funduszów na ich opędzenie potrzebnych. Pracował w sekcyach III. i V. i różnych komisyach, służąc gminie całem swem doświadczeniem, znajomością rzeczy i stosunków miejscowych, odznaczając się uznania godną pilnością i gorliwością w spełnianiu podjętych obowiązków. Cześć pamięci czcigodnego obywatela i kolegi".

Mowy tej wysłuchała Rada stojąc. —

Imieniem komitetu Muzeum narodowego wiceprezydent dr. Pieniążek wnosi:

Rada miejska **zezwala na wystawienie obrazu** Mistrza Jana Matejki **„Hołd Pruski"** w wiedeńskim Künsterhauzie **na jubileuszowej wystawie Jego Cesarskiej Mości,**

urządzonej staraniem stowarzyszenia „Genossenschaft der bildenden Künstler Wiens“.

Nagłość uchwalono i wniosek przyjęto. (L. 62179.)—

Wiceprezydent dr. Pieniążek wnosi **o zmianę porządku dziennego**, a mianowicie, aby punkta 2 i 3 wniosków komisyi wodociągowej, najpierw wzięto pod dyskusyę, a potem dopiero punkt 1.

Przyjęto.—

Imieniem komisyi wodociągowej dyrektor biura wodociągowego Ingarden wnosi:

Rada miejska uchwali!

„**Zatwierdza się zmiany projektu wodociągu**, przedsięwzięte na życzenie c. i k. Władz wojskowych“.

Przyjęto. (L. 65891). —

Imieniem tejże komisyi r. m. Rotter uzasadnia i wnosi:

Rada miejska uchwali!

Przyjmuje się **ofertę na budowę wodociągu** (grupa A i B) pp. Rumpel et Waldeck, Meus i Górski z dnia 17 września 1898, sprostowaną do kwoty 1,174.484 złr. 76 ct, oraz deklaracyę tych panów z dnia 11 października 1898, stanowiącą uzupełnienie oferty, z wyłączeniem budowy szkół ludowych w Bielanach i Przegorzałach.

Do podpisania kontraktu upoważnia Rada obok Prezydenta miasta, wiceprezydenta dr. Karola Pieniążka i r. m. Jana Rottera.

R. m. dr. Popiel zabiera głos w kwestyi formalnej, aby zaznaczyć, iż drugi oferent głwny tj. Corte et Comp. powinien był także swoją ofertę napisać po polsku.

Sprawozdawca uznaje ten zarzut za słuszny, dalej, uzasadniając wnioski, odczytuje pismo I. galicyjskiego Towarzystwa akcyjnego wyrobu wagonów w Sanoku, które z firmą Rumpel et Waldeck zawarło umowę o dostawę do wodociągów 100 wagonów rur. Po zestawieniu wszystkich ofert cyfrowo i sprostowaniu omyłek, okazało się, że firma Rumpel et Waldeck jest tańszą od firmy Corte o 20.000 złr.

R. m. Kwiatkowski zarzuca, że roboty co do ofert, szły za szybkiem tempem, a należy się dokładnie zastanowić, jeżeli chodzi o rzecz tak wielkiej wagi. Przedewszystkiem zaznacza mowca, że dotąd nie ma pieniędzy na wodociąg, a odpowiedź sprawozdawcy, który o to zapytany, odpowiedział, że miejski fundusz amortyzacyjny może dać zaliczkę około miliona, nie zadowolniła mowcy i na toby się nie zgodził. Dalej pospiech był w tem, iż za krótki termin wyznaczono do wnoszenia ofert, przeto mało ich wpłynęło i drogie; dalej jest także krótkim termin do zatwierdzenia ofert, obliczenia odbyły się za pospiesznie i można było się omylić. Dlatego mowca nie sądzi, iż się dobrze stało. Ale z tą kwestyą łączy się kwestya Budzynia, która niepokoi publiczność. W referacie nie słyszał mowca, czy prawa prywatnych właścicieli domów są dostatecznie zabezpieczone, aby nie byli wyzyskiwani. Mowca słyszał, że firma Corte jest światowa, wielka, z którą Rumpel et Waldeck nawet mierzyć się nie mogą, bo Niklas, najtęższy inżynier tej firmy, umarł, a Rumpel jest tylko dobrym monterem. Z tych wszystkich powodów możeby było najlepiej jeszcze raz licytacyę rozpisać. Mowca zapytuje się, czyby nie można robót, które mają wykonać pp. Meus i Górski rozdzielić i część ich oddać p. Miarczyńskiemu, zaszczytnie znanemu w mieście naszem budowniczemu.

R. m. Szancer godzi się w zupełności na wywody r. m. Kwiatkowskiego. Koszta i ciężary spadają na właścicieli domów, a §. 25 warunków szczegółowych jeszcze jeden wielki ciężar na nich nakłada. Na to zwrócił uwagę na wczorajszem posiedzeniu komisyi wodociągowej inżynier p. Horoszkiewicz. Ten paragraf mówi o instalacyach po domach, które będą kosztowały 1 milion i oddaje ten paragraf właścicieli domów na łaskę głównego przedsiębiorcy, dając mu pod względem instalacyi stanowisko uprzywilejowane. Warunki te należy zmienić. Drugi zarzut jest ten, że dotąd nie ma pieniędzy na budowę wodociągów. Sprawozdanie jest jednostronne, techniczne — a nie uwzględnia w zupełności strony finasowej i to jest właśnie źle.

R. m. Szpakowski zauważa, iż sprawa, ktorą podniósł r. m. Szancer jest bardro ważną i chciałby mieć wyjaśnienie, czy właściciele domow będą mieli możność oddania robót instalacyjnych według swego upodobania; chodzi tu również o przedsiębiorców miejscowych, którzy powinni mieć możność zarobku przy tych pracach.

Wiceprezydent dr. Pieniążek odpiera zarzuty r. m. Kwiatkowskiego, jakoby roboty około wodociągów szły za szybko; dalej zbija zarzuty r. m. Szancera co do kwestyi finansowej i wyjaśnia kwestyę co do instalacyi domowych, które każdy właściciel według warunków licytacyjnych może oddać, komu się mu podoba.

R. m. Epstein sądzi, iż r. m. Kwiatkowski i Szancer sprawę finansową przedstawili za czarno, bo gmina może swoje obligacye umieścić we własnych funduszach, jak zrobił Wydział krajowy. Termin 30-dniowy do wniesienia ofert był wystarczający, a należy tylko jedną rzecz wyjaśnić, mianowicie czy właściciele realności będą mogli użyć do roboty po domach kogo się im podoba.

R. m. dr. Styczeń chwali działalność komitetu i komisyi wodociągowej, a zbija zarzuty r. m. Kwiatkowskiego i Szancera.

R. m. Nowacki wyjaśnia kwestyę instalacyi domowych.

R. m. dr. Staniszewski chce tylko kilka słów powiedzieć bez uczynienia wniosku. Przedewszystkiem musi zaznaczyć, że materyał co do ofert, mianowicie obliczenia zapóźno wręczono radcom miejskim. Sprawozdanie nie zawiera żadnych postanowień prawnych. Mowca żałuje, iż przed kwestyą techniczną nie załatwiono kwestyi finansowej. Konkluzya zestawień ofertowych nie zgadza się z poszczególnemi pozycyami; wolałby, aby *ceteris paribus* otrzymała robotę firma czeska niż niemiecka. Dalej żąda mowca w kontrakcie postanowienia, któreby wykluczało ewentualność zrzucenia ze siebie gwarancyi przedsiębiorcy, mimo, iż nie on będzie wykonywał instalacye domowe. Mowca wniosku nie czyni, ale ma nadzieję, iż sprawozdawca wyrozumie żale tu podnoszone i nawiąże jeszcze rokowania z firmą Corte.

R. m. dr. Cyfrowicz prosi o wyjaśnienie wiadomości, która krąży po mieście, jakoby inżynier Stein, który pracował w biurze wodociągowem, miał możność i przyczynił się rzeczywiście do zwycięstwa firmy niemieckiej.

R. m. dr. Propper z góry oświadcza, że będzie głosował przeciw wnioskom komisyi, bo nie ma zaspokojenia. Rada nie uchwalała warunków licytacyjnych; protestuje przeciw takiemu postępowaniu i już z tego samego powodu nie może głosować za wnioskami. Drugi zarzut jest ten, iż oferta była jednostronnie daną i odebraną; rokowano z firmą Rumpel już po otwarciu ofert, a z firmą Corte nie; dalej nie ma żadnej pewności, czy kosztorys nie będzie przekroczony i dlatego nie można wiedzieć, która oferta będzie najtańczą, nie wiadomo bowiem, jakie są ceny jednostkowe poszczególnych ofert i czy właśnie oferent, uznany za najtańszego, nie postawił cen wyższych w tych pozycyach, w których się można spodziewać przekroczenia.

Sprawozdawca prosi Radę, aby na następne posiedzenie zechciała się również licznie zebrać, jak dziś i zapowiada, iż zarzuty podniesione albo osłabi, albo zupełnie zbije.

W końcu odczytuje Przewodniczący **telegram Cortego**, który w razie niezałatwienia sprawy na dzisiejszem posiedzeniu, utrzymuje swoją ofertę nadal w mocy i przyrzeka pewne ulgi.

Na tem zamknął Przewodniczący dla spóźnionej pory posiedzenie o godzinie 9 wieczór.

Nakładem gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.

L. 12. Kraków, dnia 10 Grudnia 1898. Rocznik XIX.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ
dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 1 zła., składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

L. 71744.

III.

Przedmioty znalezione.

W czasie od 1 do 31 października 1898 r. znaleziono w Krakowie i złożono w Kasie miejskiej następujące przedmioty:

Art. 357. A. Chusteczka.
„ 358. „ Torebka skórzana z kwotą 1 zła. 75 ct. z złotym pierścionkiem, lusterkiem i medalionem.
„ 359. „ Pugilares z 51 ct.
„ 360. „ Książeczka do zakupna wiktuałów.
„ 7425. „ Książeczka Kasy oszczędności Nr. 181252 na imię Józefy Jędrzejowskiej.
„ 361. „ Pugilares z receptami, 2 kluczykami i szkaplerzem.
„ 362. „ Czarna parasolka.
„ 363. „ Zegarek damski mały oksydowany z łańcuszkiem.
„ 364. „ Zegarek złoty damski o 3 kopertach.
„ 365. „ Woreczek z $3^1/_2$ ct.
„ 366. „ Książeczka do zakupna wiktuałów.
„ 367. „ Parasol czarny.
„ 368. „ 2 sznury korali.
„ 369. „ Parasolka.
„ 370. „ 20 zła. i pęk kluczyków.
„ 371. „ Książeczka pocztowej Kasy oszczędności.
„ 372. „ Rękawiczka skórkowa czarna.
„ 373. „ Rękawiczka.
„ 374. „ Brelok.
„ 375. „ Pugilares z kartą zastawniczą na chustkę.
„ 376. „ Książka do modlenia.
„ 377. „ 9 kluczyków.
„ 378. „ Pugilares z 61 ct.
„ 379. „ Parasol czarny.
„ 380. „ Kartka zastawnicza Kasy oszczędności na zastawioną chustkę.
„ 381. „ Śpiewnik niemiecki.
„ 382. „ Pelerynka czerwona damska.
„ 383. „ Cwikier z etui.
„ 384. „ 3 sznurki korali.
„ 385. „ Mantylka dziecięca.
„ 386. „ Korkociąg.

Nadto znajdują się w rękach znalazców:
Zegarek srebrny damski z tasiemką.
Kanarek.
Pies z marką Nr. 286.
Kanarek.

Wreszcie złożono następujące przedmioty odebrane osobom podejrzanym:

Art. 425/97. Torbę szuwarową z węglami.
„ 333/97. Chusteczkę do nosa.

Magistrat wzywa przeto właścicieli wymienionych przedmiotów, aby się po odbiór tychże do Wydziału III. Magistratu zgłosili i prawa swe udowodnili; gdyż w przeciwnym razie po upływie roku, przedmioty te znalazcom wyda do użytku, zaś po upływie dalszych 3 lat, przejdą one na wyłączną ich własność, ewentualnie sprzeda je Magistrat na rzecz funduszu miejscowych ubogich. —

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 29 listopada 1898 r.

Prezydent miasta:
Friedlein w. r.

L. 68743

I.

OBWIESZCZENIE.

W myśl przepisów §§ 13 do 24 regulaminu o utrzymaniu czystości i porządku z dnia 24 sierpnia 1884, (Dz. rozp. dla stoł. król. m. Krakowa L. 8 z r. 1884), Magistrat postanawia, co nastepuje:

Śnieg z dachów w ulicach należy zrzucać na podwórze, gdzie zaś to niemożebne wskutek położenia dachu, wolno śnieg z dachu zrzucać na ulicę, ale równocześnie z wszystkich domów po jednej stronie ulicy, a nie pojedynczo.

Śnieg zrzucony na ulice, przez które nie prowadzi tor kolei konnej, należy natychmiast zebrać na jedno miejsce w połowie ścieku od strony ulicy, śniegu zaś na podwórze zrzuconego, nie wolno składać na ulicy, lecz należy go wywieść kosztem właściciela domu, na miejsce poniżej oznaczone.

W ulicach zaś, przez które prowadzi tor kolei konnej, zrzucanie śniegu z dachów odbywać się będzie ze wszystkich domów równocześnie w dniu, przez komisarzy obwodowych naznaczonym, między godziną 8 a 11 przedpołudniem.

Nad tą czynnością mają ściśle czuwać komisarze obwodowi wraz z pachołkami i w tym celu mają być w czasie zrzucania śniegu z dachów obecni na ulicach, przez które kolej konna prowadzi.

W czasie zrzucania śniegu z dachów kolej konna zastanowi ruch wozów, a o godzinie 11 przed południem uprzątnie pługami śnieg nagromadzony na torze; śnieg zaś wyrzucony pługami na ścieki i chodniki, właściciele przeciwległych domów obowiązani są kazać wspólnemi siłami uprzątnąć i złożyć na połowie ścieku po tej stronie ulicy, gdzie niema toru kolei konnej.

Właściciele i administratorzy realności winni w czasie zrzucania śniegu i lodu z dachu przed swemi realnościami w szerokości chodnika ustawiać zamiast drążków, drewniane koziołki, zamykające chodnik w całej szerokości, aby przejście niemożebnem uczynić.

Do składania śniegu i lodu, z domów prywatnych wywożonego, wyznacza Magistrat następujące miejsca:

1. Dla obwodu I., a mianowicie dla realności położonych w Rynku oraz w śródmieściu, od klasztoru św. Józefa i z ulicy Stolarskiej, aż do ulicy Szczepańskiej i placu Szczepańskiego, dla przedmieść Nowy Świat i Piasek:

Dawne koryto starej Wisły poniżej zabudowań Towarzystwa Dobroczynności, brzeg Wisły od Rybaków do Skałki i brzeg Wisły w miejscach około dawnego przewozu.

2. Dla obwodu II., a mianowicie dla realności położonych w śródmieściu, od prawej strony ul. Szczepańskiej aż do wylotu ulicy Dominikańskiej, oraz dla przedmieść Kleparza i Wesołej:

Brzeg Wisły na przestrzeni między Rybakami a kościołem na Skałce, prawy i lewy brzeg starej Wisły na Grzegórzkach, wzdłuż uregulowanej kinety, oraz grunta miejskie przy końcu ulicy Starowiślnej na Dajworze, za zabudowaniami Zakładu Talarda, aż do wału kolejowego.

3. Dla obwodu III., a mianowicie dla domów położonych na Zamku, na Rybakach, na Stradomiu i Kazimierzu:

Brzeg Wisły przy wylocie ulicy Piekarskiej i Skawińskiej i grunta miejskie przy końcu ulicy Starowiślnej na Dajworze, za zabudowaniami Zakładu Talarda aż do wału kolejowego.

Składania lodu i śniegu w innych, niż powyżej wskazanych miejscach, zakazuje się.

Nad ścisłem przestrzeganiem i wykonaniem powyższych postanowień czuwać będą komisarze obwodowi.

Przekraczających powyższe przepisy, karać będzie Magistrat grzywną od 1 zła. do 100 zła., albo karą aresztu od godzin 6 do dni 14. —

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 5 grudnia 1898 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r

L. 68743

I.

OBWIESZCZENIE.

Magistrat, przypominając przepisy § 9 do 12 regulaminu o utrzymaniu czystości i porządku z dnia 24 sierpnia 1884, (Dz. rozp. dla stoł. król. m. Krakowa L. 8 z r. 1884), względem **uprzątania i wywożenia śniegu, lodu i błota z miasta, postanawia, co następuje:**

Właściciele domów obowiązani są w porze zimowej kazać chodniki, a tam gdzie niema chodników, ulice wzdłuż ich posiadłości na szerokość dwu metrów, z lodu, śniegu i błota oczyścić

Uprzątanie to należy odbywać wczas rano, a w razie opadania śniegu i kilka razy na dzień, lub w czasie, który komisarze obwodowi oznaczą.

Śnieg, lód oraz błoto zmiecione z chodników należy ułożyć w kupki, na połowie szerokości ścieku od strony ulicy, nie zaś na środku ulicy, aby nie tamować ruchu wozów na ulicach przez wygórowanie środka i przez ścieśnienie ulic.

W ulicach zaś, przez które prowadzi tor kolei konnej, należy śnieg, lód lub błoto składać w połowie ścieku po tej stronie ulicy, gdzie niema toru kolei konnej.

W razie gołoledzi, obowiązani są właściciele domow śliskie miejsca wzdłuż ich realności kazać posypać piaskiem (**tylko piaskiem**); posypywania popiołem, trocinami lub plewami, ze względów sanitarnych i porządkowych, Magistrat stanowczo zabrania.

Nad ścisłem przestrzeganiem i wykonaniem powyższych postanowień czuwać będą komisarze obwodowi.

Przekraczających powyższe przepisy karać będzie Magistrat grzywną od 1 zła. do 100 zła., albo karą aresztu od godzin 6 do dni 14. —

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 5 grudnia 1898 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

L. 75226.

V.

OBWIESZCZENIE.

W myśl reskryptu Wysokiego c. k. Namiestnictwa we Lwowie z dnia 29 listopada 1898 r. L. 107941, ogłasza się, co następuje:

Jego Ces. i Król. Apostolska Mość raczył najmiłościwiej z dniem 2 grudnia 1898 r.:

Wszystkich należących do wojska i marynarki wojennej, którzy z powodu nieposłuszeństwa rozkazowi zwołującemu na ćwiczenia wojskowe (służbowe) ewentualnie z powodu dezercyi, jakiej dopuścili się, nie będąc posłusznymi takiemu rozkazowi, znajdują się w więzieniu karnem, o ile równocześnie nie odbywają kary lub nie są ścigani w drodze karno-sądowej za inne jeszcze przestępstwa, uwolnić od reszty kary; dalej tych wszystkich. należących do wojska i marynarki wojennej, którzy z powodu nieposłuszeństwa rozkazowi zwołującemu na ćwiczenia wojskowe (służbowe), ewentualnie z powodu dezercyi, jakiej dopuścili się, nie będąc posłusznymi takiemu rozkazowi, znajdują się w śledztwie, ścigani są w drodze karno-sądowej lub z tego powodu zagrożeni są karno-sądowem ściganiem lub karą dyscyplinarną, o ile nie odbywają kary lub nie są ścigani w drodze karno-sądowej za inne przestępstwo jeszcze, uwolnić od dalszego śledztwa i kary; — co się zaś tyczy ściganych w drodze karno-sądowej, oraz tych, którzy zagrożeni są karno-sądowem ściganiem lub karą dyscyplinarną, pod warunkiem, że w ciągu roku po ogłoszeniu niniejsze

amnestyi wniosą prośbę o przyznanie im tejże, a w razie gdyby już byli ogłoszeni za dezerterów, lecz jako tacy jeszcze nie zasądzeni, zrzekną się posiadanego stopnia.

(Najwyższe postanowienie z dnia 20 listopada 1898 r.)

Jego Ces. i Król. Apostolska Mość raczył najmiłościwiej z dniem 2 grudnia 1898 r.:

1) Wszystkich przynależnych do królestw i krajów, reprezentowanych w Radzie państwa, którzy obecnie znajdują się w więzieniu karnem z powodu niestawienia się na plac asenterunkowy, lub którym z tego powodu przedłużono tylko obowiązek służby wojskowej, uwolnić od reszty kary i przedłużenia obowiązku służby wojskowej, o ile równocześnie nie odsiadują kary lub nie są ścigani w drodze karno-sądowej za inne jakieś przestępstwa; dalej osoby, które z powodu niestawienia się na plac asenterunkowy, znajdują się w śledztwie, ścigane są w drodze karno-sądowej lub zagrożone za to karno-sądowem ściganiem lub tylko przedłużeniem służby wojskowej, o ile jeszcze nie odbywają kary lub nie są ścigani w drodze karno-sądowej za inne jeszcze przestępstwa, uwolnić od dalszego śledztwa i kary, niemniej połączonego z nią lub mającego nastąpić przedłużenia służby wojskowej; co się zaś tyczy osób ściganych w drodze karno-sądowej oraz tych, które zagrożone są karno-sądowem ściganiem, lub tylko przedłużeniem obowiązku służby wojskowej, pod warunkiem, iż w ciągu roku po ogłoszeniu amnestyi, spełnią ciążący na nich jeszcze obowiązek stawienia się na plac asenterunku, oraz obowiązek ewentualnej ich ustawowej służby wojskowej.

2) Wszystkich należących do obrony krajowej królestw i krajów, reprezentowanych w Radzie państwa, którzy z powodu nieposłuszeństwa rozkazowi zwołującemu na ćwiczenia wojskowe (służbowe), ewentualnie z powodu dezercyi, jakiej się dopuścili, nie będąc posłusznymi takiemuż rozkazowi, znajdują się w więzieniu karnem, o ile nie odbywają kary lub nie są ścigani w drodze karno-sądowej za inne jakieś przestępstwo, uwolnić od reszty kary; dalej tych wszystkich, należących do obrony krajowej królestw i krajów, reprezentowanych w Radzie państwa, którzy z powodu nieposłuszeństwa rozkazowi zwołującemu na ćwiczenia wojskowe (służbowe), ewentualnie z powodu dezercyi, jakiej się dopuścili, nie będąc posłusznymi temuż rozkazowi, znajdują się w śledztwie, ścigani są w drodze karno-sądowej, lub zagrożeni są za to karno-sądowem ściganiem lub karą dyscyplinarną, o ile nie odsiadują kary lub nie są ścigani w drodze karno-sądowej, za inne jakieś przestępstwo, uwolnić od dalszego śledztwa i kary; co się zaś tyczy ściganych w drodze karno-sądowej oraz tych, którym zagraża karno-sądowe ściganie lub kara dyscyplinarna, pod warunkiem, że w ciągu roku od ogłoszenia tej amnestyi, wniosą prośbę o przyznanie im tejże, a w razie gdyby byli już ogłoszeni za dezerterów, lecz jako tacy jeszcze nie zasądzeni, zrzekną się posiadanego stopnia.

(Najwyższe postanowienie z dnia 20 listopada 1898 r.)

Magistrat wzywa przeto wszystkich popisowych, urodzonych w latach od 1863 do 1877 włącznie, do Krakowa przynależnych, którzy rozmyślnie uchylili się od obowiązku stawiennictwa wojskowego, ażeby, — jeżeli chcą korzystać z ogłoszonej powyżej amnestyi — zgłosili się w przeciągu roku t. j. do dnia 2 grudnia 1899 r. w Wydziale V. Magistratu, celem dopełnienia ciążącego na nich obowiązku. —

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 9 grudnia 1898 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

Protokóły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń tajnych.)

Posiedzenie tajne (40 w kad. XI.) **z dnia 14 listopada 1898 r.**

I. Rada przekazała Sekcyi IV. pismo c. k. Rady szkolnej okręgowej miejskiej z zawiadomieniem, że c. k. Rada szkolna krajowa reskryptem z dnia 23 września 1898 L. 18380, nadesłała **patenta nominacyjne dla dyrektorów i dyrektorek, oraz dla nauczycieli i nauczycielek** w tutejszych szkołach wydziałowych, którym Rada miejska nadała prezentę na posady, uchwałami z dnia 2 i 7 czerwca 1898 r. (L. 68219.) —

II. Rada przedłużyła p **Wiktoryi Szymkiewiczowej,** wdowie po ś. p. Stanisławie Szymkiewiczu, radcy Mgtu, w drodze łaski **datek na wychowanie** dwóch małoletnich córek Heleny Apolii 2-ga im. i Zofii Wiktoryi 2-ga im. po 180 zła. rocznie, na jeden rok. (L. 43101.) —

III. Rada podwyższyła **Mateuszowi Susułowi,** b. fornalowi straży pożarnej, pobierane przez niego **zaopatrzenie** w kwocie 100 zła., w drodze łaski do kwoty 180 zła. rocznie. (L. 21981.) —

IV. Rada udzieliła p. **Antoninie Jarolimowej,** wdowie po ś. p. Dominiku Jerolimie, kanceliście Mgtu, **datek z łaski** na rok jeden w kwocie 150 zła. (L. 54755). —

V. Rada udzieliła **Adamowi Schmidtowi,** synowi ś. p. Dra Michała Schmidta, II. wiceprezydenta miasta, **zasiłek jednorazowy** w kwocie 135 zła, na zapłacenie taksy trzeciego rygorozum lekarskiego i taksy promocyjnej. (L. 42061.) —

VI. Rada przyjęła do wiadomości oświadczenie Prezydenta miasta, iż **na posady nauczycielskie dla szkół wydziałowych,** na które kandydatki, zaprezentowane przez Radę miejską, nie zostały zatwierdzone, **będzie rozpisany nowy konkurs.** (Vide punkt I.)

VII. Rada przyjęła do wiadomości wyjaśnienie Prezydenta miasta, złożone wskutek interpelacyi r. m. Dra hr. Potockiego, w sprawie **oddania gruntu pod budynek Towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych** (obok placu Szczepańskiego). —

Protokóły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń jawnych.)

Posiedzenie nadzwyczajne 69 (w kad. XI.) **z dnia 17 października 1898 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
I Wiceprezydent miasta: Dr. Pieniążek Karol.
Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam.

Radców m. obecnych 44. Radcy miejscy: Chyliński, Fritsch, Dr. Górski, Dr Ichheiser, Łapiński, Dr. Paszkowski, Dr. Popiel, Rehman, Dr. Rosenblatt, Dr. Wei-

gel, hr. Wodzicki (11) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej Radcy: Dr. Doboszyński, Landau, Dr. Pareński (3).

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 25 wieczorem.

R. m. Dr. Domański uzasadnia i wnosi: „Rada miasta wracając poniekąd do uchwały swej z 1 lutego 1872, wybierze **do załatwienia wszystkich czynności, odnoszących się do ratunku od pożaru osobną komisyę** z 5ciu członków pod przewodnictwem Prezydenta miasta i nada jej prawo samodzielnej sekcyi.

Przekazano Sekcyi I. (L. 65.783). —

Przystąpiono do porządku dziennego, t. j. do dalszej dyskusyi **w sprawie wodociągowej.**

R. m. Beringer, jako członek komitetu budowy i komisyi wodociągowej, musi odeprzeć zarzuty, podniesione na ostatniem posiedzeniu. Zarzuty to były niesłuszne i nieuzasadnione. I tak komitet nie mógł po wniesieniu ofert traktować z firmą Corte, gdyż nie uczynił tego z firmą Rumpel. Postępowanie po wniesieniu ofert było takie, że p. Ingarden przedstawił firmę Rumpel et Waldeck, jako najtańszą, a komisya, złożona z mowcy i R. m. Nowackiego, przetrutynowała dokładnie oferty Rumpla i Cortego, nie znalazła żadnego błędu i przekonała się, że firma Corte jest w najważniejszych pozycyach nieco droższą od Rumpla, a gdy po przeglądnięciu świadectw Rumpla nie było przeciw niemu żadnego zarzutu, komisya nie widziała powodu, dlaczegoby oferty jego nie przyjąć. Komitetowi budowy postawiono definitywny wniosek zatwierdzenia oferty firmy Rumpel et Waldek z dodatkiem jednak, aby skorzystać z pewnych niedokładności w ofercie i zyskać coś jeszcze od tej firmy. Na ten wniosek Komitet się zgodził i rzeczywiście wytargowano jeszcze około 13.000 złr., ale chociażby nic nie zyskano, komitet musiał wystąpić z wnioskiem oddania robót Rumplowi. — Żądanie, aby dodatkowo jeszcze traktować z Cortem, jest zupełnie nieuzasadnione. Licytacya była publiczna, wynik jest dodatni, lepszych cen nie uzyskałoby się, chociażby licytacya była rozpisana na dłuższy czas. Dalej porównuje mowca różne oferty cyfrowo i wykazuje, że oferta Rumpla jest najtańszą. Żadnej nieprawidłowości nie było przy postępowaniu ofertowem i niema powodu licytacyę ponowić. Zarzucono, że p. Stein, inżynier firmy Rumpel, był zatrudniony w biurze wodociągowem i miał sposobność podać ofertę niższą, ale przecież biuro wodociągowe, musiało otrzymać technika doświadczonego. Rumpel oferuje tylko na dział robót B, a ten dział obejmuje tylko rury i montowanie, a w tem nie ma właśnie w ofertach Rumpla i Cortego zbyt wielkich różnic co do cen; różnice mogłyby być przy robotach ziemnych, a te są znane w całym Krakowie. Następnie zbija mowca wywody R. m. dra Proppera, który żądał, aby Rada uchwalała warunki licytacyjne. Dalej wykazuje, że między cenami tych dwóch firm co do poszczególnych pozycyi, w których przy wykonaniu może nastąpić przekroczenie, nic ma wielkich różnic i kosztorysy pod tym względem nie dałyby się wykorzystać, jak twierdzi R. m. Dr. Propper. — W dalszym ciągu zbija R. m. Beringer obawy, jakoby przedsiębiorca otrzymał monopol do robót instalacyjnych po domach. W Krakowie mamy sześć firm, które takiemi robotami się zajmują. Mowca żąda tylko, aby ustanawić termin, w którym główny przedsiębiorca będzie obowiązany na żądanie stron połączyć główną rurę z realnością, a wtedy inni przedsiębiorcy mogą wykonywać dalsze roboty instalacyjne po domach. — Co do sprawy finansowej dowiedział się mowca, że rzecz jest na dobrej drodze, jednak chciałby coś więcej w tym kierunku się dowiedzieć. W końcu mowca sumiennie poleca do przyjęcia wnioski komisyi wodociągowej.

R. m. Federowicz nie jest członkiem komitetu, ani komisyi, ale prócz niego jeszcze 36 radców m. nie jest członkami komitetu lub komisyi. Ci wszyscy nie wiedzą dlaczego komisya przeszła do porządku dziennego nad projektem wodociągowym z Budzynia, który z różnych względów jest lepszy. Najpierw wody w Budzyniu jest trzy razy tyle, co w Bielanach, woda jest wolna od żelaza i zimniejsza od bielańskiej; dalej w Budzyniu nie trzebaby domu maszyn fortyfikować, grunta w Budzyniu są tańsze i cały wodociąg byłby tańszy; prosi zatem o wyjaśnienie sprawozdawcę, dlaczego zaniechano tego projektu. Co do kosztorysów byłoby lepiej, gdyby i innym oferentom były tak tajemnice znane, jak p. Steinowi. Co do strony finansowej mowca nie podziela zdania p. wiceprezydenta Dra Pieniążka; mowca obawia się, aby pożyczka po zatwierdzeniu ofert i rozpoczęciu robót, nie była lichwiarską; czerpać na razie z funduszu amortyzacyjnego nie można, bo to byłoby grabieżą na potomności. Mowca nie mógłby się zgodzić także na lokowanie obligów w własnych funduszach. Na razie nie czyni mowca wniosków, ale zastrzega sobie możność uczynienia tego przed zamknięciem dyskusyi, gdyby nikt inny wniosków nie postawił.

R. m. dr. Kohn nie był na czwartkowem posiedzeniu obecnym, ale spodziewał się, że rzecz będzie załatwioną na jednem posiedzeniu; tymczasem w dzienniku poważnym wyczytał ogromną dyskusyę i przykre odniósł wrażenie z tej dyskusyi, tak samo i cała publiczność. Mowca musi polemizować z pewnemi myślami tu wypowiedzianemi, a nie z mowcami.

Porównuje opozycyę w tej sprawie z obstrukcyą parlamentarną — i tak twierdzenie co do instalacyj domowych jest bezpodstawne; zbija obawy co do pożyczki na wodociąg; podawanie obliczenia komisyi w wątpliwość jest niewłaściwe. Mowca spodziewa się, że wpływy uboczne upadną, a dobra sprawa zwycięży.

R. m. ks. Dr. Bukowski nie chciał przemawiać, bo ma zaufanie do techników i prawników, zasiadających w komisyi. Dyskusya była pouczającą i tak zdaje się mowcy, że 3-letnia gwarancya jest za krótką przy tak wielkiem przedsiębiorstwie. Przedewszystkiem należy zabezpieczyć prawa właścicieli realności, aby mogli użyć do instalacyi domowych, kogo im się podoba. Mowca jest zdania, że gdyby Corte miał taką znajomość sprawy, jak Rumpel, to możeby niższą ofertę od tego ostatniego wniósł. Co do pożyczki, to mowca obawia się niespodzianki i wolałby, aby już była promessa stanowcza.

R. m. Dr. Seinfeld zbija twierdzenia R. m. Federowicza i ks. Dra Bukowskiego, a popiera usilnie wnioski komisyi.

R. m. Dr. Cyfrowicz zaznacza, iż nie chciał nikomu robić zarzutu, mówiąc o Steinie; powiedział tylko, iż takie pogłoski chodzą po mieście i prosił tylko o wyjaśnienie.

R. m. Szancer zniewolony do przemówienia wywodami R. m. Dra Kohna, wyjaśnia swoje czwartkowe twierdzenia.

R. m. X. Dr. Bukowski jeszcze raz staje w obronie firm krajowych, które powinny mieć zabezpieczone roboty instalacyjne po domach.

R. m. Dr. Domański zaznacza, że kwestya wodociągowa ma kilka stron: techniczną, sanitarną, prawniczą i finansową.

Najważniejsze są sprawy przyrodnicze, techniczne i sanitarne. Dopóki nie ma pewności co do pożyczki, nie możemy ofert zatwierdzać i robót rozdawać. Prócz tego jest dużo kwestyj niepokojących w tej sprawie. I tak obawiano się, że w Bielanach wody nie wystarczy, dlatego komitet poszedł do Budzynia i tu raz znaleziono żelazo w wodzie, drugi raz nie, a zatem skład chemiczny wody tej niestały, w sąsiedztwie Budzynia jest nawet siarka. Co do wody Bielańskiej, oświadczył prof. Gruber, że trzeba się przekonać, czy ta woda nie pochodzi z Wisły, bo w takim razie wodociąg ten kiedyś ustanie. Co do ewentualnego braku wody, żąda mowca wyjaśnienia; obawia się, czy p. Ingarden jest o tyle doświadczony, aby się nie pomylił; mowca przytacza przykłady, jak trzeba być ostrożnym z wodą gruntową. Okoliczności, iż oferty obowiązują tylko do 15 b. m., nie trzeba się obawiać, bo oferenci poczekają jeszcze i 4 miesiące. Nie występuje przeciw wnioskom komisyi, ale nie widzi potrzeby spieszenia się; wodociąg nie przyczyni się w tak znacznej mierze do obniżenia śmiertelności. Przyrzeczenie Cortego, iż obniży ofertę o $^1/_2$ % jest warte zastanowienia. W końcu mowca oświadcza się za odroczeniem, aż do załatwienia kwestyi finansowej.

R. m. Epstein wnosi, aby kontrakt, który Gmina ma zawrzeć z przedsiębiorcą, przekazać Sekcyi do zabezpieczenia praw miejscowych instalatorów.

R. m. Dr. Bujwid zbija twierdzenia R. m. Dra Domańskiego co do składu wody.

R. m. Slęk chce wyjaśnić kwestyę finansową, o której była mowa. Mowca przypomina, że wystąpił przeciw projektowi ustawy o przymusie wodociągowym, a względnie przeciw pośpiechowi, z jakim ten projekt uchwalono. Mowca wogóle nie jest za pośpiechem w sprawach, gdzie chodzi o miliony. Kiedy budowano teatr i kontumacyę, to gmina znalazła się w takiem położeniu, że na płace urzędników musiała się ratować wekslami, i z tego położenia chciał skorzystać Bodencredit-Anstalt, kiedy gmina do tej instytucyi się zwróciła o pożyczkę; ofiarowała bowiem pożyczkę po kursie 91 i zażądała hipoteki na wszystkiem, co Kraków jeszcze posiadał. Nadto Bodencredit-Anstalt chciał związać gminę na 50 lat, bo żądał, aby pożyczka przez taki przeciąg czasu była niewypowiedzialną. Wtedy gmina będąc w położeniu ciężkiem, byłaby przystała i na taką pożyczkę, gdyby nie Wydział krajowy, który wprost odmówił swego zatwierdzenia. – Na podkomisyi finansowej wodociągowej oświadczył mowca, że rozpisanie listów do instytucyj finansowych nie odniesie żadnego skutku, dopóki nie uzyska się gwarancyi kraju, ulg w stemplach i bezpieczeństwa pupilarnego papieru. Tych dwóch ostatnich rzeczy dotąd nie uzyskano, Magistrat je zaniedbał. Odnośnie do wodociągów Lwów inaczej postąpił, bo postarał się najpierw o pożyczkę, a później dopiero myśli o budowie. Sprawa dzisiejsza była nagle traktowaną; we wtorek dano radcom 10 arkuszy cyfr, aby na środę przyjść z wyrobionem zdaniem na komisyę wodociągową, przed samem zaś posiedzeniem Rady we czwartek, rozdano radcom jeszcze jeden arkusz cyfrowych uzupełnień. Takie postępowanie jest niedobre — tak powiedzą obywatele, na których ciężary się nakłada. W samem zestawieniu cyfrowem jest błąd, mianowicie przy rurkach, mających połączyć główną rurę z domami, obliczono koszt tej rurki na 10·20 złr., podczas gdy z rachunku 7×1·60 wypada ten koszt na 11·20 złr. Jeżeli się traktowało po wniesieniu ofert jeszcze z firmą Rumpel, to można było to samo uczynić także z firmą Corte, a możeby i ta obniżyła swoją ofertę. Wogóle mowca nie radzi pośpiechu w tej sprawie. Obywatele są w wielkim ucisku i tak: jest ustawa o ogniotrwałych dachach i nowe ustawy podatkowe; wskutek tego wszystkiego obdłużenie realności jest znaczne, a teraz przychodzi nowy ciężar — instalacya wodociągowa. Mowca prosi o wzgląd na tych obywateli, dla których kilkadziesiąt tysięcy, uzyskanych z obniżenia ofert, zrobi różnicę. Mowca poleca także firmę Miarczyńskiego, zresztą wnosi:

Rada miasta uchwali!

„Sprawozdanie o wyniku ofert zwraca się komisyi wodociągowej w tym celu, aby odebrała od firmy Corte et Comp. deklaracyę, jakie ta firma czyni obniżenie od swej oferty i następnie sprawę Radzie miejskiej z odpowiedniemi wnioskami przedłożyła, najpóźniej do 15 listopada 1898“.

Przez ten czas będzie można także naprzód postąpić ze sprawą pożyczki.

R. m. Dr. Kohn wnosi o zamknięcie dyskusyi.

R. m. Dr. Leo sprzeciwia się temu z dwóch powodów: raz chodzi tu o sprawę najważniejszą, jaką miasto ma od szeregu lat, powtóre na samym końcu dyskusyi postawiono nowy wniosek, który powinien być przedyskutowany. Mowca sam w kwestyi finansowej zapisuje się do głosu.

R. m. Dr. Kohn cofa swój wniosek.

Na tem zamknął Przewodniczący posiedzenie o godzinie 8 minut 35 wieczór.

Posiedzenie nadzwyczajne (70 w kad. XI.) **z dnia 20 października 1898 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
I Wiceprezydent miasta: Dr. Pieniążek Karol.
Sekretarz Rady miejskiej: Grocle Adam.

Radców obecnych **46**. Radcy miejscy: Beringer, Chyliński, Epstein, Fritsch, Dr. Górski, Dr. Ichbeiser, Dr. Popiel, Rehman, Dr. Weigel, hr. Wodzicki (**10**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nieusprawiedliwili zaś nieobecności swej Radcy: Dr. Doboszyński, Stryjeński (**2**).

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 50 wieczorem.

R. m. Dr. hr. Potocki zapytuje się Przewodniczącego, czy stoi co na przeszkodzie w wykonaniu obowiązku gminy co do **oddania Towarzystwu przyjaciół sztuk pięknych gruntu pod budowę własnego gmachu** i wyraża przekonanie, że to wnet nastąpi.

Przewodniczący oświadcza, iż wyjaśni tę kwestyę na następnem posiedzeniu. —

Przystąpiono do porządku dziennego, to jest dalszej dyskusyi nad **zatwierdzeniem ofert na budowę wodociągu.**

R. m. F e d e r o w i c z prosi o głos do faktycznego sprostowania. Przemówienie jego na ostatniem posiedzeniu źle zostało zrozumiane; chciał tylko zaznaczyć, iż firma Rumpel et Waldeck miała większą sposobność poznania dokładniejszego projektu wodociągu i dlatego mogła podać niższą ofertę; zresztą ma mowca zupełne zaufanie do komisyi wodociągowej i do kierownika biura wodociągowego p Ingardena.

R. m. Dr. L e o zaznacza, iż obraduje się nad sprawą, a zobowiązanie głównego oferenta już przed 5ciu dniami zgasło. Według mowcy termin do wnoszenia ofert był za krótki, ale może zachodziły okoliczności, które wpłynęły na opóźnienie prac komisyi, dlatego w końcu spieszyła, a ostatnie jej posiedzenie, właśnie w sprawie załatwienia ofert wodociągowych, odbywało się równocześnie z posiedzeniem Sekcyi II. Z tej też przyczyny członkowie tejże Sekcyi, chociaż zostali zaproszeni, na posiedzenie wodociągowe przybyć nie mogli. Zwoływanie równocześnie dwóch posiedzeń w ten sposób, jest niewłaściwem. Co do strony finansowej, ta dotąd nie jest gotową, a to nie z winy komitetu finansowego, który odbył tylko 3 posiedzenia, a ostatnie w lipcu. Dalej wykazuje mowca działalność tego komitetu. Komitet uchwalił pewne zasady, na których pożyczka ma być zrealizowaną; rozpisano listy do instytucyj finansowych, które oświadczyły gotowość wejścia z gminą w rokowania. Dotąd sprawa ta dalej się nie posunęła. Nie uzyskano ani zwolnienia od stempli i opłat, ani bezpieczeństwa pupilarnego dla obligów komunalnych; nie postarano się również o przyspieszenie sankcyi cesarskiej dla uchwały sejmowej co do poręki kraju. Sprawa sfinansowania wodociągu wcale dotąd nie jest załatwiona, a teraz już ma się zatwierdzać oferty na budowę. To dobrze nie jest, ale z tego wcale nie wynika, abyśmy nie mieli dzisiaj załatwić ofert, bo sytuacya finansowa gminy jest prawidłową i zdrową, a bank żaden nie wyzyska położenia gminy, bo jest rękojmia kraju.

W końcu mowca z powodu, iż gmina zupełnie uwzględnia życzenia c. i k. wojska i ze względu na to, że Kraków jest fortecą, wnosi:

„Uprasza się Prezydenta miasta, by jak najspieszniej poczynił w urzędowej drodze starania o **uzyskanie** odpowiedniej **subwencyi ze skarbu wojskowego na budowę wodociągu**". (L. 65785)

W i c e p r e z y d e n t Dr. P i e n i ą ż e k w dłuższem przemówieniu zbija wywody R m. Slęka co do ustawy o przymusie wodociągowym, wykazując, iż ta była w ścisłym związku z udzieleniem gminie rękojmi kraju. Następnie wykazuje mowca trudności emisyi papierów własnych. Bank krajowy daje gminie przystępne warunki, bo chce dać pożyczkę w 4% obligacyach komunalnych; w takim razie ponosiłby sam podatek rentowy. a gmina opłacałaby tylko 5% na amortyzacyę i na oprocentowanie i nic więcej. Bank ten gotów jest ulokować chwilowo u siebie na rachunek gminy fundusze z tej pożyczki pochodzące, a gmina może nimi dowolnie rozporządzać. Wreszcie pożyczkę taką można Bankowi każdej chwili wypowiedzieć i spłacić, co przy własnych obligacyach byłoby niemożebnem. Dalej zbija mowca wywody R. m. Szancera co do promesy. W końcu oświadcza się przeciw wnioskowi odroczenia R. m. Slęka a za wnioskami Komisyi.

R. m. Dr. D o m a ń s k i uważa pytanie, skąd się znajdzie pokrycie procentów i amortyzacyi pożyczki, za ważniejsze od samej pożyczki.

R. m. dr. P r o p p e r przekonał się po przeglądnięciu ofert, iż żadna z oferujących firm nie może wyzyskać pewnych kategoryj cen jednostkowych. Strona finansowa nie przestrasza mowcy. Okoliczność, iż w tej chwili nie możemy zaciągnąć pożyczki, nie powinna Rady wstrzymać od załatwienia ofert, gdyż nawet po zatwierdzeniu ofert, gmina nie mając jeszcze koncesyi, ani gruntów, ani dekretu wywłaszczenia, nie może zaraz przystąpić do budowy, a czasu tego będzie można użyć do przeprowadzenia pożyczki.

Mowca oświadcza się za wnioskiem R. m. Slęka tylko dlatego, iż sądzi, że z firmą Corte także można jeszcze traktować, skoro się już po wniesieniu ofert traktowało z firmą Rumpla. Czyni tylko dodatek do wniosku, aby jeszcze raz dodatkową ofertę odebrano, również od firmy Rumpel et Waldeck.

R. m. Dr. P a s z k o w s k i stwierdza, iż uchwalenie ustawy o przymusie wodociągowym, było koniecznym warunkiem uzyskania rękojmi kraju. Oświadcza się przeciw dodatkowemu traktowaniu z oferującemi firmami, a to w interesie samejże gminy.

R. m. S l ę k dziękuje wiceprezydentowi Drowi Pieniążkowi, że wspomniał, iż przemówienie jego było *sine ira et studio*. Pan Wiceprezydent jednak źle zrozumiał mowcę co do sprawy przymusowego zaopatrywania w wodę domów, gdyż mowca zwracał tylko uwagę na pośpiech, z jakim ta sprawa była traktowaną. Mowca stanowczo twierdzi, że oferta Cortego po otwarciu, była niższą od Rumpla o 9000 złr; dopiero po dodatkowem traktowaniu z Rumplem firma tegoż się obniżyła. *Böses Bu*[illegible] narobiło już to dodatkowe traktowanie z jedną firmą i prostowanie jej oferty. Ze względu na stronę finansową, mowca uważa odroczenie sprawy ofert na 4 tygodnie tylko za korzystne dla gminy. W końcu mowca odczytuje telegram Cortego, w którym tenże obowiązuje się wziąć udział w sfinansowaniu kwotą do 500000 złr., a nadto użyć materyałów krajowych i wyłącznie sił krajowych. Mowca popiera swój wniosek.

S p r a w o z d a w c a R. m. R o t t e r zastrzega sobie przynajmniej godzinkę, a choćby i więcej, gdyż musi każdemu mowcy dać odpowiedź. Predewszystkiem zbija wywody R. m. Kwiatkowskiego, co do projektu wodociągu z Budzynia, wykazując uchwałami Rady, że teren budzyński zostawia sobie gmina tylko jako ewentualną rezerwę na przyszłość i Rada postanowiła budować wodociąg z Bielan na podstawie orzeczenia znawców. Ta odpowiedź dana R. m. Kwiatkowskiemu wykazuje zarazem bezpodstawność zarzutów R. m. Federowicza.

Resztę zarzutów podzielił sprawozdawca na 3 grupy a mianowicie: 1) że postępowanie w sprawie wodociągowej było za pospieszne i że komitet budowy postąpił nielegalnie, nie przedkładając pod uchwałę Rady warunków licytacyjnych; 2) że nie ma pieniędzy na budowę wodociągów; 3) że zachodzi obawa wyzyskania właścicieli realności przy robotach instalacyjnych po domach przez przedsiębiorcę głównego.

Pierwsze zarzuty zbija sprawozdawca, wykazując, iż postępowanie wcale nie było za pospieszne, ale roz-

ważne, a do rozpisania licytacyi bez uchwały Rady był komitet budowy uprawniony na podstawie regulaminu, uchwalonego przez Radę m. w dniu 14 lipca b. r.

Co do drugiego zarzutu, t. j. braku pieniędzy, który podnosił głównie dyrektor Slęk, przestrzegając, aby miasta nie wtrącać w położenie ciężkie, w jakiem się znajdowało w r. 1890 podczas budowy teatru, wyczerpane już budową kontumacyi, kiedy administracya miejska, wyczerpawszy zaliczkami własne specyalne swe fundusze, musiała się ratować wekslami i o mało gmina nie stała się ofiarą Bodencredit-Anstalt, odpowiada sprawozdawca, iż położenie ówczesne gminy daje się wytłómaczyć, bo lata 1888, 1889 i 1890 w czasie budowy kontumacyi i teatru, kończyły się ogromnymi niedoborami 106.000, 51.000 i 111.000 złr., które pokrywano z różnych źródeł gminy, a szczególnie z funduszu amortyzacyjnego. Jednakowoż tak źle, jak to przedstawił R. m Slęk i wówczas nie było, bo przez lombardowanie efektów pożyczono wprawdzie w latach 1890 i 1891 z funduszów amortyzacyjnego, zakładowego i emerytalnego łącznie kwotę 232.000 złr, a ponieważ w tych funduszach było efektów na 341.000 złr., przeto pozostał jeszcze zapas 109.000 złr., gmina zatem nie potrzebowała się jeszcze uciekać do weksli, na które zaciągnęła pożyczkę okrągło 30.000 złr. Ówczesne położenie gminy nie powinno odstraszać od budowy obecnie, ponieważ finanse gminy znakomicie się poprawiły. Zamknięcia rachunkowe z ostatnich trzech lat wykazują okrągło przeszło 300.000 złr., a w funduszach specyalnych posiada gmina przeszło jeden i ćwierć miliona. W takich warunkach gmina może spokojnie rozpocząć budowę wodociągów, a rokowania o pożyczkę prowadzić spokojnie i pożyczkę w stosownej chwili i pod korzystnymi warunkami zaciągnąć. Na zarzut R. m. Slęka, że się tylko myśli o ciężarach dla obywateli, odpowiada mowca, że wodociąg przyczyni się do podniesienia także materyalnych warunków miasta i jego obywateli.

Co do trzeciego zarzutu wykazuje mowca na podstawie warunków licytacyjnych, iż wyzyskanie obywateli przy instalacyach domowych, jest niemożliwe. Dalej wykazuje mowca, iż w chwili otwarcia ofert w grupie *A)*, firma Rumpel et Waldeck była tańszą o 20.000 złr., zaś w grupie *B)*, była tańsza firma Corte et Comp. o 2481 złr. Gdy jednak Corte w grupie *B)*, wiele pozycyj zupełnie opuścił, które razem reprezentują wartość 33.445 złr., przeto w rzeczywistości i w tej grupie był droższy o 30.000 złr. Po ostatecznem zestawieniu i sprostowaniu ofert, okazuje się firma Rumpel i Waldeck o okrągło 40.000 złr. tańszą od oferty Corte et Comp., a przed sprostowaniem była tańszą o 25.000 złr. W dalszym ciągu zbija mowca zarzut, iż komitet dodatkowo, po otwarciu ofert traktował z Rumplem. W końcu porównuje sprawozdawca obydwie firmy co do ich wartości a nawet narodowości i wyraża przekonanie, że firma Rumpel i Waldeck jest rzetelną, bardzo renomowaną i większą daje gwarancyę od firmy Corte et Comp., która nawet nie jest czeską, ale czysto niemiecką, bo główny jej reprezentant p. Zdenko Ritter von Wesely jest tylko z nazwiska Czechem, a w gruncie rzeczy Niemcem, popierającym cele germanizacyjne w Pradze.

W głosowaniu wniosek R. m. Dra Leo co do wniesienia petycyi o subwencyę ze skarbu wojskowego przyjęto, wniosek R. m. Slęka z poprawką R. m. Dra Proppera upadł, a wnioski komisyi wodociągowej przyjęto*).

Przewodniczący w końcu odczytuje drugą depeszę, jaką otrzymał od p. Cortego a zgodną co do treści z depeszą odczytaną przez R. m Slęka.

Na tem zamknął Przewodniczący posiedzenie o godzinie 10 wieczór.

Posiedzenie zwyczajne (71 w kad. XI.) **z dnia 3 listopada 1898 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
I. Wiceprezydent miasta: Dr. Pieniążek Karol.
Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam.

Radców miejskich obecnych **42.** Radcy miejscy: Fritsch, Dr. Górski, Dr. Ichheiser, Łapiński, Rehman, Dr. Weigel, hr. Wodzicki, **(7)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej Radcy: Chmurski, Epstein, Dr. Pareński, Dr. Popiel, Dr. hr. Potocki, Dr. Propper, Schmelkes, Stryjeński, Dr. hr. Tarnowski **(9)**.

Początek posiedzenia o godz. 6 wieczorem.

Sekretarz odczytuje pismo:

R. m. Dr. Jordan dziękuje Reprezentacyi miejskiej za wybudowanie pawilonu dla zabaw młodzieży w parku jego nazwiska.

Przyjęto do wiadomości. (L.68356).—

R. m. Dr. Rosenblatt uzasadnia i czyni wniosek naglący:

Uprasza się komisyę teatralną o przygotowanie i przedłożenie Radzie miejskiej najdalej do końca b. m. wniosków: 1) w kierunku rozpisania zawczasu ofert co do **wydzierżawienia teatru** na czas dalszy, po ukończeniu się obecnego okresu dzierżawy; 2) w kierunku rewizyi postanowień obecnego kontraktu i ułożenia nowego kontraktu dla dalszej dzierżawy; 3) w kierunku wczesnego zabezpieczenia wszelkich praw, służących Gminie przeciw dzierżawcy po myśli §. 41 kontraktu.

Nagłość sprawy uchwalono.

R. m. Dr. Staniszewski zgadza się z wnioskiem R. m. Dr. Rosenblatta, ale do wniosku tego czyni poprawkę, aby komisya teatralna przedłożyła wnioski Radzie najpóźniej do końca listopada i aby się porozumiała z Sekcyą I. co do rewizyi instrukcyi dla komisyi teatralnej.

Wiceprezydent Dr. Pieniążek uzasadnia i wnosi, aby sprawę teatralną odesłać do osobnej komisyi z poleceniem, aby zdała z niej sprawę do końca listopada b. r. Do składu tej komisyi powołuje Rada miasta: 1) członków komisyi teatralnej; 2) trzech prawników; 3) trzech członków Sekcyi I.

---

*) Ogłoszono w r. 1898 drukiem w drukarni Związkowej a nakładem gminy m. Krakowa dwie prace:

1) Wodociąg król. stoł. m. Krakowa, Grupa robót *A.* Ogólne i szczegółowe warunki techniczne, dotyczące przedsiębiorstwa przy wykonaniu robót ziemnych i budowlanych, potrzebnych dla wodociągu król. stoł. m. Krakowa.

2) Wodociąg król. stoł. miasta Krakowa. Grupa robót *B.* Ogólne i szczegółowe warunki techniczne, obowiązujące przy budowie studzien w Bielanach, lewaru ssącego i odwodnienia zakładu pompowego, dostawy rur wodociągowych, zasuw, hydrantów, wentyli powietrznych, studzien wentylowych i połączeń rur wodociągowych z pojedynczemi realnościami prywatnemi, jakoteż przy wykonywaniu wszelkich robót, połączonych z ułożeniem rur wodociągu król. stoł. m. Krakowa.

R. m. Dr. Staniszewski zauważa, iż w razie przyjęcia wniosku wiceprezydenta Dr. Pieniążka, będzie załatwiony wniosek jego i R. m. Dra Rosenblatta.

Wniosek r. m. Dr. Rosenblatta z poprawką wiceprezydenta Dr. Pieniążka przyjęto. (L. 638/pr.).

R. m. Ślęk zaznacza, iż jeden z dzienników miejscowych, podając sprawozdanie z posiedzenia Rady miejskiej z przed dwóch tygodni, na którem zatwierdzono oferty wodociągowe, przytoczył cyfry naprowadzone przez sprawozdawcę wodociągowego, mianowicie, że r. m. Ślęk odmalował za czarno **finansowe położenie Gminy w latach 1888, 1889 i 1890**, gdyż gmina mimo zaliczek, powziętych ze specyalnych funduszów, miała jeszcze efektów w tych funduszach na 109.000 złr. i nie potrzebowała zaciągać pożyczek wekslowych. Otóż cyfry te nie są prawdziwe i jeżeli sprawozdawca miał je z biura rachuby, to mowca żałuje, iż to biuro się pomyliło. Mowca wykazuje, jakie weksle i do jakiej wysokości, celem uzyskania gotówki dla Gminy wystawiono, a jeżeli Gmina miała jeszcze jakie efekta w funduszach swych specyalnych, to nie trzeba zapominać, iż wszystkich efektów gmina pozbyć się nie mogła, bank bowiem dając pożyczkę na walory pewne, żąda oprócz tego jeszcze pewnego pokrycia, które gmina musiała posiadać w efektach. Mowca prosi, aby to wyjaśnienie było zaciągnięte do protokułu.

R. m. Rotter jako sprawozdawca wodociągowy, przyznaje, iż cyfry owe miał z ksiąg Wydziału obrachunkowego; przyjmuje dzisiejsze sprostowanie r. m. Ślęka do wiadomości i zapowiada, iż cyfry przez tegoż przytoczone, będzie się starał również ile możności sprostować. Ale pomijając kwestyę cyfr i stając na stanowisku radcy miejskiego, zapytuje się, jaki był użytek i jaka korzyść dla miasta z przedstawienia ówczesnego stanu finansowego gminy przez r. m. Ślęka? Mowca sądzi, iż zbijając cyfry przez r. m. Ślęka przytoczone, oddał większą usługę miastu niż r. m. Ślęk.

R. m. Dr. Kohn przypomina obu mowcom t. j. r. m. Ślękowi i Rotterowi regulamin obrad, według którego można żądać głosu od przewodniczącego, albo do uczynienia wniosku albo do interpelacyi.

R. m. Dr. Rosenblatt sądzi, iż właściwie nie ma o czem dyskutować. —

R. m. Dr. Seinfeld zapytuje się Przewodniczącego, kiedy zamierza przedłożyć Radzie **wnioski co do obsadzenia wakujących posad, a w szczególności kasyera?** Dalej zaznacza, iż **robotnicy zatrudnieni przez Gminę**, jak: przy akcyzie, straży pożarnej, gazowni i t. d. dotąd wbrew ustawie z dnia 30 marca 1888 r., **nie są ubezpieczeni w kasie chorych**. Zapytuje się zatem Przewodniczącego, czy mu wiadomem jest to zaniedbanie Magistratu i czy zamierza zapobiedz temu?

Przewodniczący oświadcza, iż co do obsadzenia posad wogóle wnioski wnet będą Radzie przedłożone; zaś co do obsadzenia posady kasyera, to Sekcya II. żąda przedtem załatwienia sprawy dyscyplinarnej, a do przedłożenia wniosków w tym względzie potrzebuje Przewodniczący jeszcze pewnego czasu. — Na interpelacyę co do ubezpieczenia robotników miejskich w kasie chorych, wyjaśnia Przewodniczący, iż robotnicy zatrudnieni przy zakładach miejskich, jak przy akcyzie, gazowni, straży pożarnej, są leczeni kosztem miasta.

R. m. Dr. Seinfeld żąda wyjaśnienia co do ubezpieczenia robotników na przyszłem posiedzeniu. —

R. m. Dr. Domański uzasadnia i wnosi: Poleca się Sekcyi szkolnej, by niezwłocznie zajęła się **sprawą przepełnienia i niedostateczności gmachów dla szkół średnich w Krakowie** i stosowne wnioski, zmierzające do zaradzenia złemu, w jak najkrótszym czasie pełnej Radzie przedłożyła.

Przyjęto. (L. 68431). —

Przewodniczący zawiadamia, iż **r. m. Dr. Bujwid** przechodzi z Sekcyi I. do Sekcyi IV. (L. 68538) i że **r. m. Dr. Paszkowski** składa mandat członka komisyi gazowej. (L. 639 pr.) —

Dalej zawiadamia Przewodniczący, iż na porządku dziennym przyszłego posiedzenia Rady zamieści: 1) **wybór uzupełniający członków do wielkiego wydziału Kasy Oszczędności**; 2) **wybór delegata do c. k. Rady szkolnej krajowej**; 3) **wybór jednego członka do komisyi gazowej**.—

Teraz przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Sekcyi IV. r. m. X. Dr. Spis wnosi:

Rada m. uchwali!

1) Orzeczenie c. k. Rady szkolnej krajowej z 24 sierpnia 1897 L. 19971, w sprawie **organizacyi szkół wydziałowych w Krakowie**, przyjmuje się do wiadomości.

2) **Rada m. uznaje potrzebę** pod zastrzeżeniami, w ustępie 3 uwidocznionemi, **przekształcenia dwóch miejskich szkół ludowych na szkoły wydziałowe o 3 klasach obowiązkowych, połączone ze szkołami pospolitemi 4 klasowemi pod wspólnemi dyrekcyami, a mianowicie**: a) **szkoły męskiej św. Floryana przy pl. Matejki**; b) **szkoły żeńskiej im. Klementyny Tańskiej przy ul. Miodowej.**

3) Rada m. oświadcza równocześnie, że gmina m. Krakowa na utrzymanie powyż wspomnionych szkół, po myśli art. 8 ustawy z 23 maja 1895 Dz. u. kr. Nr. 57 na wydziałowe zorganizować się mających, prócz wydatków rzeczowych, wynikających z art. 6 ustawy kraj. z 24 kwietnia 1894 Dz. u. kr. Nr. 49, do żadnych innych świadczeń się nie zobowiązuje, a w szczególności zastrzega się wyraźnie, iż nie posiadając takiego majątku zakładowego, któryby w myśl art. 16 ustawy z 24 kwietnia 1894 r. Dz. u. kr. Nr. 49 uprawniał do żądania od niej wyższych dodatków na płace nauczycieli, t. j. do dodatków ponad przepisaną 12% prestacyę, tylko pod tym warunkiem zgodzi się na utworzenie powyższych szkół wydziałowych, jeżeli na nią nie będzie nałożony żaden dalszy dodatek na płace nauczycieli tychże szkół.

Wniosek przyjęto. (L. 64932). -

Imieniem Sekcyi IV. r. m. Dr. Kasparek wnosi:

Rada m. uchwali!

W odpowiedzi na reskrypt Wys. c. k. Rady szkolnej kraj. z 27 sierpnia 1897 L. 20221 i zakomunikowany tym reskryptem **projekt orzeczenia organizacyjnego dla szkoły wydziałowej św. Scholastyki**, Rada m. postanawia przesłać Wys. c. k. Radzie szkolnej krajowej uwagi następujące:

1) **Do punktu IV. projektu organizacyjnego:**

a) Rada miejska sądzi, że na etat przyjąć należy oprócz dyrektora, katechety rzym. kat. i nauczyciela religii izraelickiej, tylko trzy posady nauczycieli lub nauczycielek, zamiast 5-ciu, ponieważ chodzi głównie o siły nauczycielskie dla trzech klas niższych. Jako siły pomocnicze pozostać mają w tej szkole dotychczasowe nauczycielki języka francu-

skiego i robót kobiecych, z poborami dotychczasowymi z funduszu miejskiego, na tak długo, dopóki te nauczycielki innej nie otrzymają posady.

b) Rada miejska w zasadzie godzi się na prawo sprzeciwiania się powołaniu nauczycieli, nie odpowiadających warunkom ustawy, bo to prawo jest wypływem prawa najwyższego nadzoru Rady szkolnej krajowej nad szkołami publicznemi, pragnie jednak, aby warunki, sposób i czasokres wykonywania tego prawa, dla uniknięcia nieporozumień i możliwej przerwy w nauce, w statucie ściślej były określone.

2) **Do punktu V. projektu organizacyjnego**: Rada m. zgadza się na ustanowienie jednego tylko kuratora dla trzech klas wyższych, zamiast kuratoryi złożonej z trzech osob.

3) **Do punktu VII. projektu organizacyjnego**: Byłoby wskazane oznaczyć ryczałt na pomniejsze wydatki szkolne i urzędowe także dla klas wyższych na kwotę 30 zła. rocznie.

4) **Do punktu VIII. i IX. projektu organizacyjnego**: Z uwagi, że wskutek reorganizacyi szkoły wydziałowej im. św. Scholastyki spadnie na Gminę ciężar utrzymywania jednej klasy, t. j. IV. ponad obowiązek obecnie istniejący; że Gmina m. Krakowa, nie posiadając własnego majątku, wobec znacznych wydatków na cele szkolne, musi się ograniczyć w wydatkach nadzwyczajnych, nieobjętych ustawową prestacyą, do potrzeb najniezbędniejszych; z uwagi dalej, że Wys. Rada szkolna krajowa nie może przyjąć na fundusz kraj. kosztów utrzymania ochmistrzyni, Rada m. oświadcza, że stałego obowiązku utrzymywania nauczycielki języka francuskiego i nauczycielki robót ręcznych kobiecych, tudzież ochmistrzyni, imieniem gminy m. Krakowa nie przyjmuje i tylko jako zarządzenie tymczasowe, pragnie utrzymać w tym względzie stan dotychczasowy. Według tego oświadczenia winien uledz artykuł VIII. i IX. projektu organizacyjnego zmianie następującej a mianowicie: **ustęp drugi art. VIII.** „Dotychczasowe nauczycielki języka francuskiego i robót ręcznych kobiecych, jak długo przy szkole wydziałowej im św. Scholastyki, jako siły pomocnicze będą użyte, a nie uzyskają innej posady etatowej, pobierać będą nadal przyznane im uchwałami Rady miejskiej pobory z funduszu miejskiego, które wypłacać będzie kasa miejska“; **ustęp drugi art. IX.** „Dla pomocy dyrektora w nadzorowaniu uczennic i utrzymywaniu porządku w szkole może być ustanowioną ochmistrzyni, mianowana przez Radę m. Krakowa i płatna z funduszów miejskich“

Do punktu XI. projektu organizacyjnego: Z uwagi, że dopiero praktyczne przeprowadzenie nowych planów naukowych może wykazać, o ile takowe zamierzonemu celowi wyższej szkoły wydziałowej będą odpowiadać, a może się okazać potrzeba zaprowadzenia obok istniejących kursów robót kobiecych i kursu handlowego jeszcze innych kursów specyalnych, — pragnie Rada m., aby możność zaprowadzenia innych kursów specyalnych obok istniejących obecnie przy szkole wydz., oczywiście za zezwoleniem Wys. c. k. Rady szkolnej kraj. po porozumieniu z Reprezentacyą miejską w orzeczeniu organizacyjnem była wyraźnie zastrzeżoną.

R. m. Rotter zapowiada szereg poprawek do poszczególnych punktów wniosków; krytykuje cały plan naukowy przyszłej szkoły wydziałowej i porównuje go na przykładach z obenym planem nauk. Przedewszystkiem wnosi inną stylizacyę punku II. projektu organizacyjnego.

R. m. X. Dr. Spis uspokaja obawy r. m. Rottera, gdyż Rada szkolna krajowa w dzienniku swym urzędowym wyraźnie zastrzegła gminom a nawet gronom nauczycielskim prawo zaprowadzenia zmian w planach nauk dla szkół wydziałowych, naturalnie w porozumie z c. k. Radą szkolną krajową.

R. m. Dr. X. Bukowski uzasadnia i wnosi: „Odesłać jeszcze raz plan nauk szkoły wydziałowej św. Scholastyki do Sekcyi szkolnej, celem gruntownego przerobienia tego planu i przedłożenia go Radzie m. w ciągu 3 tygodni.

R. m. Dr. Kohn dziękuje r. m. X. Dr Bukowskiemu za ten wniosek. Mowca nie ma żadnej pewności, czy Rada szkolna krajowa zechce potem uwzględnić wnioski Rady m., jeżeli ta tego prawa z góry sobie nie zastrzeże, nadto wnosi: „Również zastrzega sobie Gmina m. Krakowa organizacyę szkoły w porozumieniu z Radą szkolną po jakimś czasie, także w kierunku ilości lat nauki“.

R. m. Bartoszewicz krytykuje ostro cały projekt, wyrażając zdanie, iż gorszego projektu nawet w drodze konkursu trudnoby było uzyskać. W końcu popiera wniosek r. m. X. Dr. Bukowskiego.

R. m. X. Dr. Spis broni wniosków Sekcyi IV.

R. m. Rotter zaznacza, że według projektu jest obniżenie czasu nauki o 1 rok; dalej krytykuje plan nauk i zaleca do przyjęcia wniosek r. m. X. Dr. Bukowskiego, w przeciwnym razie będzie czynił poprawki do poszczególnych punktów projektu.

R. m. X. Dr. Spis zabiera głos do faktycznego sprostowania i zaznacza, iż według nowego projektu, nie ma skrócenia czasu nauki o rok; w dzisiejszym planie nauki są braki i prosi o przyjęcie wniosków Sekcyi IV.

W dalszej dyskusyi zabierają głos radcy miejscy Bartoszewicz, Dr. Kohn i sprawozdawca Dr. Kasparek, który zbija zarzuty poszczególnych mowców, odczytuje reskrypt c. k. Rady szkolnej krajowej, który grozi w razie dalszej zwłoki zaprowadzeniem 3-klasowej szkoły wydziałowej w myśl ustawy krajowej; dalej uzasadnia poszczególne zmiany, które wprowadza nowy projekt. Mowca ma przekonanie, że poziom nauki się nie obniży, nie widzi potrzeby już obecnie krytykowania planu nauk, gdyż Rada m. będzie miała możność uchwalenia zmian; również nie widzi mowca potrzeby odsyłania sprawy do Sekcyi.

W głosowaniu wniosek r. m. X. Dr. Bukowskiego przyjęto, a tem samem inne wnioski upadły. (L. 33571.)—

Na tem zamknął Przewodniczący posiedzenie o godzinie 8 wieczorem.

Nakładem gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.

L. 13. Kraków, dnia 31 Grudnia 1898. Rocznik XIX.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 1 złr., składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

L. 78443.

III.

Przedmioty znalezione.

W czasie od 1 do 30 listopada 1898 r. znaleziono w Krakowie i złożono w Kasie miejskiej następujące przedmioty:

Art. 396. Woreczek skórzany z 7 ct.
„ 397. Świadectwo wyzwolin czeladnika Władysława Malanowskiego.
„ 8257. Kwota 10 złr.
„ 398. Branzoletka z srebrnym łańcuszkiem i monetą.
„ 399. Pugilares z 50 ct.
„ 400. Zegarek niklowy.
„ 8259. 1 korona.
„ 401. 6 kluczyków.
„ 402. Pierścionek złoty.
„ 403. Książka.
„ 404. Kamizelka z 1 ct.
„ 405. Pugilares z kwotą 2 złr. 30 ct.
„ 406. Paczka skór.
„ 408. Posrebrzana muterka od powozu.
„ 409. Zegarek damski.
„ 410. Nóż.
„ 411. Weksel na 350 złr. z podpisem Izraela Butera.
„ 412. 6 chusteczek.
„ 413. 3 klucze.
„ 414. Zegarek damski oksydowany.
„ 415. Laska z srebrną rączką i monogramem.
„ 416. Rękawiczka damska.
„ 417. 4 kluczyki.
„ 418. Książeczka czeków pocztowych.
„ 419. Chustka na głowę.
„ 162. Branzoletka.

Nadto znajdują się w rękach znalazców:
1. Duży cap bez rogów.
2. Krzesło.
3. Pies dog duński.
4. Banknot na 10 złr.
5. Kanarek.
6. Pies legawy z marką Nr. 384. — wreszcie

art. 3121. Kwota 10 złr., nadesłana przez c. k. Sąd, odebrana osobie podejrzanej a znaleziona w dniu 4 kwietnia 1898 r.

Magistrat wzywa przeto właścicieli wymienionych przedmiotów, aby się po odbiór tychże do Wydziału III. Magistratu zgłosili i prawa swe udowodnili; gdyż w przeciwnym razie po upływie roku, przedmioty te znalazcom wyda do użytku, zaś po upływie dalszych 3 lat, przejdą one na wyłączną ich własność, ewentualnie sprzeda je Magistrat na rzecz funduszu miejscowych ubogich. —

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 28 grudnia 1898 r.

Prezydent miasta:
Friedlein w. r.

Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń jawnych).

Posiedzenie nadzwyczajne (72 w kad. XI.) **z dnia 10 listopada 1898 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam.

Radców miejskich obecnych **48**. Radcy miejscy: Dr. Ichheiser, Dr. Górski, wiceprezydent Dr. Pieniążek, Rehman, Dr. Weigel (**5**) nieobecność swą na tem posiedzeniu uprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej radcy miejscy: Kroebl, Dr. Leo, Łapiński, Ślęk, Stryjeński, Dr. hr. Tarnowski (**6**).

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczór.

Sekretarz odczytał nadeszłe do Rady pisma:

1) **Prezydent m. Lwowa** prosi **o wysłanie delegatów na uroczystość odsłonięcia pomnika Jana Sobieskiego.**

Przewodniczący prosi, aby Rada na końcu posiedzenia wybrała delegatów. (L. 649/prez.) —

2) R. m. Dr. Jordan prosi **o wybudowanie w parku jego nazwiska kiosku na mleczarnię.**

Przekazano Sekcyi I. (L. 70140). —

Przewodniczący zawiadamia, że wczoraj weszła w życie **fundacya bł. p. Dra Warschauera** i Sekcya II. udzieliła 39 rękodzielnikom pożyczek.

R. m. X. Dr. Bukowski wnosi **wybór komisyi ubogich** i prosi Prezydenta miasta o **utworzenie biura ubogich w Magistracie.**

Po przemówieniu Przewodniczącego, Rada nagłości sprawy nie uchwaliła, a odnośne wnioski r. m. X. Dra Bukowskiego, Dra Cyfrowicza i Dra Pareńskiego przekazano Sekcyi V. —

Imieniem Sekcyi I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi: Rada m. uchwali!

1) **Na częściowe pokrycie należytości w kwocie**

1400 zła., którą Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Krakowie gminie m. Krakowa z tytułu czynszu najmu ujeżdżalni pod Kapucynami L. k. 17 Dz. III. za czas od 1 lipca 1896 do 31 marca 1898 r. **dłużnem pozostało, użyć** na podstawie art. X. kontraktu najmu z dnia 21 listopada 1892 r. **kaucyi 500 zła.** w książeczce Kasy oszczędności m. Krakowa L. 135995 złożonej, tudzież narosłych od tej kwoty procentów, zaś resztę należytości w ten sposób nie pokrytą, wynoszącą około 780 zła. odpisać.

2) Subwencyę w kwocie 500 zła. „Sokołowi“ na r. 1898 przyznaną wypłacić. —

R. m. Dr. Seinfeld uzasadnia i wnosi: „1) Odpisać należytość gminy około 1400 złr. od „Sokoła“ z tytułu czynszu najmu ujeżdżalni pod Kapucynami. 2) Wydać „Sokołowi“ kaucyę 500 złr.“.

R. m. Dr. Cyfrowicz zrzeka się na razie głosu, bo właśnie chciał taki sam wniosek, jak r. m. Dr. Seinfeld uczynić; zastrzega sobie jednak głos w razie, gdyby ktoś przeciwny wniosek uczynił.

R. m. Bartoszewicz popiera usilnie wniosek r. m. Dra Seinfelda.

R. m. Dr. Kohn tłómaczy zapatrywanie Sekcyi w tej sprawie, ale w końcu oświadcza, iż Sekcya nie ma nic przeciw przyjęciu wniosku r. m. Dra Seinfelda.

Wniosek r. m. Dra Seinfelda przyjęto. (L. 57481). —

Imieniem Sekcyi I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada m. uchwali!

1) **Odstąpić Henrykowi Hochstimowi,** właścicielowi realności L. k. 504/505 Dz. I. (hotel Royal), **część parceli miejskiej** L. kat. 518, **przed frontem hotelu Royal od strony ulicy Grodzkiej** położonej, oznaczoną na planie Budownictwa miejskiego z dnia 5 lipca 1898 r. kolorem zielonym i literami *d. e. f. g.* w ilości 50°□ czyli 180m.², w drodze zamiany za grunt z realności L. k. 504/505 Dz. I. L. w. hip. 488 i 489, na powołanym wyżej planie kolorem żółtym i literami *a. b. c. d.* oznaczony, pod ścieżkę plantacyjną potrzebny, w ilości 43°□, czyli 154m.² pod zastrzeżeniem:

a) Henryk Hochstim uiści przy podpisaniu kontraktu za nadwyżkę gruntu miejskiego w ilości 7°□ cenę po 50 zła. za 1°□;

b) zobowiąże się odstąpionego mu gruntu z parc. L. k. 518 nigdy nie zabudować, lecz go zawsze jako plac niezabudowalny zachować, na nim odpowiedni ogródek urządzić, ten zawsze w należytym stanie utrzymywać i otoczyć go żelaznemi sztachetami wedle planów, przez Magistrat zatwierdzić się mających, któreto sztachety od strony plant będą przedłużone aż do muru hotelu z furtką na 1·4 m szeroką; nadto na gruncie tym nie wolno będzie urządzić dojazdu do realności L. k. 504/505 Dz. I.

c) Henryk Hochstim postara się o utworzenie z gruntu mu odstąpionego osobnego ciała hipotecznego, na zabezpieczenie zaś warunków, ustępem *b)* objętych, da Gminie miasta gwarancyę wartości 500 zła., którą na powyższem ciele hipotecznem w terminie trzech miesięcy od dnia oddania mu gruntu w posiadanie, na rzecz Gminy miasta Krakowa zaintabuluje.

d) Drzewka i krzewy, na powyższym gruncie się znajdujące, Henryk Hochstim wytnie i usunie własnym kosztem w dniach 90, po oddaniu mu gruntu w posiadanie.

e) Koszta usunięcia przez Gminę miasta wychodka publicznego z gruntu, Henrykowi Hochstimowi odstąpionego, tudzież koszta przeniesienia tego wychodka w inne miejsce, kosztorysem Budownictwa miejs. z 13 lipca 1897 r. na 400 zła. obliczone, poniesie Henryk Hochstim, który również pokryje z własnych funduszów w całości, koszta spisania kontraktu, stempli, opłatę od przeniesienia własności, koszta wydzielenia i wszelkie inne koszta z tym interesem połączone.

2) Do podpisania kontraktu upoważnia się obok Prezydenta miasta Radców miejskich: Jana Kwiatkowskiego i Dra Walentego Staniszewskiego.

R. m. Dr. Styczeń przypomina kontrowersyę w Radzie miejskiej przed kilku laty z powodu budowy Ebera przy plantach. Wtedy Gmina w drodze prawa spór wygrała, sąd bowiem orzekł, że Eberowi ani jego realności nie przysługuje prawo służebności do plant. W takiej samej sprawie z Goldgartem Gmina przegrała prowizoryum, ale nie słusznie. Nie widzi najmniejszej potrzeby sprzedawania kawałka plant w tem miejscu, chyba, że Sekcya chce tam utworzyć ulicę publiczną.

R. m. Bartoszewicz prosi o wyjaśnienie punktu *c)* i *b)* wniosków, sądzi bowiem, że gwarancya 500 zła. nie jest dostateczną.

R. m. Kwiatkowski broni wniosków Sekcyi.

R. m. Dr. Kohn zbija zapatrywania r. m. Dra Stycznia. Planty zyskują kawałek od Hochstima, a kawałek gruntu miejskiego, który ma być Hochstimowi odstąpiony, nie ma być nigdy zabudowany.

R. m. Dr. Pareński widzi słuszność w zapatrywaniach, r. m. Dra Stycznia i Bartoszewicza; mowca oświadcza się raczej za dzierżawą.

Dyskusyę zamknięto.

R. m. Epstein zgadza się z zapatrywaniem r. m. Dra Pareńskiego, ale żądał, aby Hochstim swój kawałek Gminie odstąpił.

R. m. Dr. Doboszyński nie zgadza się na wnioski Sekcyi I., a to ze względu na niską cenę, ofiarowaną przez Hochstima.

R. m. Bartoszewicz zbija zapatrywania r. m. Dra Kohna. Zgodziłby się już prędzej na wniosek r. m. Dra Pareńskiego, ale niech Sekcya postawi warunki, pod jakimi można Hochstimowi grunt wydzierżawić.

R. m. Dr. Styczeń zbija wnioski Sekcyi i wnosi, aby nad nimi przejść do porządku dziennego, a sprawę zwrócić Sekcyi I. z poleceniem, aby się zastanowiła nad tem, jak planty mają w tem miejscu w przyszłości wyglądać.

Wniosek r. m. Dra Stycznia przyjęto. (L. 60515). —

Imieniem Sekcyi I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada m. uchwali!

Przyjmuje się **ofertę Mojżesza Landesdorfera, mocą której zobowiązał się dostarczać** na podstawie warunków licytacyjnych, w czasie od 1 października 1898 r. do 30 września 1899 r. **dla pociągów miejskich i na inne potrzeby gminy miasta Krakowa:**

owies	po 6 zła.	98 ct.	za	100	klg.
siano	„ 3	„ 14	„	„ 100	„
słomę	„ 1	„ 98	„	„ 100	„

Wniosek przyjęto. (L. 60615.) —

R. m. Dr. Seinfeld wnosi, aby teraz przystąpić do wyborów.

Przewodniczący zwraca uwagę na to, które wybory są pilne, a które mniej. Następnie wyjaśnia, dlaczego zamieścił wybór delegata do Rady szkolnej krajowej na porządku dziennyn jawnego posiedzenia, bo tak żąda statut.

R. m. Bartoszewicz wnosi, aby trzech delegatów prawników i trzech członków Sekcyi I. dla komisyi, mającej się zająć sprawą teatralną, wybrały Sekcya III. i I.

R. m. Dr. Seinfeld popiera ten wniosek.

R. m. Dr. Domański popiera również ten wniosek, ale żąda, aby te Sekcye przedstawiły swoje wnioski Radzie miejskiej.

R. m. Dr. Rosenblatt sprzeciwa się temu wnioskowi i żąda, aby Rada zaraz dzisiaj tych delegatów wybrała.

R. m. hr. Wodzicki popiera wniosek r. m. Dra Rosenblatta.

Wobec tego przystąpiono do **wyboru sześciu członków do komisyi, mającej się zająć rewizyą kontraktu dzierżawy teatru i instrukcyi dla Komisyi teatralnej.**

Na skrutatorów zaprasza Przewodniczący radców miejskich Dra Bandrowskiego, Dra Domańskiego i Dra Staniszewskiego. Głosowało 46, bewzględna większość 24.

Otrzymali głosów: Dr. Staniszewski 43, Beringer 38, Dr. Rosenblatt 37, wiceprezydent Dr. Pieniążek 36, Dr. Doboszyński 30, Nowacki 30.

Powyż wymienieni radcy m. zostali wybrani.

P. m. Szpakowski przemawia za wyborem do do tej komisyi r. m. Knausa.

Przewodniczący wyjaśnia, że r. m. Dr. Pieniążek, jako I. wiceprezydent miasta, wchodzi w skład tej komisyi, że zatem nic nie stoi na przeszkodzie, aby i r. m. Knaus wszedł do tej komisyi.

Wniosek r. m. Szpakowskiego przyjęto. (L. 647/pr.) —

R. m. Dr. Jordan wnosi, aby **wybór delegata do c. k. Rady szkolnej krajowej,** odroczyć do przyszłego posiedzenia Rady i aby Sekcya szkolna przedstawiła Radzie miejskiej sprawozdanie dotychczasowego delegata do Rady szkolnej. Wniosek ten upadł i uchwalono przystąpić zaraz do tego wyboru.

Na skrutatorów zaprasza Przewodniczący radców miejskich Bartoszewicza, Dra Rosenblatta i Federowicza.

Głosowało 46, bezwzględna większość 24.

Otrzymali głosów: Rotter 30, Dr. hr. Tarnowski 15, Bartoszewicz 1. **Wybrany** zatem został **r. m. Rotter,** który dziękuje za wielki zaszczyt i zaufanie, jakie mu Rada tym wyborem okazała, oświadcza, iż wybór przyjmuje — na stały pobyt do Lwowa przenieśćby się nie mógł — ale przyrzeka dojeżdżać do Lwowa. Następnie prosi Radę, aby mu pozwoliła obok Sekcyi I. wstąpić do Sekcyi IV.

Zgodzono się. (L. 60766.) —

Następuje **wybór 12 członków do wielkiego wydziału Kasy oszczędności.** Na skrutatorów zaprasza Przewodniczący radców miejskich Dra Rosenblatta, Dra Ponikłę i Federowicza.

R. m. Cyfrowicz wstrzymuje się od głosowania.

Głosujących 41, większość bezwzględna 21.

Otrzymali głosów: Friedlein Józef 41, Mendelsburg Albert 41, Dr. Leo Juliusz 41, Dr. Kohn Maksymilian 40, Fritsch Herman 40, Dr. Horowitz Leon 39, Dr. Ponikło Stanisław 39, Dr. Markiewicz Władysław 31 Rudolphi Karol 31, Rehman Stanisław 31, Redyk Wiktor 30, Chmurski Roman 30. Ci zatem zostali wybrani członkami.

Prócz powyż wymienionych otrzymali głosów: Klemensiewicz 11, Bereźnicki, Rotter, Dr. Hajdukiewicz i Dr. Rosenblatt po 10, Nowacki i Jawornicki po 2, Dr. Propper 1. (L. 70141.) —

Wybór członka do komisyi gazowej w miejsce r. m. Dra Paszkowskiego.

Na skrutatorów zaprasza Przewodniczący r. m. Bartoszewicza, Bereźnickiego i Epsteina.

Głosujących 44, bezwzględna większość 23.

Otrzymali głosów: Biborski 19, Dr. Domański 13, Dr. Staniszewski 1, Dr. Ponikło 1.

Nikt zatem większości nie uzyskał. —

Na tem zamknął Przewodniczący dla spóźnionej pory posiedzenie o godzinie 8 wieczór.

Posiedzenie nadzwyczajne (73 w kad. XI.) **z dnia 14 listopada 1898 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
I. Wiceprezydent miasta: Dr. Pieniążek Karol.
Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam.

Radców miejskich obecnych **34**. Radcy miejscy: Bereźnicki, Dr. Górski, Dr. Ichheiser, Dr. Kasparek, Kroebl, Dr. hr. Potocki, Rehman, Slęk, Dr. Weigel, Dr. Wiszniewski, hr. Wodzicki (**11**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej radcy miejscy: Chyliński, Landau, Dr. Leo, Łapiński, Mendelsburg, Nowacki, Dr. Pareński, Dr. Paszkowski, Dr. Popiel, Dr. Rosenblatt, Schmelkes, Dr. Seinfeld, Dr. hr. Tarnowski (**13**).

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczorem.

Sekretarz odczytuje pismo:

Stanisławowski Komitet jubileuszu 100-letniej rocznicy urodzin Adama Mickiewicza zaprasza na uroczystość odsłonięcia pomnika Mickiewicza dnia 20 listopada 1898 r.

Przyjęto do wiadomości. (L. 668/prez.) —

R. m. Bartoszewicz, nawiązując do słów r. m. Dra Staniszewskiego, na jednem z dawniejszych posiedzeń wypowiedzianych, zaznacza, iż **Komisya teatralna** właściwie nic nie robi, bo nawet nie zmusza dzierżawcy teatru do przedkładania sobie repertoaru. — Tak samo postępuje **Komitet Muzeum narodowego,** który się wcale nie, albo raz na rok zbiera, celem wysłuchania sprawozdania rocznego. Subkomitet jakiś wykonuje prawa, zastrzeżone statutem Komitetowi; kupuje obrazy itd. — Interpeluje zatem Przewodniczącego, czyby nie był skłonnym zwołać posiedzenia Komitetu Muzeum narodowego, przedstawić na niem postanowienia statutu i wezwać Komitet do ścisłego przestrzegania tych postanowień.

Przewodniczący oświadcza, iż dzierżawca teatru przedkłada regularnie dotąd repertuar, a zaniedbanie pod tym względem może tylko do ostatnich kilku tygodni się odnosi. Co do życzenia r. m. Bartoszewicza, aby zwołać Komitet Muzeum narodowego, Przewodniczący przyrzeka temu życzeniu zadość uczynić. (L. 669/prez.) —

R. m. Dr. Domański interpeluje Przewodniczącego o **naprawę drogi do rzeźni,** która znajduje się

w opłakanym stanie. Następnie interpeluje Przewodniczącego Sekcyi III., kiedy wreszcie zostanie przeniesiona **tandeta**.

Przewodniczący wyjaśnia, iż droga do rzeźni była dotąd w dobrym stanie i chyba w ostatnich dniach wskutek wilgoci się zepsuła. Co do tandety, to Prezydent miasta przedłożył Sekcyi III. myśl zupełnego usunięcia tej tandety, bo przedmioty, które na tandecie się znajdują, łatwo znaleść mogą pomieszczenie w każdym domu bez jakiejkolwiek szkody.

Wiceprezydent Dr. Pieniążek wyjaśnia, iż sprawa tandety jest w Sekcyi III. przydzielona referentowi; była już kilkakrotnie zamieszczoną na porządku dziennym tejże Sekcyi, ale nie pamięta, dlaczego spadła z porządku. Jako przewodniczący Sekcyi nic więcej zrobić nie może, jak poddać tę sprawę pod dyskusyę, skoro referent mu oświadczy, iż sprawę przygotował. —

R. m. Schmid zapytuje się Przewodniczącego, dlaczego Rada szkolna nie rozpisuje **konkursu na posady starszych nauczycieli?** Stosunki pod tym względem są niezdrowe, o czem świadczy, iż kilku nauczycieli krakowskich porzuciło swój zawód.

Przewodniczący wyjaśnia, iż z rozpisaniem konkursu na posady starszych nauczycieli musiano się wstrzymać, aż do obsadzenia nauczycieli szkół wydziałowych.

R. m. X. Spis wyjaśnia, że sprawa ta wnet zostanie przedstawioną Radzie m. przez Sekcyę IV. —

Imieniem Sekcyi III. r. m. Dr. Rothwein wnosi:

Rada m. uchwali!

1) Zawiadomić Expozyturę c. k. Prokuratoryi Skarbu w Krakowie, iż gmina m. Krakowa, imieniem ubogich tejże Gminy, nie zgadza się na proponowane przez spadkobierców ś. p. Feliksa Bojanowskiego załatwienie sprawy **legatu ś. p. Feliksa Bojanowskiego** w drodze polubownej i obstaje przy wypłacie całego tego legatu.

2) Upoważnia się p. Syndyka miasta do poczynienia kroków, celem zabezpieczenia i zrealizowania legatu t. j. równowartości, zapisanych w listach gal. hipotecznych $4\frac{1}{2}\%$ w kwocie 31.000 zła. z pn.

Wniosek przyjęto. (L. 37014.) —

Imieniem Sekcyi IV. naczelnik IV. Wydziału Mgtu Banaś wnosi:

Rada m. uchwali!

W odpowiedzi na reskrypt Wys. c. k. Namiestnictwa z dnia 5 marca 1898 r. L. 16430, wzywający Prezydenta miasta, aby starał się skłonić Radę gminną miasta Krakowa do przyczynienia się stałym datkiem z funduszów gminnych do **utrzymania wikarego przy parafii św. Krzyża,** Rada miejska oświadcza, że wobec wielu ustawowo-ciążących na niej obowiązków i wobec szczupłości dochodów nie jest w możności temu życzeniu zadość uczynić.

Wniosek przyjęto. (L. 16898.) —

Imieniem Komisyi przemysłowej tenże sam sprawozdawca wnosi:

Rada m. uchwali!

Nad **prośbą Zjednoczonego galicyjskiego Towarzystwa dla ogrodnictwa i pszczelnictwa we Lwowie, o subwencyę na urządzenie jubileuszowej wystawy ogrodniczo-pszczelniczej** we Lwowie, oraz o medale srebrne i brązowe na premiowanie przedmiotów, przechodzi się do porządku dziennego.

Wniosek przyjęto. (L. 29473.) —

Wybór pięciu członków **delegacyi do Lwowa na uroczystość odsłonięcia pomnika Sobieskiego** pozostawiono Prezydentowi miasta. (L. 649/prez.) —

Na tem zamknął Przewodniczący o godzinie 6 minut 40 wieczór posiedzenie jawne a zarządził tajne. —

Posiedzenie nadzwyczajne (74 w kad. XI.) **z dnia 29 listopada 1898 r.**

Przewodniczący: Dr. Pieniążek Karol, I. wiceprezydent miasta.

Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam.

Radców miejskich obecnych wraz prezydentem miasta **36**. Radcy miejscy: Dr. Bujwid, Epstein, Dr. Górski, Dr. Ichheiser, Kroebl, Dr. Popiel, Dr. hr. Potocki, Rehman, Szancer, Dr. Weigel, Dr. Wiszniewski **(11)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej radcy miejscy: Chyliński, Jawornicki, Kwiatkowski, Dr. Leo, Łapiński, Nowacki, Dr. Paszkowski, Dr. Propper, Dr. Rosenblatt, Dr. Rothwein, Stryjeński, Dr. hr. Tarnowski **(12)**.

Początek posiedzenia o godz. 5 min. 45 wieczór.

Prezydent miasta Friedlein przemówił, jak następuje:

„Zbliża się **dzień 2 grudnia**, dzień uroczysty, **dzień 50-letniej rocznicy wstąpienia na tron Najmiłościwiej nam panującego Monarchy.** Przygotowują się ludy Austryi, aby, skoro Opatrzność, dotknąwszy Najjaśniejszego Pana, Najdostojniejszą Jego Rodzinę i całe państwo najstraszniejszym ciosem, pogrążyła ludy Monarchii w najgłębszym żalu i smutku, skoro rozwiała nadzieję i uniemożebniła, aby dzień ten stał się świętem powszechnej największej radości, pragną narody berłu Jego podległe, uczcić i upamiętnić dzień ten w miarę możności i najgodniej uczynkiem, któryby, odpowiadając uczuciom szlachetności, ludzkości i miłości bliźniego, przepełniającym serce Monarchy, odczuwającego zawsze tak gorąco potrzeby, niedolę i cierpienia ludzkie, najmilszym Mu być mógł. Nam, którzyśmy pod panowaniem Najmiłościwszego Monarchy doznali opieki, jakiej przedtem naród nasz nie zaznał nigdy od chwili utraty swej niepodległości, którzyśmy otrzymali wszystko to, co do pomyślnego istnienia narodu jest potrzebne, nam więcej nad innych przystoi, abyśmy głęboko w sercach naszych wyrytemu uczuciu wdzięczności, godny dali wyraz. Tem zaś godniejszy winien być dowód naszej wdzięczności, gdyż tylko osobistej łasce Monarchy i Jego zaufaniu, jakiem nas obdarzył i Jego nieocenionej dla nas przychylności zawdzięczamy wszystko to, co każdemu narodowi jest najdroższe, bo język ojczysty i swobodne narodowości pielęgnowanie, słowem wszystko to, co na wolność narodu się składa.

Tem uczuciem powodowani, pragnęlibyśmy upamiętnić dzień ten dla nas tak uroczysty pomnikiem jak najwspanialszym i najtrwalszym, któryby świadczył potomnym o naszej niewygasłej wdzięczności dla Monarchy. Jednak niezamożność nakłada granicę uczuciom naszym, zakreśloną skromnemi funduszami, jakimi rozrządzamy. Komisya przeto, wydelegowana przez Świetną Radę dla obmyślenia godnego sposobu upamiętnienia i uczczenia tej rocznicy, złożona z pp. Przewodniczących Sekcyi i ich zastępców, upoważniła mnie do przedłożenia Szanownym Panom następujących wniosków:

Rada m. uchwali!

„Na pamiątkę pięćdziesięcioletnich rządów Najjaśniejszego Pana, Jego Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej Mości Najmiłościwiej nam panującego Cesarza i Króla Franciszka Józefa I.

1) przeznacza się z funduszów miejskich kwotę 150.000 koron na cele humanitarne i użyteczności publicznej a mianowicie:

a) **na budowę szpitala Braci Miłosierdzia w Krakowie 50.000 koron;**

b) **na wyższą szkołę handlową w Krakowie 100.000 koron.**

2) Nadać pod warunkiem uzyskania Najwyższego zezwolenia miejskiemu wodociągowi w Krakowie nazwę: „Wodociąg Cesarza Franciszka Józefa I.".

3) Upoważnia się Prezydenta miasta do poczynienia odpowiednich kroków celem uzyskania Najwyższego zezwolenia".

Wnioski te przyjęła Rada przez aklamacyę. —

Na tem zamknął Przewodniczący posiedzenie o godzinie 6 wieczór. —

Posiedzenie zwyczajne (75. w kad. XI.) **z dnia 1 grudnia 1898 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta

I. Wiceprezydent miasta: Dr. Pieniążek Karol.

Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam.

Radców miejskich obecnych **39.** Radcy miejscy: Dr. Bujwid, Fritsch, Dr. Górski, Dr. Ichheiser, Dr. Jordan, Kroebl, Łapiński, Dr. Pareński, Dr. Popiel, Dr. hr. Potocki, Rehman, Szancer, Dr. Weigel, hr. Wodzicki (**14**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej radcy miejscy: Chmurski, Chyliński, Nowacki, Dr. Paszkowski, Dr. hr. Tarnowski (**5**).

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczór.

Sekretarz odczytuje nadeszłe do Rady pisma:

1) **Służba biurowa Magistratu** uprasza **o udzielenie zapomogi z okazyi jubileuszu 50-letniego panowania Najjaśniejszego Pana.** (L. 74562.) —

2) **Prowizoryczni pomocnicy biur Magistratu** proszą o to samo. (L. 74561.) —

3) **Tercyanie szkół ludowych** proszą o to samo. (L. 74707.) —

Pisma od 1—3 przekazano Sekcyi III. —

Wiceprezydent Dr. P i e n i ą ż e k mówi: „Nie wiem, czy znajdzie się jeszcze inna stosowna sposobność do przedstawienia wniosku, który zamierzam uczynić, dlatego przedstawiam go dziś.

W dziennikach czytałem, że **dnia 10 grudnia b. r. obchodzi naród czeski 80 rocznicę urodzin swego przywódcy Dra Riegera.** Jestto jeden z tych mężów, o których 50 lub 60 lat temu powiedziano, że zginąłby naród czeski, gdyby budynek, w którym się zebrali, zawalił się.

My Polacy rozumiemy, co to jest utrata bytu politycznego, czujemy zaś, co to znaczy widzieć byt swego narodu zagrożony. My też czcimy, szanujemy i sympatyą naszą otaczamy tych ludzi, którzy umieli obumarłego ducha swego narodu ocucić, jego ukrzepić, pchnąć swój naród na tory umysłowego i materyalnego rozwoju i ku lepszej poprowadzić go przyszłości. Że zaś Dr. Rieger do rzędu takich właśnie ludzi należy, przeto jestem pewien, iż Świetna Rada, bez względu na polityczne zapatrywania — polityka bowiem do nas nie należy — przyjmie sympatycznie mój wniosek, o uproszenie p. Prezydenta miasta, aby wyraził Drowi Riegerowi imieniem Rady miasta, cześć, uszanowanie, uznanie, sympatyę i życzenia z powodu Jego 80-tej rocznicy urodzin".

Wniosek ten przyjęto przez aklamacyę. (L. 699/prez.) —

Imieniem Prezydyum wicesekretarz Magistratu S a w i ń s k i uzasadnia wniosek naglący:

Rada m. uchwali!

„W miejsce ś. p. Faustyna Jakubowskiego upoważnia się Dra Karola Pieniążka, I. wiceprezydenta miasta, do **podpisania aktów fundacyjnych fundacyi Dra Michała Zieleniewskiego:**

1) Zasiłek familijny dla rodziny Klugerów; 2) zasiłek familijny dla rodziny Zieleniewskich; 3) zasiłek dla wodociągów m. Krakowa".

Nagłość sprawy uchwalono i wniosek przyjęto. (L. 71680.) —

Następnie przystąpiono do porządku dziennego.

P r e z y d e n t miasta wnosi:

Rada m. uchwali!

1) **Z okazyi 50-letniej rocznicy wstąpienia na tron Najjaśniejszego Pana, udziela się dyetaryuszom pracującym w Magistracie, gratyfikacyę w łącznej kwocie 2.500 zła.**

2) Wydatek na ten cel pokryć z funduszu interkalarnego.

Przyjęto. (L. 682/prez.) —

Imieniem Sekcyi II. i III. przedstawia wiceprezydent Dr. Karol P i e n i ą ż e k **projekt ustawy o przymusowem zaprowadzeniu wodociągów w obrębie gminy m. Krakowa i o opłatach za wodę** *).

Na trybunie referenta zasiada r. m. F e d e r o w i c z, jako referent większości stylizacyi § 8, podczas gdy wiceprezydent Dr. Pieniążek powołany jest do referowania tego paragrafu według stylizacyi, proponowanej przez mniejszość połączonych Sekcyi.

R. m. Dr. R o s e n b l a t t chciałby wnieść poprawkę stylistyczną **do § 1** mianowicie chce zaznaczyć, że właściciele domów są obowiązani nie tylko połączyć swoją realność z wodociągiem, ale także brać wodę.

Referent sprzeciwia się tej poprawce.

§ 1. p r z y j ę t o b e z z m i a n y.

Do § 2 r. m. B e r i n g e r prosi o wyjaśnienie, kto zwróci właścicielom domów wydatek na zaprowadzenie wodociągu w swych domach.

R. m. X. Dr. B u k o w s k i zaznacza, iż kwestya ta jest bardzo ważną, gdyż są w Krakowie i tak biedni właściciele, którzy tego wydatku nie będą mogli ponieść. Rada powinna to wziąść pod uwagę i można obmyśleć jaki fundusz pożyczkowy. Mowca wyraża zdanie, iż naprzód trzeba było wydać regulamin techniczny, a potem ustawę.

R e f e r e n t w odpowiedzi r. m. X. Drowi Bukowskiemu zaznacza, iż trudno wydać regulamin techniczny, nie mając ustawy, bo pierwszy opierać się musi na ustawie; dalej odpowiada r. m. Beringerowi, że Gmina

*) Projekt ustawy w stylizacyi przez Radę uchwalonej zamieszczony jest na str. 120—122.

mogłaby obmyśleć fundusz pożyczkowy dla biedniejszych właścicieli.

R. m. Beringer wyjaśnia, iż nie o pożyczkę mu chodzi, ale o to, kto zwróci właścicielom wydatek.

R. m. Dr. Seinfeld uspokaja obawy r. m. Beringera.

§§ 2 i **3** przyjęto bez zmiany.

Do § 4. R. m. Dr. Horowitz sądzi, iż § 4. powinien oznaczyć na jak długi czasokres, ma ważność świadectwo, wystawione przez zakład co do dobroci wody.

R. m. Dr. Domański ze względu na to, iż wodociąg obok sanitarnego, ma także znaczenie ekonomiczne, jest za opuszczeniem zupełnem tego paragrafu, a w ten sposób wszyscy obywatele będą zmuszeni połączyć swoje domy z wodociągiem.

R. m. Dr. Rothwein popiera ten wniosek i chce §§ 3 i 4 wraz z odnośnikami w innych paragrafach wyeliminować, bo właściciele według § 7 będą i tak obowiązani płacić bez względu na to, czy połączą domy z wodociągiem, czy nie.

R. m. Kwiatkowski popiera również ten wniosek, a to ze względu na sam interes właścicieli.

R. m. Dr. Rosenblatt jest również za wyeliminowaniem tego paragrafu.

R. m. Dr. Seinfeld popiera także ten wniosek, bo w razie utrzymania tego paragrafu, budżetowanie wodociągu będzie niemożliwe — nadto wnosi, aby z § 1 wypuścić słowa: „które nie mają studzien, lub mają studnie o wodzie niezdrowej".

R. m. Dr. Ponikło broni wniosku połączonych Sekcyi.

R. m. Rotter oświadcza, iż także będzie głosował za wnioskiem r. m. Dra Domańskiego i to uzasadnia.

R. m. X. Dr. Bukowski uznaje motywy tu wypowiedziane, ale gdyby ustawa nie uznawała żadnych wyjątków, byłaby drakońską; sądzi jednak, że aby skrócić tok instancyi, należałoby z urzędu zbadać wszystkie studnie, nie czekając wezwania stron.

R. m. Dr Horowitz będzie także głosował za wnioskiem r. m. Dra Domańskiego, a gdyby ten upadł, to zastrzega sobie głos, celem uczynienia poprawki do § 4.

R. m. Dr. Rothwein jeszcze raz przemawia za wnioskiem r. m. Dra Domańskiego.

Dyskusyę zamknięto.

W dalszej dyskusyi brali udział r. m. Dr. Domański, Dr. Lustgarten, Schmelkes, Biborski i referent wiceprezydent Dr. Pieniążek, który jak najmocniej się sprzeciwia wnioskowi r. m. Dra Domańskiego, gdyż stanowczy przymus bez wyjątków — jest przeciwny ustawie wodnej i nie uzyskałby sankcyi cesarskiej. Wszystkie ustawy wodociągowe w innych miastach obejmują podobne wyjątki, a r. m. Drowi Horowitzowi wyjaśnia co do ważności świadectwa, iż obowiązkiem będzie władzy miejskiej i sanitarnej badać wodę w studniach od czasu do czasu peryodycznie.

W głosowaniu wniosek r. m. Dra Domańskiego upadł a § 4 przyjęto bez zmiany.

R. m. Dr. Horowitz wobec tego wnosi poprawkę do § 4, że „uwolnienie od obowiązku połączenia domu z wodociagiem na podstawie świadectwa zakładu — jest ważne tylko na jeden rok".

R. m. Dr. Kohn sprzeciwia się temu, bo właściciel musi i tak płacić za wodociąg, chociaż domu swego nie połączy, a woda może się i w krótszym terminie zepsuć.

R. m. Dr. Rosenblatt chce przedewszystkiem skrócić termin jednoroczny do wnoszenia podań o uwolnienie od połączenia domu z wodociągiam, a uwolnienie to ma trwać tak długo, jak długo woda będzie uznaną za dobrą.

R. m. Dr. Leo popiera wnioski r. m. Dra Horowitza i Rosenblatta.

Referent stanowczo się sprzeciwia wnioskowi r. m. Dra Horowitza.

R. m. Dr. Rosenblatt w kwestyi formalnej, odpiera zarzut nielojalności, jaki uczynił wiceprezydent Dr. Pieniążek mowcom, sprzeciwiającym się stylizacyi § 4.

R. m. Dr. Leo również się zastrzega przeciw zarzutowi nielojalności, jakoby Gmina krytym sztychem, podstępem dojść zamierzała do celu finansowego.

R m. Dr. Domański także zbija twierdzenie referenta.

R. m. Dr. Horowitz popiera jeszcze raz swój wniosek.

R. m. Dr. Rothwein sprzeciwia się temu wnioskowi.

Dyskusyę zamknięto.

R. m. Dr. Kasparek uzasadnia i wnosi następujący dodatek do § 4: „Uwolnienie to jest jednak odwołalne każdej chwili, jeżeli się wykaże, że woda w studni stała się niezdrową".

Wiceprezydent Dr. Pieniążek wyjaśnia swoje zapatrywania; nikomu zarzutu nielojalności robić nie chciał. Dodatek r. m. Dra Kasparka przyjmuje.

Dodatek r. m. Dra Kasparka przyjęto. —

Na tem zamknął Przewodniczący dla spóźnionej pory posiedzenie o godzinie 8 minut 15 wieczór.

Posiedzenie nadzwyczajne (76 w kad. XI.) z dnia 2 grudnia 1898 r.

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
I Wiceprezydent miasta: Dr. Pieniążek Karol.
Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam.

Radców miejskich obecnych **33**. Radcy miejscy: Dr. Bandrowski, Dr. Bujwid, Dr. Horowitz, Dr. Ichbeiser, Knaus, Kroebl, Łapiński, Dr. hr. Potocki, Rehman, Dr. Rothwein, Rotter, Szancer, Dr. Weigel, hr. Wodzicki (**14**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej radcy miejscy: Chmurski, Chyliński, Epstein, Dr. Jordan, Kwiatkowski, Landau, Nowacki, Dr. Propper, Dr. Seinfeld, Dr. hr. Tarnowski, Tilles (**11**).

Początek posiedzenia o godzinie 12 w południe.

W sali radnej są obecni wszyscy urzędnicy Magistratu.

Prezydent miasta przemówił, jak następuje:

„Wszystkie narody, Monarchię austryacką stanowiące, w dniu dzisiejszym stają zgodnie obok siebie, bo wszystkie ożywia jedna myśl, a tą jest **uczczenie półwiekowych rządów uwielbionego Monarchy**. Pięćdziesiąt to lat temu, jak Najmiłościwiej panujący nam Monarcha w dniu 2 grudnia, po zrzeczeniu się tronu przez swego Najdostojniejszego poprzednika, wziąwszy berło i koronę, wstąpił na tron cesarski. Chwila, w której młody Monarcha podjął rządy, była nader poważna, a państwo

w najgłębszych swych posadach wzruszone. — Ale młody Monarcha, ująwszy ster skołatanej nawy państwa, której wysoko bijące fale wzburzonego morza politycznego ruchu pochłonięciem lub rozbiciem zagrażały, nadał jej, obdarzony niezłomną siłą woli i biegłością niepospolitego sternika, należyty kierunek i do bezpiecznej doprowadził przystani.

Tak zapewniwszy państwu bezpieczeństwo i spokój, nieodzownie do przekształcenia i rozwoju wewnętrznego potrzebne, poświęcił cały swój żywot podniesieniu i uszczęśliwieniu podwładnych mu ludów.

Jego też nieustannej gorliwości i staraniom zawdzięczają sztuka, nauka, handel, przemysł i rolnictwo nieznany przedtem w monarchii rozkwit i rozwój, sądownictwo i administracya gruntowne przemiany, tak upragnione i potrzebne dla dobrobytu narodów, wreszcie armia reformy, które tak znakomicie bitność jej podniosły.

On żywionem w sercu swem poczuciem sprawiedliwości rozbudził i powołał do życia politycznego w odrętwieniu pozostające narody monarchii i na nowe życia politycznego wprowadził państwo tory.

Niezatartym też nigdy blaskiem świecić będą lata Jego panowania w dziejach monarchii i historyi podwładnych Mu narodów.

Ale wśród tych pięćdziesięciu lat, które dla ludów Austryi były jednem pasmem dobrodziejstw, tak błogich w swych skutkach, iż dobrotliwemu sercu Monarchy radość sprawiać mogły, nie wszystkie dni dla Najmiłościwszego władcy naszego świeciły blaskiem szczęścia i spokoju.

Straszne ciosy i ciężkie próby, jakiemi podobało się Opatrzności nawiedzać Go i doświadczać, a wielkich niestety ofiar i poświęcenia wymagające, zatruły dni Jego szczęścia, zadowolenia i spokoju. Jakiekolwiek jednak były nieszczęścia i przeciwności, które Go dotknęły, Monarcha nasz nie zachwiał się i nie ugiął pod ich ciężarem, ale z podziwienia godnym hartem i spokojem przetrzymał te gromy, które w jego pełne szlachetności i miłości serce ugodziły, dając z siebie niedościgniętv wzór poświęcenia się dla dobra powierzonych Jego władzy i opiece narodów.

Z podziwieniem też, miłością i uwielbieniem zwracają dziś ludy Austryi oczy swe ku swemu ukochanemu Monarsze, składając hołd szczerej wdzięczności i przywiązania, któreto uczucia podzielają z nami wszystkie narody Europy, czcząc w Monarsze naszym obrońcę pokoju, opiekuna i dobroczyńcę ludów.

W tym chórze dziękczynnym wszystkich ludów Austryi, głos narodu naszego górować będzie, bo zabrzmi on nietylko we wszystkich najodleglejszych zakątkach całej Ojczyzny naszej, ale i tam, gdzie rodaków naszych zawiodły zawistne losy. Wszędzie tam wzniosą się hymny wdzięczności i uwielbienia wraz z gorącą prośbą do Przedwiecznego, by w łasce swej bezgranicznej długie jeszcze lata dozwolił Najmiłościwiej panującemu Monarsze w szczęściu i spokoju być naszym władcą, opiekunem i dobroczyńcą.

W tej myśli i w ślad życzeniu, które cały nasz naród ożywiają, wznoszę okrzyk: Najjaśniejszy Pan Franciszek Józef I. niech żyje!"

Okrzyk ten powtórzyli wszyscy zebrani z zapałem.

Na tem zamknął Prezydent miasta posiedzenie o godzinie 12 minut 20 w południe.

Posiedzenie nadzwyczajne (77 w kad. XI.) **z dnia 15 grudnia 1898 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
I. Wiceprezydent miasta: Dr. Pieniążek Karol.
Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam.

Radców miejskich obecnych **38.** Radcy miejscy: Bereźnicki, Dr. Cyfrowicz, Epstein, Dr. Górski, Dr. Ichcheiser, Dr. Kohn, Nowacki, Dr. Pareński, Dr. Popiel, Rehman, Dr. Weigel, Dr. Wiszniewski **(12)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej radcy miejscy: Jawornicki, Kwiatkowski, Łapiński, Dr. hr. Potocki, Słęk, Dr. Styczeń, Dr. hr. Tarnowski, Tilles **(8)**.

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczór.

Sekretarz odczytuje pisma nadeszłe do Rady:

1) **Dyrekcya szkoły polskiej w Paryżu dziękuje za subwencyę** w kwocie 520 fr. za rok 1898.

Przyjęto do wiadomości. (L. 71430.) —

2) **Dyetaryusze Magistratu dziękują za udzielenie im gratyfikacyi z okazyi jubileuszu Najjaśniejszego Pana.**

Przyjęto do wiadomości (L. 705/prez.).

3) **Czeska Beseda** prosi **o wydelegowanie zastępców Rady miejskiej do Komitetu dla uczczenia stuletniej rocznicy urodzin Adama Mickiewicza** wielkim słowiańskim wieczorkiem.

Wybór delegatów odroczono na koniec posiedzenia. (L. 694/pr.) —

R. m. hr. Wodzicki zaznacza, że od pewnego czasu **wychodzą artykuły w czasopiśmie** *Ruch społeczny*, krytykujące działalność Rady miejskiej i Magistratu. Mowca z góry zaznacza, iż w wielu punktach z tymi artykułami się zgadza, jednak wyraża zdziwienie, iż czasopismo to wręczane jest radcom miejskim w chwili, kiedy wchodzą na salę radną i to przez służbę miejską. Mowca sądzi, iż odpowiedniejby było, gdyby pismo to nadsyłano radcom pocztą.

Teraz przystąpiono do porządku dziennego, mianowicie **do dalszej dyskusyi nad ustawą o przymusowem zaprowadzaniu wodociągów w Krakowie i o opłatach za wodę.**

Do § 4 projektu tej ustawy wnosi r. m. Dr. Rosenblatt poprawkę, aby właściciele nie w przeciągu roku, ale w przeciągu sześciu miesięcy byli obowiązani wykazać się świadectwem, że woda w ich studniach jest zdrową.

Poprawkę tę przyjęto. —

R. m. Dr. Seinfeld wnosi, aby rekurs od orzeczenia Magistratu wnoszono do c. k. Namiestnictwa.

Wniosek ten upadł. —

Do § 5 ustawy wnosi r. m. Schmid następującą poprawkę: po wyrazie „na koszt i niebezpieczeństwo" dodać: „ograniczając odnośne urządzenie do najskromniejszych rozmiarów, czyniących zadość względom zdrowotnym".

R. m. Dr. Seinfeld zapytuje się, jak mają być te koszta urządzenia ściągane.

Referent wyjaśnia, że tylko w drodze cywilnej.

R. m. Dr. Staniszewski żąda opuszczenia wyrazu „niebezpieczeństwo", a dalej popiera wniosek r. m. Schmida.

R. m. Biborski sądzi, iż należy w ustawie wyraźnie postanowić, że właściciel jest obowiązany tylko jeden wypływ w domu urządzić.

Referent wyjaśnia r. m. Schmidowi, iż postanowienia co do rozmiaru urządzenia należą do regulaminu; na opuszczenie wyrazu „niebezpieczeństwo“ zgadza się.

R. m. Dr. Rosenblatt sprzeciwia się opuszczeniu wyrazu „niebezpieczeństwo“.

W głosowaniu wniosek r m. Dra Staniszewskiego upadł; § 5 ustawy przyjęto — poprawka r. m. Schmida upadła.

§ 6 przyjęto bez zmiany.

§ 7. R. m. Dr Seinfeld prosi o motywa, dlaczego proponuje się 5% opłaty od czynszów.

R. m. Dr. Rosenblatt wnosi, aby wyraz „mieszkań“ w tym paragrafie opuścić; ten wyraz bowiem mógłby pociągnąć za sobą pewne wątpliwości, iż opłata należy się tylko od domów zamieszkanych, a od ubikacyi niezamieszkanych np. od sklepów, opłata się nie należy.

Referent zgadza się na ten wniosek.

R. m. Szpakowski sprzeciwia się wnioskowi r. m. Dra Rosenblatta, twierdząc, iż od sklepów mniejszą opłatę powinno się pobierać.

R. m. Dr. Lustgarten uzasadnia i wnosi poprawkę, aby po wyrazie „mieszkań“ dodać: „z wyjątkiem w tych domach, w których woda została uznaną za zdrową i dobrą przez Komisyę ustanowioną do badania wody“.

R. m. Bartoszewicz sądzi, iż to nie byłoby sprawiedliwem, gdyby równo musieli płacić za wodę i ci, którzy po wodę muszą na dół posyłać i ci, którzy wodę będą mieli na piętrach.

R. m. Dr. Leo sądzi, że Rada absolutnie nie może się zgodzić na uwolnienie od opłaty sklepów; mowca sprzeciwia się także poprawce r. m. Dra Lustgartena, a r. m. Bartoszewiczowi wyjaśnia, iż rzeczywiście równe opłaty muszą wszyscy wnosić, czy mają wodę na piętrach, czy nie, a rzeczą lokatora i właściciela domu jest, aby zaprowadził wodę na piętrach.

R. m. Dr. Staniszewski żąda, aby od sklepów pobierano mniejszą opłatę, niż od innych mieszkań, gdyż w sklepach spożytkowanie wody będzie minimalne.

R. m. Dr. Seinfeld sądzi, iż opłata za wodę powinna nastąpić według wodomierzy — żąda przerwania obrad i prosi referenta, aby na następnem posiedzeniu przedstawił także taryfę opłat.

R. m. Bujański nie zgadza się z wywodami r. m. Dra Leo, uzasadnia i wnosi do § 7 następujący dodatek: „Wszystkie lokalności, służące do wykonywania przemysłu i handlu, mają być traktowane według specyalnej taryfy lub wodomierzy“.

R. m. Bartoszewicz nie rozumie, co właściwie zyskują właściciele tych domów, których woda będzie uznaną za zdrową, skoro mają równe z innymi opłaty wnosić; dalej nie zgadza się mowca z wywodami r. m. Dra Lea.

R. m. Dr. Ponikło inaczej rozumiał § 7 niż r. m. Dr. Leo, sądził bowiem, iż domy ze zdrową wodą będą wolne od opłaty; nie zgadza się również na wywody r. m. Bujańskiego i wnosi następujący dodatek do § 7: po słowie „mieszkań“, dodać „domów w wodociągi zaopatrzonych“.

R. m. Dr. Rosenblatt wyjaśnia, iż ta opłata jest podatkiem ogólnym, gdyż wodociągi przynoszą korzyść ogółowi mieszkańców, i prosi referenta dla skrócenia dyskusyi o wyjaśnienie kwestyi finansowych.

Referent wyjaśnia jeszcze raz kwestyę finansową, mianowicie koszta budowy, koszta utrzymania, administracyi; dalej, że co do opłat od sklepów i zakładów przemysłowych, to Rada będzie o tem decydować w myśl § 9. Referent osobiście jest zdania, iż domy które mają dobrą wodę, będą wolne od opłaty.

R. m. Dr. Propper oświadcza, iż wywody referenta go nie przekonały; ustawa powinna być jasna i szczera, a nie może być zależną od uchwał wykonawczych. Mowca byłby za tem, aby pokryć koszta utrzymania i amortyzacyi wodociągów dodatkami od podatków państwowych, gdyby te podatki były sprawiedliwe. Opłaty te winny być zastosowane do siły finansowej opłacającego — dlatego wnosi:

Rada m. uchwali!

„1) Mieszkania, opłacające do 200 koron czynszu, lub wartość czynszową w tej wysokości przedstawiające, wolne są od opłaty na pokrycie kosztu wodociągów.

2) Od sklepów i zakładów przemysłowych pobierane będą opłaty wedle taryfy w myśl § 9“.

R. m. Dr. Seinfeld wnosi, aby referent na przyszłe posiedzenie przyniósł gotową taryfę opłat.

R. m. Dr. Leo zaznacza, że Rada m. musi wyrazić zasadę, na jakiej ciężar kosztów wodociągowych rozłożony na mieszkańców, bo inaczej Komisya nic innego nie wymyśli. Sklepów pod żadnym warunkiem nie można inaczej traktować, niż inne mieszkania.

R. m. Dr. Ponikło zgadza się na to, żeby odesłać sprawę do Komisyi z pewną dyrektywą, ale żąda, aby domy mające w studniach dobrą wodę, były uwolnione od opłat; dalej zgadza się z wnioskiem r. m. Dra Proppera co do opłat od sklepów — natomiast nie może się zgodzić z wnioskiem co do uwolnienia od opłat mieszkań, od których się opłaca czynsz do 200 koron, bo to mogłoby prowadzić do nadużyć.

R. m. Bujański także się zgadza z wywodami r. m. Dra Ponikły co do uwolnienia biednych lokatorów.

R. m. Dr. Domański zaznacza, że projekt ustawy nie jest dokładnie obmyślany. Można było dla Krakowa wynaleść praktyczniejszy system opłat. Mowca oświadcza się za systemem pobierania opłat od objętości mieszkań. Mowca przypomina, że dawniejsza Komisya wodociągowa poruszała myśl ustanowienia pewnych opłat od przyjeżdżających do miasta, na rogatkach.

R. m. Dr. Rosenblatt nie zgadza się ani z referentem, ani z innymi mowcami. Koszt wodociągów musi być pokryty, a podstawą jest czynsz. Sklepów w żaden sposób od opłat uwolnić nie można; możnaby może uwolnić mniejsze domy, w których są małe mieszkania.

R. m. Bartoszewicz zbija wniosek r. m. Dra Proppera co do uwolnienia od opłat mieszkań, od których się opłaca do 200 koron czynszu, bo to byłaby niesprawiedliwość i wnosi:

Rada m. uchwali!

„Ustanawia się dwa rodzaje opłat: 1) Ogólna od wszystkich zamieszkałych realności na podstawie czynszów i tę płacą właściciele; 2) od mieszkań, zaopatrzonych w wodociągi na podstawie czynszów od lokatorów“.

R. m. X. Dr. Bukowski prosi, aby uchwalić zasadę, że wszyscy mają płacić, a opłaty mają być ściągane od lokatorów, nie od właścicieli.

Przewodniczący oświadcza, że wszystkie tu uczynione wnioski, wręczy referentowi do rozpatrzenia i zamyka na tem, dla braku kompletu, posiedzenie o godzinie 8 min. 20 wieczór.

Posiedzenie nadzwyczajne (78 w kad. XI.) **z dnia 22 grudnia 1898 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
I. Wiceprezydent miasta: Dr. Pieniążek Karol.
Sekretarz Rady miejskiej: Groele Adam.

Radców miejskich obecnych **46**. Radcy miejscy: Fritsch, Dr. Ichheiser, Kroebl, Nowacki, Rehman, Ślęk, Dr. Weigel (7) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej radcy miejscy: Birnbaum, Jawornicki, Dr. Leo, Łapiński, Dr. Rothwein (5).

Początek posiedzenia o godzinie 6 wieczór.

R. m. Dr. hr. Potocki, zabierając głos przed porządkiem dziennym, chce poruszyć dwie kwestye, mianowicie: Doszły go wiadomości, iż **w kopalniach wielickich mają zasypać dwie najpiękniejsze komory, t. j. Michałowice i komorę, gdzie się odbywa jazda piekielna,** nadto ma być wydany zakaz przewozu przez jezioro. Są to rzeczy, obchodzące nietylko Kraków, ale całą Polskę, dlatego wnosi:

„Uprosić Prezydenta miasta, aby się autentycznie przekonał o prawdzie tych pogłosek i ewentualnie wniósł prośbę do Koła polskiego i Ministra-Rodaka, o wstrzymanie robót, zmierzających do zasypania tych komór — odzywają się bowiem głosy poważnych górników, iż zasypanie tych komór wcale nie jest potrzebne, i że w inny sposób można uchylić niebezpieczeństwo“.

Również dowiedział się mowca, że mają być sprzedawane **grunta pofortyfikacyjne**; prosi zatem, aby sprawę tę Rada m. przekazała Sekcyi II. do rozpatrzenia.

Przewodniczący oświadcza, iż o zasypaniu dwóch komór w kopalniach wielickich także słyszał, ale nic pewnego nie wie; sprawa jest pilna i wniosek r. m. Dra hr. Potockiego w tym względzie należałoby przyjąć jako nagły. Co do gruntów pofortyfikacyjnych, Przewodniczący rzecz zbada i ewentualnie wnioski przedstawi Radzie miejskiej.

R. m. Rotter zaznacza, że co do Wieliczki kwestya jest pilna, bo albo trzeba komory te zasypać, albo też należycie je zabezpieczyć przez podstęplowanie, co jest nierównie kosztowniejszem od zasypania, jednak kwestya kosztów nie powinna odstraszać od wykonania tej roboty. Co do drugiej kwestyi, mianowicie gruntów pofortyfikacyjnych — to o ile mowca wie, są bardzo poważne pertraktacye, ale o nich trzeba jak najmniej mówić.

R. m. Dr. Styczeń zauważa, iż sprawa poruszana przez r. m. Dra hr. Potockiego o Wieliczce jest bardzo ważna, a kopalnie wielickie ze względu na napływ zwiedzających, mają także znaczenie ekonomiczne dla Krakowa; dlatego wnosi poprawkę do wniosku r. m. Dra hr. Potockiego: „Uprasza się Prezydenta miasta, aby w właściwej drodze postarał się o ułatwienie zwiedzania kopalni“.

R. m. Dr. Seinfeld zaznacza, iż kwestyę gruntów pofortyfikacyjnych sam poruszył w Sekcyi I., jest jednak zdania jak i r. m. Rotter, aby rzecz tę zostawić na razie Prezydentowi miasta.

Wnioski r. m. Dra hr. Potockiego co do Wieliczki i dodatek r. m. Dra Stycznia przyjęto. —

R. m. Dr. hr. Potocki żąda, aby do punktu III. porządku dziennego w sprawie tramwajowej uchwalić zasadę, że **Brama Floryańska** ma pozostać nietkniętą i z tem zwrócić sprawę Sekcyi, aby inny projekt przedłożyła.

R. m. Dr. Seinfeld zauważa, iż chcąc mówić o punkcie III. porządku dziennego, należałoby najpierw uchwalić zmianę porządku dziennego; dlatego teraz o *meritum* wniosku r. m. Dra hr. Potockiego nie chce mówić.

R. m. Rotter także się sprzeciwia wnioskowi r. m. Dra hr. Potockiego, bo sprawy wodociągowe są bardzo pilne; dlatego prosi, aby porządku dziennego nie zmieniać.

Wiceprezydent Dr. Pieniążek także się sprzeciwia zmianie porządku dziennego.

Wniosek o zmianę porządku dziennego upadł. —

R. m. Dr. Domański prosi Przewodniczącego, aby załatwiono jak najprędzej sprawę zmiany kontraktu o dzierżawę teatru miejskiego.

Przewodniczący oświadcza, iż sprawę tę w krótkim czasie załatwi.

R. m. Dr. Rosenblatt wyczytał w dziennikach, iż poseł Menger w komisyi ugodowej, wniósł rezolucyę o **wynagrodzenie Krakowa za kontumacyę**, i że tę rezolucyę uchwalono. Prosi zatem Przewodniczącego, aby się tą sprawą zajął.

R. m. Dr. Seinfeld popiera zdanie r. m. Dra Rosenblatta.

R. m. Dr. Górski wyjaśnia, iż dotąd sprawa nie jest zdecydowaną, czy nie będą reaktywowane zakłady kontumacyjne.

R. m. Dr. Kohn wyjaśnia, iż Przewodniczący o tej kwestyi wie, a nawet już pewne kroki w tym względzie robił; oświadcza się także za wniesieniem podania o odszkodowanie za zniesienie kontumacyi. —

Teraz przystąpiono do porządku dziennego, mianowicie **do dalszej dyskusyi nad projektem ustawy o przymusowem zaprowadzeniu wodociągów w Krakowie i o opłatach za wodę.**

Sprawozdawca wiceprezydent Dr. Pieniążek jeszcze raz wyjaśnia kwestye wątpliwe, podnoszone w ciągu dyskusyi na poprzednich posiedzeniach, zbija wywody niektórych mowców, sprzeciwiających się pewnym postanowieniom projektu, jak np. r. m. Dra Domańskiego, który swoją mową powrócił do dyskusyi ogólnej, w końcu prosi o przystąpienie do dalszej dyskusyi szczegółowej i przyjęcie § 7 i dalszych bez zmiany.

R. m. Dr. Propper zaznacza, że wadą projektu było, iż nie wyjaśniał, czy opłata proponowana ma być opłatą za dostarczoną wodę, czy też ogólnym podatkiem na pokrycie kosztów wodociągu. Po porozumieniu się w tym względzie wszyscy prawnicy z Rady przyszli do przekonania, że opłaty te mają być podatkiem ogólnym, dlatego proponuje następujące brzmienie § 7: „W celu pokrycia kosztów budowy, utrzymania i administracyi wodociągów, ma gmina miasta Krakowa prawo pobierać przez przeciąg lat pięćdziesięciu, licząc od dnia oddania wodociągu na użytek publiczny, podatek gminny, czyn-

*)

szowy, do wysokości (5%) pięciu procent zeznanego i przez władze sprawdzonego czynszu najmu lub wartości czynszowej budynków, położonych w obrębie gminy".

Referent wiceprezydent Dr. Pieniążek przyjmuje poprawkę r. m. Dra Proppera, bo jest lepiej stylizowaną; dalej omawia poprawki, wniesione na ostatniem posiedzeniu przez r. m. Dra Poniklę, Dra Lustgartena, Bujańskiego, Dra Proppera i Bartoszewicza, wykazując, że w razie przyjęcia tych poprawek nastąpiłby ubytek w dochodach o 55.000 zła., dlatego prosi o ich odrzucenie.

W głosowaniu wniosek r. m. Dra Lustgartena i Dra Ponikły upadły, a § 7 przyjęto według brzmienia r. m. Dra Proppera. —

§ 8 w brzmieniu uchwalonem przez połączone Sekcye referuje r. m. Federowicz, wykazując ogromne trudności i koszta przy ściąganiu opłat za wodę, wprost od lokatorów a nie od właścicieli realności, co udowadnia na przykładach w innych miastach.

Wiceprezydent Dr. Pieniążek przedstawia § 8 w brzmieniu uchwalonem przez Sekcyę III., jednak wobec wywodów r. m. Federowicza cofa imieniem Sekcyi III. jej wniosek.

R. m. Chmurski prosi o wyjaśnienie, co będzie wtedy, jeżeli lokator opuści mieszkanie i ani za wodę, ani za mieszkanie nie zapłaci.

R. m. Federowicz wyjaśnia, iż to jest rzeczą uchwał wykonawczych.

R. m. Dr. Propper wnosi następujące brzmienie §. 8: „Podatek, w § 7 określony, ponoszą lokatorzy. Właściciel budynku jest za uiszczenie podatku odpowiedzialnym i gminie m. Krakowa służy prawo ten podatek ściągnąć bezpośrednio od właściela budynku, któremu służy regres do lokatora".

R. m. Dr. Staniszewski popiera wniosek Sekcyi II. przedstawiony przez r. m. Federowicza, a sprzeciwia się wnioskowi r. m. Dra Proppera, który w praktyce wywołała zamieszanie, w końcu wnosi następujące brzmienie § 8: „Do opłaty podatku, w § 7 ustanowionego, obowiązani są właściciele budynków, w obrębie miasta Krakowa położonych, z których opłaca się podatek domowo-czynszowy.

R. m. Dr. Rosenblatt broni projektu, względnie wniosku r. m. Dra Proppera.

R. m. Dr. Staniszewski zbija wniosek r. m. Dra Proppera, a utrzymuje swój wniosek.

Celem porozumienia się co do stylizacyi § 8 przerwano posiedzenie na 10 minut.

Po przerwie wnosi r. m. Dr. Rosenblatt następującą stylizacyą § 8: „Podatek gminny na pokrycie kosztów wodociągu, w § 7 określony, ponosić mają lokatorzy; Gminie odpowiadają jednak bezpośrednio za podatek ten właściciele realności, którzy mają prawo regresu do lokatorów.

Sposób ściągnięcia od właścicieli określi regulamin".

R. m. Dr. Staniszewski nie zgadza się z tą stylizacyą i to uzasadnia.

R. m. Dr. Rosenblatt zbija zapatrywania r. m. Dra Staniszewskiego,

R. m. Dr. Scinfeld popiera stylizacyę r. m. Dra Rosenblatta.

W dalszej dyskusyi biorą udział r. m. Szpakowski, hr. Wodzicki, Dr. Popiel, Dr. Propper i referent Federowicz, który imieniem połączonych Sekcyi przyjmuje stylizacyę proponowaną przez r. m. Dra Rosenblatta.

W głosowaniu wniosek r. m. Dra Staniszewskiego upadł, a wniosek r. m. Dra Rosenblatta przyjęto. —

Dalsze paragrafy projektu przedstawia referent wiceprezydent Dr. Pieniążek.

§ 9. R. m. Bujański prosi, aby uwzględniono położenie kupców, i aby ci płacili podatek nie od czynszu, ale od podatku od przedsiębiorstw, lub od zużytej wody według wodomierzy, które mają być wprowadzone na ich koszt.

Referent sprzeciwia się temu.

W głosowaniu wniosek r. m. Bujańskiego upadł, a § 9 przyjęto bez zmiany. —

§ 10. R. m. Dr. Propper wnosi następującą poprawkę: „Gminie m. Krakowa służy prawo uwolnienia od podatku tego mieszkań, z których czynsz do 200 koron rocznie się opłaca".

R. m. hr. Wodzicki wnosi odroczenie posiedzenia.

Wniosek ten upadł.

Referent wiceprezydent Dr. Pieniążek i r. m. Dr. Staniszewski sprzeciwiają się poprawce r. m. Dra Proppera.

Dyskusyę zamknięto.

R. m. Dr. Propper zbija obawy podnoszone przez r. m. Dra Staniszewskiego i utrzymuje swój wniosek.

R. m. Dr. Rosenblatt sprzeciwia się poprawce r. m. Dra Proppera ze względu na to, że podatek będą płacić właściciele nie lokatorzy.

§ 10 przyjęto bez zmiany, a poprawka r. m. Dra Proppera upadła. —

W dyskusyi nad **§ 11** projektu zabierają głos r. m. Dr. Staniszewski, Schmelkes, Dr. Seinfeld, hr. Wodzicki i Dr. Lustgarten.

R. m. Dr. Rosenblatt wnosi następujący dodatek do § 11: „Odpisanie podatku domowo-czynszowego przez władzę podatkową z powodu, że mieszkanie stało próżne, pociąga za sobą uwolnienie od podatku na wodociągi, w § 7 określonego".

§ 11 z dodatkiem r. m. Dra Rosenblatta przyjęto. Dalsze paragrafy, t. j. **12, 13** i **14** przyjęto bez dyskusyi.

Wobec przyjęcia § 7 w brzmieniu proponowanem przez r. m. Dra Proppera, referent wiceprezydent Dr. Pieniążek poczynił odpowiednie poprawki stylistyczne w §§ 10 i 11, uwidocznione w projekcie autografowanym. (L. 672/99). —

Na tem posiedzenie o godzinie 9 wieczór zamknięto. —

USTAWA*)

z dnia . . . . o przymusowem zaprowadzeniu wodociągów w obrębie gminy m. Krakowa i o opłatach za wodę.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

*) Projekt ustawy wodociągowej, uchwalony na posiedzeniach Rady miejskiej w dniach 1, 15 i 22 grudnia 1898 r. Po uchwaleniu go przez Sejm krajowy i otrzymaniu Najwyższej sankcyi uzyska moc prawa.

§ 1.

Wszyscy właściciele domów, położonych w obrębie gminy m. Krakowa, które nie mają studzień lub mają studnie o wodzie niezdrowej, będą obowiązani po otwarciu miejskiego wodociągu, przeznaczonego do zaopatrzenia miasta Krakowa w wodę i skoro rury wodociągowe przez ulice i place, przy których ich domy stoją, przeprowadzonemi zostaną, połączyć je z miejskim wodociągiem, a to stósownie do przepisów regulaminu technicznego, który w tym celu wydany zostanie.

Regulamin techniczny uchwali Rada miasta.

Podlega on jednak przed ogłoszeniem, jak i każda jego zmiana, zatwierdzeniu Wydziału krajowego i c. k. Namiestnictwa.

§ 2.

Właściciele domów poniosą jedynie koszta połączenia domów z miejskim wodociągiem od granicy swych posiadłości i koszta urządzenia wewnętrznego, inne zaś koszta a w szczególności koszta doprowadzenia wody do tej granicy poniesie gmina m. Krakowa. Właściciele domów mogą wykonywać roboty około połączenia swych domów z miejskim wodąciągiem przez przemysłowca swego wyboru, który jednak musi posiadać uzdolnienie do wykonywania takich robót, przepisane przez ustawę przemysłową i stosować się do przepisów regulaminu technicznego, wzmiankowanego w § 1-szym.

§ 3.

O tem, czy woda jest czy nie jest zdrową, wydaje opinię c. k. Zakład powszechny do badania środków spożywczych, istniejący w Krakowie na zasadzie ustawy z dnia 16 stycznia 1896 Nr. 89 Dz. pp. z r. 1897 i rozp. min. z 13 października 1897 Nr. 240 Dz. pp.

§ 4.

Tych właścicieli domów, którzy w przeciągu 6-ciu miesięcy od dnia, w którym ta ustawa zacznie obowiązywać, wykażą Magistratowi m. Krakowa, poświadczeniem Zakładu, wymienionego w § 3-cim, że woda ich studzien jest zdrową, może Magistrat m. Krakowa, na podstawie opinii tego Zakładu uwolnić od obowiązku połączenia swych domów z miejskim wodociągiem.

Uwolnienie to jest jednak odwołalne każdej chwili, jeżeli się wykaże, że woda w studni stała się niezdrową. Od orzeczenia Magistratu służy tak gminie m. Krakowa jak i żądającemu uwolnienia właścicielowi rekurs w zwykłym toku instancyi.

§ 5.

Połączenie domów z miejskim wodociągiem ma nastąpić najpóźniej w przeciągu trzech lat po otwarciu miejskiego wodociągu.

Jeżeli właściciel nie wykona połączenia swego domu z miejskim wodociągiem w przeciągu tego trzechletniego terminu, może gmina m. Krakowa wykonać je na jego koszt i niebezpieczeństwo. Te domy, na których używanie i zamieszkanie zostanie wydanem zezwolenie po dniu, w którym wodociąg w tych ulicach, przy których one się znajdują, zostanie otwartym, muszą być połączone z miejskim wodociągiem i będą wolne od obowiązku urządzenia studni z pompą, przewidzianego w § 26 ustawy budowniczej dla m. Krakowa z dnia 18 lipca 1883 Nr. 63 Dr. u. kr.

§ 6.

W razach na uwzględnienie zasługujących, szczególniej zaś wtedy, gdy koszta połaczenia domu z miejskim wodociągiem w stosunku do jego wartości będą za wysokie, może Rada miejska uwalniać od obowiązku, w § 1 określonego, jeżeli dostateczne zaopatrzenie domu w wodę zdrową jest zapewnione przez bliskość publicznej studni lub w inny sposób. Na żądanie właścicieli i po zbadaniu stosunków miejscowych, może również Rada miejska zezwolić na urządzenie kosztem właścicieli i dla zakładów przemysłowych lub robotniczych kolonii, położonych w obrębie gminy m. Krakowa, stosownej liczby studzien wodociągowych, zamiast połączenia pojedynczych domów z miejskim wodociągiem.

§ 7.

W celu pokrycia kosztów budowy, utrzymania i administracyi wodociągu ma gmina m. Krakowa prawo pobierać przez przeciąg lat pięćdziesięciu, licząc od dnia oddania wodociągu na użytek publiczny, podatek gminny czynszowy do wysokości (5%) pięciu procent zeznanego i przez władze sprawdzonego czynszu najmu lub wartości czynszowej budynków, położonych w obrębie gminy.

§ 8.

Podatek gminny na pokrycie kosztów wodociągu, w § 7 określony, ponosić mają lokatorzy; gminie odpowiadają jednak bezpośrednio za podatek ten właściciele realności, którzy mają prawo regresu do lokatorów. Sposób ściągnięcia od wł. ścicieli określi regulamin.

§ 9.

Za używanie wody, przewyższające zwyczajne użycie, to jest do picia, gotowania, prania, czyszczenia, kąpieli itp, jak np. na cele przemysłowe, a mianowicie dla łazienek, zajazdów, hoteli, kawiarni, ogrodów, wodotrysków itp, tudzież w tych budynkach, do których § 7 się nie stosuje, jak np. w budynkach rządowych, krajowych, dworcach kolei żelaznych itp. może gmina m. Krakowa pobierać opłaty według wydać się mającej taryfy

Taryfę tych opłat, jak również każdą jej zmianę, uchwala Rada miejska, zaś Wydział krajowy i c. k. Namiestnictwo je zatwierdzają.

§ 10.

W granicach, zakreślonych w § 7, ma Rada miejska corocznie ustanowić wysokość podatku gminnego czynszowego.

§ 11.

Podatek gminny czynszowy i opłaty, pobierane według taryfy, ściągane będą w obrębie gminy m. Krako-

wa podług przepisów, istniejących dla ściągania podatków. Odpisanie podatku domowo-czynszowego przez władzę podatkową z powodu, że mieszkanie stało próżne, pociąga za sobą uwolnienie od podatku na wodociągi, w § 7 określonego

§ 12.

Bliższe postanowienia wykonawcze do tej ustawy uchwali Rada miejska, zatwierdzi je zaś Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

§ 13.

Ustawa ta obowiązuje od dnia ogłoszenia.

§ 14.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych. —

Nakładem gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego